

Torsdagen den 18 december

Kl. 09.00–21.05

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 27 november justerades.

§ 2 Avsigelser

Talmannen meddelade

att *Fredrik Reinfeldt* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot av riksdagen från och med den 1 januari 2015 och

att *Torkild Strandberg* (FP) avsagt sig uppdraget som ledamot av riksdagen från och med den 19 december 2014.

Kammaren biföll dessa avsigelser.

Talmannen meddelade vidare

att *Johan Forssell* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i försvarsutskottet och

att *Lars Hjalmered* (M) avsagt sig uppdraget som ledamot i trafikutskottet.

Kammaren biföll dessa avsigelser.

§ 3 Anmälan om kompletteringsval

Talmannen meddelade att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp anmält *Lars Hjalmered* som ledamot i näringsutskottet, *Johan Forssell* som ledamot i socialförsäkringsutskottet och *Anti Avsan* som suppleant i utrikesutskottet.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i näringsutskottet

Lars Hjalmered (M)

ledamot i socialförsäkringsutskottet
Johan Forssell (M)

suppleant i utrikesutskottet
Anti Avsan (M)

§ 4 Anmälan om vice ordförande i utskott

Talmannen anmälde att *Elisabeth Svantesson* (M) valts till vice ordförande i arbetsmarknadsutskottet från och med den 16 december.

§ 5 Anmälan om gruppledare för partigrupp

Talmannen meddelade att Miljöpartiet de grönas partigrupp anmält *Jonas Eriksson* som gruppledare för partigrupp.

§ 6 Anmälan om ersättare för gruppledare för partigrupp

Talmannen meddelade att Miljöpartiet de grönas partigrupp anmält *Maria Ferm* som ersättare för gruppledare för partigrupp.

§ 7 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2014/15:180

Till riksdagen

Interpellation 2014/15:180 Svenskar som reser för att strida i oroshärdar och för terroriststämplade organisationer
av Anti Avsan (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 27 januari 2015.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa och andra åtaganden.

Stockholm den 10 december 2014

Justitiedepartementet

Anders Ygeman

§ 8 Anmälan om faktapromemoria

Talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:
2014/15:FPM14 Förordning om systemet för egna medel *KOM(2014) 704* till finansutskottet

§ 9 Ärenden för hänvisning till utskott

Prot. 2014/15:41
18 december

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition

2014/15:37 till justitieutskottet

Skrivelse

2014/15:36 till justitieutskottet

Framställning

2014/15:RS1 till konstitutionsutskottet

§ 10 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

2014/15:AU2 Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Utbildningsutskottets betänkanden

2014/15:UbU1 Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

2014/15:UbU2 Utgiftsområde 15 Studiestöd

§ 11 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU2

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning (prop.

2014/15:1 delvis)

föredrogs.

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.

(Beslut fattades under § 21.)

§ 12 Allmänna bidrag till kommuner

*Allmänna bidrag till
kommuner*

Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU3

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner (prop. 2014/15:1

delvis)

föredrogs.

Anf. 1 NIKLAS KARLSSON (S):

Herr talman! Vi står bakom det gemensamma särskilda yttrande som Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har lämnat i finansutskottet.

I drygt 20 års tid har jag haft förmånen att inneha kommunala förtroendeuppdrag i min hemkommun. Jag har som kommunpolitiker direkt eller indirekt sysslat med allt från utbildningsfrågor och

stadsbyggnadsfrågor till politiska ansvarsområden av mer övergripande karaktär, såsom finansiella och ekonomiska frågor.

Som kommunpolitiker kommer man välfärdstjänsterna väldigt nära och får en tydlig bild av vad de betyder för människors välmående, vad de innebär för att människor ska känna sig trygga i en värld som ständigt förändras, för att man ska utvecklas och våga möta det enda vi med säkerhet vet, att morgondagen ser helt annorlunda ut än gårdagen.

Sveriges kommuner och landsting är en viktig del av den svenska modellen och den generella välfärden. Kommunsektorn svarar för ungefär en fjärdedel av bruttonationalprodukten, hälften av den offentliga sektorns utgifter och en fjärdedel av sysselsättningen.

I Sveriges kommuner och landsting finns den vardagsnära välfärden. Kärnuppgifterna vård, skola och omsorg utgör en betydande del av den totala kostnaden.

Herr talman! Inriktningen av politiken måste vara att skapa goda och likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kommuner och landsting att bedriva viktig välfärdsverksamhet. Lokala skillnader i effektivitet och service- och avgiftsnivå ska vara kopplade till den skattenivå man valt att ha lokalt, inte till strukturella förhållanden som skillnader i kommuninvånarnas förvärvsinkomster, andel förvärvsarbetande eller åldersstruktur.

Utan det kommunala utjämningssystemet skulle det för kommunen med högst skattekraft räcka med 12 procent i kommunalskatt för att nå den genomsnittliga kommunala skatteintäkten. De invånare som bor i kommunen med lägst skattekraft skulle tvingas betala 28 procent av sina inkomster för att nå upp till samma nivå. Läger man till landstingsskatten skulle skillnaden i skatteuttag hamna på 35 000 kronor per år för en medelinkomsttagare.

Riksdagens högerpartier har valt en lite annorlunda väg: skattesänkningar före reformer, utgiftsbegränsningar i stället för välfärdssatsningar.

- Man säger nej till att pensionärernas villkor ska förbättras genom skattelättnader.
- Man säger nej till stärkt bemanning inom äldreomsorgen.
- Man säger nej till förbättrad tillgänglighet inom cancervården.
- Man säger nej till satsningar på förlossningsvården och kvinnors hälsa.
- Man avvisar ökat stöd till kvinnojourer, höjt underhållsstöd och högre a-kassa.
- Man röstar bort satsningar på traineejobb, extratjänster och utbildningskontrakt.

Visst kan man argumentera för att skattesänkningar är en drivkraft för att öka tillväxten. I ärlighetens namn kan vi säga att sysselsättningen faktiskt har ökat under åtta år av borgerligt styre. Samtidigt ska vi notera att arbetslösheten har växt och i dag når historiskt höga nivåer. Utanförskapet har blivit större. Kommunernas förutsättningar att leverera hög välfärd, fördelad efter behov, har inte blivit bättre.

Det är oroande och olyckligt att en riksdagsmajoritet bestående av de tidigare regeringspartierna och Sverigedemokraterna avvisar ett budgetförslag med denna inriktning, till förmån för ett alternativ som fortsätter på en väg som väljarna sa nej till vid valet den 14 september.

Herr talman! Jag kommer att tänka på den svenska poeten och nobelpristagaren Tomas Tranströmer, som i sin fantastiskt vackra dikt *Romanska bågar* skriver så här:

Inne i den väldiga romanska kyrkan trängdes
turisterna i halvmörkret.
Valv gapande bakom valv och ingen överblick
Några ljuslågor fladdrade.
En ängel utan ansikte omfamnade mig
och visade genom hela kroppen:
”Skäms inte för att du är människa, var stolt!
Inne i dig öppnar sig valv bakom valv oändligt.
Du blir aldrig färdig, och det är som det skall.”
Jag var blind av tårar
och föstes ut på den solsjudande piazzan
tillsammans med Mr och Mrs Jones, Herr Tanaka och Signora
Sabatini
och inne i dem alla öppnade sig valv bakom valv oändligt.

Visst är en människas liv en fantastisk resa. Inne i oss alla öppnar sig valv bakom valv oändligt.

Just detta – kampen för alla människors lika värde och lika rätt – är själva drivkraften och kärnan i socialdemokratisk politik. Grunden för all jämlikhetssträvan är alla människors lika värde.

Alla som bor i Sverige ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. På den grunden ska den generella politiken formas. Om just den idén står kontrasterna mellan dagens olika politiska alternativ. Om den människosynen är vi socialdemokrater alltid beredda att ta strid.

Just därför ska den kommunala välfärden inte bara försvaras utan tillåtas att växa, förbättras och bli tillgänglig och fördelas till alla efter behov.

(Applåder)

Anf. 2 JANINE ALM ERICSON (MP):

Herr talman! Varje dag utförs ett fantastiskt arbete i landsting och kommuner runt om i Sverige. Det arbete som utförs där är själva grunden för vårt välfärdssamhälle. Det handlar om skolan och förskolan, där vi lämnar våra barn för att de ska få omsorg och lära för livet. Det handlar om äldreomsorgen, som ska ta hand om våra äldre på ett värdigt sätt varje dag, och om vården som vi alla är så beroende av när vi blir sjuka. Det handlar om socialtjänsten, som ska hjälpa vårt samhälles allra svagaste, och det handlar om verksamheter och investeringar för en hållbar framtid.

De insatser som görs av alla dem som arbetar inom välfärdssektorena är fantastiska. Arbetet med att bygga detta vårt gemensamma välfärdssystem har pågått under generationer, och vi vill värna och bygga vidare på det arbetet. Att ge regioner, landsting och kommuner bra förutsättningar för att bedriva sin verksamhet är därför

otroligt viktigt. Därför var våra offensiva satsningar för kommunerna och landstingen så viktiga. De skulle stärka verksamheterna som finns nära invånarna och bidra till en jämlikare skola, mer omsorg och ordentliga investeringar för klimatet – något som också leder till fler jobb.

När vi står här i kammaren verkar vi alla vara överens om att vi måste klara klimatutmaningen. Men när det kommer till riktiga satsningar för att faktiskt uppnå det målet ser det annorlunda ut. I vårt budgetförslag fanns pengar avsatta till klimatarbete på alla nivåer i samhället. Kommunerna har en nyckelroll att spela, till exempel genom att samla in matavfall för att göra biogas, bygga ut förnybar fjärrvärme och anlägga nya cykelbanor. Med regeringens budgetförslag hade det funnits pengar att söka för de kommuner som ville satsa på att minska sin klimatpåverkan och bygga ut kollektivtrafiken. Nu blir det inga sådana pengar, vilket innebär att viktiga satsningar för klimatet återigen skjuts på framtiden.

I vårt förslag fanns också resurser för att kunna klimatanpassa Sveriges kommuner och landsting. Vi vet att kostnaderna för översvämningar och extrema väderhändelser kommer att bli betydligt större i framtiden. Det är något som har blivit tydligt genom sommarens förfärliga brand och alla översvämningar. Genom att förebygga det och satsa på att rusta våra kommuner och landsting mot kommande klimatförändringar skulle vi kunna minska kostnaderna i framtiden.

I regeringens budgetförslag fanns också viktiga satsningar för ensamstående föräldrar, arbetslösa och sjuka. Under Alliansens tid vid makten minskade pengarna till kommunerna. Samtidigt gjordes stora omstöpningar av trygghetssystemen och försäkringssystemen i Sverige, vilket också har påverkat kommunernas ekonomi negativt.

När villkoren i a-kassan har försämrats så att många av dem som i dag är arbetslösa står utanför försäkringen och inte får pengar från a-kassan tvingas de i stället gå till kommunerna och söka försörjningsstöd, vilket ytterligare försvårar för kommunernas ekonomi. Och när reglerna för sjukförsäkring har försämrats så att många av dem som tidigare fick sjukförsäkring kommer utanför försäkringssystemen tvingas de som inte har arbetsförmåga att söka försörjningsstöd, och därmed hamnar kostnaden på kommunekonomin.

Att upprusta trygghetssystemen och ta bort den så kallade bortre gränsen i sjukförsäkringen hade gjort skillnad i vardagen för många människor. För kommunerna hade det inneburit lägre kostnader för socialtjänsten och mer pengar till annan viktig verksamhet.

I regeringens budgetförslag fanns också en skattesänkning för pensionärer och inte minst en stor satsning på ökad bemanning inom äldreomsorgen, där personalen i dag drar ett mycket tungt lass. Med regeringens budgetförslag hade kommunerna kunnat anställa fler och gett dessa välfärdens hjältar möjlighet att lägga mer tid på varje äldre.

Jag konstaterar, herr talman, att vårt budgetförslag röstades ned i kammaren den 3 december, vilket jag djupt beklagar. Det innebär att det inte finns stöd för våra förslag. Därför ställer jag mig bakom Socialdemokraternas, Miljöpartiets och Vänsterpartiets särskilda yttrande som vi har lämnat i utskottet.

Jag kan också konstatera att kommunerna återigen är förlorare när det kommer till ökade resurser till deras verksamhet. I regeringens

budgetförslag fanns offensiva satsningar som så väl behövs för en bättre skola, mer personal i äldreomsorgen och klimatinvesteringar. I stället får man nu runt om i landet fortsätta att hantera alltför slimmade budgetar, där viktiga investeringar för människorna, klimatet och miljön uteblir. Det leder till personalneddragningar och färre jobb – på områden där det hade behövts så många fler händer.

(Applåder)

Anf. 3 HÅKAN SVENNELING (V):

Herr talman! Vi har i alltför många år sett besparingar och nedskärningar som har försämrat kvaliteten inom äldreomsorgen. För att vända den utvecklingen behöver fler anställas så att bemanningen ökar.

Målet med vår satsning skulle ha varit ökad trygghet och ökad kvalitet för den enskilde. En stärkt bemanning skulle leda till bättre äldreomsorg genom att skapa utrymme för personalen att tillbringa mer tid med de äldre men också större möjlighet att gemensamt utveckla verksamheten.

Det är främst kvinnor som arbetar i äldreomsorgen, och det är de som drabbas när bemanningen är låg. Anhöriga får då ta ett större ansvar, och även då är det främst kvinnor som får slita hårt. Satsningar på fler anställda inom äldreomsorgen hade därför varit en viktig feministisk reform.

I regeringens och Vänsterpartiets budgetförslag gick 2 miljarder till äldreomsorgen i Sveriges alla 290 kommuner. Det skulle innebära 5 000 fler undersköterskor i äldreomsorgen. Det är så, herr talman, man använder pengarna på ett klokt sätt, om man vill ha en välfärd som man kan lita på i hela Sverige. Utan Vänsterpartiet hade en sådan satsning aldrig kunnat bli verklighet.

Nu blev den tyvärr ändå inte det, herr talman, för i stället för att satsa på äldreomsorgen ska Alliansen rädda Sveriges rikaste kommuner. Vi känner igen namnen på kommunerna ganska väl. De heter Danderyd, Täby, Lidingö, Nacka, Ekerö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Vaxholm, Österåker, Vellinge och Lomma. En miljard ska staten betala extra i statsbidrag, i denna bidragsmuta till Sveriges rikaste kommuner, för att de ska acceptera de förändringar som Alliansen vill genomföra i det kommunala utjämnningssystemet. Det är klart att de borgerliga kommunkompisarna ute i landet ska räddas. I elva av dessa tolv kommuner är ju den politiska majoriteten i dag borgerlig.

Herr talman! Så använder man inte skattemedel på ett smart och bra sätt enligt mig. För mig är detta ett exempel på skillnaden mellan höger och vänster i politiken.

En annan felprioritering i den borgerliga budgeten är den fortsatta nedsättningen av arbetsgivaravgifter för att arbetsgivare ska kunna anställa unga. Det är en ineffektiv reform. I stället för att satsa på de unga som behöver stöd för att ta sig in på arbetsmarknaden satsar man resurserna på samtliga unga – eller rättare sagt på samtliga arbetsgivare som har unga anställda. Det leder till att varje tillskapat jobb blir oerhört dyrt. Varje jobb som skapas genom reformen med den halverade arbetsgivaravgiften kostar i snitt 1,6 miljoner kronor. Det motsvarar fyra anställda inom välfärden.

Jag har själv fått stöd av reformen när jag hade en anställning. Den enda som blev glad för detta var min arbetsgivare, för några fler jobb blev det ju inte av den peng.

En stor del av denna mångmiljardsatsning har gått till ökade vinster i företag som redan har många anställda. Vänsterpartiet vill i stället skapa riktiga jobb inom välfärden och byggsektorn och genom en upprustning av järnvägen.

En annan grupp som har drabbats hårt av den tidigare regeringens politik är pensionärerna. Nu såg pensionärerna med lägst inkomster äntligen ljuset i mörkret. Deras orättvisa skatteflytta skulle nu tas bort helt genom att skatten skulle sänkas för pensionärer med en inkomst upp till 10 000 kr i månaden, vilka främst är kvinnor. Alla pensionärer med en pension på upp till 20 000 kronor i månaden skulle få sänkt skatt.

I valrörelsen lyssnade jag på Sverigedemokraternas partiledare Jimmie Åkesson på Soltorget hemma i Karlstad. Han pratade då vitt och brett om denna orättvisa för pensionärer under en stor del av sitt anförande. Han plockade till och med fram pappfigurer på pensionärer som han tyckte synd om. Men den 3 december i år visade hans partikamrater i Sverigedemokraterna i denna kammare att det inte var något annat än just tomt prat. Sverigedemokraterna anslöt sig till det borgerliga budgetförslaget och röstade därmed ned pensionärernas efterlängttade skattesänkning. Nu får alltså pensionärerna noll kronor i skattesänkning nästa år.

Jag tror att många pensionärer undrar över borgerlighetens och Sverigedemokraternas motiv när de gör så i stället för att låta en person som tjänar över 60 000 kronor i månaden få betala 250 kronor mer i skatt. Pensionären hade kunnat få 250 kronor mindre i skatt. Det är de personerna som kunde ha bidragit mer till välfärden, jobben och minskade inkomst-klyftor. Varför ska de 4 procent av Sveriges befolkning som tjänar mer än 50 000 kronor i månaden få 250 kronor mer i sin plånbok jämfört med pensionärerna?

Herr talman! För mig är detta inte någonting annat än klassisk högerpolitik.

Hade vår skattesänkning för pensionärerna blivit verklighet hade inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män i stället minskat. Nu består orättvisorna mellan pensionärer och löntagare med den borgerliga högerpolitiken. För Vänsterpartiet är det långsiktiga målet att skatteflyktan ska slutas helt, så att skatten sänks för alla pensionärer.

Vår budget innehåller, förutom förslag som utjämnar inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män, också förslag som på andra sätt förbättrar för kvinnor. Förlossningsvården skulle ha stärkts med 400 miljoner kronor för att alla som ska bli föräldrar ska få en bra vård när det är dags att föda. Det kan tyckas som en självklarhet att man ska ha en barnmorska som har koll på en pågående förlossning. Men det är i dag tyvärr ingen självklarhet. Pressade arbetsförhållanden kan därför få förödande konsekvenser för det enskilda barnet och familjen. Genom satsningen skulle förlossningsvården ha blivit bättre i alla Sveriges landsting.

Att förebygga och motverka våld och andra former av övergrepp mot kvinnor är viktigt för att nå ett jämställt samhälle. Mäns våld mot kvinnor är ett omfattande samhällsproblem. De ideella kvinno- och tjejjourernas

arbete skulle genom en förstärkning på 100 miljoner i verksamhetsstöd ha fått en bättre verksamhet. Stödet hade kunnat bidra till ökad långsiktighet och bättre planeringsförutsättningar för kvinno- och tjejjourer eftersom stödet inte skulle vara något tillfälligt projektstöd utan ett permanent stöd till jourernas viktiga arbete. Detta är en av alla de satsningar som nu försvinner när Sverigedemokraterna röstade på Alliansens budgetförslag.

Herr talman! Jag tycker att det är intressant att Sverigedemokraternas ledamöter i finansutskottet Oscar Sjöstedt och Dennis Dioukarev inte ens respekterar herr talmannen och kammarens arbete i den grad att de deltar i den här debatten. De befinner sig inte i kammaren, och de tar inte ens diskussionen om varför de röstar som de gör. I stället tycker de att medias ljus är det viktiga. Därför håller de alltid hellre en presskonferens än att delta i kammarens arbete. Det tycker jag är anmärkningsvärt.

Den statsbudget som Vänsterpartiet lade fram tillsammans med regeringen var den första statsbudgeten på åtta år som omfördelade för att göra Sverige mer rättvist. Det var en budget som skapade en välfärd som man kan lita på. Det var en budget som innebar att den som tjänar mer också skulle få bidra mer. Det var en budget som innebar att min ensamstående kompis Stefanie skulle få lite mer i plånboken, och att Stefanies dotter Elsa skulle få sänkt avgift till kulturskolan och gratis medicin när hon var sjuk. Det var en budget som innebar att min mormor Ebba, som jobbat hela livet för att bygga vår välfärd, skulle få sänkt skatt men också höjt bostadsbidrag. Och den dagen Ebba skulle hamna på ett äldreboende skulle hon få en bra äldreomsorg. Det var helt enkelt en budget som innebar att man skulle få en välfärd som går att lita på.

Därför ställer jag mig för Vänsterpartiets räkning bakom vårt, Socialdemokraternas och Miljöpartiets gemensamma yttrande.
(Applåder)

Anf. 4 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M):

Herr talman! Sverige är i dag alltså ett av världens allra bästa och tryggaste länder att leva i. Jag tror att det kan vara nyttigt att tänka på det perspektivet ibland när vi inleder dessa debatter om hur välfärdssektorn ser ut.

När organisationen Help Age International tillsammans med FN listar hur bra olika länder är att åldras i hamnar Sverige överst på listan.

Harvard Business School tog förra året fram ett så kallat *social progress index*, där man mäter sociala faktorer och välmående i stället för bruttonationalprodukt. Där hamnade Sverige på första plats.

Kanske lite förvånande är det enligt Svenskt Kvalitetsindex myndigheter som är det område som ökar mest när det gäller hur nöjd befolkningen är.

I olika rankningar och mätningar kommer Sverige ofta ut bland de allra främsta länderna.

Herr talman! Detta betyder inte att det saknas utmaningar i den offentliga välfärden. Det tror jag att vi kan vara överens om. Det krävs till exempel fortsatta insatser inte minst inom skolan för att Sverige ska nå bättre resultat.

Men vi har all anledning att vara stolta över den svenska välfärden och de stora insatser som varje dag görs av alla de människor som arbetar exempelvis i sjukvården, i skolan, i barnomsorgen och i äldreomsorgen.

Verksamheterna i välfärdssektorerna fungerar i huvudsak bra, och internationella mätningar visar att svensk välfärd håller världsklass.

Herr talman! Det är kommuner och landsting som har huvudansvaret för både att finansiera de offentliga välfärdstjänsterna och att tillhandahålla dem, antingen själva eller via andra utförare.

Men skattepengarna, och den välfärd som kan finansieras med skattepengarna, uppstår inte ur tomma intet. Ekonomisk tillväxt som skapar välstånd för oss alla skapas genom att hårt arbetande människor varje dag går ur sängen och går till jobbet. Därför är det avgörande för välfärden att goda förutsättningar kan ges för just jobb och tillväxt, och där har staten sin kanske allra viktigaste uppgift.

Staten bidrar nämligen till att resurserna till vår gemensamma offentligfinansierade välfärd ökar, inte främst genom olika former av ekonomiska bidrag från staten, utan genom att se till att drivkrafterna för jobb och tillväxt är goda så att kommunernas och landstingens egna skatteintäkter kan öka.

I Sverige har alliansregeringens politik lett till över 300 000 fler sysselsatta i dag jämfört med 2006. Det betyder att 300 000 fler personer i dag bidrar till att skapa resurser för välfärden, i stället för att exempelvis ta resurser i anspråk i de offentliga systemen. Det säger sig självt att detta är viktigt och faktiskt det enda sättet att långsiktigt säkerställa att vi har tillräckligt med resurser till välfärden.

Resurserna till välfärden har sedan 2006 ökat kraftigt, trots den globala finanskrisen och lågkonjunkturen. Välfärden – vård, skola, omsorg – får mer resurser än någonsin. Detta kunde vi läsa i en nyhetsartikel i Sveriges Kommuner och Landstings tidning Dagens Samhälle i våras under rubriken Rekordintäkter till välfärden.

I artikeln belystes att skatteintäkterna har ökat med 36 procent mellan 2006 och 2014, från drygt 450 till nästan 620 miljarder kronor, långt mer än inflationen som varit ungefär 10 procent för samma period.

I samma artikel kan vi läsa att resurserna för den kommunala välfärden sedan 1990 har vuxit mer än dubbelt så snabbt som demografins tryck.

Effekterna av alliansens jobbskaparpolitik kan knappast illustreras tydligare. När staten ger bättre förutsättningar för jobb och tillväxt ökar också intäkterna till välfärden.

Herr talman! Utöver att staten ska se till att det finns goda förutsättningar för jobb och tillväxt har staten ytterligare några viktiga roller som är kopplade till välfärden. Det handlar till exempel om att sätta upp krav och riktlinjer för sådant som vi menar ska vara likvärdigt i hela landet.

Det där är förstås alltid en balansgång. Det är inte alltid helt lätt, eftersom det kommunala självstyret är viktigt och måste väga tungt. Det är rimligt att lokalt valda företrädare har både rätten och ansvaret att göra olika vägval och prioriteringar på de områden som de har ansvar för.

Som en konsekvens av det måste vi här också acceptera att det kan se lite olika ut på olika håll. Jag tror att vi från nationell nivå, i alla partier, tenderar att ibland vara lite klåfingriga här. När vi ser något som vi

uppfattar som ett problem i välfärden vill vi gärna hitta modeller för att lösa det från nationell nivå.

Men grundprincipen måste vara att problemen löses av den som har ansvaret, snarare än att vi från riksdagen pekar med hela handen, tar ifrån lokalpolitikerna ansvaret och försöker likrikta kommunerna via beslut härifrån.

Herr talman! Riksdagen har genom beslut den 3 december fastställt de utgiftsramar som vi från Alliansen har föreslagit i vår budgetmotion och som vi nu har att hålla oss inom.

Jämfört med regeringens förslag kan det framstå som att anslagen är ca 3 miljarder lägre. Detta förklaras dock av att vi inte behöver kompensera kommunsektorn för bland annat den chockhöjning av arbetsgivaravgifterna för unga som den rödgröna regeringen ville genomföra men som nu inte blir av.

Regeringen tänkte i och för sig kompensera kommunerna för denna höjning. Men alla andra, det vill säga vanliga företag, skulle få ta hela kostnadsmällan. Det hade lett till färre jobb och därmed också lägre skatteintäkter för kommunerna. Det är bra att det inte blir av.

Därutöver ändras anslaget i vårt förslag, eftersom vi även avsätter medel för att skapa bättre förutsättningar för läxhjälp. Vår ambition är att läxhjälpen framöver ska bli obligatorisk.

Herr talman! Med detta vill jag yrka bifall till utskottets förslag.
(Applåder)

Anf. 5 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Herr talman! Jonas Jacobsson Gjörtler lyfter fram den berömda arbetslinjen och vikten av att vi har företag som skapar arbete i samhället för att vi ska kunna ha en välfärd.

Det resonemanget håller jag givetvis med Jonas Jacobsson Gjörtler om, men jag har aldrig riktigt förstått den här arbetslinjen. Hur blir det fler jobb i Sverige när pensionärer som har slitit hårt hela sitt arbetsliv för att bygga upp välfärden i vårt land straffas extra hårt genom en högre skatt jämfört med en vanlig löntagare? Varför är det i enlighet med arbetslinjen att låta pensionärerna betala mer i skatt än en löntagare, och hur leder det till fler jobb?

Det är min första fråga till Jonas Jacobsson Gjörtler.

I förra veckan besökte jag en stor marin verksamhet i Kristinehamn, min grannkommun. Där har man nu varslat 127 anställda på en fabrik där det också finns viss utvecklingsverksamhet. De anställda som är LO-anslutna omfattas inte av någon inkomstförsäkring via sitt fackförbund, utan där är det a-kassan som styr vilken ersättning de får.

I det budgetförslag som jag står bakom hade vi höjt taket i a-kassan för första gången sedan 2001. Det hade för de här arbetarna inneburit 310 kronor om dagen eller 7 000 kronor i månaden eller 30 000 kronor under en arbetslöshetsperiod som varat i 100 dagar.

Min andra fråga till Jonas Jacobsson Gjörtler är hur man skapar fler jobb genom att dessa arbetare som har slitit hårt i en internationell koncern för att bygga båtmotorer under många år och nu har nått en ålder på 55–60 år inte får en a-kassa som går att leva på. Hur blir de mer arbetslinjemässiga av det?

Anf. 6 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M) replik:

Herr talman! Det låter på Vänsterpartiet som om idén med att arbetslinjen och sysselsättnings- och bnp-effekter av de förslag som alliansregeringen genomfört under åtta år någonting som alliansregeringen själv hade hittat på. Så är det givetvis inte. Det finns omfattande forskning som visar effekterna av de genomförda förslagen.

Om man tittar i de budgetpropositioner som alliansregeringen lämnade ifrån sig under sin tid vid makten så fanns det i varenda budgetproposition en tabell där man kunde redovisa och se sysselsättningseffekterna och effekterna på bnp och antal arbetade timmar av de förslag som regeringen genomdrev.

Det är en rätt tydlig skillnad mot den budgetproposition som den rödgröna regeringen lämnade till riksdagen i höstas. I den var nämligen tabellen bortplockad.

Skälet till det är ganska enkelt. De skattehöjningar som ni ville genomföra i er budget skulle nämligen slå direkt mot sysselsättningen. Det skulle innebära färre jobb och lägre tillväxt, vilket leder till lägre skatteintäkter och därmed slår direkt mot välfärden.

Detta försökte ni dölja. Ni redovisade inte den tabell med effekterna på sysselsättning och tillväxt som man normalt sett har gjort under de senaste åren.

Ert problem här är att budgeten är en helhet, men som grundregel väljer ni att alltid diskutera enbart utgiftssidan, och ni presenterar alltid detta som satsningar.

Jag menar att man även måste titta på intäktssidan. Man måste titta på vilka effekter det blir i nästa led när man genomför stora skattehöjningar. Det slår mot intäkterna och framför allt slår det hårt mot kommunsektorn.

Anf. 7 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Herr talman! Precis som jag var inne på i mitt anförande för Alliansen en väldigt ineffektiv politik när det gäller till exempel sänkt arbetsgivaravgift för unga, där man låter varje arbete som man tillskapar kosta 1,6 miljoner kronor. Det innebär att man i stället skulle kunna få fyra jobb i välfärden.

Jag vet inte om Jonas Jacobsson Gjörtler har tittat på en arbetslöshetssiffra på sistone. I min grannkommun Forshaga är arbetslösheten 25 procent bland unga. Ett vanligt uttryck hemma i Värmland är att det bästa du kan ge ditt barn är en enkelbiljett till Oslo, för där finns det åtminstone arbete att tillgå.

Jag förstår inte hur beräkningar har betydelse när arbetslösheten uppenbarligen är på skyhöga nivåer och de satsningar ni gör inte skapar några arbeten. Hur blir Leif, 55 år, som började jobba på verkstaden i Kristinehamn när han var i 20-årsåldern och sedan har jobbat där i 35 år, gått dit varje dag och utvecklat sitt kunnande om den stora maskin han arbetar med, en bättre arbetare med större möjlighet att få jobb när han kliver ut i en stor arbetslöshet där han konkurrerar med ung arbetskraft? Dessutom ska han få 310 kronor mindre om dagen eller 7 000 kronor mindre i månaden eller 30 000 kronor mindre under en arbetslöshetsperiod in på sitt konto.

Anf. 8 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M) replik:

Herr talman! Om det vore så att kostnaderna för de höjda arbetsgivaravgifterna inte vore ett problem, vilket det ändå låter på Håkan Svenneling som att det är, ställer man sig ju frågan varför ni i så fall valde att kompensera kommunerna för detta i er budget. Om inte detta vore ett problem hade ni inte behövt göra den kompensationen. Det är klart att det är ett problem som i nästa steg slår mot jobben.

Problemet med ert budgetförslag var att ni valde att kompensera kommunerna, men kostnaden skulle bäras av alla andra. Det vill säga alla de arbetsplatser där jobben behöver bli fler för att skapa ökade skatteintäkter skulle få betala detta med ökade kostnader.

Beräkningarna i budgetpropositionen är ett sätt att försöka illustrera de effekter som man kan räkna fram och som kan förväntas uppstå. Men det går även att mäta resultatet, och där är det ett faktum att vi har över 300 000 fler sysselsatta i dag än vad vi hade 2006.

Nog ger det här resultat.

Vänsterpartiets problem är att utöver det som ni har varit med om att föreslå i den här budgetpropositionen driver ni också en linje om att genomdriva en arbetstidsförkortning. Det är intressant att se hur det skulle slå mot välfärden och mot den kommunala sektorn.

Ni vill förkorta arbetstiden till sex timmar per dag. Det skulle innebära att det totalt i kommuner och landsting är över 200 000 heltidstjänster som skulle försvinna alternativt behöva ersättas till väldigt höga kostnader.

En rimlig fråga att ställa till Vänsterpartiet är på vilket sätt välfärden blir bättre av att man rycker undan 200 000 heltidstjänster som måste ersättas på annat sätt.

Vårt svar är ganska tydligt. Genom att staten tar ansvar för att jobben blir fler och tillväxten ökar blir det också mer skatteintäkter till kommunerna. Viktigare än att bara diskutera hur kakan fördelas är att diskutera hur den skapas. Jobb- och tillväxtpolitik är helt enkelt bättre än bidragspolitik även i det här fallet.

(Applåder)

Anf. 9 ANDERS AHLGREN (C):

Herr talman! Jag börjar med att yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Att vara förtroendevald med ansvar för kommunernas verksamhet tillhör de viktigaste politiska uppgifterna. Vi som haft den förmånen förstår vad jag pratar om.

Skola, vård och omsorg tillhör verkligen samhällets kärnverksamhet. Då är det också viktigt att vi långsiktigt säkerställer finansieringen så att vi kan leverera god kvalitet och utveckla verksamheten.

Det viktigaste för en hälsosam kommunsektor är att fler jobb skapas i nya och växande företag. Då tillförs våra kommuner nya resurser i form av skatteintäkter som kan användas till skola, vård och omsorg. De statliga bidragen är en viktig källa till kommunernas inkomster. Men viktigast är den skatt som betalas av människor som jobbar.

Jag utgår ifrån att ni var och en väl känner till hur intäktsutvecklingen ser ut sedan 2006 i era egna kommuner. För min del vill jag lyfta fram en ganska vanlig landsortskommun – Falkenberg i Halland. Det är en kommun med drygt 42 000 invånare som har ökat sina intäkter under perioden 2006 till 2013 med 32 procent eller 487 miljoner.

Också SKL ger tydliga besked om hur intäkterna växt i våra kommuner tack vare Alliansregeringens jobbpolitik.

Vi kan vara försiktigt optimistiska inför framtiden. Prognoserna säger att skatteintäkterna för kommunsektorn 2015 till 2018 kommer att öka snabbare än kostnaderna.

Därmed bedömer utskottet att kommunsektorn som helhet kommer att uppnå ett resultat som är i linje med god ekonomisk hushållning. Detta skapas inte minst av den ökade sysselsättningen som nu är uppe i 340 000 nya jobb sedan 2006.

Alliansens mål att till 2020 ha fem miljoner människor i arbete kommer att ha stor betydelse för kommuners skatteintäkter, intäkter som ger politikerna i våra kommuner och landsting möjlighet att fortsätta leverera en bra verksamhet med hög kvalitet. När vi diskuterar dessa frågor får vi inte komma bort från att det är jobben som är grunden för all form av välfärd oavsett om det gäller kommun, landsting eller stat.

Herr talman! Jag skulle vilja tala lite om det största hotet som negativt påverkar våra kommuners förmåga att leverera likvärdig service i hela landet. Det är den pågående avfolkningsprocessen.

Sverige klyvs. Urbaniseringen fortsätter i allt högre takt. Mönstret håller i sig. Men det är inte bara landsbygden som töms utan också landsorten, det vill säga Sverige utanför de stora städerna. Enligt SCB flyttade drygt 3 000 personer varje dag under 2013, totalt 1,2 miljoner människor. Men vilka är det som flyttar? Jo, det är unga vuxna och barnfamiljer. Snittåldern är 31 år. Det innebär att kommunernas utmaningar nu och framöver kan sammanfattas i följande punkter:

- De tre storstadslänen står för 90 procent av befolkningsökningen under perioden 1999–2012.
- 150 av 290 kommuner minskar i befolkning.
- Enligt regeringens framtidskommission finns i dag tre kommuner i landet där antalet utanför arbetsför ålder är fler än de som är i. År 2050 förväntas 40 procent av landets kommuner befinna sig i denna ytterst bräckliga befolkningssituation.
- Vi lever allt längre. Det medför högre krav på samhällets service och omsorg.
- Klarar kommuner som tappar i befolkning personal- och kompetensförsörjningen?
- Vad kan invånarna acceptera när det gäller olikheter i utbud och service mellan olika delar av vårt land?
- Innebär detta att vi långsiktigt inte kommer att klara att förse landsortens företag och den för Sverige så viktiga exportindustrin med arbetskraft?

Herr talman! När jag lyssnade till regeringsförklaringen hörde jag statsministern tala om förvaltningspolitik. Vad innebär det? Jag läser ur regeringsförklaringen: "Ett samlat arbete i nära dialog med landets kommuner påbörjas för att hitta organisatoriska, ekonomiska och verksamhetsmässiga lösningar som tryggar en god välfärd i hela landet." Vad innebär det? Är det kommunsammanslagningar ni avser? Finns det något samband mellan stor kommun och framgångsrik verksamhet och liten kommun och sämre verksamhet? Vad blir bättre av att slå samman två glest befolkade kommuner?

På många håll i Europa finns andra lösningar; flera små kommuner samverkar i frågor som de inte klarar av att hantera på egen hand. På så sätt kan de leverera bra tjänster till sina invånare, samtidigt som de behåller småskaligheten och engagemanget hos invånarna. Är det en väg som kan vara gångbar också i Sverige, eller är det bara större och större som gäller?

Låt mig därför fråga regeringsföreträdarna: Vad menar ni med den upplästa texten i regeringsförklaringen? Kommer vänsterregeringen att på nytt genomföra en kommunsammanslagning, och vilka problem förväntar ni er att kunna lösa med det?

Vi i Centerpartiet är mycket tydliga med att vi vill ha ett decentraliserat samhälle. Vi tror på människans förmåga att ta ansvar för sig själv och för andra. Decentralisering handlar om att flytta makten närmare människornas vardag. Vi är också väldigt tydliga med att försvara det kommunala självstyret. För mig och Centerpartiet är det självklart att människor ska kunna välja vilken förskola eller skola deras barn ska gå i eller vilken service gamla mamma behöver. Men för att det ska bli möjligt måste det finnas förutsättningar för service, skola och jobb i hela landet.

Det behövs bättre villkor för dem som faktiskt skapar jobben, inte sämre villkor. Det är på det sättet kommunernas skatteintäkter ökar. Det är på det sättet vi skapar resurser som kan användas till skola, vård och omsorg. Det är vad vi i Centerpartiet kallar närodlad politik.

Herr talman! Sverige behöver mer närodlad politik.

Anf. 10 NIKLAS KARLSSON (S) replik:

Herr talman! Centerpartiet är ett parti sprunget ur folkrörelserna och med bred förankring i landsbygden. Ofta ger de uttryck för att vara hela Sveriges parti. Landsbygden och orterna utanför de tre storstadsområdena lyfts fram som något som ligger partiet varmt om hjärtat. För det förtjänar Centerpartiet vår största respekt.

Jag kan konstatera att du, Anders, i ditt anförande lyfte upp just de frågorna. Avfolkningsprocessen är ett bekymmer. Mönstret håller i sig, och de tre storstadsregionerna urbaniseras och växer samtidigt som vi får allt fler och allt större utmaningar i de mindre orterna runt om i landet. Det ser vi inte minst på den ort som du kommer från och kanske också i min hemort, som trots allt ligger i en större befolkningsregion.

Det kommunala utjämnningssystemet är viktigt för att kommunerna ska få likvärdiga förutsättningar. Det ska finnas en rättvisa. Oavsett var i landet vi bor ska det finnas möjligheter till en bra välfärd.

För något år sedan tillsattes en utredning om likvärdiga förutsättningar. Det gjordes en översyn av det kommunala

utjämningsystemet, och en helt enig utredning föreslog hur det skulle se ut. Trots det kan vi konstatera att den borgerliga alliansregeringen för något år sedan bestämde sig för att lyfta ut 1 miljard kronor ur systemet och ge till tio rika moderatstyrda kommuner i Stockholmsregionen.

Tala om för mig, Anders, var rättvisan i detta ligger. På vilket sätt stärker vi likvärdigheten i hela landet och ser till att även de orter som ligger utanför storstadsregionerna kan ges förutsättningar för en bra och likvärdig välfärd?

(Applåder)

Anf. 11 ANDERS AHLGREN (C) replik:

Herr talman! När det gäller skatteutjämnningen var grunden att säkerställa att det blev en rättvis fördelning av de parametrar som genom åren hade snedvridits. Centerpartiet var ett av de partier som jobbade stenhårt för att vi skulle klara det också den här gången. Därför är det bra att det blev på det sättet. Ingen kommun behövde heller lägga in mer pengar i utjämningsystemet än tidigare.

Däremot har det, om vi tittar på tillförseln av resurser i systemet, blivit en kraftig ökning. År 2006 ingick 58 miljarder. Det som nu ligger i planen innebär att vi har passerat 90 miljarder. Det finns alltså mycket mer pengar, inte minst för landsortens kommuner, i systemet.

När man fördelar pengarna finns det säkert en hel del likvärdiga jämförelser vi kan göra, till exempel på skolområdet. Där vet jag att ni riktar er till storstadskommuner med rätt mycket pengar, så det finns säkert likvärdiga jämförelser att göra. Vår del har handlat om att skapa mer arbete. Vi har skapat 340 000 fler jobb, vilket innebär att kommunsektorn, enligt de mätningar som SKL redogör för, totalt har fått 165 miljarder mer att röra sig med. En viktig utgångspunkt för mig är att den enskilda kommunen kan prioritera.

När ni tar fram er lista med skattehöjningar på 25 miljarder verkar det som att det på något sätt kommer att regna guld över varje kommun. Om vi tar pengarna till äldreomsorgen, där ni slår er för bröstet, handlar det om 2 miljarder. I min hemkommun handlar det om ungefär fem tjänster. Så mycket är er långa lista värd. Låt det bli mycket mer pengar i form av kommunala skatter genom att fler arbetar. Det tror vi är bättre.

(Applåder)

Anf. 12 NIKLAS KARLSSON (S) replik:

Herr talman! Att den borgerliga Alliansen säger nej till ytterligare 3 miljarder till kommunsektorn för att stärka välfärden i våra kommuner har vi vetat om sedan en tid, alltsedan man röstade bort regeringens budgetalternativ.

Vi kan konstatera att Centerpartiet, det parti som gör anspråk på att vara en bred folkrörelse med förankring i landsbygden och som ger uttryck för att vara hela Sveriges parti, blivit fånge i den borgerliga Alliansen. Man accepterar bidragsmutan för att hantera interna konflikter i Moderaterna. Man tycker uppenbarligen att det känns bra att skänka 1 miljard till de rika Stockholmskommunerna. Man verkar vara beredd att avstå pengarna för att till varje pris hålla ihop Alliansen. De som får betala är de kommuner som ligger utanför Stockholm, de kommuner som ligger utanför Göteborg och de kommuner som ligger utanför Malmö. Vi

Anf. 13 ANDERS AHLGREN (C) replik:

Herr talman! Jag vet inte om Niklas Karlsson gör rätt beskrivning av vilka kommuner som får mest bidrag genom skatteutjämningssystemet. Jag tror att Malmö kommun är en av de kommuner som får allra mest, om vi tittar på fördelningen av pengarna.

Det skiljer sig mellan våra sätt att se på hur vi hanterar kommunal ekonomi. Jag tillhör ett parti som tror på ett decentraliserat samhälle där man lokalt har stort inflytande över sina intäkter. Jag som kommunstyrelseordförande kan vara med och prioritera skola, vård och omsorg. Vi kan själva bestämma hur vi vill hantera de ökade skatteintäkterna.

Jag kommer från en liten kommun med 10 000 invånare som under denna period har fått 15 miljoner kronor mer i skatteutjämning, men vi har fått över 100 miljoner kronor mer i skatteintäkter. Det ger en kommunal företrädare stor frihet att bestämma.

Ni samlar ihop en lång lista på 25 miljarder i skattehöjningar. Ni tror att samhället kommer att fungera på precis samma sätt som det gör utan skattehöjningar. Ni vet hur ni ska prioritera. Listan kan göras hur lång som helst, och ni vet exakt vad som är bäst för svenska kommuner och medborgare.

Här skiljer vi oss mycket åt i grundsynen.
(Applåder)

Anf. 14 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Herr talman! Anders Ahlgren lyfter upp viktiga frågor om avfolkning, om de urbaniseringstendenser som pågår och om vikten av att vi får en levande landsbygd i hela Sverige. Jag instämmer i Anders Ahlgrens resonemang.

Vi går dock bort oss i en chimär om vi börjar diskutera kommunernas storlek som den avgörande faktorn för att vi har en urbanisering. Jag tror att problematiken är lite svårare när det gäller att få hela Sverige att leva.

Något som är viktigt för att vi ska uppnå att alla delar av Sverige ska vara livaktiga och utvecklas är att vi har en bra infrastruktur i hela landet.

När Anders Ahlgren och jag debatterade för två dagar sedan lyfte han särskilt fram vikten av att Alliansens Sverigebygge kommer på plats.

Du är från Dalarna, Anders, och jag är från Värmland. När Kent Persson, som nu avgår som partisekreterare för Moderaterna, skrev en debattartikel i Värmland noterade jag med intresse att ingen värmländsk riksdagsledamot från Moderaterna hade skrivit under. När jag frågade en av dem lite framt varför ingen av dem skrivit under blev svaret: Det är för att satsningen gynnar södra Sverige. Det är en linje mellan Stockholm och Malmö och en linje mellan Stockholm och Göteborg, mer eller mindre.

I vårt budgetalternativ fanns Norrbottenabanan med. Det fanns ett ökat underhåll till järnvägar och satsningar på de mindre järnvägarna runt om i Sverige. Vi lär säkert höra mer om detta i den kommande infrastrukturdebatten senare i dag.

Anders Ahlgren! Hur ska Sverigebygget göra att hela Sverige kan leva? Eller leder det till att södra Sveriges alla stora städer lever medan de små kommunerna får betala priset?

Anf. 15 ANDERS AHLGREN (C) replik:

Herr talman! Aldrig tidigare har vi satsat så mycket pengar på infrastruktur som i den plan som togs 2013. Vi fyller de underhållshål som tidigare regeringar har efterlämnat, och det kommer att ha stor betydelse för Sveriges utveckling.

Sverigepaketet innehåller mycket mer än järnvägssatsningar. Det innehåller också möjligheten att bygga fler bostäder, att skapa nya jobb och så vidare.

I paketet nämns också Norrbotniabanan, men vi vill titta på möjligheten till samverkan mellan Norrbotniabanan och Inlandsbanan för att få en redundans i framför allt godstransporterna från norra Sverige. En mycket viktig del i detta är det upplägget.

Det är lite magstarkt när ni slår er för bröstet och lyfter fram Norrbotniabanans stora del i er budget. Det finns inte en krona i er budget till Norrbotniabanan. Det finns nio kilometer utpekade spår till ett industriområde norr om Umeå. Men det finns inga pengar till det, utan ni talar bara om framtiden. Sådan är verkligheten när det gäller Norrbotniabanan.

Låt mig återvända till synen på skatter och ta ett exempel på hur höjda arbetsgivaravgifter påverkar. I Sälen anställs just nu 2 000 unga under 26 år. Det innebär att de 100 besöksnäringensföretagen, som Håkan Svenneling säkert till en del känner igen hemifrån Värmland, drabbas av ökad arbetsgivaravgift på 36 miljoner kronor om året.

Jag blir mycket förvånad när Håkan Svenneling målar upp att detta inte har någon betydelse för utvecklingen av Sverige. Dessutom kompenserar ni kommunerna genom att ge ett ökat bidrag. På två år ska ni lägga 3,1 miljarder på att kompensera en höjd arbetsgivaravgift.

Anf. 16 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Låt mig börja där Anders Ahlgren slutar. Det är inte så konstigt att vi kompenserar kommunerna för de höjningar som blir i de höjda arbetsgivaravgifterna för unga. Dels är det en ineffektiv åtgärd, dels tog ni pengarna från utjämningsystemet för kommunerna när ni införde åtgärden. Ni sa: Nu får ni en förmån, så därför tar vi dessa pengar från systemet.

Nu får vi i konsekvensens namn återföra dessa pengar. Vi tar ansvar för att vi höjer arbetsgivaravgiften eftersom vi tycker att det är en ineffektiv åtgärd, men som en konsekvens av det kompenserar vi kommunerna i utjämningsystemet.

Landsbygdens utmaningar är stora, och vi är nog många i denna kammare som vill klara de utmaningar som landsbygden står inför. Vi har dock lite olika vägar att nå dit.

Jag är ledsen över att vår budget föll, för jag tror att den hade haft en möjlighet att peka ut en riktning mot en lite mer positiv landsbygdsutveckling där vi ser hela Sverige.

Jag såg med glädje fram emot en parlamentarisk utredning där alla partier skulle samarbeta och diskutera landsbygdens utmaningar och hur

vi skulle stärka landsbygdens framtid. Vad det blir av denna utredning får vi se. Regeringen kan ju tillsätta utredningar även om inte riksdagen har beslutat om det.

Det fanns även andra goda intentioner där vi såg hela landet. Bland annat är det viktigt att vi har en fungerande järnvägstrafik i hela landet. Utan sådan infrastruktur går det inte att ta sig mellan stad och land på ett snabbt sätt. Det går inte att bo på en plats och verka på en annan. Därför måste vi ha en helhetssyn på Sverige.

Sverige är mer än bara storstad. Därför måste vi arbeta tillsammans för att utveckla landsbygden.

Anf. 17 ANDERS AHLGREN (C) replik:

Herr talman! Ibland blir jag förvånad när jag hör Vänsterpartiet tala om den utveckling ni beskriver. I valrörelsen hade ni ett skatteförslag på 92 miljarder. 92 miljarder i skatt skulle läggas ut över Sverige, och samhället skulle fortsätta att fungera på samma sätt. Det är sanningen om er politik. Nu ingår ni i en budget som har en betydligt lägre nivå, men fortfarande är det 25 miljarder kronor som läggs ut.

Det är intressant att höra talet om landsbygden när den ena statliga verksamheten efter den andra gör sitt uttåg utan att jag har sett någon riktig reaktion.

För någon vecka sedan flaggade Arbetsförmedlingens generaldirektör för att 100 av 320 kontor skulle bort. Han hann inte tala om vilka kommuner som skulle bli utan arbetsförmedlingskontor, men jag gissar att en del kommuner i Värmland och Dalarna skulle bli utan. Man använder tekniken för att centralisera samhället, inte tvärtom.

Vi har inte sett någon reaktion från regeringen på detta utspel, utan det togs tillbaka – antagligen för att det inte skulle hamna i valrörelsen.

I veckan kunde vi i affärspressen läsa att den statliga banken, SBAB, inte kommer att låna ut en spänn norr om Dalälven. Man kommer inte att låna ut en krona till fastigheter eller företag norr om Dalälven.

Denna trend måste vi bryta. Jag är den första att delta i en sådan diskussion, för här måste vi hjälpas åt allihop. Vi kommer inte att greja detta om 40 procent av kommunerna kommer att ha fler människor utanför arbetsför ålder än i. Det blir katastrof om vi inte vänder detta ganska snabbt.

Anf. 18 MATS PERSSON (FP):

Herr talman! Jag yrkar bifall till utskottets förslag i betänkandet.

I en sådan här debatt hjälper det ofta att anta ett utanförperspektiv genom att jämföra Sverige med andra länder och låta andra bedömare titta på Sverige. Då blir jag stolt över Sverige. Vi är ett land med stor tillit mellan människor där vi kombinerar frihet med stor jämlikhet. Men det samhället är inte färdigbyggt, utan vårt samhällsbygge måste fortsätta.

När jag tänker på Sverige tänker jag på ett samhälle där det ska betyda mindre varifrån man kommer och mer vart man är på väg. Där spelar välfärdens kärna en viktig roll med skola, förskola och äldreomsorg – att vi har ett system där vi tar hand om varandra och att vi också använder den offentliga sektorn för att investera i barn och

ungdomar och för att bygga människor starka och därmed bygga Sverige starkt.

Grunden för välfärdens kärna är arbete. Det vi diskuterar i dag är det bidrag som staten ger till kommunerna, men grunden är givetvis att människor är i arbete och att vi på det sättet kan finansiera vår välfärd.

Jag tänker på den resa en människa kan göra när en person går från socialbidrag till att hitta ett arbete. Det är för den enskilde på något sätt per definition känslan av frihet. Men det innebär också för den gemensamma välfärds kärnan att kommunen får mer pengar att investera och utveckla välfärden för.

Herr talman! Under de senaste åtta åren har vi i Sverige sett att den ekvationen fungerar. En politik som tydligt sätter jobben först innebär också att vi kan bygga ut välfärden och satsa på välfärden. Hundratusentals människor har gått från utanförskap in i sysselsättning. Samtidigt har kommuner, landsting och stat kunnat satsa mer på välfärdens kärna, bygga ut välfärden och satsa mer pengar på välfärden.

Herr talman! En av de största konflikterna i svensk politik handlar just om detta. Ska samhället bygga på arbete eller inte? Ska vi ha som politiskt mål att människor ska arbeta mindre, eller ska vi ha som politiskt mål att människor ska arbeta mer och att fler människor ska kunna gå från utanförskap in i sysselsättning?

I kammaren finns det framför allt två partier, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, som har som övergripande mål att från politiskt håll styra människor och har som politiskt mål att människor ska arbeta mindre. Då blir det mindre pengar till den gemensamma välfärden och mindre pengar att investera i människor.

Herr talman! I det förslag som ligger från allianspartierna pekar vi tydligt ut skolan som ett prioriterat område. Det är inte så konstigt. Det är när vi satsar och investerar i våra barn och ungdomar som vi kan satsa på Sverige och bygga Sverige starkt för framtiden.

Det vi pekar på är vikten av en tioårig grundskola, sommarskola, matematikundervisning, tidiga insatser för nyanlända elever eller elever som är utrikes födda och också de extra pengar vi tillför för att möjliggöra för kommunerna att erbjuda läxhjälp till de elever som vill eller är i behov av detta. På det sättet ser vi till att ta ansvar för att välfärden kan utvecklas och inte minst att skolan kan fungera som den investering i unga människor, barn och ungdomar som bygger Sverige starkt för framtiden.

Herr talman! När vi bygger Sverige starkt handlar det om att behålla de viktiga elementen i det som är Sveriges styrka, nämligen att kombinera jämlikhet med frihet. Frihet här handlar om att vi har en arbetslinje där det alltid lönar sig att arbeta, att vi alltid från politiskt håll uppmuntrar människor att arbeta och att vi ser arbetslinjen som grunden för välfärden. Det gäller att kombinera det med ett samhälle som håller ihop, ett samhälle med jämlikhet som skapar hög tillit mellan människor. I det ligger också att se till att ha ett samhälle med hög social rörlighet, ett samhälle där det betyder mindre varifrån jag kommer och mer vart jag är på väg.

Herr talman! Om en utomstående betraktare skulle se på Sverige och de steg vi tar framåt i och med detta betänkande från utskottet skulle han eller hon säga att med detta fortsätter Sverige resan och vägen att satsa på

väl-färden och att sätta arbetslinjen i fokus. Det höjs inga skatter, utan tvärtom ser vi till att det lönar sig att arbeta. Vi ser till att också fortsättningsvis bygga ut välfärdens kärna och att investera i människor. Det är så vi bygger Sverige starkt, herr talman.

Anf. 19 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Herr talman! Mats Persson lyfter fram frågan om arbetstid och dess roll i samhället. Låt oss börja med att konstatera att det inte finns några förslag i budgeten som egentligen rör arbetstidens längd på dagen. Däremot finns det allmänt i den politiska debatten.

Min utgångspunkt som vänsterpartist är inte att hur mycket vi ska arbeta är någonting som är det viktigaste i livet. Det viktigaste för mig är att människor ska må bra. Människor ska känna att de fyller en funktion i samhället, att de känner att de trivs med sitt liv, att de har en bra familj, en bra hälsa och så vidare.

Jag blir i stället väldigt oroad när jag ser att sjukskrivningarna i samhället ökar. Vi har en uppåtgående trend och har haft det nu under ganska lång tid. Framför allt när man borrar lite i den trenden, Mats Persson, ser man att det är kvinnor i välfärden som är de som drar det tunga lasset.

Det är kvinnor som jobbar inom äldreomsorg som har alldeles för låg bemanning. Det gör att de i högre utsträckning får slita hårt och därför också blir sjukskrivna i högre utsträckning.

Man undrar givetvis varför det är så klokt att vi då väljer att ha 5 000 färre i personalen i äldreomsorgen som en konsekvens av att alliansbudgeten vann i stället för den rödgröna. Det tycker jag att Mats Persson ska svara på.

Min andra fråga till Mats Persson rör något helt annat. Folkpartiet är ett parti som driver feminism utan socialism. Att det sedan har visat sig betyda att fem av 19 ledamöter i Folkpartiets riksdagsgrupp är kvinnor är väl lite mer anmärkningsvärt.

Min fråga till Mats Persson är: Varför väljer ni att rösta ned en tredje pappamånad, eller föräldramånad, och varför väljer ni att behålla vårdnadsbidraget? Vad är det för feminism utan socialism för Folkpartiet?

Anf. 20 MATS PERSSON (FP) replik:

Herr talman! Det är ingen hemlighet att Folkpartiet inte tycker om vårdnadsbidrag. Det är ingen hemlighet att Folkpartiet vill uppmuntra kvinnor att vara en del av arbetsmarknaden och se till att det är möjligt att kombinera ett aktivt yrkesliv med att ta hand om sina barn. Därför ingår det i Alliansens budgetmotion.

Det är också en förstärkt bonus för de föräldrar som tar ut föräldraförsäkringen mer jämlikt, helt enkelt en morot för de familjer som väljer att fördela sin föräldratid mer jämlikt. På det sättet kan man kombinera arbete på arbetsmarknaden med att också vara hemma med sina barn.

Det är ingen hemlighet att Folkpartiet i grund och botten inte tycker om vårdnadsbidraget, men eftersom vi går fram och vill genomföra och genomföra en politik som är möjlig att genomföra tillsammans med andra partier får man ibland kompromissa. Så fungerar politiken.

Det är väldigt intressant att lyssna på Håkan Svenneling. Du säger: Människor ska må bra, och arbete spelar inte så stor roll för oss vänsterpartister. Det är därför vi driver arbetstidsförkortning.

Många människor har i dag arbete, men de människor som i dag står utanför arbetsmarknaden vill ingenting hellre än att komma in på densamma. Då måste politiken handla om att arbetslinjen ska gälla. Det övergripande målet för politiken måste vara att vi ska arbeta. Det är viktigt för den individuella friheten. Det råkar också vara viktigt för vår förmåga att bygga Sverige starkt och utveckla välfärden.

Det blir då lite konstigt när en företrädare för Vänsterpartiet står och talar om sjukskrivningar som ett stort problem. Jag delar bilden att det är ett problem att trenden nu är bruten, det vill säga att det går åt fel håll. Men vi ska ha med oss att det som har hänt under de senaste åtta åren är att hundratusentals människor har gått från förtidspension och framför allt sjukskrivningar in på arbetsmarknaden. Det er budget innebär är att gå tillbaka till den politiken.

Anf. 21 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Herr talman! Det känns som en väldigt vanlig missuppfattning att vi inte skulle vilja ha människor i arbete. Den största glädjen för väldigt många människor skulle vara att få ett arbete, fylla en funktion i samhället och kunna bidra till att vi har en bättre välfärd.

Problemet med Alliansens politik är att den inte hänger ihop. Det är en arbetslinje som går ut på att den som är arbetslös ska ha en så låg a-kassa att det är svårt att leva på den och att den som är industriarbetare i Kristinehamn och nu är varslad får 50 procent av sin lön att leva på i stället för 80 procent att leva på, som det skulle ha blivit om vi hade höjt taket i a-kassan för första gången sedan 2001.

Kvinnan i äldreomsorgen hade fått det bättre om hon hade fått några arbetskamrater att kunna avlasta sitt arbete på. Då hade hon mått lite bättre i själen och känt en större glädje att gå till sitt arbete och få jobba med människor som hon har drömt om hela sitt liv i stället för att känna sig som en maskin som bara tar hand om gamla på ett mer maskinellt sätt utan att bry sig om deras känslor. Då ökar sjukskrivningarna i vårt samhälle, och då mår människor sämre.

Visioner om att man ska må bra i arbetslivet är viktiga visioner. Det är därför jag står bakom en rödgrön budget som fokuserar på att vi ska ha en bra arbetsmiljö, en bra a-kassa och fler människor i äldreomsorgen. Det leder till att människor som bor och arbetar i våra kommuner runt om i Sverige kommer att må bättre och vara sjukskrivna i mindre utsträckning. Det kommer i sin tur att leda till att vi får en ökad jämställdhet.

Det är det här som är skillnaden mellan feminism utan socialism och feminism med socialism. Feminism med socialism ser också människan och klassperspektivet bakom och tror inte att en morot kan lösa jämställdhetens problem.

Anf. 22 MATS PERSSON (FP) replik:

Det är en väldig skillnad på liberalism och socialism, och det är skönt. Det är klart att den politik som jag representerar handlar om att se till att alla människor kommer in på arbetsmarknaden och att se till att

arbetslinjen gäller. Mot detta står en socialistisk politik som handlar om att man uttryckligen säger att människor ska arbeta mindre, vilket betyder att det blir mindre pengar till välfärden.

Ni är kända för att lova pengar vitt och brett och på alla möjliga fronter och för att ha en egen kassakista. Det blir liksom inte bättre när vi verkligen behöver bygga Sverige starkt genom att fler människor arbetar och att vi på det sättet kan bygga ut välfärden.

Erfarenheten visar att när man driver den politik som ni var med och stödde under början av 2000-talet drivs människor ut från arbetsmarknaden och in i sjukskrivning. Det som nu har hänt är att människor har kommit tillbaka från våra sociala system in på arbetsmarknaden. Det har gett människor ökad frihet, och det har inneburit att välfärdens kärna kan växa därför att vi får mer pengar till den gemensamma välfärden. Se nu till att inte bryta denna utveckling! Se nu till att inte gå tillbaka till den politik ni bedrev tidigare, utan se till att stå upp för arbetslinjen!

Jag skulle vilja ta tillfället i akt att säga att du har rätt i att det är viktigt att vi nu ser den ökning av sjukskrivningar som sker, inte minst bland kvinnor. Det är ett problem som vi definitivt behöver ta på allvar. Men lösningen är inte socialistiska experiment. Lösningen är inte höjda skatter. Lösningen är inte offentliga monopol. Lösningen är inte en politik som inte innebär arbetslinjen.

Lösningen är att se orsakerna bakom och att stå upp för att det alltid ska löna sig att arbeta. Vi ska se till att människor som arbetar i välfärdens kärna känner delaktighet och frihet på jobbet. Det är grunden för att bygga Sverige starkt, och det är grunden för att undvika fler människor i sjukskrivningar.

(Applåder)

Anf. 23 NIKLAS KARLSSON (S) replik:

Herr talman! Jag ska erkänna att jag först inte hade tänkt begära replik på Mats Persson. Men när han höll ett sådant vackert och sympatiskt inledningsanförande kunde jag inte låta bli.

Du talar om jämlikhet i kombination med frihet. Du förstår nog att jag som socialdemokrat tycker att det är en sympatisk tanke. Det var vackert och dessutom befriande att höra att företrädare för Alliansen också kan uttrycka sig i de termerna. Vi kan konstatera att ryktet om Folkpartiets socialliberala död tydligen är betydligt överdrivet, och det är befriande.

Vi har samma uppfattning. Välfärdens kärna spelar en viktig roll också i jämlikhetssträvanden och jämlikhetsskapande eftersom det ska ge frihet åt alla människor. Precis som jag har också du erfarenhet från kommunalpolitik i Skåne – du som landstingspolitiker i Region Skåne och jag som kommunalpolitiker i Landskrona. Vi känner till betydelsen av vad man gör ute i verksamheterna – i äldreomsorgen och i sjukvården, i kollektivtrafiken och i skolan.

Därför har vi sagt att det är viktigt att stärka de kommunala verksamheterna. Vi vill satsa 1 miljard på äldreomsorgen, 400 miljoner till hälso- och sjukvården och ytterligare ett par miljarder på extratjänster och utbildningskontrakt för unga för att vi ska få fler händer i vården och för att vi ska få verksamheten att bli bättre.

Du satt i en situation i majoritet i Region Skåne då både personal och medborgare för något år sedan demonstrerade högljutt och vilt mot de nedskärningar och de utmaningar som fanns i Region Skåne. Därför vill jag ställa en fråga till dig. Om du nu hade haft uppdraget kvar och hade kunnat välja mellan regeringens budgetalternativ och det som du själv har röstat igenom i Sveriges riksdag – hade du då tackat nej till de ytterligare satsningarna på kommuner och landsting? Och hade de varit onödiga i din verksamhet?
(Applåder)

Anf. 24 MATS PERSSON (FP) replik:

Det förslag som regeringen har lagt fram innebär höjda skatter för löntagare, vanligt folk och företagare på omkring 25 miljarder kronor. Jag tror på ett samhälle där vi bygger Sverige starkt genom att vi arbetar, genom att fler företag kan växa till och genom att de företag som finns kan växa. Det sker inte när ni höjer skatterna med 25 miljarder kronor.

Jag tror att det handlar mycket om tidsperspektiv, och jag tror att när man gör som ni försöker göra – höjer skatten med 25 miljarder kronor – skjuter man sig själv i svansen. Det man gör är att man höjer skatten och långsiktigt får mindre pengar för att finansiera den gemensamma välfärden. Det är ingen bra utveckling.

Det är inte jag som säger detta. Detta säger Konjunkturinstitutet och oberoende bedömare som har granskat er budget. De säger att skattehöjningarna leder till färre jobb. I längden leder det till mindre pengar till välfärden.

Det var ju trevligt att Niklas Karlsson tyckte om mitt anförande och att du gärna vill vara en del av den liberala jämlikhetspolitiken. Min erfarenhet är att när det går från ord till handling finns det en väldig skillnad mellan liberal rättvisa och socialistisk rättvisa. Vårt mål är inte att bekämpa rikedom. Vårt mål är att bekämpa fattigdom. Vi ser inte jämlikhet som detsamma som att alla människor ska ha lika mycket. Vi ser jämlikhet som att den som tar extra ansvar, den som utbildar sig och den som anstränger sig ska få någonting tillbaka i termer av att det ska löna sig. Det är inte detsamma som att alla ska ha lika mycket. Den socialistiska rättvisan och den liberala rättvisan är inte samma sak. Vi bekämpar fattigdom – inte rikedom.

(Applåder)

Anf. 25 NIKLAS KARLSSON (S) replik:

Herr talman! Om nu Mats Persson har den synen på jämlikhet kanske han skulle läsa igenom Folkpartiets partiprogram. Då skulle han upptäcka att det finns rätt mycket mer gemensamt med andra partier än bara socialliberalismen. Vi kanske till och med får se dig i ett annat parti framöver. Du är varmt välkommen i så fall.

Jag måste kommentera det här med skattehöjningar. Det är rätt; man kan ha synpunkter på skattehöjningar. Men om det är så viktigt att man inte höjer skatten därför att man då skjuter sig i svansen – tala då om för mig varför man ska föra den politik som ni nu väljer att föra i er budgetmotion!

Ni säger att vi inte kan höja skatten på nationell nivå och att vi inte kan göra satsningarna på välfärdens kärna i våra landsting och

kommuner. Effekten blir ju nu att för att Sveriges kommuner och landsting ska klara av de behov som medborgarna har av välfärd står vi inför en situation där 85 kommuner och 2 landsting i Sverige höjer skatten för nästa år. Den politik du företräder, Mats Persson, innebär i praktiken att vi omfördelar från dem som tjänar lite mer till dem som tjänar lite mindre när det gäller bördorna. Det är vi som har höga inkomster som ska få skattesänkningar för att de som är vanliga löntagare och har normala inkomster ska bära våra gemensamma bördor i de utmaningar som välfärden har framför sig.

Varför är det mer rättvist? Varför ger det bättre förutsättningar för kommunerna att leverera? Och varför kommer detta att innebära att vi får högre tillväxt i Sverige?

Anf. 26 MATS PERSSON (FP) replik:

Det är riktigt att Sverige står inför stora utmaningar. Jag skulle vilja säga att den åldrande befolkningen är en av de absolut största utmaningarna. Hur ska vi kunna utveckla välfärden så att den lever upp till de förväntningar vi människor har? Och hur ska vi kunna utveckla välfärden när allt fler människor blir äldre?

Jag har ingenting emot att man ibland höjer skatter. Det gör vi i vår budget på saker som är dåliga för samhället – alkohol och tobak. Vi har höga miljöskatter i Sverige, och det är i grund och botten bra. Men när man börjar höja skatten på arbete tror jag att det innebär att vi långsiktigt inte bygger Sverige starkt. Det är inte den långsiktiga lösningen på välfärdens problem. Det kan ibland i vissa kommuner och landsting finnas behov av att höja skatten där man lokalt känner att det just där finns specifika behov av att göra vissa investeringar eller att ta ett visst ansvar. Då får man föra diskussionen lokalt. Men jag tror inte på att betrakta alla kommuner och landsting som likadana och att använda skattebetalarna som en skattekista för att föra den vidlyftiga politik som ni står för.

Om vi ska bygga Sverige starkt handlar det om att stå upp för arbetslinjen. Då handlar det om att det ska löna sig att arbeta och att inte höja skatten för 1,1 miljoner löntagare, som i ert förslag. Det är inte lösningen på problemet.

På något sätt kommer man tillbaka till grundsynen. Jag tror att det handlar om detta: Ska det löna sig att arbeta, ta ansvar och utbilda sig, vilket jag tycker att det ska göra? Eller ska det inte göra det? Bygger vi Sverige starkt genom att se till att få fler skattebetalare, eller är skattehöjningar alltid lösningen? Jag tror att det är genom arbetslinjen och att få människor att växa som vi bygger Sverige starkt.

(Applåder)

Anf. 27 JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! Det är i kommunerna som vi bygger Sverige. Många gör fantastiska insatser i de kommunala verksamheterna runt om i vårt land.

Vi ska debattera kommunernas ekonomi och situation här i dag. Det viktigaste för kommunernas ekonomi är människors arbete, att människor kommer i arbete. Inkomstskatter är väsentliga för kommuner. Annat är naturligtvis viktigt, såsom statsbidrag och utjämning, men

inkomstskatt på arbete är grunden. Därför är Alliansens budget bra för kommunal ekonomi. Jobben, tillväxten och därmed resurser till välfärden står nämligen i fokus. Att göra det dyrare att arbeta och anställa riskerar att försämra för kommunerna vilket vänstersidans budget hade inneburit. Och det är i kommunerna som vi bygger Sverige.

Resurserna till vård och omsorg har vuxit när alliansregeringen har prioriterat välfärden och haft fokus på jobb och tillväxt. Alliansen har också investerat kraftfullt i skolan, i sjukvården och i omsorgen. Sverige har aldrig förr lagt så mycket pengar på välfärdstjänster som nu till skola, sjukvård och äldreomsorg. Resurserna har ökat per invånare och i fasta priser sedan 2006. Resurserna per elev har ökat från 2006 i alla skolformer. Och nu tillför vi ytterligare stora resurser till skolan.

Antalet sysselsatta i kommunfinansierad verksamhet har ökat med drygt 30 000 personer mellan 2006 och 2014 och väntas öka med ytterligare 30 000 mellan 2015 och 2018. Vi har satsat stora resurser på till exempel äldreomsorgen. Resurserna till och kostnaderna för äldreomsorgen har ökat från ca 80 miljarder 2005 till strax över 100 miljarder 2012.

Vi har kunnat läsa att Sverige lägger näst mest resurser i OECD på äldreomsorg. Och resurserna till välfärden som helhet har ökat med över 100 miljarder sedan regeringsskiftet 2006, i det Sverige som håller på att gå isär enligt vänstersidan.

Vi har hört en del bra saker i debatten, och vi har hört en del saker som man kan ha synpunkter på. Alliansens budget innebär alltså något mer till skolan nästa år. Trots det talas det om de stora riskerna med minskad jämlikhet i skolan och annat. Vänstersidan borde vara glad för mer resurser till skolan.

Jag tror att vi hörde Socialdemokraterna säga att det inte blir en ökad satsning med 500 miljoner kronor på tillgänglighet i cancervården nästa år. Det blir det! Det är Alliansens förslag. Göran Hägglund tog fram det i Regeringskansliet, och det presenterades i våras. Det fanns med i Alliansens valmanifest och kommer nu att genomföras. 500 miljoner går till ökad tillgänglighet i cancervården.

Vi har hört Vänsterpartiet och regeringen tala om sina satsningar på äldreomsorgen med 2 miljarder till ökad bemanning. Samtidigt vet vi att satsningen krymper. En besparing på äldreanslaget ökar. Äldreanslaget minskas med 1,44 miljarder i vänstersidans budget till 2018. Kvar blir drygt 500 miljoner kronor. Det är långt från de 2 miljarder som har utlovats. Det är kortsiktigt och inget för kommunerna att bygga på. Man kan inte heller beskriva skillnaden mellan en välfärd i fritt fall och en välfärd som går att lita på i termer av 500 miljoner kronor. Det är inte seriöst.

Det är samma sak inom sjukvården. Om man tar vänsterns satsningar som ligger utöver Alliansens och bryter ned dem på exempelvis Jämtlands läns landsting blir det 18 miljoner utifrån deras befolkningsmängd. Men sedan rycker regeringens särskilda löneskatt för äldre bort drygt 7 miljoner. Då blir det 11 kvar. År 2016 skulle Jämtland få mindre pengar om vänsterns budget hade fått gälla, tack vare att man genomför en särskild löneskatt för äldre.

Många äldre stannar nämligen kvar i arbete, inte minst inom sjukvården och inte minst i län och regioner som annars har svårt att

klara sin kompetensförsörjning. Där kan de äldres erfarenhet tas till vara på ett bättre sätt. Sjuksköterskor, läkare och andra som stannar kvar och jobbar får nu en straffskatt av vänstersidan. Och de landstingen kommer naturligtvis att drabbas av det.

En sista sak som jag vill ta upp är att vi i höst firar att barnkonventionen blir 25 år. Sverige har länge haft konventionen i svensk lag. Regeringen har deklarerat att de vill inkorporera den. Det är en ambition som jag delar. Men konventionen kan inte i första hand vara bokstäver utan måste återspeglas i barns verklighet. Det blir aktuellt också när vi diskuterar kommunal ekonomi.

Vi vet att barn i ekonomiskt utsatta hushåll deltar i fritidsaktiviteter i mindre utsträckning än andra, särskilt när de blir lite äldre. Alliansregeringen införde en fritidspeng för att dessa barn ska få bättre möjlighet att vara med i fritidsverksamhet tillsammans med sina kompisar. Det är ett stöd för att betala till exempel träningsavgifter och som inte behöver konkurrera med andra utgifter i familjens ekonomi. Fritidspengen läggs nämligen utöver försörjningsstödet i kommunerna och kan bara gå till fritidsaktiviteter. Tanken är att barnen inte ska behöva känna ansvar för att träningsavgiften tas från hushållskassan.

Denna peng ville den rödgröna regeringen med stöd av Vänsterpartiet slopa vid årsskiftet. De ville slå mot de här barnens fritidsaktiviteter. Nu blir den kvar. Och det vore ett välkommet besked här i dag om vi skulle kunna komma överens om att den kommer att bli kvar och att den inte ska avskaffas längre fram. Det är ett konkret besked som jag skulle vilja ha av vänstersidan efter budgetdiskussionen i dag.

(Applåder)

Anf. 28 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Herr talman! Det budgetförslag som Vänsterpartiet lade fram tillsammans med regeringen var det första budgetförslaget på åtta år som skulle utjämna ekonomiska inkomstskillnader i Sverige.

Det finns ett fint diagram i finansplanen som jag brukar titta på när jag tänker på hur bra den budget som vi lade fram tillsammans faktiskt var. Det visar inkomstgrupper i Sverige per tionde percentil. Och det visar att de som har de lägsta inkomsterna i Sverige skulle få mest stöd med vårt budgetförslag, och de som har mest i inkomst skulle få betala lite mer. Det skulle för första gången på åtta år ha utjämnat inkomstskillnaderna i Sverige. Därför var jag stolt över den budget som vi i Vänsterpartiet lade fram tillsammans med regeringspartierna.

Jakob Forssmed är stolt över att fritidspengen blir kvar. Det är ett litet extrabidrag som alliansregeringen lade till försörjningsstödet under sin tid vid makten och som de nu räddar. I vårt budgetförslag, Jakob Forssmed, fanns de pengarna med. Normen för försörjningsstödet höjdes helt enkelt. Man fick alltså lite mer att leva på i försörjningsstödet om man var en barnfamilj. I pengar hade det inte betytt någon särskilt stor skillnad. Men det finns ett viktigt signalvärde i det.

Varför är du, Jakob Forssmed, bättre än den ensamstående pappan på att bestämma om innebandyklubban eller vinterjackan är viktigast? Har inte alla människor rätt till valfrihet och att själva bestämma över sina pengar? Varför ska du sitta här i Sveriges riksdag och bestämma att

pengarna ska gå till fritidsaktiviteter, i stället för att pappan får ta det beslutet vid köksbordet?

Anf. 29 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Av de resultat som oberoende bedömare har kommit fram till när de har granskat hur Sveriges jämlikhet har utvecklats kan vi konstatera att de skillnader som har uppstått i ekonomisk ojämlikhet framför allt uppstod före 2006 när Vänsterpartiet fanns som ett stödparti till den dåvarande regeringen. Om man även räknar de satsningar som Sverige gör på välfärden ligger vi bland den absoluta toppen i världen vad gäller jämlikhet. Det tycker jag är bra. Och det tycker jag att vi ska fortsätta med.

En av de absolut viktigaste sakerna för att kunna hålla ihop Sverige och få ett jämlikt samhälle är fler jobb, att fler människor kommer i arbete. Därför ska vi vara väldigt glada för att vi nu har en bred sysselsättningsuppgång i Sverige, vilket jag hoppas att Vänsterpartiet noterar. Det är väldigt bra att vi har kunnat skapa 350 000 nya jobb och att fler är sysselsatta sedan 2006, trots att vi har gått igenom den djupaste finanskrisen och den djupaste lågkonjunkturen sedan 30-talet. Det är ett enormt styrkebesked för svensk ekonomi. Och det spelar väldigt stor roll för att fler hushåll ska kunna lyftas till en betydligt bättre ekonomisk standard.

När det gäller fritidspengen är jag bekymrad över de barn som inte får fortsätta med sina fritidsaktiviteter. I samtal med Barnombudsmannen har barnen själva berättat att de känner ett ansvar för familjens ekonomi. De känner att det börjar bli för dyrt för deras familj. Barnen ska inte behöva känna detta. Deras rätt till lek, rekreation och fritid enligt barnkonventionen ska kunna respekteras. Det är motiven till fritidspengen, att värna de här barnens fritid.

Rädda Barnen skriver i remissvaret till regeringens förslag att ett avskaffande av fritidspengen drabbar de mest utsatta barnen. Har Rädda Barnen fel, Håkan Svenneling?

Anf. 30 HÅKAN SVENNELING (V) replik:

Herr talman! Jag delar såklart synen, Jakob Forssmed, att det är bra att fler människor kommer i arbete. Jag är väldigt glad över de lite försiktigt positiva prognoser som vi ser, även om jag är orolig över att det ser väldigt ojämnt ut över Sverige. Jag ser hur Sverige långsamt men säkert dras isär.

Jag blir inte mindre orolig när jag träffar till exempel Leif som jobbar på marina verkstan i Kristinehamn. Han kan inte få en höjd a-kassa eftersom a-kassan inte har höjts sedan 2001. Det betyder att det blir väldigt stora ekonomiska konsekvenser för den enskilde individen om man har ett arbete eller om man inte har ett arbete. Man flyttar sig mellan olika inkomstgrupper i samhället väldigt snabbt, och det är svårt för den enskilde individen att anpassa sig och ställa om sin ekonomi till de nya förutsättningarna. Konsekvent under er tid vid makten och även nu när ni inte har makten, men ni har ändå tagit igen den tack vare Sverigedemokraterna, vägrar ni att höja taket och golvet i a-kassan.

Det är nog irrelevant för människor att debattera huruvida klyftorna ökade före eller efter 2006. Det viktiga är att konstatera att OECD och en

hel del andra institut har konstaterat att ojämlikheten i Sverige ökar. Det är vårt ansvar som politiker att se till att minska klyftorna i samhället.

Den budget som jag var med om att lägga fram på riksdagens bord hade inneburit minskad ojämlikhet i Sverige. Den hade inneburit att de som har de lägsta inkomsterna skulle få det bättre. De som tjänade mycket skulle få betala lite mer för vår gemensamma välfärd. Därför är jag stolt över den budgeten. Den hade gett en välfärd att lita på.

Det som jag kan konstatera med Jakob Forssmeds resonemang är att han gillar valfrihet. Men är du fattig, då är din valfrihet borta. Då har du inte rätt att bestämma, utan då är Jakob Forssmed din pappa som fattar beslutet om att din innebandyklubba är viktigare än din vinterjacka.

Anf. 31 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Återigen: Vi vill värna barns rätt till fritid och rekreation så att de inte ska behöva känna att den utgiften konkurrerar med hushållskassan. Det är bra, och det är jag stolt över. Det är tråkigt att ni vill ta bort detta, men nu blir det kvar.

Sedan säger Håkan Svenneling att om man inte har det så bra i Alliansens Sverige ska man inte ha någon valfrihet. Det är ni som avskaffar valfriheten. Det är ni som tar bort rätten för alla att välja vårdcentral. Det är inte vi som gör det. Vi vill främja valfrihet för alla. Oavsett plånbok och ekonomisk standard ska man ha möjlighet att välja. Det är ju en riktig valfrihet, som ni nu vill avskaffa.

Du säger att du delar synen att fler kommer i arbete. Ja, det är bra. Men då skulle jag titta på de förslag som ni lägger fram i er budget. Med precision gör ni det dyrare att arbeta och att anställa. Det är inte politik för jobben, det är en politik som förstör för jobben. Därmed kommer den att leda till högre arbetslöshet och lägre sysselsättning än vad som annars skulle ha varit fallet.

Jag tycker att det är bra att de skillnaderna har blivit tydliga här i dag, att vi står för olika politik när det gäller jobben och tillväxten. Det är också bra att det blir tydligt att vi med fler jobb och högre tillväxt också får större resurser till välfärden, och det är viktigt för Alliansen. Det är viktigt för Kristdemokraterna, och det är viktigt och bra för Sverige.
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 21.)

§ 13 Statsskuldsräntor m.m.

Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU4
Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. (prop. 2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 21.)

§ 14 Avgiften till Europeiska unionen

Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU5
Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen (prop. 2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 21.)

§ 15 Kommunikationer

Trafikutskottets betänkande 2014/15:TU1
Utgiftsområde 22 Kommunikationer (prop. 2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Anf. 32 KARIN SVENSSON SMITH (MP):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till reservation nr 1 om Förbifart Stockholm.

I dag har vi att debattera hur nästan 50 miljarder ska användas inom utgiftsområde 22, Vägar och järnvägar. För att kunna göra det måste man först fundera på vad det är för problem som vi står inför. Vad är det som vi förväntas lösa?

Det som är uppenbart för alla som har varit ute och pratat med människor är att järnvägens problem är det viktigaste vi har att ta itu med. Ca 5 miljarder om året är den samhällsekonomiska förlusten för att järnvägen inte fungerar. Det drabbar enskilda resenärer som inte kommer i tid. Det drabbar företag som inte får fram sina produkter. Stora företag i Sverige klagar och säger: Ni måste se till att järnvägen fungerar.

Innan jag går in på den rödgröna visionen för hur vi ska ta itu med detta måste jag summera åtta år av Alliansens styre av trafiken.

Ni började med att bromsa Citybanebygget i ett och ett halvt år. Sedan kom ni fram till att det kanske ändå var en poäng med att vidga getingmidjan i Stockholm. Men ett och ett halvt år stod hela järnvägsbygget stilla därför att Alliansen inte visste att det var viktigt.

Det andra ni gjorde var att ni tog bort den flygskatt som vi rödgröna hade beslutat om. Ni avbröt planerna på kilometerskatt för lastbilstransporter och höjde banavgifterna för järnväg. Ni har varit väldigt konsekventa i att göra det billigare att förstöra klimatet och att göra det dyrare att värna om klimatet.

Det tredje ni gjorde var att fortsätta att leka affär med järnvägen, att stycka sönder en sammanhållen järnvägstrafik och ta bort det övergripande ansvaret för att järnvägen fungerar. Konsekvenserna av det kan var och en se som åker runt i det svenska järnvägssystemet.

Det fjärde ni gjorde var att inrätta ett mål om en fossilbränsleoberoende fordonsflotta 2030. Det målet gillar vi och alla partier. Det var enigt riksdagsbeslut om det. Detta är grundligt utrett, men ännu har ni inte gjort någonting för att visionen ska bli verklighet. På grund av detta har vi tappat åtta år på klimatområdet inom transportsektorn.

Det femte och sista som jag tänker kommentera av allianstidens åtta år av styre över trafiken är Sverigebygget. Vi från de rödgröna sida hade planerat att sätta igång höghastighetsjärnväg. Planerna var färdiga, och allt var finansierat och genomtänkt. Då säger Alliansen: Nej, vi ska inte ha höghastighetsspår. Det är robust olönsamt, sa finansministern.

I nästan åtta år sa ni nej till det. Sedan insåg ni inför Almedalen i år att folk gillar att åka tåg och att det är en poäng med att tågen går fort. Då lanserade ni Sverigebygget. Detta är också en bra idé, men det måste fyllas med innehåll, med ordning och reda och anslag så att det blir verklighet och inte bara ett luftslott.

Den rödgröna visionen är ett långsiktigt hållbart transportsystem. Den är fotad i den regeringsförklaring som lämnades i år där grunderna är jobb och klimat. Sverige ska bli bäst i EU på att bekämpa arbetslösheten. Sverige ska bli bäst på att ta ansvar för framtida generationer genom att minska klimatpåverkan. Vi vill prioritera järnvägen. Det är väldigt tydligt i regeringsförklaringen. Vi vill ha ordning och reda på väg- och järnvägstrafik.

Grunden för att kunna göra det är att man har välfärd och skatteintäkter. Utan det kan man inte genomföra några reformer alls. Hur ska man då tänka?

Jag tänker så här utifrån studier i ekonomisk historia: Sverige hade en exempellös ekonomisk utveckling mellan 1870 och 1970. Från att ha varit ett fattigt bondeland blev man ett av Europas rikaste länder. Detta gjorde man i hägnat av stora offentliga investeringar. Man byggde ut stambanorna, elektrifierade Sverige och installerade telefoner till alla hushåll. Det var stora reformer som betalades med offentliga medel. I samband med detta kunde företag växa till stora exportindustrier. Genom skatteintäkter kunde man fortsätta reformarbetet.

Nu står Sverige inför en lika stor utmaning som omvandlingen från ett fattigt bondeland till ett rikt industriland. Vi måste fasa ut oljan ur transportsystemet. 77 procent av all olja som importeras till Sverige går till transporter. Vi är extremt sårbara och beroende av olja, och klimatpåverkan gör att transportsystemet orsakar 40 procent av all klimatpåverkan, om man räknar inhemska och ”uthemska” transporter. Så här kan vi inte ha det. Det är oansvarigt gentemot kommande generationer.

Begreppet nyindustrialism har lanserats av statsministern. Jag tycker att det är ett bra begrepp. Det som behövs nu när man ska bygga ut järnvägen och fasa ut oljan är nya industrier och nya satsningar.

Vad gör då Alliansen inför den här budgeten? Jo, man gör två saker. Det ena är att man omkullkastar den budget som Socialdemokraterna och Miljöpartiet tillsammans hade bestämt sig för. Med stöd av politiska krafter i den här kammaren, som vill återgå till en fornnordisk situation utan utländska influenser, kom man överens om att rösta ned vår budget.

Det innebär 1,2 miljarder mindre till Trafikverket. De berövas de möjligheter som är nödvändiga för att sköta järnvägen, underhålla den och få bort snön. Varsel är lämnade. Det blir färre människor – har ni glömt arbetslinjen eller ingår det i Alliansens nya koncept? Mot det här vill vi rödgröna ha en större satsning på järnvägen, både för investeringar och för underhåll.

Det andra som ni gör med stöd av de främlingsfientliga krafterna är att ni vill kickstarta ett vägprojekt, en ny motorväg i Stockholm.

Mot detta har vi en reservation där vi på fem olika punkter förklarar varför vi tycker att det rådrum som regeringen bestämde skulle ske den 1 maj i år välkomnas. Det gjorde vi på fem punkter.

Det ena är att det är oansvarigt att sätta i gång ett av Sveriges genom tiderna största infrastrukturprojekt utan att ha en klar finansiering. Förbifarten bygger på någonstans mellan 50 och 70 procents biltrafikökning. De facto har biltrafiken i Stockholm stått stilla i flera år, trots stor inflyttning. De intäkter som man tänker sig finns inte på riktigt.

Det andra är att man inte har någon som helst konsekvensbeskrivning av det här motorvägsbygget, trots det eniga riksdagsbeslutet om en fossiloberoende fordonsflotta. Är det någon av er som vågar berätta hur ni tror att ett motorvägsbygge ska leda till mindre oljeberoende i trafiken? Den planen vill jag se. Kommentera gärna detta i talarstolen senare!

Vi säger också i vår reservationsförklaring att Förbifarten riskerar att leda till ett glest och utspritt bostadsbyggande, det vill säga precis motsatsen till direktiven för Sverigebygget. Sverigebygget går ut på att man ska ha ett attraktivt och tätt bostadsbyggande i städerna. Det är ett mycket tydligt och bra uppdrag. Förbifarten har precis motsatt effekt.

Vi skriver i motionsförklaringen att de drygt 30 miljarderna till Förbifart Stockholm kan leda till att det blir mindre utrymme till kollektivtrafik. Det har vi ju redan hört i den budgetdebatt som ägde rum i veckan i Stockholms läns landsting. Det saknas 7,6 miljarder i budgeten för kollektivtrafikinvesteringar. Det riskerar att försvinna tusen bussturer och att bli en utglesad trafik i tunnelbanan och eventuellt ovanpå det höjda taxor i kollektivtrafiken. Är det ett sätt att möta människors behov?

Slutligen den för mig kanske allvarligaste invändningen mot att satsa 30 miljarder på en motorväg är att det riskerar att kullkasta Sveriges möjligheter att nå klimatmålen. För mig som miljöpartist finns det ingenting som kan prioriteras högre än att ta ansvar för de barn som finns nu och de som föds genom att möta klimatkatastrofen med ett hållbart transportsystem. En ny motorväg är precis motsatsen.

Anf. 33 PIA NILSSON (S):

Herr talman! Onsdagen den 3 december blev en sorgens dag för hela Sverige. Det var då Alliansen och Sverigedemokraterna beslutade att säga ett rungande nej till regeringens förslag om 1,2 miljarder mer per år till drift och underhåll av Sveriges järnvägar. Det var dagen då Alliansen och Sverigedemokraterna beslutade att minska förutsättningarna för godstrafiken att komma och gå i tid. Det var dagen då Alliansen och Sverigedemokraterna med ett gemensamt beslut krossade folkets förhoppningar om ökad punktlighet och pålitlighet för tågtrafiken i Sverige.

Onsdagen den 3 december, herr talman, beklagar jag djupt. Det blev en sorgens dag. Men det är inte bara sorgligt, utan det är samtidigt oerhört upprörande eftersom vi vet hur viktig infrastrukturen är för jobben och för en växande ekonomi.

Regeringens mål är att Sverige ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020, och då behöver vi en järnväg som kan skapa bättre förutsättningar för arbetspendling, för större arbetsmarknadsregioner och för ett hållbart samhälle – en järnväg i världsklass som håller ihop Sverige!

Men den svenska järnvägen mår inte bra. Vi ser skriande behov av resurser till bland annat nya spårväxlar, nya kontaktledningar och byten av nya spårsliprar. En spårväxels livslängd är ungefär 35 år, men flertalet har överlevt sig själva och skulle behöva bytas ut i betydligt snabbare takt än vad som sker i dag. Det här skapar förseningar och påverkar ytterst förtroendet för både persontrafiken och godstrafiken.

Det eftersatta underhållet får inte fortsätta eskalera, herr talman. Därför skulle arbetsmarknaden, näringslivet, ekonomin och miljön må betydligt bättre av regeringens föreslagna förstärkning på 1,2 miljarder per år. De pengarna skulle göra skillnad och även kunna bidra direkt till jobb i järnvägs- och anläggningsbranschen.

Herr talman! För att resurserna ska kunna användas så effektivt som möjligt behövs en kraftfullare styrning.

Riksrevisionen och Statens haverikommission har riktat skarp kritik och menar att en tydligare styrning är helt nödvändig för att förbättra punktligheten och minska riskerna för olyckor på spåren.

Vi anser att staten successivt bör ta det samlade ansvaret. Den spretighet och otydlighet som råder i dag är helt oacceptabel. Det fungerar inte. Vem tar ansvar för helheten?

Ska Sverige nå EU:s lägsta arbetslöshet år 2020 och klara klimatet, ska människor ta sig till och från jobbet i tid, ja, då måste järnvägen förbättras genom mer järnvägsunderhåll och kraftfullare styrning. Vi ser att marknadskrafterna inte ensamma förmår att skapa denna styrning, men vi tror att tydliga politiska beslut kan skapa bättre förutsättningar för ordning och reda även för järnvägsunderhållet.

1,2 miljarder mer per år och en kraftfullare styrning, det är vad vi vill. Men detta, herr talman, vill inte Alliansen, och det är dessvärre deras budget som Sverigedemokraterna har bejakat och som vi nu har att rätta oss efter. Det är den som gäller.

Herr talman! Trafikuskottet har en lång tradition av gott samarbete över blockgränsen för att nå fram till bra och långsiktiga beslut som gagnar våra medborgare. Tyvärr är satsningar på järnvägsunderhåll och dess styrning frågor som skiljer oss åt.

Däremot tycks vi vara mer överens om sjöfartens viktiga strategiska betydelse för ett exportberoende land som Sverige. För att värna den svenska sjöfartsnäringen är det vår ambition att införa tonnageskatt, som nu finns i hela EU med undantag av just Sverige. Det innebär att svenska redare har sämre konkurrensvillkor och därför flaggar ut sina fartyg. Dessutom är sjöfarten en viktig pusselbit som ofta glöms bort i klimatdebatten och skulle kunna användas ännu smartare för att avlasta både väg- och järnvägstrafik.

Flyget, herr talman, är ytterligare ett viktigt ansvarsområde som trafikuskottet har att hantera. Flyget är en del av de trafiklösningar som behövs för att upprätthålla god tillgänglighet över hela landet.

Vad gäller Bromma finns det inga beslut om att stänga den flygplatsen. Bromma är i dag en del av det nationella basutbudet av flygplatser, vilket betyder att regeringen tycker att det är en viktig flygplats. Däremot är det inte givet att just den geografiska platsen för evig tid är den bäst lämpade för mellanregional flygtrafik.

Det viktiga, herr talman, är att det finns tillräcklig kapacitet för flyg mellan huvudstaden och alla delar av landet, men i dagsläget finns inga alternativ till Bromma. Därför kommer inte Bromma att läggas ned.

Herr talman! Onsdagen den 3 december var dagen då Sveriges medborgare och företag blev snuvade på bättre drift och underhåll av våra järnvägar på grund av Alliansens och Sverigedemokraternas beslut om att säga nej till 1,2 miljarder.

Onsdagen den 3 december var dagen då förutsättningarna för godstrafiken att komma och gå i tid minskade avsevärt på grund av Alliansens och Sverigedemokraternas beslut om att säga nej till 1,2 miljarder mer per år.

Onsdagen den 3 december var dagen då förutsättningarna för ökad punktlighet och pålitlighet i tågtrafiken minskade rejält på grund av Alliansens och Sverigedemokraternas beslut om att säga nej till 1,2 miljarder mer per år till järnvägsunderhåll.

Herr talman! Onsdagen den 3 december blev en sorgens dag. Jag, precis som övriga Sverige, beklagar detta djupt.
(Applåder)

I detta anförande instämde Johan Andersson, Rikard Larsson, Teres Lindberg, Lars Mejern Larsson, Jasenko Omanovic, Leif Pettersson och Suzanne Svensson (alla S).

Anf. 34 PATRIK JÖNSSON (SD):

Herr talman! Vi har förmånen att bo i ett vackert land som är tämligen rikt men också ganska glesbefolkat. En förutsättning för vårt framtida välbefinnande är en god tillväxt. Det kräver i sig goda

kommunikationer och en väl fungerande infrastruktur som ska vara anpassad inte bara för persontransport utan även för godstrafik. Vi måste inse att företagen är beroende av att man kan få sin leverans av gods i tid, likaväl som att de som jobbar inte kommer för sent på grund av att bristande underhållsresurser lett till ett ställverksfel, en krånglande växel eller att man sitter i en buss som kört fast i en snödriva.

Herr talman! Sverigedemokraterna är oroad över följderna av de alldeles för låga anslagen till den svenska infrastrukturen. Det är inte bara de senaste åren utan under minst tre decennier som för lite pengar satsats på underhåll och nybyggnation av såväl väg- som järnvägsinfrastruktur. I Sverigedemokraternas budget återfinns väsentligt större anslag än i såväl Alliansens som regeringens budget.

Faktum är att vi i vårt budgetförslag för 2015 hade hela 370 miljoner kronor mer än i regeringens förslag och nästan 1,6 miljarder mer än vad Alliansen presenterat. För kommande år är skillnaderna än större. För 2017 var vårt anslag 3,3 miljarder större och från 2018 4,2 miljarder större än vad regeringen anslagit. Jämför man vårt förslag med Alliansens är skillnaden än större: 5,3 miljarder från 2018.

Herr talman! Sverigedemokraterna är det enda parti som tar problemen med Sveriges infrastruktur på riktigt allvar. Det pratas om Sverigebygget, ett vallöfte från Alliansen där det bland annat ingår att höghastighetsbanor ska byggas mellan Stockholm och Göteborg och mellan Stockholm och Malmö. Det är en investering som beräknas kosta ca 140 miljarder. Sannolikt är den siffran gravt underfinansierad. Jag vill upplysa er om att denna summa, 140 miljarder, ungefär motsvarar den årliga nettokostnaden för den massinvandringspolitik som förs.

Man kan ha ett Sverigebygge på olika sätt: antingen genom att bygga segregation och utanförskap eller genom att stärka satsningar på infrastruktur, välfärd och tillväxt. Med vår politik hade resurser funnits att bygga höghastighetsbanor, men nu pratas det i stället om märklig lånefinansiering utomlands samt krav på samfinansiering från regioner, kommuner och näringsliv. Denna satsning riskerar nu att bli en gökunge som puttar andra viktiga satsningar samt underhåll ur järnvägsboet.

Vi behöver även fortsätta en förstärkning av vägnätet. Ett exempel på misslyckad plakatpolitik är stoppet av Förbifart Stockholm. Om bygget skulle stå still till maj skulle kostnaden uppgå till bortåt en halv miljard. Förbifart Stockholm behövs för den ekonomiska tillväxten. Om företagen kan attrahera personal från hela regionen och leverera varor och tjänster utan att fastna i bilköer gynnas ekonomin.

Förbifart Stockholm behövs för en växande trafik, då befolkningen i Stockholms län de senaste tolv åren har ökat med mer än 300 000 invånare. Förbifart Stockholm ger en bättre kollektivtrafik, eftersom goda möjligheter skapas för en kollektivtrafik som är bra även med buss. Stockholmsregionen behöver både Förbifarten och utökad kollektivtrafik.

Förbifart Stockholm binder samman norra och södra Stockholm, vilket ger de boende bättre möjligheter att bo och arbeta i de olika delregionerna. Förbifarten gynnar faktiskt stora delar av landet, då även genomfartstrafiken får ett bättre flöde.

Vi accepterar inte Socialdemokraternas och Miljöpartiets stopp av bygget. Vi får vänta och se. När röken från nyårsraketer har lagt sig ska byggarbetarna åter sätta spadarna – eller skoporna, om man så vill – i backen. Jag gläds därför åt dagens artikel från Åsa Romson och Karin Svensson Smith, där man klargör att man lägger ned sitt motstånd och låter byggandet av Förbifarten återupptas.

Vi accepterar inte heller att man försöker stänga Bromma flygplats, som är viktig för hela Sverige och är en nationell angelägenhet. Arlanda saknar kapacitet i rusningstid för att ta över Brommas trafik.

Herr talman! Sverigedemokraterna vill åter betona vikten av att man stärker resurserna till järnvägsunderhåll. Hade vår budget fått stöd hade vi haft avsevärt mycket mer pengar till detta. Vi vill ha ordning och reda på underhållet. Vi vill därför ta tillbaka järnvägsunderhållet i statlig regi. En reell effekt av privatiseringen är fler tjänstemän bakom skrivbordet och färre arbetare i spåret.

Sverigedemokraterna vill se att de värsta flaskhalsarna byggs bort och att en större andel av väg- och järnvägssatsningarna läggs på det expansiva Skåne. Det är akut att få till stånd dubbelspår mellan Hässleholm och Kristianstad, landets mest trafikerade enkelspår. Dubbelspår behövs även mellan Helsingborg och Ängelholm, så att vi kan få ut full effekt av Hallandsåstunneln. E6 mellan Helsingborg och Malmö är i behov av utbyggnad till trefilig motorväg. Den korkar igen med all lastbilstrafik.

Vi ser ett behov av att bygga ut E20 i Västergötland till motorväg, vilket vi anslagit 2 miljarder till i vår budget. För att förbättra för Stockholms pendlare vill vi i inledningsskedet också anslå 1 miljard till statlig medfinansiering av Stockholms tunnelbana.

Industrin i Norrland behöver bättre tillgänglighet. Därför satsar vi bland annat medel på att förstärka Inlandsbanan som redundant bana till Norra stambanan och Stambanan genom övre Norrland. Vi vill också anslå 2 ½ miljard kronor till en marknadspott i syfte att komma till rätta med flaskhalsar i infrastrukturen, vilka verkar hämmande på industrin.

Herr talman! Sverigedemokraterna är kritiska till att man sjösätter trafikstyrningssystemet ERTMS innan man fått det att fungera på ett fullgott sätt. I röret ligger Malmbanan och Korridor B mellan Stockholm och Malmö via Hallsberg och Norrköping. ERTMS har slagit sönder trafiken på Botniabanan och visat sig ej moget att ta i drift på våra svenska järnvägar. Innan man fortsätter att bygga ut ERTMS måste man få detta att fungera stabilt, annars blir det utöver en enorm kostnad på 30 miljarder höga kostnader för driftsstörningar och ännu lägre förtroende för våra svenska järnvägstransporter.

Herr talman! Jag vill yrka bifall till vår motion 2014/15:1041, där vi skriver att vi vill utreda om Trafikverket ska kvarstå som en myndighet eller om man ska återgå till den tidigare ordningen med ett vägverk och ett banverk. Jag yrkar även bifall till utskottets förslag angående tillkännagivanden till regeringen om att inte tillsätta en förhandlingsperson för avveckling av citynära flygplatser samt om återtagande av byggnationen av Förbifart Stockholm senast den 1 januari 2015.

Anf. 35 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik:

Herr talman! Patrik Jönsson pratar om att man förlorar en halv miljard på att stoppa Förbifarten. Jag litar dock på uppgifterna från vårt kansli, som har kollat med Trafikverket. Det handlar om mellan 170 och max 250 miljoner kronor. Det ska ställas mot kostnaden för att genomföra bygget. Det finns ingen riktig finansiering. Det kommer att kosta skattebetalarna mycket mer att genomföra det. I vilket fall som helst är frysningsskostnaden i detta fall en bråkdel av vad det kostade att frysa Citybanan ett och ett halvt år.

Jag tänkte prata om järnvägssituationen i Skåne, Patrik Jönsson, eftersom både du och jag kommer därifrån. Du säger att Sverigedemokraterna vill ha en fungerande infrastruktur. Förmodligen är du liksom jag medveten om att det i snitt är elva fel per dygn i det skånska järnvägssystemet. Hur kan ni då tänka er att samarbeta med Alliansen, som sänker möjligheterna för Trafikverket att göra någonting åt järnvägen? Man tappar 1,2 miljarder per år. Vårt budgetförslag är mycket bättre i det avseendet. Jag förstår inte hur du kan alliera dig med dem som vill undanröja möjligheterna att göra någonting åt detta, med dem som varslar järnvägsarbetare i stället för att anställa fler. När du kommer hem till Skåne och träffar folk som blir stående på stationerna, hur kan du då förklara att du har röstat på en budget som gör att tågen blir stående? Svara på det, Patrik Jönsson!

Anf. 36 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Karin Svensson Smith och hennes parti har haft alla möjligheter i världen att stödja den bästa budgeten för infrastrukturpolitiken, nämligen Sverigedemokraternas budget. Därför tycker jag att det är lite konstigt att stå här och raljera över vårt ställningstagande. Jag tyckte också att jag var väldigt tydlig när jag förklarade den extremt kostsamma invandringspolitikens effekter på detta.

Beträffande Förbifart Stockholm har Stockholms handelskammare konstaterat att om det projektet skulle stå till i maj skulle samhällskostnaderna för detta gå upp till ca 2 miljarder kronor. Med siffran 4 miljoner om dagen blir det cirka en halv miljard för detta.

Anf. 37 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik:

Fru talman! Det vi gör i riksdagen när vi hanterar skattebetalarnas pengar, när vi beslutar om lagar och ordning, är det som ska göra det bättre för väljarna.

Titta på vad som händer i det skånska järnvägssystemet! När företagen inte kan få sina varor i tid, när de inte kan leverera produkter och blir av med order, när tågen kör fast i snödrivor, när folk inte kommer till sina flyg i tid och inte kan hämta på dagis innan det stänger, då undrar man: Vad gör de i riksdagen egentligen?

Järnvägen är politikens ansvar. Det var det ansvaret som Socialdemokraterna och Miljöpartiet tog tillsammans när vi anslog mer pengar till järnvägen och när vi sa i regeringsförklaringen att järnvägen ska prioriteras. Vi sätter klimatet och jobben först.

Patrik Jönsson har röstat ned den budgeten och sett till att de blir varslade som skulle se till att varorna kommer fram och att resenärerna

kommer i tid. Dessutom säger du, Patrik Jönsson, att ni vill ha en sammanhållen järnvägstrafik och att staten återtar underhållet. Har du frågat någon enda av allianskollegerna vad de tycker om det? Ordning och reda på järnvägen och vägen står Miljöpartiet och Socialdemokraterna för. Alliansens koncept för järnvägen ser vi ju på riktigt. Det är precis motsatsen för järnvägen: tåg som inte kommer i tid, ingen ordning och reda på någonting. Hur kan du försvara det inför dina väljare?

Anf. 38 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Sverigedemokraterna hade ca 370 miljoner kronor mer i sitt budgetförslag än vad regeringen hade i sitt, så vi tar definitivt ansvar. För år 2018 har vi 4,2 miljarder mer än vad regeringen har anslagit i denna fråga. Vi tar definitivt ansvar. Vi prioriterar definitivt vår svenska välfärd framför en helt ansvarslös invandringspolitik.

Anf. 39 PIA NILSSON (S) replik:

Fru talman! Jag vet inte om man ska skratta eller gråta inför Patrik Jönssons och Sverigedemokraternas sätt att på något vis försöka bortförklara sitt agerande, det som ni faktiskt har gjort.

Den knapp du och dina partikamrater tryckte på den 3 december, Patrik Jönsson, innebar inte en spänn mer till järnvägsunderhåll. Den innebar 1,2 miljarder mindre till järnvägsunderhåll. Här står du och talar om att du är oroad över bristande resurser till järnvägsunderhåll. Du är oroad över minskade anslag. Oroad skulle du ha varit den 3 december, när du tryckte på knappen som innebar 1,2 miljarder mindre till järnvägsunderhåll. Men den oron hörde vi inte ett dyft om då. Det är inte speciellt politiskt hederligt, Patrik Jönsson, att först stå och prata om att man vill någonting och sedan de facto besluta om någonting annat som innebär 1,2 miljarder mindre.

Det står nämligen i ert särskilda yttrande hur viktigt det är med ökad robusthet och effektivitet i transportsystemet. En fungerande infrastruktur är avgörande för industri och företagande, och det är angeläget att den infrastruktur vi redan har får ett fullgott underhåll. Så står det i ert särskilda yttrande. Därför undrar jag nu, Patrik Jönsson och Sverigedemokraterna: På vilket sätt leder ert agerande i riksdagen till ett fullgott underhåll av vårt lands infrastruktur?

Hur tänker du förklara för alla resenärer som får frysa på perrongerna i vinter att ni röstade nej i riksdagen till förbättrat underhåll? Vad tänker Sverigedemokraterna och Patrik Jönsson säga till alla företagare runt om i landet som är beroende av en fungerande järnväg?

Det här, fru talman, som Patrik Jönsson försöker göra ett nummer av nu är inget annat än rent hyckleri!
(Applåder)

Anf. 40 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! När Sverigedemokraterna tog ställning till vilken budget vi skulle stödja – eller inte stödja genom att lägga ned våra röster – tog vi ett mycket stort ansvar genom att göra en helhetsbedömning.

Vår helhetsbedömning var att det är en ödesfråga för hela Sveriges framtid vilken invandringspolitik som förs. Jag har presenterat effekterna

tydligt här: Runt 140 miljarder årligen kan man uppskatta kostnaderna till. Det är en höghastighetsbana per år. När vi tar detta ansvar ser vi en helhet, och den helheten är tydlig. Vi ser vad vi kunde ha gjort för de pengarna.

Fru talman! Pia Nilsson och hennes parti Socialdemokraterna kunde ha valt att stödja Sverigedemokraternas budget. Då hade vi fått 370 miljoner kronor mer till järnvägsunderhåll. Vi hade fått 3,3 miljarder mer från 2017 och 4,2 miljarder mer från 2018 att lägga på järnvägsunderhåll. Detta hade givetvis gynnat våra industrier. Det hade gynnat våra resenärer, som hade sluppit stå och frysa på plattformarna.

Men ditt parti, Pia Nilsson, valde en helt annan väg att gå. Ni valde att inte stödja vårt förslag, som hade gett ännu mer än ert till järnvägsunderhåll och även till vägunderhåll och andra väsentliga projekt inom både väg och järnväg. Valet är alltså Pia Nilssons och Socialdemokraternas, fru talman.

Anf. 41 PIA NILSSON (S) replik:

Fru talman! Det beslut som du fattade den 3 december, Patrik Jönsson, innebär 1,2 miljarder mindre till järnvägsunderhåll. Det utgår jag från att du och dina kolleger är fullt medvetna om. Att då lite självömkande stå i talarstolen här i Sveriges riksdag och hävda att ni egentligen vill ha en större satsning är inte speciellt hederligt. Det är inte ens trovärdigt.

Ni har röstat för en budgettram som innebär sämre förutsättningar för punktlighet, för tågen att komma och gå i tid och för godstrafiken att fungera. Det som hela folket efterfrågar underminerar ni genom att aktivt rösta på Alliansens förslag, som innebär 1,2 miljarder mindre.

Jag förstår inte ditt resonemang. Det här är hyckleri, inget annat än hyckleri. Jag måste säga att jag tycker att Sverigedemokraterna i det här läget sviker tågresenärerna. Ni sviker företagen, ni sviker näringslivet och ni sviker hela svenska folket.

Anf. 42 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Sverigedemokraterna tar till skillnad från Pia Nilsson och Socialdemokraterna ett mycket stort ansvar för den svenska järnvägstrafiken och den svenska vägtrafiken när vi anslår betydligt mer pengar än vad Socialdemokraterna har kunnat anslå i sin budget.

Vi gör en helt annan prioritering. Dessutom tar vi ett helhetsgrepp om hela den svenska ekonomin och hela den svenska välfärden. Vi har varit mycket tydliga, och vi har tagit ställning till detta.

Ni kunde ha valt att stödja vår budget. Då hade vi fått 1,5 miljarder mer än vad vi sitter med nu. Det som är hyckleri är när ni aktivt väljer att gå till budgetprocessen i tron att ni har 51 procent av väljarna och vägrar samtala. Ni samtalar inte med Alliansen, och ni samtalar inte med Sverigedemokraterna. Hur kan man tro att man ska få sin vilja igenom när man agerar som om man hade majoritet i riksdagen? Ni har inte majoritet. Det är 2014. Det är dags att vakna upp, Pia Nilsson. Det är dags att börja samtala. Det är dags att börja ta ansvar för både järnväg och väg.

(Applåder)

Anf. 43 EMMA WALLRUP (V):

Fru talman! Vi står inför en enorm utmaning att rädda vårt klimat för att kunna leva tryggt och säkert, få mat på bordet och ha en fungerande infrastruktur som inte faller sönder på grund av starka regn och stormar, som vi har sett till exempel i Halland i år. Vår civilisation står på spel. Då är det inte mer än rimligt att vi gör kraftfulla omställningsåtgärder som ger effekt.

Tågtrafiken är en av de absolut effektivaste åtgärderna för att bygga ett resurssnålt, miljövänligt samhälle. Sverige har nu under många år satsat för små resurser på drift och underhåll av järnvägssystemet, vilket har bidragit till den förseningsproblematik som vi ser.

Det är därför mycket sorgligt att den rödgröna budgeten röstades ned. I den hade vi, som har sagts så tydligt här tidigare, en kraftfull förstärkning av drift och underhåll och reinvesteringar med absolut störst fokus på att öka tillförlitligheten och underhållet.

De här åtgärderna hade också skapat många arbetstillfällen. Det handlade om 5 miljarder kronor fram till år 2018.

Järnvägsunderhållet har under många år varit eftersatt, och antalet allvarliga fel i järnvägen har eskalerat under den förra, moderatledda regeringen. Till exempel påtalar Näringslivets transportråd tydligt att det är mycket viktigt för dem att ha tillförlitlighet hos järnvägen.

Vårt svenska järnvägssystem lever tyvärr inte upp till detta i dag, vilket alla vet. Det gäller till exempel spår som inte har blivit utbytta på 20 år trots underhållsplaner. Det handlar också om att ha tillräckligt med arbetare på banan för att arbetsmiljön ska vara säker. Nu varslas ytterligare ett stort antal banarbetare på grund av att den borgerliga budgeten har gått igenom.

Detta är helt orimligt i en tid när vi behöver utöka underhållet. Jag har svårt att förstå hur den borgerliga alliansen tänker. Näringslivet ropar högt efter en fungerande järnväg. Ni slår undan fötterna för ett ekologiskt hållbart näringsliv med er politik.

Jag förstår inte hur ni tänker att vi ska nå klimatmålen. Inte ens när det gäller näringslivspolitik kan ni tänka grönt och ekologiskt. Det är väldigt sorgligt. Jag tror inte att vi kommer att klara detta om inte ni och alla börjar ta sitt ansvar och tänker om.

Det är också mycket tråkigt att höra att Förbifarten kommer att byggas. Det har varit en presskonferens, och det har framkommit att regeringen kommer att kompensera byggandet av Förbifarten med en plan för en fossilfri fordonsflotta och ny tunnelbana i nord-sydlig riktning i Stockholm. Detta tycker Vänsterpartiet är mycket positivt. Det är nödvändigt att vi får fram mycket konkreta mål för hur vi ska nå klimatmålen i tid. Då krävs det kraftfulla åtgärder och en tydlig styrning särskilt i infrastrukturplanen, och det är bra att man nu kommer att ta fram mål om en fossilfri fordonsflotta. Men Vänsterpartiet vill inte se att Förbifarten byggs. I stället för dessa vägsatsningar hade man kunnat satsa på kollektivtrafiken, och vi hade kunnat få se den klimatomställning som är nödvändig.

Naturvårdsverket motsätter sig Förbifart Stockholm. Den strider mot miljöbalken och kommer att leda till kraftigt ökade utsläpp. De har konstaterat att projektet strider mot Sveriges klimatmål – så stora utsläpp handlar det alltså om. Enligt Trafikverkets prognos för Förbifart

Stockholm förväntas en trafikökning i regionen bli 69 procent, och i innerstaden väntas en ökning med 33 procent. Problemen med trängsel i innerstaden kommer alltså att öka med Förbifart Stockholm. Samtidigt hävdar Trafikverkets egen miljöexpertis att teknikutvecklingen framöver inte kommer att räcka för att vi ska nå klimatmålen. Vi måste minska mängden bilar. Biltrafiken skulle behöva minska med 20 procent till 2030 och i storstäderna med 25 procent, enligt miljöexperterna på Trafikverket.

Förbifarten är på lång sikt en miljökatastrof för oss alla, men på kort sikt drabbar den stockholmare väldigt olika. Om man ritar in vägplaneringen på en karta som också visar genomsnittsinkomsterna ser man hur skrämmande dagens trafikpolitik är. De som bor där det är dålig miljö med trafik i markplan och ingen tunnel är låginkomsttagare. Jag tycker att det är hutlöst fräckt att vi i modern tid kan diskriminera människor på det sättet. Det är tunnlar där det bor höginkomsttagare men trafikled i markplan där det bor låginkomsttagare. Är det ett sådant samhälle vi vill ha? Ska vi segregera människor på det sättet?

Vad kommer det att innebära för till exempel Tenstaborna att få en av Europas största trafikplatser runt hörnet, omringas av den nya gigantiska motorleden Förbifarten och samtidigt ha den breddade motorleden E18, som av kostnadsskäl inte heller lades i tunnel? Jag tycker att vi i modern tid borde tänka mer jämlikt i trafikplaneringen.

Som jag sade tidigare är det många som tror – personer som inte har satt sig in i frågan och som bara lyssnar till hur namnet på motorleden klingar – att Förbifarten skulle minska trängseln i innerstaden. Detta är inget som trafikforskare håller med om. Enligt Stockholmsöverenskommelsens prognoser för 2030 kommer regionens trängselproblem att öka. Planen på finansiering via trängselskatt förutsätter också att trafiken till och från innerstaden ökar år från år. Är detta en vettig politik?

Nej, det är viktigt att vi har en kraftig kollektivtrafikutbyggnad och att vi jobbar med kostnadsbilden, så att det blir mer ekonomiskt att åka kollektivt och att åka tåg genom Sverige. Man ska inte behöva ta bilen förbi Stockholm, utan det ska finnas så billig och välutbyggd kollektivtrafik och tågtrafik att man inte behöver ta bilen. Det är ett sådant samhälle vi behöver se om vi ska få en klimatomställning i tid. Då behöver vi inte se fler översvämningar och stormar som till exempel spolar bort banvallen, vilket skedde i Bohuslän i somras.

Jag yrkar bifall till den rödgröna reservationen om Förbifart Stockholm.

Anf. 44 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Infrastrukturen är på många sätt samhällets blodomlopp, och alla är vi beroende av att transportsystemet fungerar. Det är en fungerande infrastruktur som ser till att människor kan ta sig till och från arbetet varje dag eller att företag kan få sina varor och tjänster levererade. Det är viktigt att se transportsystemet som en helhet där alla transportslag behövs.

Vissa partier verkar tro att det här med infrastruktur är ett spel där ett eller flera trafikslag ska röstas bort. Inget kunde vara mer fel. Sverige är

EU:s till ytan tredje största land, och alla transportslag behövs: järnväg, sjöfart, flyg och väg.

Genom att rösta för Alliansens budget fullföljer vi den av riksdag och regering beslutade nationella planen. Det innebär historiska 522 miljarder kronor till att bygga nytt och underhålla transportsystemet. Det innebär också, tvärt emot vad det ibland låter som här i talarstolen, att vi ökar anslagen till transportsystemet under det kommande året.

Politik handlar om att prioritera, och i den nationella planen satsas särskilt på sådant som gynnar arbetspendling och underlättar för godstransporter för att i förlängningen stärka jobb och tillväxt i hela landet.

Vi värnar den viktiga sjöfarten och bygger vidare på Alliansregeringens viktiga arbete med en maritim handlingsplan och strategi.

Vi utvecklar stegvis järnvägen, som varit grovt eftersatt i decennier med en historisk infrastrukterskuld som följd. Alliansen har i den nationella planen dubblat – jag säger det igen: dubblat – satsningarna på drift och underhåll för järnvägen. Det handlar om 86 miljarder kronor.

Medan de rödgröna partierna gick till val på att återreglera järnvägen slår vi vakt om den konkurrensutsättning som finns och som både ger resenärerna fler alternativ i vardagen och mer underhåll för pengarna. Försiktiga undersökningar visar att vi får 25 procent mer järnväg för pengarna tack vare konkurrensutsättningen, något som så sent som nu i höstas bekräftades av nobelpristagaren i ekonomi, Jean Tirole.

Fru talman! Genom Alliansens budget bygger vi också viktiga vägprojekt runt om i Sverige, exempelvis E20 genom Västsverige. Dessutom gör vi en stor satsning på att förstärka bredbandsutvecklingen genom så kallade bredbandskoordinatorer, som ska se till att en fungerande bredbandsuppkoppling kommer fler till del runt om i landet.

Vi arbetar också vidare med Sverigebygget – Alliansens idé om att kombinerat göra satsningar på infrastruktur i form av moderna höghastighetståg hand i hand med ett ökat bostadsbyggande. Sverigebygget öppnar också för fortsatta förstärkningar av kollektivtrafiken i våra storstäder. Till detta kan läggas den redan ingångna Stockholmsöverenskommelsen, Stockholmsförhandlingen, som resulterade i fyra nya tunnelbanesträckningar och nio stationer samt 78 000 bostäder.

Fru talman! Det går att satsa på alla trafikslag om man ser transportsystemet som en helhet där alla transportslag behövs och inget ska rustas bort. I dag röstar riksdagen inte bara om budget utan också om utvecklingen av Förbifart Stockholm och Bromma flygplats.

Före valet lovade Stefan Löfven och andra ledande socialdemokrater att Förbifarten skulle byggas och att Bromma skulle vara kvar. Efter valet har regeringen och Stefan Löfven svikit båda dessa för Sverige så viktiga löften, från tid till annan.

Förbifarten är en viktig grund för jobb och tillväxt i hela Mälardalen, inte minst. Sedan regeringen stoppade projektet har varje dag av stillastående grävsopor kostat skattebetalarna 4 miljoner kronor. Det är ett högt pris att betala för att få husfrid i en regering där man inte kan komma överens.

Regeringen har skylt på att man vill ha förhandlingar med Stockholms stad och landsting, trots att landstinget hela två gånger har meddelat att man inte är intresserad av en omförhandling. Ändå har regeringen dragit ut på tiden och låtit skattebetalarna stå för notan. Därför har Alliansen tagit initiativ till att låta riksdagen rösta om frågan i dag, och i dag blir det en enkel ja- eller nejfråga.

I sista stund, i morse, backade regeringen, och man säger nu att Förbifarten ska byggas. Det är glädjande att Miljöpartiet har blivit överkört i den här frågan och att regeringen går Alliansen till mötes. Men jag kan tyvärr konstatera att det var med kniven mot strupen som regeringen i sista stund insåg att den hade såväl en riksdagsmajoritet som svenska folket emot sig.

Tyvär har regeringen visat förr att den inte är att lita på. Socialdemokraterna är beredda att svika vilka vallöften som helst för makten. Därför har vi ändå landat i att ha den här debatten och att i eftermiddag ha en omröstning, så att var och en och varje parti tydligt kan visa hur man ställer sig i frågan om Förbifart Stockholm och så att regeringen också kan känna sig bunden av att det finns ett riksdagsbeslut för Förbifart Stockholm.

Med anledning av dagens regeringsbeslut räknar jag förstås med att regeringspartierna röstar ja till Alliansens förslag om att bygget av Förbifart Stockholm ska återupptas senast den 1 januari 2015.

Fru talman! Trots löften om motsatsen i valrörelsen har regeringen Löfven ändrat sig och öppnat för att stänga Bromma flygplats. I dag har man tillsatt en förhandlingsperson som ska utreda hur det ska gå till. Det är beklämmande, minst sagt. Bromma flygplats är en nationell angelägenhet. Den är viktig för Stockholm och viktig för hela Sverige. Den är viktig för alla som bor runt om i vårt land och som är beroende av fungerande flygförbindelser till och från vår huvudstad. I förlängningen innebär en stängning av Bromma flygplats ett hårt slag mot jobb och tillväxt i hela landet.

På Swedavia är man också tydlig med att trafiken på Bromma inte får plats på Arlanda. Det är fullt på banor, i terminaler och i gater. Stockholm och Sverige behöver fler flygförbindelser, inte färre. Att då lägga ned en fungerande flygplats är direkt vansinne. Därför har Alliansen även här tagit initiativ till en omröstning i dag. Det blir också en enkel ja- eller nejfråga. Ska Bromma få vara kvar eller inte? Nu är det upp till bevis för alla de socialdemokrater som i debatten och i retoriken talat för Bromma. Hur kommer ni att rösta?

Nej, fru talman, när S och MP inte kan komma överens blir stopp och utredning svaret. Det var precis det som Alliansen varnade för i valrörelsen. Ni kanske minns att vi sa: Är man inte förberedd är man oförberedd, och skattebetalarna kommer att få stå för notan.

Socialdemokraternas starke man i Luleå, Niklas Nordström, kommenterade avvecklingen av Bromma och skrev i går: Det är inte klokt vad detta kostar i osäkerhet och konflikt.

Det är sant att det skapar en enorm osäkerhet för alla de företag som funderar på om de ska etablera sig runt om i Sverige. I förlängningen är det ett hot mot jobb och tillväxt överallt. Det är dessutom anmärkningsvärt att regeringen nu på morgonen, trots att det verkar finnas en riksdagsmajoritet mot en förhandlingsperson för att avveckla Bromma och trots att vi ska rösta om det här just i dag, väljer att landa i en sådan förhandlingsperson. Om det inte är ett hån mot demokratin är det i alla fall en ren obstruktion.

Politik är att vilja, som Olof Palme sa. Politik är också att ta ansvar för skattebetalarnas pengar och för politikens inriktning. Därför är det anmärkningsvärt att regeringen inte har kunnat sätta ned foten kring så viktiga frågor som Förbifarten och Bromma. Med kniven mot strupen säger man i dag att Förbifarten ska byggas. Det är bra. Jag välkomnar att man går Alliansen till mötes. Men vad gäller Bromma förblir osäkerheten stor. Och, som sagt, notan för stoppet av Förbifarten har blivit 4 miljoner kronor per dag.

Men jag och Alliansen sätter ned foten. Vi ger tydliga besked, och – tro det eller ej – det är samma besked nu som i valrörelsen. Vårt besked är tydligt. Vi kommer att rösta för att Förbifart Stockholm byggs. Vi kommer att rösta emot en förhandlingsperson för att avveckla Bromma.

Därför, fru talman, yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet och avslag på reservationerna.

(Applåder)

I detta anförande instämde Sten Bergheden, Edward Riedl och Boriana Åberg (alla M), Anders Ahlgren och Anders Åkesson (båda C), Lars Tysklind (FP) samt Robert Halef (KD).

Anf. 45 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik:

Fru talman! Jessica Rosencrantz och jag deltog i samma möte med ett nätverk som heter Kvinnor i transportpolitiken. Det är ett nätverk som har bildats för att män och kvinnor ska ha samma chanser och samma möjligheter att påverka sina egna liv. Det handlar om att vi ska ha samma inflytande i planering, i beslut och i genomförande av beslut om transporter.

Jessica Rosencrantz sa i sitt anförande att alla är beroende av transporter. Det håller jag med om. Men vissa är mer beroende av att politiken tar ansvar än andra. Den som huvudsakligen färdas i sin egen bil kan vanligtvis själv bestämma, gå ut till garaget och sätta sig i bilen och köra iväg och komma fram. Den som åker med kollektivtrafik är beroende av att det finns system där de olika delarna hänger ihop.

En väl fungerande järnvägstrafik kan liknas vid en symfoniorkester. I Sverige saknar den symfoniorkestern en dirigent. Trafikverket har inget ledningsansvar och inget sammanhållande ansvar. Järnvägen är uppstyckad på över 100 olika företag. Det verkar som att vart och ett av dem har ett eget notblad och spelar sin egen melodi. Hur det låter kan var och en konstatera som åker på järnvägen.

De olika delarna måste hänga ihop. Det måste finnas en dirigent. Man måste spela samma melodi. Den järnvägstrafik som är resultatet av åtta års alliansstyre är motsatsen. Därför är kvinnor mer beroende än män av att politiken ser till att kollektivtrafiken hänger ihop och att de olika delarna är synkroniserade med varandra.

Jag undrar vad Jessica Rosencrantz lyssnade på när vi träffade Nätverket för kvinnor i transportpolitiken.

Anf. 46 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik:

Fru talman! På det mötet, som jag och Karin Svensson Smith deltog i, lyssnade jag naturligtvis på de företrädare som nämnde att de ville ha fler kvinnor i nämnder som beslutar om trafikpolitiken runt om i våra kommuner och att de ville ha satsningar på en rad olika trafikslag.

Men det jag tycker är beklämmande med de rödgrönas politik är att man återigen vägrar att se helheten i transportsystemet. Det jag sa i talarstolen alldeles nyss var att vi behöver satsa på samtliga transportslag: väg, järnväg, flyg och sjöfart. Allt detta behövs. Det gäller att höja blicken och inte prata om att straffa ut det ena eller det andra. Det är det jag menar att den rödgröna politiken tyvärr går ut på. Det gynnar varken kvinnor eller män att de inte kan ta sig till jobbet varje dag

och att vi inte kan få en fungerande tillväxt och ett jobbskapande runt om i vårt land.

Det är som sagt 522 miljarder till infrastruktur och en Stockholmsförhandling som tidigare har inneburit nio nya stationer för tunnelbanan i Stockholms stad. Men det handlar också om att bevara Bromma flygplats, så att var och en runt om i landet kan ta sig till huvudstaden med fungerande flygförbindelser. Allt detta måste ses i en helhet, tillsammans med dubblerade anslag till drift och underhåll i fråga om järnvägen.

Många är våra förslag för att förstärka transportsystemet, men det måste ses i en helhet. Det menar jag att Karin Svensson Smith, regeringen och de rödgröna inte lyckas med. Man bedriver någon form av spel där transportslag efter transportslag ska straffas ut. Den politiken, fru talman, tror inte jag på. Jag tror att transportsystemet och Sverige behöver mer av alla trafikslag, inte mindre.

Anf. 47 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik:

Fru talman! Jessica Rosencrantz har uppenbarligen inte tagit del av det som är innehållet i Nätverket för kvinnor i transportpolitiken och jämställdhetsmålet för transporter.

Jag kan passa på att berätta att kvinnor i lika stor utsträckning som män ska kunna påverka transportpolitiken. De värderingarna – vi prioriterar miljö och säkerhet framför hastighet – borde få större inflytande. När det gäller våra vanor borde vi få lika mycket resurser. Kvinnor åker mer kollektivt. Män flyger och kör bil mer.

Den som åker kollektivt är mer beroende av att politiken fungerar än den som kör bil. Järnvägstrafiken fungerar inte, för det finns inte någon sammanhållning och man har prioriterat för lite såväl till investeringar som till underhåll. När tågen blir stående och när de inte kommer i tid kan den som äger en egen bil och har körkort kanske ha det som alternativ – men där är det också stor skillnad mellan män och kvinnor.

Jag undrar: Tycker Jessica Rosencrantz att kvinnor ska ha samma rätt som män att färdas? Det är nämligen djupast sett det som är syftet med att ha ett jämställdhetsmål i trafiken.

Anf. 48 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik:

Fru talman! Ja, naturligtvis tycker jag att kvinnor och män ska ha samma möjligheter att färdas i transportsystemet, men jag vill återigen betona att man då inte kan ställa trafikslagen mot varandra. Det skadar nämligen i förlängningen jobb och tillväxt samt motverkar våra möjligheter att satsa på infrastrukturen.

När det gäller påståendet att alliansregeringen inte satsade på järnvägen vill jag påminna om vad tidigare, socialdemokratiska regeringar har inneburit i termer av satsningar på infrastrukturen. Vi dubblerade anslagen till drift och underhåll på järnvägen – 522 miljarder kronor till transportsystemet de kommande åren.

Precis som Jean Tirole, nobelpristagaren i ekonomi, klargjorde är inte järnvägens problem att det finns en avreglering på marknaden; problemet är att man möjligtvis inte övervakar detta tillräckligt bra eller har tydliga regler kring det. Där kan vi vara överens. Att de rödgröna gick till val på

att återigen monopolisera eller ta tillbaka stora delar av den konkurrensutsättning vi har sett på järnvägen vänder jag mig dock emot.

Vi har nämligen sett hur vi tack vare avregleringen kan få mer järnväg för pengarna. Det är 25 procent mer järnväg per satsad krona, som Trafikverkets generaldirektör Gunnar Malm har sagt. Det gör skillnad, och tillsammans med alliansregeringens dubblerade satsningar på drift och underhåll gör det att vi kan få mer järnväg. Det gynnar både kvinnor och män som behöver ta sig till och från jobbet varje dag.

Anf. 49 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Jag undrar en sak, Jessica Rosencrantz. Nu har Alliansen suttit vid makten i åtta år och fört en politik som verkligen inte har gynnat det skånska järnvägsnätet. Det är mer eller mindre kaos, och det är kapacitetsbrist. Sedan väljer man att skryta om sin satsning på 522 miljarder – pengar som kanske egentligen inte heller finns i verkligheten.

Nu är det dock så att det under de kommande åren finns behov av fyrspar mellan Lund och Hässleholm, dubbelspar mellan Kristianstad och Hässleholm och dubbelspar hela vägen mellan Helsingborg och Ängelholm. Det finns också ett stort behov av en utbyggnad av E6:an till trefilig motorväg. Nu undrar jag om Alliansen kommer att svänga i sin uppfattning att Skåne ska ha jättelite pengar. Kommer ni att vara mer positiva till att öka stödet till både järnväg och vägsatsningar i den skånska infrastrukturen?

Anf. 50 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik:

Fru talman! Den nationella plan både riksdag och regering nu har tagit beslut om bygger i sin tur på den kapacitetsutredning Trafikverket genomförde för några år sedan. Det är en gedigen genomgång av vilka projekt som ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är viktiga att satsa på. Det gäller satsningar som behöver komma hela landet till del, men det är den grunden som finns för den nationella planen. Då måste man tyvärr göra avvägningar och prioriteringar ibland.

Jag tycker att vi under de kommande åren kontinuerligt ska följa utvecklingen kring vilka viktiga projekt vi behöver satsa på. Det handlar dock inte om att stoppa upp fingret i luften och känna efter, som antyds här, utan det finns ett gediget material till grund för den nationella planen. Det har inte heller gjorts bara av politiker utan av professionella tjänstemän hos Trafikverket. Det vill jag särskilt betona.

Vi har också sedan några år tillbaka en ny planeringsprocess som riksdagen har tagit beslut om och som gör att vi kontinuerligt utvärderar vilka projekt vi ska trycka på startknappen för.

Anf. 51 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Järnvägen mellan Hässleholm och Kristianstad är Sveriges mest trafikerade enkelspar. Blir det störningar där får det återverkningar på hela Södra stambanan. Det stör bland annat ut Hässleholm–Malmö, då tågen trafikerar där, men det stör även ut ända upp till Stockholm. Det kanske har gått er förbi, men de tåg som trafikerar sträckan Malmö–Hässleholm fortsätter ibland upp till Stockholm. Det får alltså återverkningar på hela Södra stambanan.

Det är konstaterat att man har nått kapacitetstaket på de här spåren, så det kan omöjligt ha gått er förbi. Det flaggar man också för i utredningarna. Jag ställer därför återigen frågan: Har ni för avsikt att göra omprioriteringar som gynnar hela södra Sveriges järnvägstrafik, eller ska ni fortsätta envisas med att inte göra de satsningar Skåne behöver?

Anf. 52 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik:

Fru talman! Vår avsikt är naturligtvis att följa den av riksdag och regering beslutade nationella planen. Tro mig; jag möter många väljare, medborgare och företrädare från olika delar av landet, och det är väldigt få som konstaterar att de *inte* vill ha mer medel till just sin region.

Jag kan konstatera att det finns all anledning att fortsätta förstärka satsningarna på transportsystemet i Sverige, men i dagsläget har vi en av riksdag och regering beslutad nationell plan. Den måste rimligtvis vara första steget. Återigen: Den bygger på seriösa kalkyler av samhällsekonomisk nytta och effektivitet från Trafikverkets kapacitetsutredning. Mot det står inte att på något sätt inte satsa på vissa regioner, utan vi försöker se till hela landets perspektiv för att skapa jobb och tillväxt i hela Sverige.

Den nationella planen är som sagt ändå det som måste ligga till grund för de satsningar vi gör här och nu.

Anf. 53 ANDERS ÅKESSON (C):

Fru talman, fru minister och ledamöter! Jag tycker att det blir lite förunderligt i debatten i kammaren när utskottets ordförande Karin Svensson Smith inleder med att ge ett åttaårsperspektiv på trafikpolitiken.

Hon talar om de åtta år alliansregeringen hade ansvar och framställer det som någonting förvirrat – när politiken i dag ju snarast är en varannandagspolitik. I går var det nej till bygget av Förbifarten i Stockholm, och i dag kan vi på Svenska Dagbladets debattsida se att just Karin Svensson Smith – tillsammans med sin partiledare, Romson – bejaktar utbygget av Förbifarten. I går förekom inte Bromma eller att det var aktuellt att lägga ned Bromma, och i dag utses en förhandlingsperson med det uppdraget. Vad gäller i morgon?

Sverige är ett mycket stort land. Det gör att vi behöver ha alla fem transportslag för att det ska gå att leva och arbeta i alla delar av landet. De fem transportslagen är sjö, järnväg, luftfart, landsväg – och it. Informationstekniken är det femte transportslaget.

När alliansregeringen hösten 2012 lade fram sin infrastrukturproposition *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem* var det en av de mest kraftfulla satsningar på landets transportinfrastruktur som gjorts i modern tid – 522 miljarder kronor. De var dessutom fullt ut finansierade. Det beslutet står sig fortfarande. Det styr planeringen, och det gäller till dess att ett nytt motsvarande beslut fattas.

Herr talman! Jag vill i några punkter lyfta fram de förändringar som blev följden av att det är Alliansens och inte samarbetsregeringens budget som nu blir styrande för transportinfrastrukturen 2015. Den blir också styrande för de regleringsbrev samarbetsregeringen strax ska skicka iväg till sina myndigheter.

Ekonomiskt innebär det beslut riksdagen fattar i eftermiddag att volymen för transportarbete i vårt land ökar med 3,4 miljarder kronor. Den ökar till 48,9 miljarder på det utgiftsområde trafikutskottet ansvarar för. Resurserna kommer i all huvudsak att gå via Trafikverket och andra myndigheter för genomförande. Den ekonomiska ramen för att åtgärda brister och fel i transportapparaten i vårt land blir alltså 3 400 miljoner kronor större kommande år än innevarande år.

Utöver detta markerar vi i vår budget bland annat för att vi vill bygga nya stambanor för höghastighetståg samt mycket allvarligt prova förutsättningarna för att kraftigt bygga ut järnvägen i norra Sverige.

Jag ska också säga något om inrikesflyget. Människor, företag och offentliga myndigheter ska kunna verka i hela vårt land. De ska kunna hitta rätt kompetens och transportera sina kunder, varor och produkter.

Bromma flygplats trafikerar i dag flygplatserna Helsingborg/Ängelholm, Göteborg, Halmstad, Kalmar, Kristianstad, Malmö, Östersund, Ronneby, Sundsvall, Trollhättan, Umeå, Växjö och Visby. På några av dessa platser utgör Brommaförbindelsen 100 procent av kontakten med omvärlden, för andra uppemot hälften. Huvuddelen av ambulansflyget går på Bromma.

Att då ens överväga en nedläggning av Bromma, som uppenbart samarbetsregeringen gör i och med att man sent i går kväll meddelade att man utser förre statsrådet Anders Sundström att utreda förutsättningarna, är lika med att skicka en grovt skadlig politisk signal ut i hela landet. Beslutet samarbetsregeringen har fattat permanentar en osäkerhet i Brommafrågan som kommer att driva på centraliseringen av företag och institutioner till Mälardalsområdet. Ett slutligt genomförande av en nedläggning innebär närmast en amputation i fråga om flygförbindelser på orter som Trollhättan med flera. På andra orter som i dag opererar både Bromma och Arlanda permanentar en nedläggning av Bromma en prisdrivande och negativ monopolsituation.

Av den orsaken är det logiskt att riksdagen i dag riktar ett tillkännagivande gentemot regeringen med innebörden att riksdagen anser att en förhandlingsperson för bostadsbyggande på citynära flygplatser ej ska tillsättas.

Utöver detta vill jag göra följande markeringar mot samarbetsregeringens förslag som varit särskilt inriktade på att slå hårt mot landet utanför storstadsområdena. Vi vill *inte* införa en avståndsbaserad vägslitageavgift, kallad kilometerskatt, eftersom en sådan särskilt skulle drabba företag på svensk landsbygd. Däremot vill vi tillåta en högre vikt, upp till 74 ton, på lastbilar och även tillåta längre fordonsekipage, upp till 30 meter, för att på så vis förbättra möjligheterna för skogs- och gruvindustri att transportera sina varor, öka transporteffektiviteten, minska klimatpåverkan och öka konkurrenskraften.

Fru talman! Så vill jag säga något om Förbifartsfrågan.

Sent i går kväll fick vi så besked om att Miljöpartiet lagt sig platt i de interna diskussioner som försiggått inom samarbetsregeringen. Byggandet av Förbifart Stockholm återupptas snarast möjligt. Det innebär ett stopp på slöseriet med skattemedel motsvarande 4 miljoner kronor om dagen. Det är bra att infrastrukturministern stod på sig i den

interna diskussionen och till slut fick motståndet mot Förbifart Stockholm inom regeringen att vika ned sig.

Med tanke på den varannandagspolitik som tycks prägla samarbetsregeringen känns det dock tryggt att riksdagen i dag fattar beslutet att i form av ett tillkännagivande uppmana samarbetsregeringen att snarast möjligt häva frysningen av Förbifartsprojektet. Annars, fru talman, finns ju risken att det kommer ett nytt besked från samarbetsregeringen i morgon.
(Applåder)

I detta anförande instämde Sten Bergheden, Edward Riedl och Boriana Åberg (alla M), Lars Tysklind (FP) samt Robert Halef (KD).

Anf. 54 LARS TYSKLIND (FP):

Fru talman! Jag yrkar bifall till förslaget i betänkandet och avslag på reservationerna. Jag kan också passa på att instämma i Jessica Rosencrantz och Anders Åkessons anföranden.

Vi har här ett betänkande med två tillkännagivanden. Det ena handlar om att återstarta bygget av Förbifart Stockholm före den 1 januari. Det andra handlar om att inte tillsätta en förhandlingsperson för bostadsbyggande på citynära flygplatser. Detta är egentligen en omskrivning. Diskussionen handlar inte så mycket om andra citynära flygplatser än just om Bromma.

Utgångspunkten för Folkpartiets och Alliansens politik sett bakåt har varit att vi bygger på ett transportslagsövergripande tankesätt. Jag utgår från att vi är helt överens om att en robust och väl fungerande infrastruktur är en avgörande faktor för jobb och tillväxt i hela landet. Då talar vi om hela landet. Det är viktigt att lyfta fram, vilket Anders Åkesson också gjorde, att budgeten för infrastrukturen ökar med 3,4 miljarder kronor jämfört med förra året.

Infrastrukturen är grunden. Den är inget självändamål utan finns för att öka rörligheten. I spåren av rörligheten ökas möjligheten att bygga bostäder i expansiva områden tack vare effektiva persontransporter. Det handlar också om att det ska finnas pålitliga godstransporter för till exempel basindustrin, skogs- och gruvnäringen. Där är satsningar på bärighet och tjälsäkring viktiga, speciellt inom skogsindustrin. Vi kan konstatera att kostnaderna för satsningarna har ökat.

I den nu gällande nationella åtgärdsplanen för 2014–2025 är ledorden långsiktighet och helhetssyn. Där finns viktiga projekt med, till exempel att påbörja den nya stambanan för höghastighetståg och en efterlängtat utbyggnad av E20 i Västergötland.

Det som också karakteriserar planen är ett fokus på drift och underhåll; inte minst har järnvägsnätet prioriterats. Det vet alla. Det har ju framgått under debatten att vi har olika verklighetsbilder av det svenska järnvägsnätet. Alla vet att underhållet av järnvägsnätet har varit eftersatt under decennier. Det är faktiskt ingen slump att alliansregeringen under åren 2006–2014 har fördubblat anslaget till drift och underhåll. Det beror naturligtvis på att vi ser verklighetsbilden. Anslaget ligger på en sådan nivå att Trafikverket långsiktigt kan bygga upp en funktionell och robust järnväg. Långsiktigheten är helt avgörande.

Låt oss blicka lite framåt till frågan om det så kallade Sverigebygget, som har varit uppe under debatten. Folkpartiet tillsammans med övriga allianspartier blickar framåt till 2035. Det handlar om att investera i stambanor för höghastighetståg mellan Stockholm och Malmö samt Göteborg och Stockholm. Det handlar om satsningar på kollektivtrafik och inte minst satsningar på bostäder. Det handlar om i storleksordningen 100 000 nya bostäder i Sverigebygget.

Fru talman! Mot förslaget från Folkpartiet och övriga allianspartier, som finns med i den budget som ska antas i dag, finns förslag från S-MP-regeringen med stöd från Vänsterpartiet om kraftigt sänkta anslag till väg-investeringar. Det kan kännas oroande för de delar av landet där man är helt beroende av vägar. Vi diskuterar järnvägen, men vi får inte glömma bort att större delen av Sverige är beroende av vägar.

Vi talar här om viktiga satsningar. Det måste finnas satsningar som får skjutas på framtiden. Det handlar tydligen inte om E20, eftersom den inte nämns i de särskilda yttrandena, utan det måste handla om andra objekt, men det är höljt i dunkel vilka objekt det är fråga om. För en större del av landet är vägarna en lika viktig fråga som järnvägarna, även om järnvägarna naturligtvis är en oerhört viktig fråga.

Fru talman! I grunden handlar det inte om att sätta transportslagen mot varandra, utan det handlar om att med hjälp av ett transportslagsövergripande tankesätt, som vi säkert är överens om, få ett optimalt fungerande transportsystem där alla transportslagen samverkar.

Ett transportslag som har nämnts är sjöfarten, som definitivt inte utvecklats till sin fulla potential. Det är bra att vi nu diskuterar ett nytt regelverk för inre sjöfart och att införa tonnageskatt. Det pågår faktiskt en utredning. Det är inte en glömd och undanstoppad fråga.

Det handlar om att jobba efter den väl genomarbetade nationella planen. I skenet av detta känns stoppet av bygget av Förbifart Stockholm märkligt, speciellt som representanter för Socialdemokraterna hela tiden upprepar att Förbifarten ska byggas. Så sent som i morse sade infrastrukturminister Anna Johansson att det var ett viktigt projekt och att det aldrig har varit aktuellt att stoppa bygget.

Då kan man undra varför det har stått stilla och kostat skattebetalarna pengar, om det aldrig har varit meningen att stoppa bygget. Det måste ju ses som rent slöseri.

Jag utgår från att vi röstar om ett tillkännagivande om att starta bygget igen den 1 januari, och då verkar det som att det tillkännagivandet kommer att effektueras ganska snabbt.

När det gäller Bromma flygplats kan vi slå fast att det definitivt inte är bara en Stockholmsfråga. Vi har pratat mycket om tillväxt och jobb i Stockholm, men Bromma flygplats är en nationell fråga. Bromma flygplats är viktig för många regioner i Sverige. Det har tidigare i dag räknats upp ett antal flygplatser som är direkt beroende av Bromma, så det behöver jag inte göra.

Frågan om Bromma flygplats är ingen lokalpolitisk storstadsfråga, utan det är en nationell infrastrukturfråga.

I det skenet känns det ganska märkligt att man tillsätter en förhandlingsperson. Det betyder att Bromma definitivt inte ska läggas ned. Då undrar jag vad syftet med förhandlingspersonen är över huvud taget. Vad ska det leda till?

Det tillkännagivandet har i allra högsta grad fortfarande aktualitet.
(Applåder)

I detta anförande instämde Sten Bergheden, Edward Riedl, Jessica Rosencrantz och Borianan Åberg (alla M) samt Anders Åkesson (C) och Robert Halef (KD).

Anf. 55 EMMA WALLRUP (V) replik:

Fru talman! Jag förundras ganska ofta av borgerlig politik, på det sättet att det känns som att man gärna vill behålla den så kallade välfärd som man har när man kör runt i en bekväm bil som är designad för att man ska känna sig lugn, trygg, varm och bekväm – det känns väldigt behagligt.

Men det som vi har framför oss med klimatförändringarna kommer att innebära att vi förlorar just vår bekvämlighet. Det kommer att innebära att vi inte har någon välfärd, att infrastruktur faller sönder och så vidare om det fortgår som det gör nu och vi inte gör något åt det.

Därför undrar jag lite grann hur ni tänker er att vi ska kunna bygga en stark ekonomi som ryms inom naturens ramar, som ryms inom det här klimatsystemet på ett realistiskt sätt.

Trafikverket säger att vi inte kommer att kunna ställa om bilparken. Den teknikutvecklingen finns inte att vi kan nå klimatmålen bara genom att ställa om bilparken. Vi behöver kollektivtrafik. Vi behöver den effektiviteten i transportsystemet.

Därför undrar jag verkligen: Hur kan ni minska medlen till exempel till underhållet av järnvägen? Till och med Näringslivets Transportråd utropar väldigt tydligt att det är tillförlitlighet, tillförlitlighet och tillförlitlighet vi behöver för att företagen ska kunna fungera.

Jag ställer frågan: Hur ska vi kunna bygga en ekonomiskt stark välfärd som ryms inom klimatsystemet?

Anf. 56 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Fru talman! Det känns som att det fattas vissa historiska kunskaper här. Som jag sade i mitt anförande har vi inte minskat anslagen till drift och underhåll av järnväg. De har fördubblats från 2006 till 2014. Det är det som är den historiska sanningen. Och det är definitivt ingen slump. Alla har väl sett verklighetsbilden att den svenska järnvägen har förfallit, oberoende av vilken regering det har varit. Vi kan nog ta på oss något slags kollektiv skuld för det historiskt sett, även om vi personligen inte har påverkat det hela.

Vi bygger transportleder i detta land, men vi måste ändå vara teknikpositiva. På andra ställen i budgeten, som vi inte diskuterar här i dag, finns det också en tydlig inriktning på att utveckla och stimulera fram bättre fordon.

I miljö- och jordbruksutskottets budget ligger 215 miljoner årligen för 2015 och 2016 i supermiljöbilspremier. Det ligger också en inriktning på ett så kallat bonus-malus-system för nya bilar. Vi är väl definitivt överens om att bonus-malus-systemet är ett väldigt bra system.

Vidare ligger det i näringsutskottets budget en satsning på laddstolpar. Ska man utveckla elbilar måste det naturligtvis finnas

laddstolpar. Där pratar vi om 75 miljoner per år i fyra år, alltså 300 miljoner, i en satsning på laddstolpar.

Ser vi på kollektivtrafiken, och bortser från den elektrifierade, har andelen biobränsle ökat dramatiskt. Det finns ställen där 100 procent går på biobränsle. Jag tror att till exempel Stockholm börjar närma sig den siffran. Det man kan utveckla inom busstrafiken, varför skulle det inte gå att utveckla inom biltrafiken?

Vi behöver både biltrafik och kollektivtrafik på de ställen där de passar bäst.

Anf. 57 EMMA WALLRUP (V) replik:

Trafikverket har påtalat att det behövs 10 miljarder till underhåll för att man ska kunna trygga säkerheten och tillförlitligheten på järnvägen. Vi har i budgeten från den rödgröna sidan lagt till en del av detta. Om vi tog bort banavgifterna skulle vi nå upp till 10 miljarder. Det har vi inte gjort nu, men det hoppas jag att vi kan göra någon gång framöver.

Vi har alltså realistiska siffror när vi tittar på vad Trafikverket behöver. De medel som har tillkommit har inte räckt på långa vägar, enligt Trafikverkets egna siffror. Med den borgerliga budgeten sparkas ju banarbetare. Det kom en nyhet förra veckan om att man sparkar väldigt många banarbetare, som skulle behövas för att stärka underhållet. Det är en väldigt märklig politik.

Jag undrar verkligen hur man ser på det här. Det känns som att ni i den borgerliga alliansen kramar fast er vid bilen. Det är en sorts bekvämlighet, men det är en falsk bekvämlighet. Det är just den bekvämligheten som kör ut över stupet till slut om vi inte tänker om, om vi inte tar ett helhetsgrepp och styr utvecklingen åt rätt håll.

Det är samma sak om vi ska fortsätta att öka mängden biltrafik i samma hastighet som nu pågår i städerna. Då kommer vi till exempel att fortsätta att ha markbrist. Vi har brist på bostäder. Det är svårt att bygga inne i städerna då det inte finns tillräckligt med mark för bostäder. Det skulle man effektivisera med mer kollektivtrafik.

Det finns väldigt många anledningar att satsa stort på kollektivtrafiken. Vi har tio år på oss att vända utvecklingen, enligt forskningen. Då räcker inte en supermiljöbilspremie, som går alldeles för långsamt. Laddstolpar är positivt, och det är en idé som behövs. Men vi måste agera skyndsamt och ta in de stora flödena där koldioxidutsläppen är som störst. Det är där vi måste agera. Just nu går inte omställningen tillräckligt snabbt. Järnvägen är en central nod där vi måste agera. Det är väldigt sorgligt att vi ser att så mycket resurser saknas till det.

Anf. 58 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Fru talman! Det kanske är det som då skiljer min utgångspunkt från Emma Wallrups utgångspunkt, att jag inte kramar fast mig vid något transportslag över huvud taget. Jag tycker inte att bil är något självändamål eller att järnväg är något självändamål i sig. Vi ska ha ett effektivt transportsystem, som naturligtvis ska klimatanpassas. Det är en självklarhet.

Man kan inte ställa transportslagen mot varandra och tro att det ena transportslaget löser problemet, för det är inte sant. I stora delar av landet är bilen det enda alternativet. Sedan är det inte så konstigt att kollektivtrafiken är det överlägsna alternativet i de tätbebyggda områdena. Det ser vi i Stockholm, där kollektivtrafikresandet är väldigt stort. I tätbebyggda områden med många människor är förutsättningarna för kollektivtrafik väldigt stora.

Vi kommer att ha olika förutsättningar på olika ställen. Men det finns ingen motsatsställning till att vi måste klimatanpassa all typ av trafik. Där är vi säkert väldigt överens. Det är lätt att säga att

supermiljöbilspremierna inte räcker och att laddstolparna inte räcker. Men man får ju se på alla åtgärder om man inte vill samverka. Det är skattefrågor kring biobränslen och så vidare. Tekniken är jag inte speciellt orolig för, om vi bara ger de rätta incitamenten.

Anf. 59 ROBERT HALEF (KD):

Fru talman! Kommunikationer och transportpolitiken har stor påverkan på samhällsutvecklingen, vårt välbefinnande och inte minst vår miljö.

Infrastrukturinvesteringar är avgörande för Sveriges utveckling och konkurrenskraft. Effektiva kommunikationer och transporter är också avgörande för att företag ska kunna ha kvar verksamhet även på mindre orter.

Samtidigt är det nödvändigt att minska utsläppen från transportsektorn för att begränsa negativ påverkan på människors hälsa, klimatet och miljön.

Fru talman! Tre månader in i den nya mandatperioden har den sittande minoritetsregeringen lyckats kasta in Sverige i en regeringskris, brutit mot en lång rad vallöften och skapat kaos och oreda liksom osäkerhet bland både företagare och vanliga anställda.

Skatterna höjs på arbete och företagande, inte minst inom transportsektorn med flygskatt och kilometerskatt.

Minoritetsregeringens djupa splittring i frågorna kring Förbifart Stockholm och Bromma flygplats framtid skapar oro och hotar jobben och tillväxten inte bara i Stockholm utan i hela landet.

Socialdemokraterna lovade före valet att Förbifart Stockholm ska byggas och att Bromma flygplats inte ska stängas.

Det är en ansvarslös politik som regeringen presenterar, och det är inte den politik man lovade väljarna inför valet som praktiseras.

Fru talman! Stockholm är en av Europas snabbast växande städer. Staden förtätas, och sedan 1970-talet har det inte kommit några nya vägar mellan norra och södra delen av regionen.

Över 10 000 lastbilar åker in i Stockholm varje dag, och flera hundratusen invånare är dagligen beroende av bil för att ta sig fram till sina jobb.

Förbifarten var fryst av regeringen till den 1 maj trots att Stockholms läns politiska ledning meddelat regeringen att man inte är intresserad av omförhandling av Förbifarten.

Förbifarten är upphandlad, finansierad och projekterad att byggas från den 1 januari 2015, och byggbolagen väntar på att få sätta spaden i jorden.

En frysning av projektet skulle medföra en onödig kostnad på ca 700 miljoner kronor för skattebetalarna och stoppa tillväxten i regionen.

Kristdemokraterna i Stockholms läns landsting och i riksdagen har tillsammans med allianspartierna krävt att byggandet av Förbifart Stockholm ska återupptas senast den 1 januari 2015 och genomföras inom den tidsplan som ställts upp.

För att inte tvingas av riksdagen att dra igång byggandet i enlighet med Alliansens motion har regeringen under dagen meddelat att Förbifarten inte kommer att stoppas och att bygget kommer igång enligt planeringen den 1 januari 2015.

Tack vore allianspartierna i riksdagen och i länet kommer denna vägsträcka på 21 kilometer, varav 18 kilometer tunnel, att byggas enligt planeringen. Det är ett välkommet besked.

Fru talman! Den rödgröna politiska ledningen i Stockholm stad vill bygga bostäder på området Bromma flygplats och har fått en svag regering med sig. Med sina 2,3 miljoner passagerare 2013 är Bromma landets största inrikesflygplats. Den är ett ekonomiskt nav för Sverige och påverkar jobb och tillväxt i hela landet. Detta skulle påverka andra mindre flygplatser som Bromma samverkar med och därmed bromsa den regionala utveckling vi önskar framöver.

Bromma flygplats är ett riksintresse och har stor betydelse för tillväxten i hela landet. Kristdemokraterna säger bestämt nej till en förhandlingsperson, och vi är emot en avveckling av citynära flygplatser.

Förhoppningsvis blir det en alliansregering som får styra riket från den 22 mars 2015, och med det kommer vi att se till att säkra Bromma flygplats framtid.

Fru talman! Järnvägstransporter är betydligt mindre skadliga för miljön jämfört med om motsvarande mängd gods skulle transporteras på väg. Därför verkar Kristdemokraterna för att en större mängd av transporter ska gå via järnväg.

Fram till 2025 vill Alliansen satsa 522 miljarder kronor på infrastruktur för att förbättra möjligheterna för såväl arbetspendling som godstransporter.

Vi vill bygga nya stambanor för höghastighetståg på sträckorna Stockholm–Göteborg och Stockholm–Malmö. Det innebär en historisk satsning på hållbart resande som kraftigt ökar järnvägskapaciteten och är till nytta för hela Sverige.

Det befintliga järnvägssystemet kan i större utsträckning användas för gods och regional pendeltågstrafik. Vi vill också pröva förutsättningarna för att bygga ytterligare en fast förbindelse mellan Sverige och Danmark.

Vi vill följa upp Stockholmsöverenskommelsen om utbyggd tunnelbana och fler bostäder genom att förhandla om ytterligare tunnelbanelinjer och annan spårbunden trafik. Vi vill även pröva förutsättningarna för en östlig förbindelse som inte inkräktar på nationalstadsparken.

Vi vill tillåta en högre vikt på lastbilar och längre lastbilar för att förbättra möjligheterna för skogs- och gruvindustrin att transportera sina varor.

Vi vill inte införa en kilometerskatt, vilken särskilt skulle drabba företagen på landsbygden.

Fru talman! En stark svenskflaggad handelsflotta behövs av flera skäl. Endast med en egen handelsflotta kan Sverige påverka utformningen av de internationella reglerna för sjöfarten. För att handelsflottan ska fortsätta under svensk flagg är det viktigt att sjöfartsnäringen får villkor som är likvärdiga med dem i andra länder.

Bland annat handlar det om övergången till tonnageskatt, inrättandet av ett svenskt internationellt sjöfartsregister samt likställandet av behörighetsreglerna för olika typer av personal.

Fru talman! Att använda sig av olika it-lösningar har blivit en självklar del av vår vardag. Syftet med en genomtänkt it-politik bör därför vara att stödja det framväxande jobbskapande kunskapssamhället och ett socialt och miljömässigt hållbart samhälle.

Fru talman! Det övergripande målet för transportpolitiken är slutligen att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

Med detta yrkar jag bifall till förslaget i betänkandet.
(Applåder)

I detta anförande instämde Sten Bergheden, Jessica Rosencrantz och Boriana Åberg (alla M), Anders Åkesson (C) samt Lars Tysklind (FP).

Anf. 60 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S):

Fru talman! Ledamöter! Det är en spännande tid vi lever i. I dag på morgonen har det hänt saker i politiken och även i går kväll. Jag vill därför börja detta anförande med att berätta att regeringen i dag har fattat beslut om att upphäva frysningen av Förbifart Stockholm den 1 januari 2015.

Vi tycker att det är bra att parterna har fått tillfälle att ytterligare förankra projektet och att det nu kommer igång för att möta de behov av ökade transportmöjligheter som finns i regionen.

Jag vill samtidigt säga några ord om Bromma flygplats. Jag förstår att man, när man lägger en så tunn budget på infrastruktur- och transportområdet, klamrar sig fast vid förhoppningen om att regeringen ska föreslå att Bromma ska läggas ned utan ersättning. Det gör regeringen inte.

Regeringen tillsätter en samordnare som har till uppgift att utreda möjligheterna att ta bort flygtrafiken på Bromma och tillgängliggöra marken för bostadsbyggande, under förutsättning att flygkapaciteten i regionen bibehålls eller till och med utökas så att både nuvarande och kommande kapacitetsbehov tillgodoses.

Det finns ingen i regeringen som hävdar i dag att man ska lägga ned Bromma även om man inte fortsättningsvis kan garantera flygkapaciteten till och från Stockholmsregionen.

Jag förstår som sagt att man med den tunna budget allianspartierna lägger fram klamrar sig fast vid det enda man kan se som tydligt skiljer till deras fördel. Men tyvärr försvinner det halmstrået, för det finns inget sådant förslag från regeringen.

Efter att regeringens budget inte fick stöd i riksdagen gäller nu Alliansens budget. Det kommer att göra stor skillnad för Sveriges utveckling, till det sämre. Låginkomsttagare och kvinnor är förlorare och män och höginkomsttagare vinnare med den budget som riksdagen nyligen fattade beslut om ramarna för.

Höjningen av a-kassan uteblir. Reformen om 400 miljoner till förlossningsvården försvinner, och förslaget om att ge kostnadsfria läkemedel till barn och unga under 18 år uteblir också.

Det är stora skillnader mellan de två budgetförslagen. En stor skillnad är att där S-MP-regeringen med stöd av V vill flytta fram politikens positioner, så att politiken tar ansvar för att investera i framtiden och bygga en bättre framtid, där fortsätter Alliansen att backa bort från ansvar till att överlämna ansvaret till marknaden. Det har inte fungerat så bra, och det kommer inte att fungera bättre.

En direkt konsekvens av att Alliansens budget vann riksdagens gehör blir att anslagen till järnvägsunderhåll 2015 blir 1,24 miljarder kronor

lägre än om S-MP-budgeten hade gått igenom. Det får stora konsekvenser, inte minst för jobben. Det blir naturligtvis färre jobb för dem som skulle ha utfört arbetena på spåren. Men det kommer också att påverka förutsättningarna för jobb och tillväxtmöjligheter i hela Sverige. Det drabbar pendlare, det drabbar helgresenärer, och det kommer inte minst att drabba godsindustrins transporter.

Det är allvarligt. Om människor ska våga ta ett nytt jobb i ett angränsande län eller om våra företag ska våga investera i mer produktion måste de kunna lita på att järnvägen fungerar.

Det var med stor oro som jag tidigare i år tog del av järnvägsgodsföretagets Green Cargos nyhet att de varslar personal. Fler företag har börjat välja bort järnvägen, helt enkelt därför att den fungerar för dåligt för att de ska våga välja järnvägen för sitt gods. I stället väljer de lastbil. Det är verkligen inte en hållbar samhällsutveckling. Vi vill ju ha fungerande järnväg för att mer av gods – både av miljöskäl och av klimatskäl – ska gå på järnväg.

I går kom Trafikverket med en rapport om vad de 1,2 miljarder som nu inte blir av skulle ha använts till. En av de allvarligare handlar om att upprustningen av stambanan genom övre Norrland, som skulle innebära spårbyten, skjuts upp. Det betyder att den sträckan kommer att fortsätta att ha hastighetsnedsättningar och risk för driftstörningar. Det innebär i sin tur att svensk exportindustri, såväl skogs- som gruvindustrin, kommer att drabbas hårt. Den som ska skicka sitt gods till Göteborgs hamn kan inte lita på att godstågen kommer att gå mer punktligt i framtiden heller. Den förbättrade resenärsinformation som Trafikverket hade planerat för, som innebär att man åtminstone får klara besked om när tåget ska komma och gå, kommer också att skjutas på framtiden.

För S-MP-regeringen är det en självklarhet att vi ska se de olika transportslagen i system. Förutsättningen ska alltid vara att man ska välja det transportslag som är lämpligast i den givna situationen. Det är också viktigt att de olika transportslagen samverkar och att man har möjlighet att se transportslagen i system.

Sjöfarten är ett effektivt transportsätt där vi samtidigt måste se till att vi har globala ramverk för att minska miljö- och klimatpåverkan från sjöfartsnäringen. Därför är det oerhört positivt att EU nu tar ett första steg för att minska sjöfartens klimatpåverkan.

När det gäller EU-samarbete är jag övertygad om att vi i det sammanhanget måste ta större kliv för att skapa sjysta villkor inom åkeribranschen och flygbranschen. Jag tror att det är fler än jag som har uppmärksammat de protester som har ägt rum runt om i landet den senaste tiden och som handlar om att åkerinäringen ser att dåliga konkurrensvillkor sätter svensk åkerinäring under hård press.

Det är med oro jag ser hur arbetsvillkoren och anställningstryggheten inom passagerarflyget försämras. Vi kan inte ha det så – inte i Sverige och inte heller i övriga EU. Därför har jag, vid de ministerrådsmöten som jag har deltagit i och även i andra sammanhang gentemot ministerkolleger och andra EU-aktiva, tagit kontakt för att se vad vi gemensamt kan göra för att skapa sjysta villkor i flygbranschen och i åkeribranschen. Vi har också för avsikt att se hur man har jobbat med detta i Danmark, där man har kommit längre än i Sverige.

Ordning och reda på vägarna måste också gälla taxinäringen. Här vill jag vara tydlig: Det är bra att regelverken kring taxi nu skärps. Men skulle det visa sig att åtgärderna inte är tillräckliga är regeringen öppen för att titta på ytterligare skärpta krav för att se till att sjysta villkor råder också på den här marknaden.

Ordning och reda på vägarna bidrar också till ökad trafiksäkerhet. Även om Sverige är nollvisionens hemland finns det mycket kvar att göra på det här området. Vi måste förbättra säkerheten inte minst för våra oskyddade trafikanter i trafiken. Att allt fler börjar cykla är positivt för miljön men också för folkhälsan. Men det måste naturligtvis vara säkert att cykla. Här tror jag att vi behöver se ökad samverkan mellan staten och kommunerna för säkrare cykling.

Jag hoppas att de stadsmiljöavtal som regeringen har aviserat kommer att innebära en ökning av resandet med klimatsmart kollektivtrafik men också cykling på ett så säkert sätt som möjligt.

För regeringen är visionen tydlig. Transportsystemen ska bidra till en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar samhällsutveckling. Därför kan jag i dag bara beklaga att den alliansbudget som nu gäller ger sämre förutsättningar för att utveckla den svenska järnvägen. Ska vi få ett Sverige där fler kommer i arbete och samtidigt minska transporternas klimatpåverkan måste vi göra järnvägen i vårt land mer pålitlig och mer attraktiv jämfört med i dag.

(Applåder)

I detta anförande instämde Johan Andersson, Rikard Larsson, Lars Mejern Larsson, Pia Nilsson, Jasenko Omanovic, Leif Pettersson och Suzanne Svensson (alla S).

Anf. 61 ANDERS ÅKESSON (C) replik:

Talman! Tack för anförandet, statsrådet, och tack också för det mycket tydliga besked som statsrådet lämnade: Från och med nu gäller byggstart för Förbifart Stockholm. Det tror jag att väldigt många välkomnar, inte bara i Stockholm utan också i de delar av landet som är beroende av att inte fastna i genomfartstrafiken i och kring Stockholm. Det har stor betydelse för hela landet. Det har ungefär samma betydelse som Bromma flygplats.

Jag noterade att statsrådet i ett tidigare sammanhang på en direkt fråga kring detta har uttryckt regeringens hållning i fråga om Bromma flygplats:

”Regeringen har därför sagt att om en kommun vill lyfta frågan om att bygga bostäder på mark som idag används för flygtrafik, så kan berörd kommun, i det här fallet Stockholm, hemställa att regeringen utser en förhandlingsperson, vars uppgift blir att underlätta dialogen mellan kommunen och andra aktörer.”

Min fråga till statsrådet blir då: Har Stockholms stad gjort en sådan hemställan om att få igång en förhandling om Bromma? Är det orsaken till regeringens beslut i dag på förmiddagen?

Anf. 62 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Nej, det har inte inkommit en formell framställan från Stockholms stad, och regeringen har inte tillsatt någon förhandlingsperson i enlighet med det yttrande som du just läste upp.

Vad regeringen har gjort är att vi har tillsatt en samordnare med uppgift att utreda förutsättningarna för att frigöra marken där Bromma flygplats i dag ligger för andra ändamål, i första hand bostadsbyggnation, under förutsättning att man kan flytta flygtrafiken och bibehålla kapaciteten.

Anf. 63 ANDERS ÅKESSON (C) replik:

Talman! Tack för svaret, statsrådet! Jag måste säga att jag inte förstod.

Statsrådet har tidigare sagt att om en kommun, i det här fallet Stockholm, hemställer att regeringen ska utse en förhandlingsperson vars uppgift blir att underlätta dialog mellan kommunen och andra aktörer ska så ske.

I dag får vi besked om att förra statsrådet Anders Sundström är utsedd. Det rapporteras att titeln är "förhandlingsperson". Jag kan, fru talman, inte tolka det på något annat sätt än att någon måste ha tagit initiativ och bett regeringen agera för att över tid kunna lägga ned Bromma flygplats, givet de förutsättningar som statsrådet Johansson läste upp.

Vad är egentligen Anders Sundströms roll? Det blir i så fall frågan, fru talman.

Anf. 64 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Anders Sundströms roll kommer att vara att samordna en utredning om huruvida det är möjligt att överföra flygtrafiken från nuvarande Bromma flygplats till andra närliggande flygplatser, i första hand Arlanda men även andra Stockholmsnära flygplatser, och därmed också kunna frigöra marken där Bromma flygplats finns. Det är Anders Sundströms uppdrag. Anders Sundström har titeln samordnare. Det är regeringen som i allmänhet tillsätter samordnare i olika frågor, och det har regeringen valt att göra vid detta tillfälle också.

Anf. 65 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik:

Fru talman! Ministern säger här att vi kan känna oss trygga med att det inte finns något beslut om att Bromma flygplats ska avvecklas. Men jag tror att de flesta där ute inte känner sig särskilt trygga med att det nu utses en förhandlingsperson, samordnare eller vad man än vill kalla denna person vars syfte är just att utreda hur Bromma flygplats kan avvecklas. Då tror jag inte att trygghet är det ord som beskriver hur svenska folket upplever, eller för den delen hur jag upplever, den här dagen.

Anders Sundström talade i media om att man måste utreda om Arlanda med god marginal kan ta över den trafik som i dag finns på Bromma.

Swedavia är mycket tydliga med att det inte finns någon marginal över huvud taget i dag, utan det är fullt på Arlanda. Terminaler, gater och banor är fulla, särskilt vid peaktider. Redan görs det investeringar på 13

miljarder kronor för att möta behovet av interkontinentaltrafik. Om Arlanda dessutom skulle ta över all inrikestrafik från Bromma kan man fråga sig hur många år det skulle ta för att möjliggöra den goda marginal som Anders Sundström talar om. Anders Sundström talar också om att detta skulle innebära satsningar på vägar, järnvägar och kommunikationer till Arlanda. Vi talar då om en lång tid och mycket pengar.

Samtidigt finns det en fungerande flygplats – Bromma flygplats. Att avveckla den skulle inte bara vara samhällsekonomiskt dumt utan också kosta väldigt mycket pengar och tid, när vi snarare behöver satsa på ökade flygförbindelser.

Det ser nu ut att finnas en riksdagsmajoritet här i kammaren för att säga nej till en så kallad förhandlingsperson för att avveckla Bromma. Då har jag en fråga till statsrådet. Om detta blir beslutet här i kammaren i eftermiddag, kommer regeringen då att följa det beslutet? Kommer man då att avveckla den så kallade förhandlingspersonen eller samordnaren, eller kommer man att trotsa riksdagens beslut och ändå utreda en avveckling av Bromma flygplats?

Anf. 66 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Jag kan börja med att konstatera att om det skulle visa sig att det inte går att överföra flygkapacitet från Bromma till Arlanda och andra Stockholmsnära flygplatser kommer Bromma inte att läggas ned. Skulle det däremot visa sig att det genom ett antal investeringar och förändringar är möjligt att överföra trafik från Bromma till andra flygplatser, så att man bibehåller och utökar kapaciteten, är det en bra utveckling för Stockholm att kunna bygga bostäder. Det är nämligen en stor, skriande och allvarlig bostadsbrist i Stockholmsregionen som det behöver göras något åt. Även regeringen, och inte bara kommunen, känner ett ansvar för utvecklingen i Stockholmsregionen. Vi har därför inte avvaktat kommunens besked om att man vill att regeringen tillkallar en förhandlingsperson, och det är inte heller det som regeringen har gjort. Regeringen har utsett en samordnare för att utreda möjligheterna att frigöra marken där Bromma flygplats finns, under förutsättning att flygkapaciteten hålls intakt och gärna utökas såsom framtidens behov kommer att kräva.

Anf. 67 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik:

Fru talman! Jag vill fråga statsrådet om ni kan förstå att detta skapar mycket stor osäkerhet. När vi stod och diskuterade detta för några veckor sedan var nämligen beskedet att ni inte ville avveckla Bromma men att om de lokala politikerna känner ett behov av det skulle ni utreda förutsättningarna för att avveckla.

Nu är det helt andra bud. Nu är det regeringen själv som kommer fram till att det nog finns ett behov av att avveckla Bromma.

Buden ändras alltså från dag till dag, och det skapar en stor osäkerhet. Det är inte så man möjliggör för vare sig företag eller människor att planera sin tillvaro.

Ni sade före valet att Bromma inte skulle avvecklas. Beskedet var väldigt tydligt då. Då ställer jag frågan: Hur ska svenska folket kunna lita på Socialdemokraterna eller regeringen i framtiden om

Socialdemokraterna nu sätter sig i knät på Miljöpartiet så fort man inte kan komma överens? Politik handlar om att ta ansvar. Ni hade kunnat landa i att antingen stå fast vid sitt vallöfte eller att bryta det. Tyvärr valde ni det senare. Det är värt att beklaga.

Det finns en stor bostadsbrist i Stockholm och i stora delar av Sverige. Så är det. Men undersökningar, bland annat från Stockholms Handelskammare, visar att man kan bygga bostäder på ganska många ställen i Stockholm. Man behöver inte avveckla en fungerande flygplats – den enda citynära flygplats vi har – för att bygga bostäder. Det går att göra både och. Det tror jag att ministern och många av hennes socialdemokratiska kolleger också inser efter att ha haft flera debatter med andra socialdemokrater.

Jag tycker att det är värt att beklaga att Socialdemokraterna i dag sätter sig i knät på Miljöpartiet och låter Miljöpartiet styra agendan. Det går nämligen att både bygga bostäder och behålla fungerande flygförbindelser. Man behöver inte välja.

Anf. 68 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Jag tror att den oro som Jessica Rosencrantz hänvisar till i stor utsträckning kan förklaras med att inte minst företrädare från hennes parti och andra partier i kammaren har varit mycket aktiva när det gäller att tala om att Bromma nu ska läggas ned och att man inte ska kunna flyga till Stockholm längre.

Beslutet från regeringen i dag ska tolkas som ett sätt att just stilla oron genom att man ska vara oerhört tydlig med att om det inte går att flytta över trafiken från Bromma till andra Stockholmsnära flygplatser kommer Bromma inte att läggas ned. Den oro som har funnits har nämligen handlat om att Bromma skulle läggas ned utan att den kapaciteten ersätts.

Det är ett mycket tydligt besked från regeringen i dag att om man inte kan överföra kapaciteten till andra ställen kommer Bromma att vara kvar. Det innebär också att det vallöfte som Socialdemokraterna gav om att Bromma skulle vara kvar fortfarande gäller. Men man kan ifrågasätta om just den geografiska platsen Bromma är det absolut viktigaste. Vi tror att både svenska folket och näringslivet tycker att det viktiga är att man kan flyga till och från Stockholm från Sveriges alla regioner, inte att man får landa på just Bromma.

Anf. 69 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Fru talman! Jag kan hålla med statsrådet om att vi lever i en spännande värld. Den är åtminstone föränderlig från dag till annan.

Från Folkpartiets sida är vi naturligtvis glada för beskedet om att bygget av Förbifart Stockholm ska startas igen. Det har diskuterats vilken betydelse den har både för Stockholmsregionen och för övriga landet. Men vi ställer naturligtvis fortfarande frågan varför bygget över huvud taget stoppades när det nu ändå kommer besked om att det aldrig var aktuellt att detta inte skulle bli av.

Men icke förty är vi där vi är, och detta kan startas upp så fort som möjligt. Vi hoppas att det kommer att ske.

Det har ställts en hel del frågor om Bromma flygplats och denna osäkerhet. Jag skulle kunna konkretisera den frågan. Kan ministern säga

något om tidsperspektivet? Kan de som satsar på Bromma flygplats räkna med att avtalstiden fram till 2038 gälla?

Anf. 70 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Vilka tider som kommer att gälla och när beslut kommer att fattas och genomföras är naturligtvis omöjligt att svara på innan det har skett någon utredning om hur förutsättningarna faktiskt ser ut.

Jag skulle kunna ställa en fråga tillbaka till övriga partier i salen när det gäller osäkerhet. Hur svarar man på frågor när det gäller osäkerhet från alla tågpendlare som står och väntar och fryser på perrongen?

Vi ser inte att det finns någon osäkerhet kring att den här regeringen kommer att ta ansvar för att flygkapaciteten till och från Stockholm kommer att bibehållas, utökas och motsvara de behov som finns. Men hur ser tryggheten ut för den pendlare eller den godsköpare som nu ser att 1,2 miljarder i ökat järnvägsunderhåll uteblir? Var finns den säkerheten och tryggheten?

Det finns inga förslag om att lägga ned Bromma flygplats, och det finns inga beslut om att lägga ned Bromma flygplats. Det finns en utredning som ska undersöka om man kan flytta över kapaciteten på Bromma till andra flygplatser. När det gäller järnvägen finns det noll kronor utöver det som tidigare låg i ramarna från allianspartierna. Vad svarar ni dessa osäkra resenärer?

Anf. 71 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Fru talman! Jag kan bara upprepa att faktum faktiskt kvarstår. Under alliansregeringens tid fördubblades anslagen för drift och underhåll till järnvägen från knappt 4 miljarder till 7–8 miljarder. Att alliansregeringen inte skulle ha tagit ansvar för det är en lite märklig frågeställning.

Statsrådet tog upp frågan om sjysta villkor i åkeribranschen. Vi är nog alla besjälade av att vi måste få till det. Vi har fattat en del viktiga beslut här i höst. Det handlar om sanktionsavgifter i stället för böter som gäller från den 1 januari. Det handlar om åtgärder för hindrande av färd – klampning – som jag tror ska gälla från mars. Statsrådet tog även upp frågan om taxiresor, och vi har tagit beslut om tydliga prisuppgifter. Det är också steg för att kunna få ordning på yrkestrafiken.

Statsrådet tog upp trafiksäkerheten, och det har ju funnits en del försök med alkobommar vid färjelägen till exempel. Det har slagit väl ut. Nu är det tyvärr så att den alkobom som finns i Frihamnen i Stockholm kommer att monteras ned den 1 januari eftersom försöksperioden är slut.

Icke förty är min fråga till statsrådet om hon har några konkreta tankegångar framåt. Det här var förslag från den tidigare alliansregeringen och propositioner som lades fram av Elmsäter-Svärd. Vad tänker statsrådet göra framåt i den här frågan?

Anf. 72 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Nu är det inte förra eller förrförra årets budget som vi debatterar i kammaren i dag, utan det är nästa års budget. I den budgeten har allianspartierna valt att lägga 1,2 miljarder mindre på järnvägsunderhåll, trots att jag tror att de allra flesta som någon gång har åkt tåg, känner någon som någon gång har åkt tåg eller har läst en tidning

inser att de pengarna kanske inte riktigt räcker till, utan det behövs en ambitionshöjning.

Den ambitionshöjningen står S-MP-regeringen med stöd av V för, medan allianspartierna har avvisat den höjningen. Jag tycker att det är beklagligt.

Vi är beredda att se vilka effekter de nu beslutade förslagen får, det vill säga klampning och avgifter. Vi är också beredda på att om de inte är tillräckliga gå vidare och utreda ytterligare förslag. Det kan exempelvis handla om frakthandlingar i bil. Det finns flera uppslag som man skulle kunna titta vidare på.

Vi har inga konkreta förslag i dagsläget, men vi följer frågan nära för att vara beredda att fatta ytterligare beslut om så skulle krävas. Det är en viktig fråga ur ett socialt, det vill säga arbetsrättsligt, perspektiv att åkerier som faktiskt följer regler och avtal inte blir utkonkurrerade av andra som både lönedumpar och inte följer regelverk.

För oss kommer detta att vara en oerhört viktig fråga att fokusera på, och vi är också beredda att titta på hur andra länder har jobbat med frågorna för att nå resultat och kunna följa de goda exempel vi kan se runt om i Europa, till exempel i Danmark.

Anf. 73 ROBERT HALEF (KD) replik:

Fru talman! Före valet lovade Socialdemokraterna väljarna att inte stänga Bromma flygplats. Socialdemokraterna har även tidigare under interpellationsdebatter och via medierna sagt att man kommer att utse en förhandlingsperson för att undersöka om det finns förutsättningar för att flytta Bromma flygplats verksamhet till Arlanda eller någon annan flygplats för att göra det möjligt att bygga bostäder på området Bromma flygplats.

Trots stora protester från näringslivet och kommuner som kommer att drabbas negativt av nedläggningen och där tusentals jobb kommer att försvinna både i Stockholm och i andra delar av landet utsåg regeringen i går Anders Sundström, en före detta S-minister, till förhandlingsperson eller om man vill kalla det för samordnare, i syfte att Bromma flygplats ska lämna plats för bostadsbyggande.

Min fråga till ministern är: Kan ni garantera att Anders Sundström kommer att agera politiskt opartiskt i sitt uppdrag som samordnare i denna fråga så att samhällsnyttan går före partifärg?

Anf. 74 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Jag är inte riktigt säker på att jag förstod frågan. Anders Sundström har fått ett uppdrag av regeringen att utreda möjligheterna att flytta flygtrafik från Bromma till andra flygplatser, i första hand Arlanda, och därigenom frigöra mark för bostadsbyggande.

Det är det uppdrag som Anders Sundström har fått, och jag utgår ifrån att det är det uppdraget han kommer att verka utifrån.

I uppdraget ingår naturligtvis också att belysa konsekvenser för både näringsliv, turism och andra viktiga saker men också miljökonsekvenser, vilket innebär att vi så småningom ska få ett så fullgott och brett underlag som möjligt för beslut.

Jag skulle vilja ställa en motfråga till Robert Halef. Tror Robert Halef att tusentals jobb försvinner för att flyget landar på en annan flygplats i

Stockholm än just Bromma, eller är det här bara ett sätt att försöka vrida strålkastarljuset från er tunna budget till en fråga som faktiskt inte är en fråga på riktigt?

Anf. 75 ROBERT HALEF (KD) replik:

Fru talman! Tack för svaret och för frågan! Enligt vad Stockholms Handelskammare har presenterat kommer tusentals jobb att försvinna om ni lägger ned Bromma flygplats, en citynära flygplats som ger en stor samhällsnytta.

Anledningen till att jag ställde frågan är att jag fick en sådan känsla när jag lyssnade på intervjun med Anders Sundström i går efter utnämningen. Jag får en känsla av att den förhandlingsperson som är utsedd kommer att agera som en marionett och en nickedocka åt regeringen med dess bestämda uppfattning om att till varje pris lägga ned Bromma flygplats.

Detta var ett önskemål eller kanske snarare ett krav från Miljöpartiet i regeringsbildningen. Det vore ärligare att säga av Socialdemokraterna, som före valet lovade att inte stänga ned Bromma flygplats, att säga att man nu gjort en omsvängning och i förhandlingar med Miljöpartiet har tvingats offra Bromma flygplats som har en stor betydelse för tillväxten i Stockholm och i hela Sverige.

Näringslivet behöver långsiktiga och trovärdiga besked för att investera och planera för framtiden. Kristdemokraterna ger tydliga besked: Vi kommer att verka för att Bromma flygplats inte ska stängas.

Anf. 76 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Jag har tyvärr väldigt liten möjlighet att påverka hur Robert Halef och andra känner inför hur olika personer uttrycker sig i olika sammanhang. Jag kan bara svara för hur regeringens uppdrag till Anders Sundström som samordnare ser ut, och det är att utreda förutsättningarna för att flytta över flygkapacitet från Bromma flygplats till andra Stockholmsflygplatser, i första hand Arlanda.

Om inte kommande och nuvarande behov av flygkapacitet kan flyttas från Bromma till andra flygplatser kommer Bromma att finnas kvar. Det är inte en eftergift. Det är inte en brasklapp. Det är ett väldigt tydligt besked om precis de långsiktiga förutsättningarna för näringslivet och andra som är beroende av flygkapacitet i Stockholmsregionen att delta på arbetsmöten och säljmöten och kunna bedriva företag och andra verksamheter i hela landet.

Det är precis det tydliga besked som efterfrågas och som regeringen har gett i dag. Det finns ingen oro för att Stockholmsregionens flygkapacitet är hotad. Regeringen kommer inte att medverka till en nedläggning av Bromma med mindre än att man har kunnat ersätta den flygkapaciteten i närområdet.

Anf. 77 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Det rullar krokodiltårar nedför kinderna, men det ger jag inte mycket för. Socialdemokraterna valde att inte prata med oss om budgeten, utan man agerade som om man hade 51 procent av rösterna. Då har man också gjort ett aktivt val i att man princip säger att man vill inte ha igenom sin budget.

Jag får gratulera till beslutet att återuppta bygget av Förbifart Stockholm. Hittills har vi lagt ca 250 miljoner kronor på detta stillastående projekt till ingen nytta över huvud taget. Det är jättetråkigt, men det gläder mig oerhört att projektet nu kommer att ta ny fart.

Om jag har förstått fru infrastrukturministern rätt finns det alltså tre alternativ. Antingen behåller vi Bromma, bygger ut Arlanda eller bygger en ny flygplats. Är det så jag ska förstå det? Då ska man också ta i beaktande att vi har ambulansflyg med organtransporter. Det är väldigt brått när de ska fram, och Bromma har ett läge som inte Arlanda har. Vi tappar 15–20 minuter på läget. För till exempel hjärtan som ska transplanteras, från det att det kyls ned tills det används, har man bara fyra timmar på sig. Även ur den aspekten är det viktigt att Bromma finns kvar.

Slutligen vill jag ställa samma fråga till ministern. Skånes infrastruktur är i stort behov av upprustning, vilket jag gått igenom tidigare – fyra spår mellan Hässleholm och Lund samt dubbelspår mellan Hässleholm och Kristianstad och Helsingborg och Ängelholm. Skåne får runt 7 procent av satsningarna men har runt 13 procent av befolkningen. Dessutom har vi stor transittrafik.

Med tanke på kapacitetsbristen, är ni från Socialdemokraterna villiga att göra omprioriteringar för den skånska trafiken?

Anf. 78 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Vad gäller kommande infrastrukturinvesteringar ligger den nationella planen fast. Däremot har regeringen för avsikt att återkomma med en ny infrastrukturproposition och påföljande nationell plan vad gäller åren som kommer därefter.

Bromma flygplats kommer att vara kvar om inte väsentliga funktioner och kapacitet kan garanteras i form av andra lösningar.

När det gäller vilka partier vi samarbetar med har S-MP-regeringen en övergripande idé om ett Sverige som håller ihop. Det handlar om att se varje enskild individs möjligheter att bidra till ett starkare Sverige, ett varmare Sverige, ett mer hållbart Sverige. Vi är beredda att samverka med alla partier i Sveriges riksdag som kan ställa upp på vår grundläggande idé om alla människors lika värde och om vikten av att inte särbehandla och peka ut vissa. Därför samarbetar inte vi, och talar inte vi, med Sverigedemokraterna, däremot väldigt gärna med alla andra partier i Sveriges riksdag för att ta ansvar för ett Sverige som långsiktigt håller ihop och utvecklas hållbart.

(Applåder)

Anf. 79 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Jag tackar så mycket för svaret och konstaterar att eftersom också vi tycker att alla människor har lika mycket värde ser jag det som möjligt att vi skulle kunna samarbeta framgent. Jag hoppas innerligt att regeringspartierna väljer att inte låtsas som om de har en majoritet av rösterna i riksdagen. Det är faktiskt ett minoritetsstyre.

Allt tyder på att det blir extra val, och hur det blir därefter får vi såklart se då, när vi ser vad som då förhandlas fram. För vår del sträcker vi ut en hand och är villiga att samarbeta. Det är till gagn både för infrastrukturen och för välfärden i stort.

Om vi sedan ska gå in på det andra problemet, en kursande invandringspolitik, vill jag säga att regeringen får tänka om, för det går ut över Sverige och också över folk i nöd i andra länder.

Anf. 80 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik:

Fru talman! Vi är oerhört taggade att gå till val och söka ett starkare stöd för S-MP-regeringens inriktning för Sverige och för ett socialdemokratiskt styrt Sverige som går mot ökad hållbarhet och ökad sammanhållning.

Inte heller efter valet den 22 mars är vi beredda att samarbeta med partier som väljer att tala om att vissa tillhör den svenska nationen, andra tillhör inte den svenska nationen. Vi samarbetar inte med partier som är beredda att skicka tillbaka människor till krig, förtryck och tortyr. Vi samarbetar inte med partier som bygger sin ideologi på att vissa människor är på ett visst sätt utifrån sitt ursprung, sin religion eller någonting annat och att andra människor är på ett annat sätt.

Vi utgår från att varje individ är en unik person med fördelar och nackdelar, styrkor och svagheter, och att var och en innebär en möjlighet till utveckling, vilket också kan bidra till Sveriges utveckling. Vi tror att en politik som väljer att peka ut människor, definiera ut människor, ofelbart leder till katastrof inte bara för dem som blir utpekade utan för hela vårt samhälle. Vi kommer aldrig att medverka till att något sådant sker.

(Applåder)

Anf. 81 SUZANNE SVENSSON (S):

Fru talman! Jag vill börja med att slå fast att vi socialdemokrater anser att alla transportslagen är viktiga för Sverige. Det har från talarstolen i dag låtit som om det inte skulle vara så. Det råder alltså inget tvivel om transportslagens betydelse.

På vårt första utskottsmöte, när Sverigedemokraterna presenterade sig, visade det sig att deras representanter var verksamma på trafikområdet, en inom Trafikverket Syd, en annan som lokförare i Skåne. Med andra ord signalerade de att de kunde dessa frågor. När det sedan var dags att lägga budgeten för utgiftsområde 22 Kommunikationer lade SD ett budgetförslag som var 370 miljoner högre än regeringens budgetförslag och därmed drygt 1 577 miljoner högre än Alliansens förslag.

Fru talman! Vad som hände vet vi alla. När det var dags för votering om ramarna här i kammaren offrade Sverigedemokraterna gärna sina vallöften till väljarna för att tillsammans med Alliansen fälla regeringen. Jag vill påpeka att Patrik Jönsson och hans kamrater i SD inte lade ned sina röster, utan de röstade med Alliansen.

Det innebar att vi åter fick behandla budgeten i respektive utskott. Och vad hände då? Jo, dagen efter voteringen i kammaren, efter att ha antagit de ramar som är 1 ½ miljard mindre än SD:s eget förslag, vill man inte ställa upp på det i trafikutskottet utan lämnar ett särskilt yttrande som säger att det är för lite pengar på trafikutskottets område. För mig, fru talman, går det inte ihop. Jag undrar vem eller vilka det var som egentligen tryckte på knapparna i kammaren eftersom man nästa dag

är så emot Alliansens antagna budget att man måste skriva ett särskilt yttrande och tala om att det är för lite pengar i budgeten.

Jag tycker att man ska vara konsekvent och stå rakryggat för det man gör i denna kammare och i detta hus. Det är trots allt här som beslut tas för nationens och medborgarnas bästa.

Fru talman! Vad innebär då detta beslut? Jo, 1,24 miljarder kronor mindre till drift och underhåll inom järnvägen. Det kommer naturligtvis inte att gå obemärkt förbi. Trafikverket håller just nu på att gå igenom sina prioriteringar vad gäller järnvägen, och naturligtvis sker minskningarna inom reinvesteringar och underhållsinsatser på järnvägen. Det finns, på grund av bristerna inom järnvägen, stor risk för hastighetsnedsättningar på olika håll i landet eftersom det måste vara säkert att färdas med tåg.

Järnvägen har under de två tre senaste åren haft ett ökat behov av upprustning. Om akuta problem uppstår säger man från Trafikverket att det i nuläget inte finns några disponibla pengar. Det kommer att påverka kapaciteten på spåren men också tidtabeller. Storstäder och våra stambanor har prioritet ett, och den prioritetsordningen har funnits ett tag. Det innebär att järnvägen ute i landet kommer att stå på undantag – igen.

Fru talman! Eftersom det finns ett Sverige också utanför Stockholm, och eftersom jag själv kommer från södra Sverige, har jag valt att ställa frågan: Vad händer i Trafikverket Region Syd, som spänner över Skåne, Blekinge, Kronoberg, Kalmar, Öland och Jönköpings län?

När Alliansens budget med hjälp av Sverigedemokraterna gick igenom i kammaren, och därmed budgeten för utgiftsområde 22 Kommunikationer, blev första reaktionen: "Katastrof, katastrof!" Nu känner man stor oro för vad den minskade budgeten för med sig, och säger, med reservation naturligtvis för de prioritetsöversyner som pågår, att de välbehövliga rälsbytena i Småland förmodligen inte blir av. Det innebär hastighetsnedsättningar på vissa sträckor med tanke på säkerheten. Det innebär också att de kontaktledningsbyten som står på tur mellan Hässleholm och Lund inte kommer att ske, vilket kan medföra stora störningar för godstrafiken och för passagerare som inte kommer fram när de ska. Inom Trafikverket säger man att det är som att vara tvungen att välja mellan pest och kolera.

Fru talman! Jag har en stilla undran. Kan Sverigedemokraterna, med den kunskap de har, verkligen se sina väljare i ögonen efter detta? (Applåder)

Anf. 82 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Suzanne Svensson anklagar oss för att inte ta ansvar för infrastrukturpolitiken. Jag anser att det snarare är tvärtom, att Suzanne Svensson och Socialdemokraterna inte tar ansvar för infrastrukturpolitiken. De tar inte ansvar för politiken i hela landet.

Jag sträckte ut en hand. Mattias Karlsson skrev ett öppet brev till Stefan Löfven och erbjöd någon form av samarbete. Det hade kunnat räcka med så lite som signaler om att man vill ta ansvar för de frågor vi har flaggat för. Vad gör regeringspartierna? De agerar som om de hade mer än 51 procent av rösterna, som om de hade ett eget majoritetsblock. Men så är det inte.

Socialdemokraterna och Miljöpartiet är precis som Sverigedemokraterna i minoritet i Sveriges riksdag. Vad får man göra då, Suzanne Svensson? Jo, man får vara snäll och tala med andra. Man kan inte låtsas att man har egen majoritet, för så är det inte.

Precis som Suzanne Svensson sa hade vi 370 miljoner mer i vårt förslag än vad ni hade i ert. Vi hade från 2018 4,2 miljarder mer. Det är ganska mycket mer pengar att satsa på underhåll och nyinvesteringar.

Tycker Suzanne Svensson att det är bra att man inte vill samtala med andra utan låtsas att man har egen majoritet?

Anf. 83 SUZANNE SVENSSON (S) replik:

Fru talman! Vi vet att vi inte har egen majoritet, och det har förts en hel del samtal. Vi har lagt fram vår politik, och vi är flera partier bakom den. Det skulle under fyra år innebära att vi ökade budgeten med närmare 5 miljarder kronor när det gäller just satsningar på järnvägen.

Vi håller oss till vår politik. Vi har sträckt ut handen flera gånger, och vi har frågat andra partier om de kan ställa upp på detta.

Anf. 84 PATRIK JÖNSSON (SD) replik:

Fru talman! Socialdemokraterna håller sig till sin politik, vilket innebär att Bromma flygplats svävar i osäkerhet. Ni håller er till er politik där ni lägger en kvarts miljard på att stoppa ett viktigt infrastrukturbygge i Stockholm kallat Förbifart Stockholm.

Ni för er politik där ni tror att ni har majoritet i riksdagen, men det har ni inte. Det blir en mycket intressant fyraårsperiod om ni ska fortsätta att likt strutsen köra huvudet i sanden och låtsas att ni har majoritet.

Anf. 85 SUZANNE SVENSSON (S) replik:

När vi lägger fram vår budget ser vi givetvis till helheten. När det gäller Bromma tycker jag att ni har fått bra svar här. Jag tycker att Bromma ska vara kvar, men huvudsaken är att det finns en flygkapacitet till och från Stockholm som fungerar. Kan den dessutom bli lite större är det bra.

Jag har följt era debattartiklar ute i landet när det gäller Bromma. Många har blåst under att Bromma ska läggas ned, fast det inte finns något sådant beslut.

Jag kan till och med tycka att det är bra att man tillsätter en samordnare så att vi en gång för alla reder ut detta.

Anf. 86 ANDERS ÅKESSON (C) replik:

Fru talman! Det var svårt att motstå att begära replik när Suzanne Svensson nämnde landskapet Småland.

Jag noterar att Suzanne Svensson som flygansvarig inom det socialdemokratiska partiet missade att yrka bifall till sin reservation om en förhandlingsperson för Bromma. Jag tolkar det som att Suzanne Svensson och det socialdemokratiska partiet är nöjda med det tillkännagivande som riksdagen kommer att rikta mot regeringen i fråga om att inte utse en förhandlingsperson. Det bringar någon mer ordning i den oreda som råder.

Suzanne Svensson! Fram till i dag har vi bränt 200 miljoner kronor på att frysa förbifartsbygget. Det har kostat 4 miljoner per dag från och med att frysningsen skedde. Fram till och med nyårsafton kommer det att bli 50 miljoner kronor till. Det är ungefär lika mycket pengar som landskapet Blekinge, Sveriges trädgård, har för sju åtta års regionala infrastruktursatsningar.

Vet Suzanne Svensson om det finns budgetutrymme för den kvarts miljard som bränns och som självklart skapar en merkostnad för Trafikverket? Varifrån tas de pengarna? Det är en kvarts miljard som det inte finns budget för.

Fru talman! Den budget riksdagen fattar beslut om i eftermiddag innehåller 3 400 miljoner kronor mer till att underhålla järnvägar i Blekinge, i Kalmar län, i Småland, i södra Sverige och i resten av landet fram till och med nästa årsskifte.

Men var finns utrymmet och vilken påverkan får den kvarts miljard som hålet innebär?

Anf. 87 SUZANNE SVENSSON (S) replik:

Fru talman! Det är inte första gången i historien som man fryser ett projekt. Det gjorde även alliansregeringen. Det tog ett till ett och ett halvt år innan det kom igång igen, om jag minns rätt.

Detta har gjorts för att man ska komma överens om olika delar som inte har varit med från början. Det får regeringen reda ut.

Anders Åkesson säger att det finns mer pengar till drift och underhåll i er budget. Det är 1,24 miljarder som ni stryker årligen i och med att ni röstade nej till vår budget.

Anf. 88 ANDERS ÅKESSON (C) replik:

Fru talman! Under de numera nio år som Alliansen har satt ramarna för svensk transportinfrastruktur har mängden underhållspengar till både väg och järnväg ökat dramatiskt. Det vet Suzanne Svensson.

Vi reagerade framför allt mot att de underhållspengar Suzanne Svensson och den socialdemokratiska regeringen ville ta fram till järnvägen togs från vägsystemet. Det skulle få bärighet på småländska och blekingska vägar och skapa stora bekymmer för massaindustrin i Blekinge, för att ta ett exempel.

Suzanne Svensson gjorde sig besväret att ringa till Trafikverket Region Syd och Lennart Andersson med duktiga medarbetare och fråga om effekten av 1,25 miljarder, som egentligen inte finns och aldrig har funnits i de regleringsbrev som gäller för myndigheten. De skrivs först efter riksdagsbeslutet i dag.

När Suzanne Svensson fick beskedet ”katastrof”, varför frågade hon inte samtidigt om effekten av att underhålls- och investeringspengar motsvarande sju åtta år i Blekinge försvinner och skapar ett nytt hål? Det är ju riktiga pengar som försvinner. Varför ställde Suzanne Svensson inte den frågan när hon ändå ringde? Jag är spänd på svaret.

Anf. 89 SUZANNE SVENSSON (S) replik:

Fru talman! Det är sant att underhållspengarna har ökat under åren. Men jag kommer ihåg när Anders Borg sade att järnväg inte var något att

satsa på. Jag minns också när ni hade en mycket lägre budget och vi hade en mycket högre, vilket tvingade er att ta en högre budget.

Det är bra att pengarna har ökat. Men det behövs ännu mer, och det fattas. När Trafikverket får signaler om mer pengar i budgeten har de såklart en ökad beredskap för att använda dessa pengar. Men nu får de dra ned igen. Det är svaret, Anders Åkesson.

Anf. 90 STEN BERGHEDEN (M):

Fru talman! Vi debatterar i dag trafikutskottets fördelning av sin budgetram. Moderaterna och Alliansen har sagt ja till en tillväxtbudget. Det är en budget som skapar arbete och tillväxt i landet. Vi föreslår inga nya skatter på lastbilar, inga nya skatter på ungdomsjobb, inga nya skatter på kärnkraft och därmed dyrare elproduktion, inga nya skatter på lantbruk och landsbygden och inga flygskatter.

Vi vet att Sverige redan i dag har ett av Europas och världens högsta skattetryck och att det kan vara svårt för företag att utvecklas och växa i Sverige. Vi måste stärka konkurrenskraften för våra företag ännu mer, och då kan vi inte höja bränsleskatter och lastbilsskatter, ta ut nya skatter på el och kärnkraft eller införa nya skatter på landsbygd och flygskatt.

Herr talman! Det är våra företag som ska anställa ungdomar och arbetslösa, men då måste det finnas fasta spelregler och en regering som inte använder företagets pengar till att betala Miljöpartiets ideologisk drömmar om att få bort lastbilar och stänga ned flyget i Sverige.

I stället för att som S och MP föreslå att skatterna ska höjas vill vi satsa på flygplatser och inte försena utbyggnad av nödvändiga vägar. Jag är övertygad om att ett land som Sverige snarare behöver mer satsningar på infrastruktur med bättre vägar och fler utbyggda flygplatser.

Vi ska aktivt arbeta med att ta fram fler miljövänliga bränslen och fler elvägar. Det är viktigt för miljön framdeles.

Budgeten innehåller också en tydlig satsning på en utbyggnad av E20, vilket är en av Sveriges absolut viktigaste transportleder. Den bär mycket av det gods som kommer in och ut från Göteborgs hamn. Denna utbyggnad är viktig för Skaraborg, för Västsverige och för övriga Sveriges tillväxt.

Vi säger nej till en försenad start av Förbifarten, vilket skulle kosta 4 miljoner kronor om dagen. Det skulle också äventyra andra infrastrukturprojekt runt om i landet. Det skulle äta upp dem genom att man drar på sig kostnader för Förbifarten.

Vi säger nej till nedläggningen av Bromma eller andra flygplatser. Dessutom skulle en nedläggning av Bromma göra att vi missar över 26 000 jobb i landet.

Vi säger nej till en lastbilsskatt. Vi är redan högt beskattade inom åkerinäringen i dag. Man vill föreslå 14 kronor per mil.

Vi säger nej till en flygskatt. Den äventyrar enligt IATA över 10 000 jobb i Sverige. Den sänker bnp med 10 miljarder kronor. Man drar in 3 ½ miljard kronor på en flygskatt, men man förlorar 10 miljarder i omsättning och tillväxt i landet. Det är alltså en väldigt dålig affär framdeles.

Däremot säger vi ja till en utbyggnad av Förbifarten, och vi vill behålla Bromma flygplats.

Vi säger också ja till en fördubbling av återhållspengarna på järnvägen från drygt 40 miljarder till 80 miljarder i planen.

Vi säger också ja till en utbyggnad av Sverigebygget med fler spår, bostäder med mera.

Herr talman! Vi föreslår också en fortsatt satsning på längre och tyngre lastbilar. Vi vill också fortsätta att utveckla bättre bränslen och fordon i Sverige.

Vi vill ha en konkurrensutsatt underhållssida när det gäller järnväg. Om vi skulle gå tillbaka till att sköta detta själva skulle det kunna innebära att det blir sämre effektivitet, som det var tidigare. Det skulle kunna sänka effektiviteten med upp till 20 procent. Det skulle innebära att de 80 miljarder som ligger i planen skulle tappa kraft med 15 miljarder i underhåll på svenska järnvägar.

Vi säger ja till en fortsatt utveckling av alternativ när det gäller elektrifiering av våra vägar.

Vi säger ja till att satsa mer på vägar. Vi satsar 3 miljarder mer i vår budget.

Vi säger ja till alkobommar vid våra gränsstationer för att fånga in eventuella onyktra förare av lastbilar och andra onyktra chaufförer för att slippa få in dem på vägen.

Vi säger ja till en fortsatt tillväxt och fler jobb i Sverige.

Till sist vill jag passa på att tacka trafikuskottets kansli och trafikuskottets ledamöter för ett gott arbete. Jag vill önska talmannen, kammarkansliet, trafikuskottets kansli och trafikuskottets ledamöter en god jul.

Avslutningsvis vill jag också sända en hälsning till Skaraborg om att en planering och en fortsatt satsning på E20 nu fortsätter enligt planerna. Samtidigt vill jag passa på att önska alla skaraborgare en god jul och ett gott nytt valår.

(Applåder)

I detta anförande instämde Edward Riedl, Jessica Rosencrantz och Borian Åberg (alla M) samt Robert Halef (KD).

Anf. 91 LEIF PETTERSSON (S):

Herr talman! Jag vill börja med att understryka vikten av att järnvägsunderhållet i vårt land prioriteras. 1,24 miljarder mer till underhåll av järnvägen hade varit en nåd att stilla bedja om. Men på grund av det budgetbeslut denna kammare har tagit har järnvägen berövats dessa välbehövliga medel. Det är olyckligt och kommer att visa sig i en sämre fungerande järnväg, fler varsel hos de företag som skulle utföra underhållet och fler förseningstimmar för både personer och gods. Det kan även leda till fler olyckor med ytterligare förluster för det svenska näringslivet och det svenska samhället som följd och i värsta fall till förlust av människoliv. Så allvarligt är det att inte järnvägen nu får mer resurser att underhålla en redan hårt sliten anläggning.

Dessutom fick vi i går svart på vitt från Trafikverket vad det innebär för oss i norr. Spårbytet mellan Boden och Bastuträsk kommer att skjutas på framtiden. Inte förrän 2020 kommer det spårbytet att vara färdigt.

Det är enkelspår som bland annat fraktar SSAB:s järn mellan Luleå och Borlänge. Det kommer under flera år till att gå på en järnväg med 70

kilometer i timmen som högsta hastighet – ja, faktiskt i upp till sex år till. Det är följden av det beslut som denna kammare fattade för några dagar sedan. Risken för rälsbrott och därmed totalstopp på sträckan är överhängande. SSAB riskerar stora förluster, och Sverige riskerar stora förluster. För resenärerna och befraktarna innebär det stora risker. Det jag just sagt om en sämre järnväg och risk för olyckor kan inte illustreras tydligare än just på detta sätt med Norra stambanan.

Jag vill också ta upp vad som nu sker med investeringarna när Alliansens budget ska genomföras och inte vår. Inte en enda millimeter av Norrbottenbanan kommer att börja planeras och sedermera byggas. Före valet i september sa jag att det behövs en ny regering om banan ska byggas. Det visar sig nu med all nödvändig tydlighet. Med Alliansen vid makten, eller Alliansens budget som ska genomföras, blir det ingen Norrbottenbana. Sedan kan ju centerpartister, moderater och andra raljera om att det är från söder vi börjar bygga och den första etappen bara sträcker sig fram till ett industriområde norr om Umeå. Men i sin egen budget har man inte en millimeter Norrbottenbana. I stället pratar man vagt om ”järnvägssatsningar i norra Sverige med betydande medfinansiering av regioner och näringsliv”.

Jag vill här och nu slå fast att vår avsikt är att planera och bygga hela banan från Umeå till Luleå. Visst kan vi tänka oss medfinansiering, men att ställa det som krav för att banan ska byggas är detsamma som att lägga ned hela projektet. Det kommer inte vi att göra. Vi vill och ska bygga banan.

Norrbottenbanan är och förblir en samhällsekonomiskt lönsam investering. Den kommer att betyda mycket för både gods och persontransporter. Det är en järnväg som behövs i det svenska järnvägssystemet. Men efter Sverigedemokraternas spel i riksdagen kommer det nu att dröja ännu längre innan banan kan bli verklighet. Sveket mot norra Sverige och Sverige som helhet kan inte göras tydligare.

Det finns mer som inte kommer till stånd nu när Alliansens budget gäller. Vi har i budgeten givit klara signaler om att dödens väg i norr, E10:an, skulle prioriteras upp. De planerade förbättringarna av denna så olycksdrabbade väg kommer nu att skjutas på framtiden. Under tiden riskerar dagligen människor livet när de tvingas ut efter denna smala och farliga väg.

När vägen är så smal att långtradare slår ihop backspeglar är den inte trafiksäker längre. Det var bra att den tidigare regeringen plockade fram 250 miljoner till två mil av E10:an. Men E10:an är 45 mil lång. Det är inte bara två mil det handlar om. Det är 45 mil. Många av de milen kräver åtgärder. 250 miljoner är mer än inget, men det räcker inte på långa vägar.

Det finns planer, men de ligger långt fram i tiden. De ville vi skjuta framåt i tiden. Människor kommer att dö efter E10:an innan de planerna är genomförda. Det kan vi säga. Därför vill vi flytta fram åtgärderna i tid, men dessa försvinner nu i en dimmig framtid.

Det jag har beskrivit är bara tre av följderna av att Sverigedemokraterna lekte Vem tar vem i riksdagen den 3 december. Att sedan Alliansen inte fann det genant att på detta sätt få igenom sin budgetmotion är förvånande men knappast överraskande. Hela förra

mandatperioden regerade man med stöd av Sverigedemokraterna. Nu upprepas detta men i en mer sofistikerad version. Ett direkt stöd via sina röster är i dag detsamma som en nedlagd röst var under förra mandatperioden.

Resultatet för svenska folket blir lika nedslående: Mer av det man inte ville ha i valet i september. Svenska folket var tydligt där. Jag hoppas nu att det extra val som kommer den 22 mars ger ett klart utslag till vår förmån. Sverige är värt en bättre politik än detta ränksmideri. Sverige är värt en socialdemokratisk politik.

(Applåder)

Anf. 92 EDWARD RIEDL (M):

Herr talman! Jag och Leif Pettersson är helt eniga om vikten av att bygga Norrbotniabanan och om alla dess fördelar. Men Leif Pettersson och Socialdemokraterna lovade före valet att om de bara vann skulle spaden åka i backen dagen efter valsegern. Jag kan berätta för Leif Pettersson, alla i kammaren och alla som lyssnar på debatten att jag har varit i Umeå rätt många gånger sedan er valseger. Jag bor nämligen där. Jag har besökt skogen norr om Umeå, och jag kan inte hitta ett enda spadtag som är taget. Det finns ingenting.

Det ni i stället har sagt dagen efter valet är att ni någon gång före år 2029 ska börja bygga de första nio kilometerna av totalt 270. Detta har ni bytt ut det första ni sa mot, och det, mina vänner, är inget annat än ett löftessvek. Den enda julklapp ni hade tänkt skicka till Norrland var höjd kilometerskatt och försämrad konkurrenskraft för norrländskt näringsliv. Det var den enda julklapp du hade med dig hem till norrlänningarna.

Herr talman! I dag kommer Sveriges riksdag att rikta ett tillkännagivande mot regeringen när det gäller Bromma flygplats. Det innebär att riksdagen då säger till regeringen att inte utse en förhandlingsperson för att avveckla citynära flygplatser. Trots det har S-MP-regeringen nu på morgonen beslutat att utse Anders Sundström till förhandlingsperson för att just avveckla citynära flygplatser. Det innebär att hotet mot Bromma nu är på riktigt.

Jag har före valet och efter valet träffat socialdemokrater på lokal och på nationell nivå. Jag har hört detta här i kammaren även under dagen. Ni har försäkrat att det inte finns något hot mot Bromma. Riksdagsledamöter och infrastrukturministern har bedyrat detta. Man har manat till lugn i denna kammare, och man har ansett att vi från Alliansen skapar osäkerhet och otrygghet i frågan och att vi inte borde bråka så mycket om just detta. Trots allt det här har ni alltså under dagen fattat beslutet att utse en förhandlingsperson. Det är emot folkviljan, och det är emot majoriteten här i riksdagen. Det är på alla sätt mycket allvarligt.

Trots det vill jag, eftersom det är jul, påminna socialdemokraterna och miljöpartisterna här inne om att ni har glömt att yrka bifall till ert förslag. Jag vill bara påminna om det innan debatten är avslutad; ni har fortfarande möjligheten.

Jag överväger på stort allvar att KU-anmäla regeringen och det sätt de hanterar frågan på. Det är inte värdigt att bete sig på det sätt som de gör.

Herr talman! Det är ingen förhandlingsregering som hanterar frågor på det här sättet. Det är en regering som inte förstår värdet av samarbete. Trots att de har mycket svagt stöd i denna riksdag söker de hellre konflikt

än samarbete. Då kan man inte kalla sig samarbetsregering. Regeringen struntar helt enkelt i riksdagens majoritet, söker konflikt och riskerar 24 000 jobb i Sverige. När jag hör socialdemokrater fortsatt hävda i den här kammaren att Bromma inte är hotat av nedläggning blir jag lite generad.

Herr talman! Nu har man alltså utsett en förhandlingsperson i Anders Sundström, som har fått till uppdrag att avveckla citynära flygplatser. Jag kan inte göra någon annan tolkning – och det kan uppenbarligen inte heller den person ni har utsett – än att det handlar om just Bromma.

Herr talman! Låt mig måla upp en liten bild av vad detta handlar om. Tänk er en pappa som kommer ut i köket när hans femåriga dotter har tagit fram en stol till köksbänken. Hon har klättrat upp på köksbänken, hon har tagit ned kakburken från den översta hyllan och hennes hand är nere i kakburken. Denna femåriga flicka förstår att hon är tagen med handen i kakburken. Hon förstår att det inte är lönt att neka till att hon faktiskt tänkte ta en kaka. Men socialdemokrater här inne i riksdagens kammare blir inte det minsta generade, inte ens lite rosenröda på kinderna, när ni fortfarande – trots att regeringen nu på morgonen fattade detta beslut – hävdar att detta inte är något hot mot Bromma flygplats. Ni är påkomna med handen i kakburken. Det vore lite klädsamt att också medge det.

Jag köper det; det kanske inte handlar om att ni tänkte äta kakan själva. Ni tänkte ge den till er kompis Miljöpartiet. Men det spelar i sak ingen större roll för svenska folket. Bromma flygplats är hotad så länge vi har kvar den här regeringen.

Herr talman! Med detta yrkar jag bifall till Alliansens förslag till beslut.

I detta anförande instämde Sten Bergheden, Jessica Rosencrantz och Boriana Åberg (alla M) samt Robert Halef (KD).

Anf. 93 LEIF PETTERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag vet inte vilka valdebatter Edward Riedl hörde på, men inte var det de där vi socialdemokrater deltog, i alla fall. Han måste nog ha stått inne på sin egen lilla toalett och pratat med sig själv och funderat: Hur kan Socialdemokraterna vara så himla dumma att de yrkar bifall till Norrbotniabanan? Hur kan de lova det? Nej, nej – de tänker börja bygga direkt efter valet!

Edward! Så går det inte till i Sverige. Först måste vi fastställa en järnvägsplan. Vi måste fastställa en plan för var vi ska bygga järnväg. Jag vet inte om du känner till det, men det är faktiskt på det sättet. Efter det kan vi börja bygga. Järnvägsplanen är ännu inte fastställd eftersom den förra regeringen drog tillbaka medlen från Trafikverket, som höll på att utreda detta. Det är bara en ren sakupplysning i ärendet.

Jag tror att du ska ta och akta dig lite grann för att fara omkring med de myter som du nu försöker skapa. Vi har aldrig lovat att börja bygga Norrbotniabanan dagen efter valet. Vi har däremot sagt att vi före 2018 – om vi hade fått igenom vår budget nu – skulle ha kunnat börja bygga banan.

Nu blir det inte en millimeter Norrbotniabana. För du kan väl ändå medge, Edward, att den inte finns med i ert budgetförslag. Där finns inte

Norrbotniabanan och inte heller någon annan bana som ska byggas i norra Norrland. Det finns inte med. Far inte ovarsamt fram med sanningen, utan prata i stället om hur saker och ting är!

Anf. 94 EDWARD RIEDL (M) replik:

Herr talman! Före valet hade jag många debatter med socialdemokrater, däribland Leif Pettersson. Jag var uppe i Norrbotten och förde en debatt i Piteå, om jag inte missminner mig alldeles. Då var det jag som försökte förklara för Leif Pettersson och alla andra som var med vid debatterna att man inte kan börja bygga på en gång. Det tar tid när det gäller infrastruktur. Det är mycket arbete innan man får spaden i backen – jättemycket arbete!

Men varenda gång i varenda debatt med varenda socialdemokrat hörde man: Vi börjar bygga direkt när vi vinner valet. Nu är det sluttjafsat! Jag tror till och med att Leif Pettersson hade en del spännande uttryck som finns i Norrbottens-Kuriren. Det går att läsa för den som vill.

Ert löfte om att börja bygga efter valdagen är i dag utbytt mot det som står i er budget. Någon gång före år 2029 ska ni börja bygga 9 kilometer av totalt 270 kilometer järnväg. Jag vill mena att det inte är något mindre än ett löftesbrott. Den enda julklapp ni har med er till Norrbotten – vad var det? Höjd kilometerskatt och försämrad konkurrenskraft för norrländskt näringsliv. Det duger inte, Leif Pettersson.

Anf. 95 LEIF PETTERSSON (S) replik:

Herr talman! Nej, Edward Riedl, det är ingen som har sagt att vi skulle börja bygga dagen efter valet. Det vet vi alla att det inte går. Vi har däremot sagt att vi ska börja med planeringen och att vi ska börja bygga före 2018.

Däremot måste järnvägen vara färdig före 2029 om vi ska komma i åtnjutande av de medel som EU är berett att ställa till vårt förfogande i sammanhangen; det är alldeles rätt. Nu gäller det att hålla reda på saker och ting och att inte vara i någon egen liten värld, som Edward Riedl ibland har en förmåga att göra.

Med ditt förslag till budget kommer rälsen mellan Boden och Bastuträsk inte heller att bytas ut. Menar du att det är en julklapp till Norrbottens befolkning, eller till Västerbottens befolkning för den delen, att på det sättet dra in underhållet på en viktig järnvägssträcka i övre Norrland? Är det en julklapp till SSAB kanske? Eller är det en julklapp till någon annan att det kommer att ske?

Nej, det är det inte. Det är i stället ett stort svek mot både Norrbotten och norra Sverige. Det är ett svek mot hela Sverige, eftersom Sveriges export blir lidande av det här. Det är SSAB:s stålämnen som ska fraktas mellan Luleå och Borlänge som inte kommer fram i tid. Om olyckan dessutom skulle vara framme och vi får ett rälsbrott på sträckan kommer ingenting fram under lång tid.

Ta du och fundera lite grann på hur saker och ting hänger ihop, Edward! Vi har aldrig sagt att vi ska börja bygga direkt efter valet. Jag har aldrig sagt det. Ingen har sagt det. Du har möjligen tolkat det på det sättet eftersom du själv inte vill att banan ska byggas.

Anf. 96 EDWARD RIEDL (M) replik:

Herr talman! Jag ska inte bemöta alla osakliga påståenden. Jag låter dem stå för Leif och placerar dem någonstans på kontot över att det är lite skämmigt att komma hem till Norrland nu.

Det som lovades från socialdemokrater före valet var precis det som jag har hävdad. Jag stod och försökte förklara i debatt efter debatt att det tar tid att planera infrastruktur. Man måste ha pengar och göra det på ett seriöst sätt. Det går inte att lova allt till alla. Jag stod och sa precis de sakerna. Men det är kul att du har tagit det till dig nu, Leif Pettersson.

Alldeles oaktat om du nu själv inte har sagt att ni ska börja bygga dagen efter valet var det nog det som många uppfattade att många socialdemokrater sa. Men det har bytts ut mot att det kan ta uppemot 15 år innan spaden åker i backen. Jag vill vara tydlig med att jag tror att väljarna tolkade in något annat när ni mötte dem i valrörelsen. De uppfattade något annat än att det kan ta 15 år innan spaden åker i backen.

Jag tror att alla ni socialdemokrater har en uppfattning som går hem väl när ni är hemma Norrland. Det vill säga ni lovar mycket, vitt och brett. Sedan sätter ni er på flygplanet ned till Stockholm. Och någonstans där i luften händer det saker. Helt plötsligt står ni inte fast vid de löften som ni hade innan ni satte er på flygplanet. Ni kommer ned till Stockholm och är helt plötsligt rätt nöjda med att det kan ta uppemot 15 år innan spaden åker i backen, trots att ni har lovat att bygga direkt efter valdagen.

Det tycker jag är pinsamt. Jag skulle skämmas ögonen ur mig om jag kom hem efter att ha gett sådana löften. Jag skulle skämmas ögonen ur mig fullständigt. Och vad är det dessutom för julklapp som man tar med sig när man sätter sig på flyget och åker hem? Höjd kilometerskatt och försämrade konkurrenskraft för norrländska företag – det är pinsamt. (Applåder)

Anf. 97 CARL SCHLYTER (MP):

Herr talman! Framtiden finns i fungerande, billig, snabb och effektiv kollektivtrafik. Framtidens generationer vill sitta och surfa på mobilen när de tar sig någonstans och inte sitta och krypköra bakom ratten. Stockholms framtid ligger i modern kollektivtrafik och hela, grusfria och gärna tvåfiliga cykelbanor.

I Lima förhandlar vi om minskade utsläpp, men här hemma gör vi den största satsningen på något som ökar utsläppen, nämligen Förbifarten. Den är inte heller förenlig med ett klimatpolitiskt ramverk. Naturvårdsverket anser att inget av de två vägbyggnadsalternativen som har presenterats i utredningen är förenliga med miljöbalkens bestämmelser eftersom de bland annat leder till kraftigt ökade utsläpp av koldioxid. Riksantikvarieämbetet försökte förklara hotet mot världsarvet.

Frågan är inte om det är för sent att stoppa Förbifarten. Frågan är om det ens finns underlag för att besluta om den. Det gör det inte. Kombinationsalternativet och en kollektivtrafiklösning är inte tillräckligt utredda, och vanligt folk har inte fått rätt chans att yttra sig.

Luftkvaliteten är usel, och exponeringstiden är beräknad till max 15 minuter. Men samtidigt beräknas det att hastigheten måste sänkas vintertid för att luften inte ska bli för dålig. Då hinner man inte igenom

tunneln på 15 minuter, särskilt inte om man dessutom ska åka tillbaka samma dag.

EU-kommissionen har redan kritiserat Sverige för att bryta mot reglerna för miljökonsekvensbedömningar. Vi har också fått hot om böter för att vi inte uppnår våra luftkvalitetskrav i städer.

Land skall med lag byggas. Men Förbifart Stockholm är tydligen också Förbifart Lagstiftning.

Domstolen ställer krav på hur det ska byggas, till exempel genom striktare bullerkrav samt förbättrad dagvattenhantering. Och luftkvalitetsnormerna kommer att ställa krav på partikelfilter, ökad pumpeffekt och betongbeläggning. Alla dessa kostnader finns inte med i kalkylen. Dessutom bygger kalkylen på att biltrafiken ökar snabbare än befolkningen.

Vi har en väg som byggs med syfte att minska trängseln i Stockholm men vars kalkyl bygger på ökad trängsel. Det betyder att den enda chansen för att vägen ska bli byggd är att den misslyckas med målet. Detta omöjliggör dessutom ett beslut om fossilfri fordonsflotta som riksdagen var enig om nyligen. Det kommer inte att finnas tillräckligt med alternativa bränslen eller alternativa bilar om trafiken ökar så snabbt.

Förbifarten är också ofinansierad. Den bygger på glädjekalkyler. Vi kommer antingen att stå där med jordens längsta underjordiska återvändsgränd när pengarna är slut, eller kommer de pengar som vi vill ha till kollektivtrafik inte att finnas. Förbifarten kommer att bli en gökunge som puttar tunnelbanor, bussar och cykelbanor ur boet. Den kommer att stanna av Sveriges gröna omställning.

Jag håller helt och fullt med de alliansföreträdare som har talat om ansvar för skattebetalarnas pengar. Kan vi då inte gemensamt släppa prestigen och inte stressa igenom upphandlingar där kostnaderna är okända? Förbifarten kommer att kosta över 20 000 per stockholmare. Det blir 100 000 för Stockholms barnfamiljer i skattehöjningar och trängselskatteavgifter – för en väg som ökar trafiken. Det är ett märkligt vallöfte.

Jag kan förstå att en del vill ha den här vägen. Men kan vi inte enas om att vi i alla fall innan upphandlingarna sätter i gång tar reda på vad den kostar, nu när nya krav tillkommer? Och vi kan väl ta reda på vilken extrautrustning vi måste köpa in för att skydda folkhälsa, miljö, djur, vatten och medborgare?

Vi förespråkar alla tillgänglighet för alla. Men stora grupper som astmatiker, småbarn och andra kommer inte att kunna använda tunnlarna. Vill vi inte ens veta vad det kostar att lösa de problemen, innan vi börjar upphandla?

Jag ber alla ansvarstagande företrädare här i dag att inte pressa igenom bygget. Om vi utreder klart kan det kosta någon procent mer. Det har vi sett. Men det kan också spara mycket pengar. Om vi inte utreder klart eller ens följer gällande lagstiftning kan det handla om tiotals miljarder som antingen inte kommer att finnas tillgängliga för alla våra olika vallöften eller som i onödan tas från skattebetalarnas fickor.

Att köpa en gris i säcken är illa nog, men att köpa en hel motorväg i säcken är för tungt för mig att bära. Jag tror att inte ens jultomten skulle komma undan med det.

Jag yrkar därför bifall till reservation 1 från S, V och MP.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 21.)

§ 16 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Kulturutskottets betänkande 2014/15:KrU1
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop.
2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Anf. 98 GUNILLA CARLSSON (S):

Herr talman! För några veckor sedan presenterade den rödgröna samarbetsregeringen med stöd av Vänsterpartiet en stark och tydlig budgetproposition. Den tog ett viktigt avstamp för en politik för fler jobb, för en välfärd som går att lita på och för att inkomstklyftorna mellan män och kvinnor skulle minska. Det skulle ge ökad sammanhållning, och det hade varit avgörande för Sveriges utveckling.

Nu blev det inte så. Den borgerliga alliansen och Sverigedemokraterna ville något annat. De röstade för fortsatt hög arbetslöshet, för att den orättvisa pensionärsskatten ska bli kvar, för att de stora satsningarna på vården, välfärden och skolan ska utebli samt för höjningen av a-kassan. Och de röstade för fortsatta inkomstklyftor.

Inom vårt utgiftsområde 17 som innefattar kultur, medier, trossamfund och fritid innebär den nedröstade budgeten drygt 365 miljoner kronor mindre än regeringen ville.

Det innebär alltså 1 miljon kronor mindre varje dag under hela året, pengar som nu inte kommer att kunna användas för att ge fler möjlighet till kultur och bildning. Det är satsningar som faktiskt skulle ha gjort skillnad. Men det hade också inneburit fler arbetstillfällen för dem som är verksamma inom kultursektorn.

Vad blir då effekterna mer konkret i uteblivna satsningar, men också av rena nedskärningar inom kulturområdet? Jo, det innebär att alla de av regeringens framtidsytande satsningar på 252 miljoner kronor inte blir av, och utöver det kommer det att genomföras besparingar på redan befintlig verksamhet med över 100 miljoner kronor.

Med det här förslaget blir det ingen fri entré på de statliga museerna som skulle göra att nya grupper skulle ges möjlighet att ta del av vårt gemensamma kulturarv. Avgiften kan vara ett hinder, och detta hinder skulle vi ta bort. Denna reform har alla de borgerliga partierna varit emot, förutom Folkpartiet, som har fattat beslut om att man vill införa fri entré, men som man varje år väljer att prioritera bort, bara för att få vara en del av Alliansen.

Herr talman! Runt om i nästan alla våra kommuner erbjuds barn och unga att vara med i den kommunala musik- och kulturskolan. Det är bra. Men tyvärr är det på många håll alldeles för höga avgifter för att man ska kunna delta, och det gör att många faktiskt inte får chansen. Vi har nog alla på olika sätt tagit del av den glädje och möjlighet att växa som vi ser hos de barn som är med i musik- och kulturskolan.

Vi hade en satsning på 100 miljoner kronor årligen, som skulle ha möjliggjort att sänka avgifterna för att fler barn skulle ha kunnat vara med. Jag beklagar att det här nu inte blir av. Framför allt är det beklagligt för alla de barn som kanske för första gången skulle ha fått lära sig att spela ett instrument eller lära sig nya danser.

För bara ett halvår sedan, i juni månad, satt samtliga borgerliga partier på Sveriges musik- och kulturskolors råds möte i Skövde, och alla talade så varmt om vikten av musik- och kulturskolans verksamhet. Nu hade ni chansen att möjliggöra för alla barn att vara med. Men ni valde att prioritera skattesänkningar för dem med de högsta inkomsterna.

Kulturpolitiker från de flesta partier – jag vet att det finns ett tydligt undantag – pratar ofta om hur man ska göra för att nå ut till fler och hur man ska få en mångfald. Den tredje reformen som fanns med i regeringens budgetproposition var kopplad till en upprustning av många av våra bostadsområden, inte minst i städernas ytterområden. Den handlar om konstnärlig gestaltning av boendemiljöer, om kulturverksamhet i bostadsområden i samarbete mellan professionella kulturskapare och civilsamhället, till exempel studieförbund, ungdomsorganisationer eller idrottsföreningar. Denna satsning hade gjort det möjligt för fler röster att höras, nya berättelser att berättas och nya grupper att mötas.

Vi som värnar mångfald, i stället för enfald, som vet att kulturen har och har haft en stor betydelse för utvecklingen i vårt land, att det som har blivit naturliga traditioner för många av oss ofta har sitt ursprung ifrån andra länder och andra kulturer, inser betydelsen av att öka förståelsen, toleransen och att få hjälp med att ställa de svåra frågorna på sin spets. Vi ser vikten av mer kultur, inte mindre. Detta var ett sätt, men tyvärr blir inte heller denna satsning av.

Att värna yttrandefriheten och demokratin är något som vi varje dag måste stå upp för. Under den senaste veckan har en fråga fått mycket uppmärksamhet, både i sociala medier och i de mer traditionella medierna. I går genomfördes en manifestation ute på Mynttorget. Jag pratar naturligtvis om den skarpa kritiken som nu riktas mot den borgerliga alliansens slakt på stödet till kulturtidskrifterna. I dagens betänkande säger man att den nedskärning på 15 miljoner kronor som ligger på utgiftsområde Litteratur och kulturtidskrifter i huvudsak bör göras just på stödet till kulturtidskrifterna.

Det innebär att ca 75 procent av stödet försvinner, och de flesta tidningar kommer att tvingas att lägga ned, och detta i en tid då vi behöver mer av samhälls-, idé-, och kulturdebatt, inte mindre. Vi har just nu en mediebransch som är i omvandling. Många kulturredaktioner läggs ned, och jag anser att vi behöver mer av medial mångfald, inte tvärtom.

Även om många röster har hörts som har velat sätta stopp för detta har ordföranden i utskottet, moderaten Per Bill, hela tiden hållit fast vid att beslutet gäller. Om han i dag kommer med något annat besked i frågan är det bra. Men det visar ändå på att de borgerliga partierna är beredda att kapa den så viktiga gren som kulturtidskrifterna står för, och det är allvarligt.

Vi har slagit vakt om detta stöd. Vi har försökt få er att tänka om, och ni har fortfarande tid på er att nu här i kammaren dra tillbaka detta beslut. Och mitt råd är: Gör det!

Herr talman! Jag tillhörde dem som tyckte att det var rena kulturskymningen under den borgerliga alliansens åtta år, men jag kunde aldrig ana att det skulle bli rena månförmörkelsen. Med denna kulturbudget som den borgerliga alliansen med stöd av Sverigedemokraterna nu får igenom är det en sorgens dag för kulturen.

Det är många fler delar som jag hade velat lyfta fram i dag, som nu inte blir av utifrån att regeringens starka budgetproposition inte bifölls här i kammaren. Men jag hänvisar till vårt särskilda yttrande ifrån Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, som jag naturligtvis ställer mig bakom.

Min partikollega Björn Wiechel kommer senare i debatten att lyfta fram vikten av folkbildningen.

(Applåder)

Anf. 99 ARON EMILSSON (SD):

Herr talman! Under utgiftsområde 17, Kultur, medier, trossamfund och fritid, har Sverigedemokraterna presenterat ett starkt och offensivt budgetförslag med högre ambitioner än såväl regeringen som Alliansen. Som hela Sveriges parti vänder vi oss emot regeringens storstadscentrering och anslår i förhållande till regeringens budgetproposition ca 400 miljoner kronor mer. Det är medel som gör skillnad – på riktigt.

För Sverigedemokraterna är kulturen en central del av politiken, det mänskliga livet och samhällsbygget. För Sverigedemokraterna är kultur både den humanistiska definitionen, de sköna konsterna, och den antropologiska kring vårt sätt att leva och vara gentemot varandra. För Sverigedemokraterna går kulturpolitiken också tvärsektoriellt utanför det traditionella kulturområdet, och den spelar roll för folkhälsa och besöksnäring. Sverigedemokraterna går i bräschen för nya kulturpolitiska mål och efterlängtna förstärkningar på kulturarvsområdet och civilsamhället.

I och med årets budgetmotion kan vi med glädje också presentera en fortsatt breddning och utveckling av vår kulturpolitiska palett. Vi satsar i den här budgeten på idrotts- och friluftslivet, vars anslag alltför länge har legat still men som skulle kunna utvecklas så mycket mer med större medel. Vi satsar på öppna museer, en matchning mot regeringens snäva fri-entré-reform som förvisso har goda intentioner men som bara kommer storstadsregionerna till del. Vi budgeterar, i likhet med regeringen, för

satsningar på landets kultur- och musikskolor som vi menar har stor betydelse för barns bildning, hälsa och kunskap. Ett signum och fokusområde för oss – kulturarvets former – är fortsatt prioriterat. Och vi anslår medel för flera viktiga kulturarvsreformer, såsom ett kulturarvs-ROT, forskning och utveckling av arkeologisk verksamhet, en rejäl förstärkning av den kyrkoantikvariska ersättningen, ökade anslag till Institutet för språk- och folkminnen och en välbehövlig anslagshöjning till Riksantikvarieämbetet med mera.

Att förstå kulturarvets värde och potential är för mig inte bara en naturlig del av en förvaltarstämning där vi samlar, vårdar och visar de kulturyttringar som tidigare generationer lämnat efter sig. Det är också högst modernt och framsynt.

Betänk kulturarvets värde! 17,5 miljoner besökare kan inte ha fel, hette ett seminarium under Almedalsveckan tidigare i år, utifrån det faktum att så många gästar landets museer varje år. Enligt en opinionsmätning som tankesmedjan Timbro presenterade tidigare i år är kulturarvet den kulturform som svenskarna anser vara bland de viktigaste från det offentliga sida att satsa på.

Kulturarvet skänker sammanhang och förståelse och är ett ryggsöd och en backspegel för en trygg färd framåt. ”Att känna att det finns något speciellt med ens släkt, arbetsplats, stad, landskap eller land är en viktig del av ens jag”, skriver kulturhistorikern Sten Rentzhog i boken *Tänk i tid* och fortsätter: ”Ingen grupp och inget samhälle, särskilt ingen demokrati, kan fungera utan någon form av tankegemenskap, en gemensam föreställningsvärld med rötter i gruppens förflutna.” Att relativisera kulturarvets betydelse ligger därför inte för oss.

Herr talman! Vi menar att kulturarvets former förtjänar politisk vilja, inte bara i ord utan också i handling. Dess skapare och bärare har gått ur tiden, men lämningar, såväl materiella som immateriella, finns kvar och frågar efter den politiska viljan och det offentliga stöd.

Jag nämnde kulturarvets värde och potential. Dess värden kan vi förstå, såväl estetiskt som samhällsmässigt. Men har vi insett dess potential?

I dag bedrivs projekt runt om i landet kring kulturarvets roll i landsbygdsutveckling och som regional tillväxtresurs. Kultur- och naturismen är stark, och besöksnäringen kallas ibland vår nya basnäring. På många håll nyttjar man kulturell planering inom samhällsbyggnaden, och där kan lokalhistoria och arkitekturtradition spela roll. Det är dags att tänka utanför den så kallade boxen på kulturarvsområdet.

I ärlighetens namn är jag besviken på såväl regeringens som Alliansens låga ambitionsnivå på bland annat kulturarvsområdet. Man talar gärna om det, eller kanske ogärna, men skjuter inte till några nya resurser. I augusti i år uppmärksammade Sveriges Radio att anslaget till Riksantikvarieämbetet har legat still i decennier och att sakkunniga menar att alla uppgifter inte kan lösas. I oktober i år påpekade Sveriges hembygdsförbund att anslaget till kulturmiljövård inte har räknats upp på tio år och nu nått en bottennivå, samtidigt som behoven ökar ute i landet. Det är inte hållbart. Sverigedemokraterna har budgeterat för förstärkningar och fler bör följa.

Herr talman! Avslutningsvis skulle jag vilja nämna något om de kulturpolitiska mål som vi också föreslår i samband med detta

budgetbetänkande. Där anser vi att kulturen ska finnas med oss i livets alla skeden, därav våra satsningar på alltifrån Skapande skola till Skapande äldreomsorg. Vi menar att kulturen kan spela en större roll för hälso- och sjukvård och knyta ihop kulturen med naturen, därav våra stora satsningar på idrott och friluftsliv.

Den röda tråden i Sverigedemokraternas budget för utgiftsområde 17 är tillgänglighet och folkhälsa, och fokusgrupper är barn och funktionsnedsatta och deras tillgång till kultur. Anslagshöjningar föreslås därför bland annat till Riksteatern, Riksutställningar och Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Jag avslutar med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation gällande mål för kulturpolitiken.

(Applåder)

Anf. 100 GUNILLA CARLSSON (S) replik:

Herr talman! Jag ska börja med att säga att det är ganska patetiskt att här står Sverigedemokraterna och Aron Emilsson och lyfter fram sin budgetmotion på utgiftsområdet och talar om allt det som man velat göra. Men för 15 dagar sedan satt ni här i riksdagens kammare och röstade för en annan budgetmotion som ville dra ned på anslaget till kulturen. Då blir det rent patetiskt att du står här och säger att här vill ni göra satsningar.

Du hade chansen att faktiskt lägga ned din röst eftersom 365 miljoner som den rödgröna samarbetsregeringen satsar hade gett mer pengar till kulturen, inte minst till kulturarvet eftersom vi hade en satsning på fri entré till museerna. Även om ert förslag ser annorlunda ut hade det tillgängliggjort kulturarvet för så många fler. Men du valde att rösta bort det, och då får du ta ansvar för det. Då kan du inte stå här i kammaren 15 dagar senare och säga att det är viktigt med kultur. Det är för mig patetiskt.

En fråga som jag skulle vilja ställa till dig handlar om kulturtidskrifterna. Ni hade ju en nedskärning på anslaget till litteratur och kulturtidskrifter på 40 miljoner.

Häromdagen uttalade du att ni skulle kunna göra en förändring här. Vad är det som skulle göra att du som sverigedemokrat skulle kunna ställa dig bakom kulturtidskrifterna med den inriktning som de har och med den mångfald av röster som ska höras?

(Applåder)

Anf. 101 ARON EMILSSON (SD) replik:

Herr talman! Det är stora ord om regeringens satsningar. Men det är de facto så att Socialdemokraterna hade möjlighet för några veckor sedan att rösta för Sverigedemokraternas budgetmotion, som innehöll de största satsningarna på det här utgiftsområdet.

Vi lägger fram olika budgetförslag som står emot varandra. Vi röstade för vår egen budgetmotion i första hand. När den föll hade vi ett flertal gånger öppnat armarna för bland annat Socialdemokraterna. Om ni hade varit öppna för samtal, diskussion, dialog och förutsättningslösa förhandlingar på en rad olika områden, där vi var beredda till långtgående kompromisser, hade vi kanske kunnat stödja er budget. Men

med kalla handens politik når man ingen vart. Det är snarare rent oförskämt. Det är klart att vi inte kan stödja er då.

Prot. 2014/15:41
18 december

När det gäller kulturtidskrifterna är det min klara uppfattning att vi bör lyssna till de olika röster som finns inom Kultursverige, och det gör vi oavsett om vi gör olika politiska prioriteringar i den här kammaren. Det tycker jag att man ska göra.

Om vi ser att det inom det stora anslagsområdet kommer att vara möjligt att i någon mån omfördela neddragningarna är vi naturligtvis öppna för att titta på det. De här reaktionerna har kommit de senaste dagarna, så vi får sätta oss ned och lyssna och se vad vi skulle kunna göra framöver. Men just nu ligger vår budget som den ligger.
(Applåder)

Anf. 102 GUNILLA CARLSSON (S) replik:

Herr talman! Det här är ju så tydligt: "Vi hade kunnat lyssna". Men ni hade ju redan visat att ni hade nedskärningar på mångfald inom litteraturen och allt det som kulturtidskrifterna står för, mångfalden av röster. Därför blir det patetiskt när du står här i kammaren i dag, Aron Emilsson, och säger att det här är viktigt. Det är ingen som tror på den politiken.

Du talar om att det är viktigt, och ni återkommer till det i er motion, att barn, unga, äldre och funktionshindrade ska få möjlighet att ta del av kultur. Men ni säger ju även här nej till alla satsningarna. Fri entré var det ena som jag lyfte fram tidigare. Det andra var vikten av att få ned avgifterna till musik- och kulturskolor. Det röstade ni bort genom att i stället stödja den borgerliga alliansens budgetmotion. Det tredje var att nå ut med kultur i bostadsområdena där barnen, de unga, de äldre och många med funktionshinder bor.

Med andra ord är det bara tomma ord. Ni vill inte se till att fler får möjlighet att ta del av kultur, utan ni väljer att rösta för någonting helt annat. För mig blir det bara patetiskt.
(Applåder)

Anf. 103 ARON EMILSSON (SD) replik:

Herr talman! Det finns mycket att bemöta här. Är det någon som är patetisk i denna diskussion är det Gunilla Carlsson. Hon står och säger att det är patetiskt av Sverigedemokraterna att inte rösta för regeringens budgetmotion, som innehöll en snäv och smal fri-entré-reform i Storstockholm och satsningar på kultur i miljonprogramsområdena. Det är precis där bekymret ligger: storstadscentreringen. Det snäva fokuset är helt uppenbart i ert budgetförslag. Det är problematiskt.

Naturligtvis hade vi gemensamma inställningar på en del områden – och har, tror jag. Det finns förutsättningar att titta på var vi är överens. Det kan till exempel gälla kultur- och musikskolorna. Intentionerna i fri-entré-reformen är goda, men den kommer bara ett fåtal statliga museer till del. Det är problematiskt.

Det är skillnad på att höra och att lyssna. Jag tycker inte att Gunilla Carlsson och Socialdemokraterna har lyssnat på vad vi säger och skriver i vår budgetmotion. Om man raljerar och avfärdar den som patetisk är man inte hederlig.

(Applåder)

(ANDRE VICE TALMANNEN: "Herr talman", säger vi i Sveriges riksdag.)

Finska är ett nationellt minoritetsspråk som vi också får använda.

Optimistiskt lagd som jag är hade jag redan före den tragiska dagen, den 3 december, förberett ett kulturanförande som jag hade tänkt hålla för drygt en vecka sedan. Jag hade tänkt tala om många stora reformer som fanns i regeringens budgetproposition. Jag hade tänkt tala om likvärdig musik- och kulturskola i hela landet och hur vi skulle stärka förutsättningarna för barn och unga i alla Sveriges kommuner att kunna ta del av musik- och kulturskolan. Till det tänkte jag koppla en stärkt satsning på Skapande skola med 25 miljarder kronor. Jag hade tänkt beskriva vikten av fri entré till statliga museer och hur vi skulle satsa på kultur i miljonprogramsområden. Jag hade tänkt tala om 1 500 nya platser på folkhögskolorna och en nationell biblioteksstrategi. Jag hade tänkt tala om hur vi skulle kunna öka förutsättningarna för barns och ungas läsande, inte minst med hjälp av e-böcker.

Men allt det här var reformer som gick i papperskorgen när Sverigedemokraterna och Alliansen gjorde gemensam sak och sänkte utgiftsområdets anslag med nästan 366 miljoner kronor – 1 miljon per dag, som Gunilla Carlsson nyss sa.

Att Alliansen skulle säga nej till regeringens förslag till nya reformer var väl ganska väntat. Men att man därutöver gör ytterligare nedskärningar var mer oväntat. Efter åtta år av kulturpolitisk stiltje lägger Alliansen alltså nu om kurs. Nu är det nedskärningspolitik som gäller. I stället för en positiv debatt med tal om möjligheter, nya reformer och utveckling av Kultursverige blir det i dag en debatt om konsekvenserna av de nedskärningar som Alliansen och Sverigedemokraterna nu gemensamt gör inom kultursektorn.

Det är flera områden där man gör dramatiska nedskärningar. Taltidningarna är ett område. 5,9 miljoner kronor ska bort där. Taltidningarna är utomordentligt viktiga, inte minst för alla synskadade, som också behöver tillgång till dagstidningar. Varför är inte det prioriterat i Sverigedemokraternas och Alliansens Sverige?

Kulturtidskrifterna är naturligtvis ett annat område. Gunilla Carlsson lyfte fram det. 15 miljoner kronor ska bort. Vi vet att anslaget i år har varit ungefär 20 miljoner till sammantaget 91 kulturtidskrifter. 75 procent av anslaget ska alltså bort omedelbart.

Det var en stor manifestation i går där företrädare för många av kulturtidskrifterna protesterade utanför riksdagen för att visa på vad den här nedskärningen får för konsekvenser. Mitt budskap till dem var då: Försök hålla ut! Vi har ett extra val den 22 mars. Får vi då en rödgrön majoritet kommer vi naturligtvis att återställa stödet. Om ni kan fortsätta er utgivning ett halvår kommer pengarna att vara räddade sedan, om de rödgröna vinner valet.

Men det besvärliga besked jag fick var att de inte kan hålla ut ett halvår. De ekonomiska resurser dessa tidskrifter har är i många fall så

knappa att nedläggningarna sker redan i januari. Man klarar inte utgivning ens ett halvår framöver.

Scenkonsten är ett annat område där Alliansen vill göra nedskärningar. 6 miljoner kronor ska bort, vilket i stor utsträckning kommer att drabba Riksteatern. I Alliansens valmanifest står det att kulturen ska vara tillgänglig i hela landet. Gäller inte det teatern?

Snart kommer Per Bill upp i talarstolen. Jag tror att vi då kommer att få höra argumentation om att Alliansen å sin sida har en skattepolitik som skulle gynna kultursektorn genom lägre arbetsgivaravgifter för ungdomar. Men då ska vi komma ihåg att Per Bill räknar även restaurang- och hotellbranschen till kultursektorn. Det är där de stora skatterabatterna finns. På vilket sätt har kulturtidskrifterna, taltidningarna eller scenkonsten nytta av skatterabatter för restaurang- och hotellbranschen? Det får vi inget svar på.

Jag tror att Per Bill också kommer att tala om att Alliansen för sin del prioriterar barn och unga. Vi håller alla med; det är en prioritering som är viktig från alla håll. Men på vilket sätt prioriterar Alliansen barn- och ungdomspolitik när man inte vill gå vidare med stärkta möjligheter för musik- och kulturskolan och dessutom lägger anslaget till Skapande skola 25 miljoner kronor lägre än vad vi gör från rödgrönt håll?

Kulturpolitiken är sällan det hetaste politikområdet inför ett val. Valrörelsen brukar sällan handla om kulturpolitik, eftersom skillnaderna ofta upplevs som väldigt små från mediernas håll. I dramaturgens intresse vill man blåsa upp områden där det finns stora skillnader.

Men i den här valrörelsen finns det stora skillnader inom kulturpolitiken. Å ena sidan har vi de rödgröna partierna, som vill göra många reformer för att stärka kulturlivet. Å andra sidan har vi allianspartierna, som vill göra nedskärningar på befintlig verksamhet.

Men än är det inte för sent. Lyssna på vår kritik! Det går att återföra betänkandet till kulturutskottet. Det går att göra justeringar, så att de värsta avarterna av de nedskärningar ni föreslår inte blir av. Lyssna på vår kritik! Återför hela betänkandet till kulturutskottet!

Avslutningsvis vill jag kommentera Sverigedemokraternas anförande från samma synvinkel som Gunilla Carlsson. Om ett parti ska kunna vara trovärdigt måste man agera i enlighet med det man säger. Det går inte att å ena sidan lova mer pengar till ett utgiftsområde och å andra sidan rösta för lägre resurser.

Tyvärr, Aron Emilsson, var hela ditt anförande inget annat än falsk marknadsföring. Du vilseleder väljarna. Hur ska väljarna kunna göra rationella och initierade val om politiker säger en sak men agerar på ett annat sätt? Alliansen och Sverigedemokraterna har gemensamt skurit ned anslaget till kulturområdet med 366 miljoner kronor. Det du borde ha gjort i ditt anförande var att kommentera varför ni gör de nedskärningarna och inte låtsas som att ni har en annan politik. Er politik är nedskärningar på kulturområdet, inget annat.
(Applåder)

(ANDRE VICE TALMANNEN: På förekommen anledning vill jag påtala för ledamoten och kammarens övriga ledamöter att vi i Sveriges riksdag bara använder ett språk, och det är svenska.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.57 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

Frågestund

§ 17 Frågestund

Anf. 105 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras i dag av närings- och innovationsminister Mikael Damberg, utrikesminister Margot Wallström, statsrådet Ibrahim Baylan, statsrådet Mehmet Kaplan och statsrådet Ardalán Shekarabi.

En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning. Närings- och innovationsminister Mikael Damberg besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde. Frågor till övriga statsråd förutsätts beröra deras ansvarsområden inom regeringen.

Regeringens politik och tillväxten

Anf. 106 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Sverige har nu rätt budget men fel regering. Nästkommande år kommer det att ske jättestora satsningar på företagande och jobb, och näringslivet slipper miljarder i ökade kostnader.

Vi har en regering som talar mycket om jobb och företag men som i aktiv handling har en rätt tillväxtfientlig politik. Mikael Damberg och övriga regeringen har ju stoppat bygget av Förbifart Stockholm, mörkat i Ägarprövningsutredningen, gjort en vänstersväng i välfärden och senast i dag öppnat för nedläggning av Bromma flygplats.

Därför, herr talman, vill jag fråga Mikael Damberg om han och regeringen kommer att fatta fler tillväxtfientliga beslut utöver det man redan har gjort när det gäller Förbifarten, Ägarprövningsutredningen, vänstersvängen i välfärden och nu senast att öppna för en stängning av Bromma flygplats.

Anf. 107 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Tack för frågan, Lars Hjälmered!

Vi hade ju en näringspolitisk debatt här i kammaren i förrgår. Vi diskuterade just de näringspolitiska utmaningarna för Sverige och den jobbpolitik som vi nu kämpar med trots att regeringens budget inte gick igenom och att utgiftsområdet fick nästan en halv miljard mindre i anslag för att kunna jobba med näringsutveckling, att få företag att gå på export och att jobba med företagsfinansiering så att fler företag kan växa och anställa fler.

Hjärtat av den nya regeringen handlar om jobbpolitiken, att bedriva en mer aktiv näringspolitik, ekonomisk politik och utbildningspolitik som gör att Sverige år 2020 ska ha EU:s lägsta arbetslöshet.

Jag förstår att Moderaterna gärna vill tala om sin budget. Problemet är att det är den nionde budgeten ni har fått igenom, och arbetslösheten är högre än när ni började genomföra er politik. Det är väl ert resultat som vi fortfarande lider av i Sverige i dag.

Vi behöver en mer aktiv jobbpolitik i Sverige, och det kommer regeringen att leverera de kommande åren.

Anf. 108 LARS HJÄLMERED (M):

Herr talman! Med Alliansens budget blir det ju stora satsningar nästa år vad gäller jobb och företagande på flera områden nästa år.

Mikael Damberg talar om satsningar i miljonklassen men döljer miljarderna. Det vet landets företagare: Det finns inga gratisluncher, utan det är en prislapp på det Mikael Damberg talar om. Han stoppar samtidigt Förbifarten, mörkar i Ägarprövningsutredningen och gör en vänstersväng i viktiga delar av välfärdsverksamheten. Senast i dag på morgonen har han och övriga regeringen fattat beslut om att öppna för nedläggning av Bromma flygplats.

Med anledning av det sista, herr talman, skulle jag vilja ställa en fråga till statsrådet. När riksdagen i eftermiddag fattar beslut om detta med en förhandlingsperson kan det bli så att riksdagen och dess majoritet säger att regeringen inte ska fatta beslut om eller tillsätta en sådan. Kommer ni då att följa riksdagens beslut?

Anf. 109 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Det känns som om frågan i vissa avseenden är formulerad före den här dagen eftersom regeringen i dag har fattat beslut om att köra igång förbifartsprojektet den 1 januari. Det känns som om talepunkterna inte riktigt rimmar med de beslut som regeringen har fattat under dagen.

När man talar om vad som krävs på näringspolitikens område för att skapa fler jobb blir det lite besvärligt att den budget som har gått igenom i riksdagen innebär att Business Sweden kommer att få 120 miljoner kronor mindre i anslag de kommande åren.

De borgerliga partierna kan fortfarande inte reda ut var de besparingarna ska göras. Är det hela satsningen på små och medelstora företag för att få dem att gå på export? Det motsvarar de här pengarna. Är det hälften av Business Swedens utlandskontor, framför allt de små kontoren på tillväxtmarknaderna? Är det de som ska bort med den borgerliga budgeten? Eller är det på Almis sida de stora, kraftiga neddragningarna ska göras när det gäller att underlätta för företagare med

rådgivning och med företagslån som gör att företag kan expandera och nyanställa?

De frågorna väntar fortfarande på ett svar. Jag ser fram emot det i valrörelsen som kommer.

Bostadsbristen och befolkningsökningen

Anf. 110 ROGER HEDLUND (SD):

Herr talman! Min fråga riktas till bostadsministern.

Vi har bostadsbrist i Sverige i dag. Läget är i allra högsta grad akut. Vi vet också att det tar lång tid för samhället att ställa om. Det tar ibland mellan åtta och tolv år att bygga lägenheter.

Med regeringens politik ser vi också att invandringen till Sverige ökar och att befolkningen ökar kraftigt.

Boverket har slagit larm om den akuta bostadsbristen. Man menar att den är starkt kopplad till just invandringspolitiken och den ökande befolkningen i Sverige.

Med anledning av det är min fråga till bostadsministern: Saknar regeringen förståelse för behovet av framförhållning på bostadsmarknaden?

Anf. 111 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Tack för frågan, Roger Hedlund!

Från regeringens sida tittar vi på möjligheterna till förstärkt kreditgivning och riktade incitament för byggandet av bland annat små, energieffektiva lägenheter.

Det här är någonting som under många år har varit eftersatt. Det kan egentligen inte bara skyllas på den borgerliga regeringen som har suttit vid makten under åtta år. Men den har heller inte gjort det som behövs för att få igång byggandet på det sätt som skulle ha behövts.

Det är en intressant frågeställning. Roger Hedlund försöker, som hans parti alltid gör, koppla de här frågorna till invandringen. Är det så att om vi hade tillräckligt många bostäder i Sverige och inte hade den bostadsbrist som vi har skulle SD se över sin inställning till invandring och migration?

Anf. 112 ROGER HEDLUND (SD):

Herr talman! Tack för svaret, bostadsministern!

Det verkar som om vi gemensamt kan konstatera att det här är ett problem och att det också är starkt kopplat till invandringspolitiken. Jag upplever i alla fall ditt svar så, Mehmet Kaplan.

En snabbare process på byggmarknaden kan också skapa fler bostäder. Men vi ser att invandringen fortsätter med rekordnivåer till Sverige. Det går inte att fortsätta att ha den invandringen, utan vi behöver någon form av paus.

Låt oss säga att man går på Sverigedemokraternas linje att kraftigt begränsa anhörig- och asylinvandringen till Sverige och i stället fokuserar flyktinghjälpen på de 50 miljoner flyktingar runt omkring i världen som är i behov av hjälp. Kan bostadsministern möjligtvis dela

min och Sverigedemokraternas mening att det är en bättre lösning i dag för att samtidigt lösa bostadskrisen?

Anf. 113 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Jag ser ibland här i kammaren – det gjorde jag också under de åtta år jag satt i riksdagen – att ledamöterna verkligen försöker utvidga det område som ett statsråd har till sitt förfogande. Det här var ett av de mer innovativa sätten att göra det på.

Min fråga förblev obesvarad, herr talman. Om vi inte hade någon bostadsbrist i Sverige, skulle då Sverigedemokraterna ompröva sin syn på människor som har flytt från krig, från illasinnade diktatorer och från terrorsektorer i Syrien och Irak? Eller skulle man gå efter annan lyfta upp frågan som om den vore en naturlag?

Jag tycker, och vår regering har den inställningen, att framför allt våra storstadsområden är i starkt behov av incitament. Kommunerna är de som bygger. Det gör inte staten. Vi har goda exempel i bland annat Malmö och Göteborg, där billiga lägenheter precis har börjat produceras. Vi avser att följa frågan.

Förhandlingsperson för Bromma flygplats

Anf. 114 ANDERS ÅKESSON (C):

Herr talman! Det har varit en händelserik natt avseende transportinfrastrukturen i vårt land. Regeringen har varit synnerligen aktiv. Jag välkomnar beskedet att förbifartsbygget nu kommer igång och att man löste den interna diskussionen i regeringen mellan socialdemokrater och miljöpartister.

Att däremot utse en förhandlare med uppdrag att lägga ned Bromma flygplats tyckte jag var en sämre del av uppgörelsen i natt.

Tidigare har infrastrukturminister Anna Johansson sagt att om en kommun vill lyfta frågan om att bygga bostäder på mark som i dag används för flygtrafik så kan berörd kommun – i det här fallet Stockholm – hemställa om att regeringen utser en förhandlingsperson.

Därför frågar jag Mikael Damberg: Har Stockholms stad gjort en sådan framställning till regeringen?

Anf. 115 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Vi delar upp frågorna mellan oss i regeringen. Bostadsbyggande är mitt område, och om ledamoten tillåter det ska jag besvara frågan.

Själva grunden för hur en ansvarsfull regering har att erhålla bästa möjliga beslutsunderlag i komplexa frågor är att man tillsätter olika personer över tid för att se till att alla frågor belyses och att man lyfter på varje sten för att se möjligheten att skapa långsiktigt hållbara lösningar. Vårt beslut att tillsätta en samordnare med hög legitimitet, kompetens och förtroende kan bana väg för detta högkvalitativa beslutsunderlag. Dessutom underlättas dialogen, som är avgörande för att regioner och kommuner faktiskt kan ha denna möjlighet.

Anf. 116 ANDERS ÅKESSON (C):

Herr talman! Jag ber om ursäkt – jag såg det ur ett transportinfrastrukturperspektiv och därmed som något som gällde Näringsdepartementet.

I eftermiddag kommer vi att votera här i kammaren. Som jag uppfattar det kommer vi att fastställa det betänkande från trafikutskottet som innebär att det riktas ett tillkännagivande mot regeringen att inte utse en förhandlingsperson för att förhandla om bostadsbyggandet på citynära flygplatser.

Avser statsrådet att följa det tillkännagivandet från en enig riksdag? Det finns ingen reservation från S, MP eller V gentemot tillkännagivandet. Avser regeringen att följa det tillkännagivande som riksdagen riktar mot regeringen med innebörden att inte utse en förhandlingsperson i syfte att förhandla fram bostäder på citynära flygplatser?

Anf. 117 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Tack, Anders Åkesson, för frågan! Det kan konstateras att tillkännagivandet, som det ännu inte finns något beslut om, inte på något sätt hamnar i konflikt med regeringens beslut att utse en samordnare för Brommafrågan.

Regeringens beslut är helt enligt grundlagen, där det heter att regeringen styr riket, och 1 kap. 6 § regeringsformen talar om detta förhållande. Att utse en samordnare faller inom ramen för en regerings kompetens oavsett vilken färg den har.

Jag noterar också ett tidigare beslut som faller inom ramen för detta. När de borgerliga partierna erhöll majoritet i Stockholms stadshus 2006 tecknades ett nytt avtal för Bromma fram till 2038 utan att riksdagen var involverad.

Företags möjlighet att få riskkapital

Anf. 118 MATTIAS JONSSON (S):

Herr talman! Min fråga går till närings- och innovationsminister Mikael Damberg.

Vi vet att regeringens mål är att vi i Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU år 2020. Det är ett ambitiöst mål som kräver insatser för bättre samverkan, bättre innovationsklimat och bättre förutsättningar för att starta företag och exportera till allt större marknader.

I dag startas många nya företag, men det kan startas fler om det finns bättre finansieringsmöjligheter. Almi är en viktig aktör som erbjuder just detta. Jag blir lite orolig när jag ser den budget som har klubbats igenom av Alliansen och Sverigedemokraterna. Där försvinner insatser med kapital och rådgivning till företag i hela landet.

När det gäller Almi för 2015–2016 gör man en besparing på 62 miljoner kronor. De kommande åren efter det, 2017 och 2018, är det 110 miljoners besparing. Det är väldigt mycket pengar.

Min fråga är: Vad får det för konsekvenser för företags möjligheter att få riskkapital när Alliansens neddragningar nu blir verklighet?

Anf. 119 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Tack, Mattias Jonsson, för frågan!

Vi analyserar just nu effekterna av den budget som riksdagen har klubbat igenom. Almi är en av de aktörer som får minskade anslag de kommande åren. Det handlar om ganska mycket – sammantaget över 300 miljoner kronor den här mandatperioden. Det är klart att det får konsekvenser.

Almi jobbar både med rådgivning och med utlåning, precis som frågeställaren säger. År 2013 gav Almi 4 000 företagslån. Erfarenheterna av Almis företagslån är att de pengar som man lånar ut dessutom växlas upp två till tre gånger av affärsbanker.

Jag är lite förvånad, för vi har i Sveriges riksdag haft en diskussion om att små och medelstora företag är viktiga för jobbtillväxten. Det är där de flesta nya jobb faktiskt växer fram. Vi vet också sedan finanskrisen 2008 att det har blivit svårare för små och medelstora företag att få tag i kapital för att göra investeringar.

Jag hoppas verkligen att detta inte får så stora konsekvenser, men det är en fråga som jag tror att vi får återkomma till.

Regeringen anser att vi tappar lite fart i och med detta. Vi jobbar med flera stora och viktiga frågor – samverkan, innovationsråd och en exportstrategi för Sverige. Allt detta arbete går vidare. Men det är klart att Almis verksamhet med utlåning till små och medelstora företag är en viktig kugge i att få jobben att växa fram runt om i hela Sverige. Det finns också en regionalpolitisk faktor i Almis verksamhet som jag tror är viktig att följa.

Jag hoppas att vi tillsammans med näringsutskottet kan reda ut hur vi löser den här situationen på bästa möjliga sätt.

Anf. 120 MATTIAS JONSSON (S):

Herr talman! Tack, Mikael Damberg, för svaret!

Jag fortsätter med budgeten. I den budget som nu har klubbats av Alliansen och Sverigedemokraterna försvinner också exportsatsningar. De är viktiga för att Sverige ska behålla tillväxt och välfärd.

Business Sweden är en viktig aktör för företag som vill exportera. Jag kan konstatera att de borgerliga partierna sparar på Business Sweden – inget 2015, men under åren därefter är det 20, 40 och 60 miljoners besparingar. I regeringens budget är anslaget däremot oförändrat för hela mandatperioden. De borgerliga partierna har inga långsiktiga förutsättningar för Business Swedens verksamhet. Ackumulerat rör det sig om en besparing på 120 miljoner under mandatperioden.

Min fråga till närings- och innovationsministern är: Hur ska vi klara exportpolitiken, och vad får neddragningarna för konsekvenser?

Anf. 121 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Först vill jag säga att exporten är otroligt viktig. Här i kammaren brukar vi i debatterna säga att hälften av Sveriges bnp utgörs av export. Vi är ett land som är enormt beroende av våra företags exportmöjligheter.

Det är inte bara Business Sweden som jobbar med export, utan det är många aktörer. Men vi tittar på effekterna för Business Sweden, för där har man haft en ganska jobbig resa de senaste åren och gått igenom en ganska stor omställning.

Dessutom jobbar vi med en exportstrategi, som jag nämnde förut. Jag uppfattar att det välkomnas av många partier att man ska sätta mer fokus på exportfrågorna i Sverige. Då blir detta ett hack på kurvan. Vi tappar fart.

När jag frågar Business Sweden hur de kommer att drabbas av detta svarar de att de får välja lite men att besparingen för 2018 motsvarar antingen kostnaden för det jobb man lägger på små och medelstora företag i Sverige för att få dem att gå på export eller kostnaden för hälften av Business Swedens utlandskontor. Det är alltså ganska stora summor pengar det handlar om.

Utökat samarbete med Nato

Anf. 122 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Min fråga går till utrikesministern.

Vi ser en ökad oro och ökade spänningar i Europa, inte minst den ryska aggressionen på Krim men också en ökad spänning i vårt närområde och i Östersjön. Detta kräver naturligtvis åtgärder på flera nivåer. Vi behöver stärka vår försvarsförmåga, och vi behöver också stärka våra internationella samarbeten – mer samarbete i en orolig tid. Då gäller det att samarbeta med likasinnade länder. Vi arbetar inom EU, men vi behöver också utveckla vårt samarbete med Nato.

Det har kommit en utredning som just har haft till uppgift att titta på internationella försvarspolitiska samarbeten, och den kommer också med en rad rekommendationer. Min fråga till utrikesministern är om det inte vore bra att följa de rekommendationerna och helt enkelt titta på vad ett utvecklat samarbete med och ett närmande till Nato och ett Natomedlemskap skulle innebära för Sverige.

Anf. 123 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Ärade ledamöter! Tack för frågan! Det är alldeles klart och tydligt vad den här regeringen tycker i Natofrågan. Det deklarerades i regeringsdeklarationen senast. Det är också den linje som vi följer.

Det förs en livlig debatt om säkerhetspolitiken, och det är bra. Men vår hållning i Natofrågan står fast. I övrigt kommer vi förstås att hantera omvärldssituationen. Vi gör det i samarbete med EU och internationellt. Vi ser också till att vi kan försvara vårt territorium. Det gör vi i samarbete med andra länder, inte minst efter Försvarsberedningens arbete. Den här frågan kommer vi fortsatt att ha för ögonen.

Anf. 124 KARIN ENSTRÖM (M):

Herr talman! Tack, utrikesministern! Budgetpropositionen och regeringsförklaringen var väldigt tydliga. Där satte regeringen ned foten med en smäll, kan man säga. Man deklarerade nämligen att Sverige inte ska söka medlemskap i Nato. Det är ovanligt att man skriver i en budgetproposition och i en regeringsdeklaration vad man *inte* ska göra.

Men jag vill ändå höra hur man resonerar. I samma budgetproposition skriver regeringen nämligen att man ska återkomma till riksdagen om hur man avser att utveckla relationen till Nato. Att utesluta optioner redan innan man har tittat på dem tycker jag är olyckligt.

Med tanke på hur orolig vår omvärld är och hur mycket samarbete som vi anser kommer att behöva utvecklas i denna oroliga tid vill jag ha en förklaring. När det gäller vissa saker har man smällt igen dörren väldigt hårt och fast. Samtidigt säger man att man ska återkomma. Om utrikesministern vill utveckla det vore jag tacksam.

Anf. 125 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Karin Enström! Vi har uttryckt oss väldigt tydligt om principfrågan. Vi är praktiska i vårt hanterande av det faktum att vi har ett samarbete med Nato. Det kommer att fortsätta. Det kommer säkert också att utvecklas. Vi gör det i full öppenhet och i samarbete med till exempel Finland när vi resonerar om vad vi ytterligare kan göra gemensamt för att försäkra oss om att vårt närområde är säkert och att vi är väl rustade. Vi kommer att hålla den linjen i fortsättningen också. Det handlar om att vi är konstruktiva och praktiska i vårt sätt att hantera de stora säkerhetspolitiska utmaningarna.

Utredning av polisens registrering av personuppgifter

Anf. 126 LINDA SNECKER (V):

Herr talman! Jag skulle vilja ställa en fråga till Mikael Damberg.

I förrgår avslöjades ännu ett av polisens hemliga register. I tio år har Stockholmspolisen fört ett hemligt register över kvinnor som anmält att de har blivit misshandlade. De kvinnor som finns listade i databasen har en eller flera gånger polisanmält att de har blivit misshandlade eller hotade av någon närstående. Det kan handla om en kvinna som har anmält att hon har blivit fysiskt eller psykiskt misshandlad av sin make eller före detta man.

Polisen har i registret, som helt saknar tillstånd, kartlagt känslig information om kvinnor och skrivit ned olika psykiatriska diagnoser, trostillhörighet och etniskt ursprung. Det rör sig om 2 000–3 000 kvinnor som ovetande finns med i registret.

Vänsterpartiet föreslår att en oberoende utredning görs av polisens registreringar samt att ansvarig minister tillsammans med polisledningen kommer till justitieutskottet för att ge utskottet en förklaring. Är det något som regeringen kan tänka sig att göra?

Anf. 127 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Tack för frågan! Det är klart att man blir ganska bedrövad över att vi ännu en gång tvingas diskutera polisens registerhållning – det är ju inte första gången. Jag har svårt att se det polisiära värdet i vissa av de uppgifter som enligt *Ekot* finns i registret.

Polisen i Stockholm har nu polisanmält sig själv. En åklagare har fått i uppdrag att inleda en internutredning i ärendet. Därför väntar regeringen med att uttala sig tills internutredningen är klar. Det är rimligt

att man gör det, för man ska ha fakta i målet innan man går vidare. Men jag vill vara tydlig gentemot riksdagen och säga att regeringen ser det som helt naturligt och grundläggande att polisen bara har register som är utformade enligt lagar och regler. Och jag är säker på att justitieministern – han brukar ha planerade möten inbokade med justitieutskottet – också kommer att diskutera detta vid ett senare tillfälle.

Anf. 128 LINDA SNECKER (V):

Vi har redan varit med om Skånepolisens registrering av romer, och nu är det ett kvinnoregister. Samtliga av de här registreringarna har gällt särskilt utsatta grupper i samhället. Nästa register kanske innehåller registreringar av hbtq-personer, funktionsnedsatta eller andra grupper som polisen säger sig vilja ”skydda”.

Den här utvecklingen måste stoppas. Det finns en unken och sexistisk kvinnosyn inom vissa delar av polisen. Det är förövarna som ska kartläggas, inte brottsoffren.

När det gäller registreringen av romer fick de som blivit registrerade 5 000 kronor i skadestånd. Justitiekanslern beslutade om den väldigt låga summan. Jag vill fråga ministern om det är en åtgärd som regeringen kan tänka sig att upprepa, att ge skadestånd till de utsatta kvinnorna.

Anf. 129 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Först vill jag säga att polisen i vanliga fall, sju dagar i veckan och 24 timmar om dygnet, gör väldigt viktiga insatser för samhället, inte minst för svaga grupper i vårt samhälle som ofta är de som drabbas hårdast av kriminalitet och övergrepp.

Men rikspolisens har faktiskt redan fått i uppdrag att redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa att det finns nödvändiga riktlinjer och rutiner för behandling av personuppgifter. Rikspolisstyrelsen ska också redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att säkerställa att regelverk efterlevs. Rikspolisstyrelsen ska redovisa sitt uppdrag i slutet av februari nästa år. Det är ett uppdrag som vi väntar på med spänning, för det här är viktiga frågor. Det är inte bra för polisen att detta återkommande diskuteras för att man inte har ordning på sina register.

Regelkrångel vid bostadsbyggande

Anf. 130 NINA LUNDSTRÖM (FP):

Herr talman! Min fråga riktar sig till statsrådet Mehmet Kaplan.

Alliansregeringen arbetade intensivt för att minska hinder och krångel som påverkar bostadsbyggandet. Det tar i värsta fall ungefär tio år innan man kan gå från idé till att spaden åker ned i marken.

Det är ett mycket komplicerat och intensivt arbete som har gjorts.

Vi ser exempel på äldreboenden som stoppas på grund av bullerfrågan och närheten till järnvägar. Vi ser studentbostäder som stoppas på grund av att man inte klarar kraven på en tyst sida. Vi har detaljplaneprocesser som är långa och omständliga. Man kan inte bo i en stoppad detaljplan eller i en överklagad detaljplan.

Det här arbetet måste fortsätta. Det är en ljusning i tunneln – 40 000 bostäder nästa år. Men arbetet måste fortsätta.

Min fråga till statsrådet är: Vilka åtgärder kan statsrådet tänka sig för att minska det krångel som finns och det som hindrar bostadsbyggande?

Anf. 131 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Tack, Nina Lundström, som jag vet är en engagerad politiker på det här området!

Vi hade en debatt häromsistens i kammaren angående civilutskottets område. Där togs också frågan upp, och jag försökte besvara en del av detta.

Det ska inte stickas under stol med den problematik som finns med krångliga regler. Samtidigt finns en del av de här reglerna för att någon tidigare faktiskt har kommit på att till exempel buller är en fara för hälsan. Det forskas kring den frågan. Och det måste vara en balans mellan hur människor påverkas av buller, hur mycket vi kan bygga och var vi ska bygga.

Miljöpartiet har länge lyft upp denna fråga, och regeringen har aviserat att den översyn som har gjorts ska vara på plats under första delen av nästa år. Det gäller bullerförordningen. När det gäller instansordningen har vi också ett regelförenklande på gång. Det beror naturligtvis inte bara på oss, utan den tidigare regeringen har gjort ett förarbete.

Anf. 132 NINA LUNDSTRÖM (FP):

Herr talman! Jag vill ändå konstatera att i somras när många av de här förslagen var uppe till behandling i kammaren röstade just Miljöpartiet nej. Det gällde förändringar av strandskyddet, bullerfrågan, ändringar i detaljplaneprocessen etcetera. Därför kan man känna en stor oro, med tanke på att budgeten från regeringen inte innehöll några regelförenklingsförslag. De förslag som fanns påverkar bara de fastigheter som redan finns.

Jag konstaterar att ute i landet är exempelvis strandskyddsfrågan väldigt stor. Jag tror att det är ungefär 386 000 kilometer strand. I glesbygden och på landsbygden skulle det vara en stor möjlighet att bygga så att folk kan flytta dit.

Eftersom det inte fanns förslag i regeringens budget om regelförenklingar skulle jag vilja återkomma till frågan: Vilka konkreta förslag avser statsrådet och regeringen att återkomma med? Det undrar jag även om vi har extra val.

Anf. 133 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Jag tackar Nina Lundström för uppföljningsfrågan.

Under de senaste åtta åren har jag suttit i den här kammaren som riksdagsledamot. Jag satt förvisso inte i civilutskottet, men i andra utskott. Åtta år är en relativt lång tid att sitta och regera, särskilt i Sverige där det var helt unikt att en borgerlig regering valdes om vid valet 2010, och under de här åtta åren gjorde man en massa saker. Det mesta handlade om att utreda, och det är de utredningarna vi nu hanterar.

Jag fick det här på bordet när jag tillträdde som bostads- och stadsutvecklingsminister, och två av frågorna handlar om regelförenklingar; det gäller buller och instansordning. Det är det jag har tagit itu med och det riksdagen kommer att få information om när vi har fattat besluten, vilket kommer att ske inom en snar framtid. Utöver det handlar det om att se till att få igång byggandet runt om i våra 290 kommuner. Där måste vi hjälpas åt, både Folkpartiet och Miljöpartiet.

Anf. 134 LISE NORDIN (MP):

Herr talman! Min fråga är till energiminister Ibrahim Baylan.

Sverige har stor möjlighet att bygga vindkraft både på land och till havs. Havsbaserad vindkraft har byggts i hög grad i bland annat Danmark, Tyskland och Storbritannien. Fördelarna med havsbaserad vindkraft är att effekten är högre eftersom vindarna är jämnare och att det är mindre risk att någon ska störas av vindkraften. Den havsbaserade vindkraften har väldigt stor potential. I dag finns det planer på motsvarande ungefär 20 terawattimmar havsbaserad vindkraft, vilket vore ett viktigt tillskott för oss som vill nå målet om 100 procent förnybar energi.

Min fråga till statsrådet är därför: Hur ser du på potentialen i och möjligheterna för havsbaserad vindkraft i Sverige?

Anf. 135 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Jag tackar Lise Nordin för frågan.

Sverige har i mångt och mycket väldigt goda förutsättningar för att bygga ut produktionen av förnybar energi – inte minst el. Det har vi därför att vi har mycket skog och vatten, och trots en del diskussioner om saken blåser det faktiskt väldigt mycket året runt i det här landet.

Vi har inte dragit full nytta av den här potentialen, för på många områden ligger vi faktiskt efter ett antal av våra grannländer. Det gäller inte minst vindkraften, där Tyskland, Danmark och andra länder ligger före oss. Nu vill regeringen gå fram och se till att undanröja en del hinder. Vi vill ta fram stöd för att dra nytta av det faktum att vi har en väldigt lång kustlinje med grunt vatten som lämpar sig alldeles utmärkt för havsbaserad vindkraft. Fördelen är naturligtvis att det inte finns så många grannar att störa.

Nackdelen i dag är dock att kostnaderna överstiger kostnaderna för vindkraft på land, och därför har regeringen tagit beslut om att tillsätta en utredning för att ta fram ett antal förslag för att främja havsbaserad vindkraft.

Anf. 136 LISE NORDIN (MP):

Herr talman! Jag är helt överens med energiministern om den spännande möjligheten för vindkraft. Det finns exempelvis ett projekt som heter Blekinge Offshore och som är väldigt långt fram i processen. Jag vet att det ligger på regeringens bord nu. Ett sådant projekt har möjlighet att ge motsvarande kanske åtta terawattimmar förnybar el, vilket är lika mycket som hela Barsebäck producerade innan det stängdes. Det är alltså viktiga projekt.

Regeringen har i sin budget och i regeringsförklaringen sagt att den vill ta fram ytterligare stöd för havsbaserad vindkraft. Vad skulle det kunna vara för stöd ministern och regeringen tittar på som är intressanta? Vilka lärdomar kan vi dra av våra grannländer?

Anf. 137 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Herr talman! Jag tackar Lise Nordin för uppföljningsfrågan.

Det finns en enorm potential i detta. Det krävs nog en viss förändring i synsätt, för tidigare har framför allt vind- och solkraft setts som något marginellt i vårt energisystem och som något som dessutom kostar mer än traditionell elproduktion. Det har stämt tidigare men behöver inte stämma i framtiden, särskilt om vi tittar på våra grannländer som har utvecklat detta och där kostnaderna gått ned ganska radikalt.

Vi har inte kommit dithän än när det gäller havsbaserad vindkraft. En av de självklara nackdelarna med havsbaserad vindkraft är naturligtvis anslutningskostnaderna; det säger sig självt att det kommer att kosta lite mer att ansluta till systemet än landbaserad vindkraft. Det är ett av de områden man behöver titta på. Vi försöker ta ett samlat grepp och har därför i dag gett Energimyndigheten i uppdrag att titta igenom detta och ta fram ett underlag så att regeringen kan ta ett beslut för att främja havsbaserad vindkraft.

Bostadspolitiken

Anf. 138 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr talman! Jag har en fråga till bostadsministern.

Det är ett enormt stort problem att människor tvingas tacka nej till jobb och studieplatser på grund av den bostadssituation vi har i Sverige. Det påverkar såväl jobbtillväxten som Sveriges möjlighet att utvecklas – så sent som tidigare i veckan skrev till och med tidningen New York Times att startup-företag i Sverige har svårt att rekrytera personer just på grund av den allvarliga bostadssituationen.

Alliansregeringen genomförde den största reformen i närtid. Vi hade 90 utredningar och myndighetsuppdrag, vilket ledde till 100 skarpa förslag som lades på riksdagens bord. Många av förslagen är beredda och också redo att antas men ligger kvar på regeringens bord.

Utbyggnad av infrastruktur är någonting det har börjat talas om. Vi i Alliansen var tydliga med förslaget när det gäller Sverigebygget: Det går inte att producera bostäder om man inte bygger ihop det tillsammans med infrastruktur. Min fråga till statsrådet blir därför vilka åtgärder bostadsministern kommer att vidta på det bostadspolitiska området.

Anf. 139 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Jag tackar Caroline Szyber, som är en av flera riksdagsledamöter med särskilt ansvar att jobba med de här frågorna i civilutskottet, för frågan.

För mig som bostads- och stadsutvecklingsminister är det andra förledet, stadsutveckling, en av de nycklar jag uppfattade inte riktigt fanns i tidigare regeringars palett av uppdrag. Det handlar om, precis som Caroline Szyber sa, att bygga ihop städerna och se till att mark som anses vara icke-attraktiv att bygga på – det är ett konstigt begrepp – faktiskt blir attraktiv. Det kan man endast göra genom att se till att kollektivtrafiken byggs ut.

Vi har incitament, och den budget som röstades ned hade dessa medel. Jag har noterat att de borgerliga partiernas budget, som Sverigedemokraterna var med och hjälpte till att rösta igenom, också har

incitament för detta. Jag kommer att bevaka det och se till att kommunerna tar sitt ansvar på det här området.

Anf. 140 CAROLINE SZYBER (KD):

Herr talman! Jag tackar statsrådet.

Vi i Alliansen går till val på fortsatta regelförenklingar. Det gäller till exempel ett förenklat stadsskydd, ett moderniserat riksintresse och Sverigebygget, med stora infrastruktursatsningar. Regeringen går inte till val ihop, så min fråga är: Vad är ni överens om, och vad kommer på det bostadspolitiska området före extra valet den 22 mars?

Anf. 141 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP):

Herr talman! Jag tror att du sa ”stadsskydd”, Caroline Szyber, men du menade väl strandskydd? Jag hörde nog fel. Ni går till val på att förändra reglerna kring strandskydd.

Jag hoppas att städer som har den typ av stränder som bland annat Stockholm, Malmö och Göteborg har undviker den typen av utveckling som har skett i många av länderna i södra Europa, där man bygger bort möjligheten för medborgare att ta del av stränder i stadsnära områden. Däremot måste det finnas en flexibilitet ute i glesbygd och på landsbygd, för där ser det lite annorlunda ut. Vi ska inte se till att det blir reservat kring storstädernas strandnära områden.

Samtidigt måste vi se till att de människor som är beredda att bygga får goda förutsättningar. Från regeringens sida hade vi ett antal punkter. Det handlade om att restaurera miljonprogramsområden på ett klimatsmart sätt och om kreditering för att mindre byggbolag skulle kunna bygga. Flera sådana förslag kommer vi att återkomma med.

Flygsäkerheten runt Östersjön

Anf. 142 LENA ASPLUND (M):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till utrikesminister Margot Wallström.

I dag på förmiddagen träffade försvarsutskottets ledamöter försvarsminister Peter Hultqvist. Han informerade om incidenten söder om Skåne i fredags, när ett ryskt signalspaningsplan var alldeles för nära ett civilplan. Det är inte första gången det händer; det har hänt flera gånger tidigare. Ett plan från Köpenhamn skulle lyfta i mars och var då 90 meter ifrån ett ryskt plan, och det händer i Finland.

Utrikesministern sa då att det dessvärre inte är ovanligt att även svenska plan flyger utan transponder. Det sker dock inte alls i samma utsträckning, säger försvarsminister Peter Hultqvist, utan görs under helt ordnade former. Jag skulle vilja att utrikesministern förklarade lite grann vad hon menade med det hon sa.

Anf. 143 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman och ärade ledamöter! Det ryska flygplanet flög utan transpondrar, och det ser vi mycket allvarligt på. Hela regeringen, försvarsministern och jag har samma syn på saken. Det var nära att en olycka inträffade; det ryska planet var nära att krocka med ett civilt

passagerarflygplan. Vi fick information och bilder som visade att det var nära till en allvarlig olycka. Precis som vi har hört var det inte första gången. Det skedde en incident i mars.

Det är mycket olämpligt att flyga med avstängda transpondrar i ett så hårt trafikerat område där det flyger civila flygplan med passagerare. Enligt internationella konventioner ska ett militärt flygplan slå på sina transpondrar.

Vi reagerade omedelbart. Från UD:s sida tog vi kontakt med den ryska ambassaden, kallade upp ambassadören dagen därpå och hade ett samtal där vi meddelade precis vad vi tyckte.

Anf. 144 LENA ASPLUND (M):

Tack för svaret! Jag förstår att den ryska ambassadören även kallades upp i Danmark. Sedan var det någon ryss på ambassaden som sa att svenskarna hade rökt gräs.

Det är inte ett tonläge från Ryssland som Sverige som stat bör acceptera. Jag undrar vilka åtgärder utrikesministern tänker vidta. Alla länder runt Östersjön har problem. Det måste finnas en hög flygsäkerhet.

Avser utrikesministern att ta kontakt med sina kolleger i de övriga länderna runt Östersjön för att agera hårdare mot Ryssland? Jag tror inte att Ryssland ser Sverige som en speciellt stor aktör i frågan. Eller har utrikesministern något annat sätt att lösa frågan? Det är viktigt att vi känner att flygsäkerheten är okej.

Anf. 145 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Det var efter kontakt med min danska kollega som danskarna gjorde detsamma och kallade upp den ryske ambassadören i Danmark.

Vi har naturligtvis kontakt i frågorna. Det viktiga nu är vad vi ska göra för att omedelbart få stopp på dessa flygningar. Då måste man gå till exempelvis internationella organisationer där sådana frågor regleras, diskuteras och där regelverk sätts upp som bör respekteras av alla. Med hjälp av en kraftig markering från vår sida ser vi till att det blir resultat. Det finns ingen oklarhet i hur vi har agerat, och det har skett i total enighet.

Strategier för anställning av personer långt ifrån arbetsmarknaden

Anf. 146 AGNETA GILLE (S):

Herr talman! Efter åtta års borgerligt styre har arbetslösheten bitit sig fast. Allra svårast och värst är det för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Jag vill ställa min fråga till civilminister Ardalan Shekarabi. Är det möjligt att hitta andra lösningar när det gäller upphandlingsstrategi så att människor som står långt ifrån arbetsmarknaden kan komma tillbaka till arbetslivet?

Anf. 147 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Det är en av de viktiga frågorna som regeringen arbetar med. Vi har en stor offentlig marknad. Det handlar om 600 miljarder

kronor som vi upphandlar för årligen i Sverige. Många kommuner och landsting upphandlar stora delar av sina tjänster från privata aktörer. Här finns enorma möjligheter att använda offentliga upphandlingar som ett verktyg för att jobba med social inkludering, för att se till att unga människor som står utanför arbetsmarknaden kommer i arbete, får möjlighet att utbilda sig, får tillgång till lärlingsplatser.

Många europeiska länder jobbar med dessa frågor aktivt. Det finns också goda exempel från Sverige. Jag har under den senaste veckan besökt Örebro kommun, som jobbar aktivt med sociala upphandlingar och har en nära samverkan med näringslivet.

Vi ska jobba med dessa frågor, och vi har en plan för hur staten ska bidra till arbetet.

Anf. 148 AGNETA GILLE (S):

Herr talman! Vi har att förhålla oss till en borgerlig budget, vilket gör att de satsningar på arbete som Socialdemokraterna och Miljöpartiet hade planerat har fallit. I detta blir sysselsättningsstrategin än viktigare. Därför vill jag höra med civilministern om möjligheten att få med en sysselsättningsstrategi i upphandlingsfrågan. Dessutom undrar jag hur det ser ut tidsmässigt. Det här är inte så budgetpåverkande, utan det är en möjlighet för oss att visa att det går att få ut människor i arbete.

Anf. 149 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S):

Herr talman! Tack och lov är upphandlingsfrågorna inte särskilt budgetrelaterade. Den cementerade blockpolitiken sätter inte stopp för regeringens arbete att se till att vi använder offentliga upphandlingar som ett strategiskt instrument. Dessutom har vi goda samtal med många företrädare från de borgerliga partierna som finns i kommunsektorn, som vill se ett större ansvarstagande från statens sida.

Vi kommer att skapa ett nationellt upphandlingsstöd i en fristående myndighet från och med den 1 september. Den myndigheten kommer att få ansvar för att ge stöd till bland annat kommuner och landsting att genomföra sociala upphandlingar, att jobba aktivt med innovationer och samverka med näringslivet.

Dessutom kommer vi att ta fram en nationell upphandlingsstrategi i nära samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting. Poängen är att ta fram en idé om hur offentliga upphandlingar, de 600 miljarderna, ska kunna användas för att utveckla vårt land ekonomiskt, tekniskt, socialt och miljömässigt.

Här finns en stor potential för Sverige, som har en lång tradition av samverkan mellan den offentliga sektorn och näringslivet. Det arbetet avser vi att intensifiera.

Betalningstider mellan företag

Anf. 150 OLA JOHANSSON (C):

Herr talman! Min fråga går till näringsminister Mikael Damberg.

Den 23 januari 2013 fattade riksdagen beslut om att Sveriges företagare ska få betalt i tid. Regeringen fick därmed i uppgift att

återkomma till riksdagen med en proposition som reglerar betaltiden mellan företag.

I dag har snart två år gått sedan riksdagen fattade beslut i frågan, men regeringen har inte lagt fram en proposition om kortare betalningstider mellan företag. Regeringen verkar heller inte ha för avsikt att återkomma under innevarande eller nästa riksdagsår eftersom en sådan proposition inte finns med på den nya Statsrådsberedningens lista över kommande propositioner.

Varför har regeringen inte återkommit, näringsminister Mikael Damberg, med en proposition som reglerar betaltiderna mellan företagen på det sätt som föreskrivs i alliansregeringens promemoria från 2013?

Anf. 151 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Tack, Ola Johansson, för en viktig fråga!

Beltiderna är en fråga som har engagerat mig djupt och har engagerat många ledamöter i kammaren. Inte minst små och medelstora företag har mött en verklighet där de har känt att de har fått agera bank för stora företag som inte har velat betala sina räkningar i tid utan väntat inte bara 30 dagar utan 60, 90 och ibland uppemot 120 dagar. Det är en viktig fråga. Jag kan garantera att frågan bereds i Regeringskansliet.

Nu har vi inte suttit i regeringsställning i åtta år, utan vi har suttit i cirka tre månader. Vi ser fram emot att komma tillbaka till riksdagen i den här viktiga frågan, och vi konstaterar att den förra regeringen valde att inte reglera betaltiderna på det sätt som riksdagsmajoriteten faktiskt ville.

Det är fortfarande frivilligt att ingå dessa avtal. Det innebär att små och medelstora företag blir utnyttjade under lång tid. Frågan bereds i Regeringskansliet, och jag lovar att återkomma.

Anf. 152 OLA JOHANSSON (C):

Herr talman! Jag valde avsiktligt att ställa samma fråga till näringsministern som han själv ställde till Beatrice Ask för snart två år sedan.

Riksdagen fattade beslut så sent som 2013 om snabbare betalningar efter att ha utrett frågan och skärpt regleringen av betalningsvillkoren, men i samband med beslutet gjordes ett tillkännagivande till alliansregeringen om att återkomma med förslag om tvingande betalningstider, max 30 dagar, utan möjlighet till undantag.

Regeringens promemoria och de huvudsakligen kritiska remissvaren ligger nu på Mikael Dambergs bord, där de uppenbarligen inte längre prioriteras alls, på det sätt som han själv kritiserade sina företrädare för att inte göra.

Det är klokt eftersom den nu gällande lagen redan innebär en ökad möjlighet för små företag att kräva betalning i tid och därför att den nya lagen redan i praktiken stipulerar 30 dagars betalningstid, om man inte uttryckligen överenskommer om något annat. Tvingande betalningstider innebär även en inskränkning i den för Sverige viktiga avtalsfriheten som hotar svenska företags konkurrenskraft gentemot omvärlden.

Kommer Mikael Damberg seriöst att driva frågan, speciellt mot bakgrund av att kostnaderna för dessa företag ökar med 1 miljard kronor på grund av arbetsgivaravgifterna?

Anf. 153 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Jag kommer seriöst att följa frågan om betaltider. Jag sade så redan i mitt första svar.

Jag har en helt annan bild än Ola Johansson av verkligheten för små och medelstora företag. De besök jag har gjort den senaste tiden har inte tytt på något nytt förhållningssätt från stora företag när det gäller betaltiderna. Tyvärr! Om vi hade sett en stor effekt av den borgerliga regeringens justering hade frågan varit ur världen. Jag tror tyvärr inte att Ola Johansson kommer att möta de tongångarna när han träffar små och medelstora företag runt om i Sverige. Deras likviditet blir lidande, och deras möjligheter att anställa och växa påverkas negativt.

Hela konstruktionen med lagstiftningen som den förra regeringen lade fram var att de stora företagen fortfarande kunde pressa de små till långa betaltider. Jag tror att det är ett tillväxthinder för hela Sverige. Jag kommer att följa frågan, engagera mig i frågan och återkomma till riksdagen när frågan är färdigberedd.

Synen på Hamas som terrororganisation

Anf. 154 FREDRIK MALM (FP):

Herr talman! Jag har en fråga till utrikesministern.

I går kom ett mycket märkligt beslut i tribunalen, alltså den första instansen i EU-domstolen, om att lyfta bort organisationen Hamas från Europeiska unionens lista över terroristorganisationer. Detta sågs vara enbart av procedurella skäl, vilket gör det hela ännu märkligare. Det här kan överklagas i 70 dagar.

Det är mycket märkligt om Europeiska unionen ska börja rehabilitera grupper som styr med nackskott, sprängmedel och missiler.

Min fråga till utrikesministern är vad hon kan göra. Om vi nu har de här listorna i Europeiska unionen är det väl rimligt att de grupper som har genomfört tiotals självmordsattentat och strösslut raketer över civila områden står på dessa listor. Vad ämnar utrikesministern göra i denna fråga?

Anf. 155 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman och ärade ledamöter! Den här domen grundar sig, som mycket riktigt påpekas, på en ren procedurfråga. Det rör tillvägagångssättet när EU ser över sina listningar. Domstolen säger själv att den inte har tagit ställning till det sakliga skälet att terroristlista Hamas.

Domen innebär därför inte på något sätt någon förändrad politisk bedömning av Hamas, utan EU står fast vid de så kallade kvartettkriterierna som krav för att ompröva den politik som nu finns med icke-kontakt med Hamas på politisk nivå. Det betyder att man

ställer krav på att Hamas ska erkänna Israels rätt att existera, ska avsäga sig våld och ska respektera ingångna avtal.

Just nu tittar EU på den här domen och har gett rådet tre månader att rätta till sina förfaranden i linje med domstolens krav. Domen kan överklagas, och det är det EU tittar på för närvarande.

Anf. 156 FREDRIK MALM (FP):

Herr talman! Det är givetvis mycket glädjande att utrikesministern betonar att synen på Hamas som en terrororganisation inte har förändrats i och med detta. Men faktum kvarstår: Om detta beslut inte överklagas innebär det att organisationen lyfts bort från listan.

Det finns ett bekymmer i detta. Efter tre månader innebär det att de som har genomfört eller planerat de bestialiska självmordsattacker som har dödat hundratals civila människor på kaféer, bussar och järnvägsstationer inne i Israel, de som är ansvariga för detta, återfår sina tillgångar. Det innebär att de kan börja använda sina medel för att planera nya bestialiska sprängdåd och annat.

Det är ett medskick till utrikesministern att Sverige ska ligga på i detta. Vi har ett särskilt ansvar, inte minst med tanke på regeringens höjda profil i fråga om erkännandet av en palestinsk stat, att trycka på för att dessa extrema grupper ska marginaliseras.

Anf. 157 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Om ingenting görs träder domen i kraft om tre månader, och om det blir ett överklagande skjuts ikraftträdandet upp. Det är klart att det här hanteras inom EU, och det kommer att diskuteras mycket livligt.

En feministisk utrikespolitik

Anf. 158 KENNETH G FORSLUND (S):

Herr talman! Jag vill rikta mig till utrikesministern.

Utrikesministern uttalade i sin första intervju som minister att Sverige ska föra en feministisk utrikespolitik. Jag skulle vilja höra: Hur går det med det arbetet, och hur ser fortsättningen på det ut?

Anf. 159 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman och ärade ledamöter! Ja, absolut – vi har satt full fart med en feministisk utrikespolitik. Synsättet är att det ska handla om rättigheter, representation och resurser. Jag kan ge exempel på några sakfrågor som vi kommer att driva med fokus på en feministisk utrikespolitik.

Det handlar till exempel om att stärka rättsstaten och mänskliga rättigheter. Där vet vi att det förekommer systematisk diskriminering av kvinnor på många håll i världen. Det gäller att stoppa våldet mot kvinnor och särskilt i krig och konflikter ta itu med det sexuella våldet.

Det handlar om att man behöver ha ett särskilt fokus på SRHR, till exempel mödra- och barnadödligheten, som är ett stort problem i många områden.

Vi vill stärka kvinnors ekonomiska egenmakt och det faktum att kvinnor behöver inflytande.

Vi jobbar med hållbar utveckling som ett tema som också måste involvera kvinnor.

Anf. 160 KENNETH G FORSLUND (S):

Herr talman! Jag vill tacka utrikesministern för svaret.

Jag skulle också vilja höra: Hur är reaktionerna i kretsen av andra utrikesministrar inför ansatsen från Sverige att föra en feministisk utrikespolitik?

Anf. 161 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Herr talman! Det var uppenbarligen en hög fnissfaktor på den här frågan i början, men man slutade snart fnissa. Man upptäckte att det är bra politik att garantera kvinnors rättigheter och se till att jobba med jämställdhet och jämlikhet. Det är också så man når en hållbar fred och utveckling.

Många av de ambassadörer jag får besök av börjar ofta med att påpeka att de nu till exempel har en jämnare könsfördelning när det gäller tillsättandet av ministrar och andra.

Jag anser att det tas på fullt allvar. Vi kommer fortsatt att driva frågan, och jag är säker på att vi kommer att få stort genomslag för den.

Besöksnäringen och arbetsgivaravgiften för ungdomar

Anf. 162 LOTTA OLSSON (M):

Herr talman! Min fråga ställs till näringsministern.

Besöksnäringen är en stor näring i Sverige, och det är också en bra näring eftersom den finns både i storstäder och ute på landsbygden. I mitt hemlän, Örebro län, är dessutom 80 procent av alla anställda i besöksnäringen under 35 år.

Då är det förvånande att Socialdemokraterna vill ta bort den sänkta ungdomsarbetsgivaravgiften. För just besöksnäringens del kommer det att slå väldigt hårt. Det kommer också in pengar från utlandet – det är en del av vår export att vi har turister i Sverige.

Jag vill höra hur näringsministern ser på det och den fortsatta utvecklingen av dessa frågor.

Anf. 163 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Tack för frågan, Lotta Olsson!

Besöksnäringen är en av de stora näringarna i Sverige som växer och som har all potential att fortsätta att växa. Sverige är på många sätt unikt. Vi har enorma värden och tillgångar i vårt land som vi kan utnyttja. Det vi har sett är att besöksnäringen som bransch också har börjat formera sig mer. Den är mer välorganiserad och jobbar mer med utvecklingsprogram, både forskning och utveckling men också utbildning, för att höja värdet på de produkter och tjänster som man kan leverera i besöksnäringen. Jag tycker att det är en viktig bransch.

När det gäller den sänkta arbetsgivaravgiften har vi haft den debatten många gånger i denna kammare. Regeringens uppfattning är att de 16 miljarder kronor om året som det kostar att sänka arbetsgivaravgiften för unga bättre kan användas till annat. Forskningsrapport efter forskningsrapport har utvärderat detta och visat att det inte är det mest effektiva sättet att bekämpa ungdomsarbetslösheten.

Det är smartare att rikta insatsen mot de unga människor som till exempel saknar gymnasieutbildning för att kunna få ett jobb.

Anf. 164 LOTTA OLSSON (M):

Herr talman! Då menar näringsministern att de sänkta arbetsgivaravgifterna för unga inte kommer att kompenseras på något sätt, utan det här kommer att bli något som man får räkna hem i sin verksamhet. Jag ser med oro på det.

Speciellt på de små orterna är just det första jobbet av stor betydelse. Rapporter visar att det första jobb man får ofta är i den här näringen.

Det här är väldigt bekymmersamt. Jag förstår inte riktigt hur man tänker och tror att dessa näringar ska överleva överallt.

Anf. 165 Närings- och innovationsminister MIKAEL

DAMBERG (S):

Herr talman! Det är inte det enda vi diskuterar när det gäller besöksnäringen. Satsningarna på yrkeshögskolan uteblir nu tyvärr eftersom regeringens budget har fallit. Besöksnäringen runt om i Sverige har verkligen slagits för sin yrkeshögskoleutbildning för att kunna höja nivån, för att skapa kompetens och för att skapa kluster och utveckling.

Det går vi tyvärr miste om nu på grund av att regeringens budget föll. Då blev det inte fler yrkeshögskoleplatser i Sverige de närmaste åren.

De satsningar vi hade gjort på Visit Sweden de kommande åren – där jämför vi Sverige med andra nordiska länder, som gör mycket mer av marknadsföring och destinationsutveckling – för att få fler turister och besökare till Sverige var också angelägna reformer som hade behövt komma till stånd så att besöksnäringen i vårt land får fler kunder.

Jag kommer att fortsätta att kämpa för besöksnäringen. Men jag är lite besviken på att budgeten inte gick igenom, för vi tappade möjligheten både med yrkeshögskolan och med Visit Sweden men också en del andra satsningar som kunde ha haft stor betydelse för besöksnäringens utveckling framöver.

Arbetslöshetsmålet 2020

Anf. 166 BIRGER LAHTI (V):

Herr talman! Jag vill rikta en fråga till närings- och innovationsministern. Det gäller givetvis målet om EU:s lägsta arbetslöshet till 2020. Jag tycker att det är bra, och jag vill från mitt parti bidra med så mycket som möjligt. Jag håller med om ministerns senaste uttalande att det var synd att budgeten inte gick igenom så att vi hade haft fler verktyg.

Anser ministern att vi för att nå målet till 2020 – jag vet att det kommer att bli tufft – kan använda våra statliga bolag på något sätt? Alla incitamenten ger säkert effekt, men anser ministern att vi kan använda våra egna bolag för att nå målet till 2020, och i så fall hur?

Anf. 167 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Jag tackar Birger Lahti för frågan om de statliga bolagen.

Det första jag vill säga om de statliga bolagen – vi har diskuterat detta förut i den här kammaren – är att de möter en annan och tuffare verklighet i dag än för bara fem sex år sedan. Flera av de stora statliga bolagen, som tidigare nästan har setts som statliga kassakor och som har levererat väldigt mycket pengar till statskassan, möter en helt annan verklighet i dag än tidigare.

Vattenfall är ett stort bolag där energipriserna har rasat och där värdet, inte minst efter Nuonskandalen, har minskat mycket. Vi har LKAB, som vi har diskuterat tidigare, där i princip halverade järnmalmspriser gör att bolagets möjlighet att jobba i dag är en helt annan än för bara några år sedan.

De statliga bolagen är under tuffare press i dag, men kan de spela en roll? Ja, när det gäller samverkan och innovation. Flera av de statliga bolagen är stora och ligger i framkant när det gäller teknisk utveckling. Jag ser möjligheter för privata och statliga bolag att samverka för att utveckla spetskompetens och bra konkurrenskraft för Sverige.

Anf. 168 BIRGER LAHTI (V):

Herr talman! Jag tackar ministern för svaret.

Jag kan inte släppa detta. Jag ser att vi har potential i några näringsgrenar där staten är aktiv ägare: skogen, malmen och vattenkraften. Vi står inför utmaningar på många ställen i glesbygden och på landsbygden på grund av att vi inte har en marknad som fungerar där.

Jag vill påstå att det finns exempel där staten kan agera. Tycker ministern att det var bra att staten gick in 1976 och gjorde LKAB helstatligt? Det är ett exempel.

Vilka incitament anser du närmast skulle göra oss mer aktiva, Mikael Damberg? I vilken bransch anser du att staten borde bli en mer aktiv ägare för att minska arbetslösheten och gynna tillväxten så att vi blir ett konkurrenskraftigt land? Ser du några sådana signaler?

Anf. 169 Närings- och innovationsminister MIKAEL
DAMBERG (S):

Herr talman! Först vill jag säga att om inte staten hade trätt in i LKAB 1976 hade nog inte gruvnäringen i största allmänhet funnits på det sätt som den finns i Sverige i dag.

LKAB är ett av de statliga bolag som nu är väldigt värdefullt för vårt land. De producerar och levererar på en världsmarknad men står också inför andra bekymmer nu än tidigare. Jag ser att LKAB har en viktig roll i det svenska gruvlandskapet framöver.

När det gäller statliga bolag tror jag inte, vilket Birger Lahti försöker påvisa, att vi ska hitta nya statliga bolag som kan anställa människor. Statliga bolag måste ha ett syfte och en roll, till exempel att säkra konkurrensen på marknaden eller att det gäller viktiga naturtillgångar eller en del av energisystemet där staten har en roll.

Jag tror att de stora och kraftfulla statliga bolagen kan spela in, inte minst i innovationsstrategin för Sverige, för att skapa tillväxt och nya

jobb framöver. Men de kommer inte att vara lösningen på jobbproblemet i Sverige. Det tror jag inte att man kan säga, utan det är privata företag som måste stå för investeringar och nyanställningar för att vi ska klara jobbkrisen.

Anf. 170 ANDRE VICE TALMANNEN:

Därmed är dagens frågestund avslutad, och jag vill tacka frågeställarna och statsråden för deras medverkan.

§ 18 (forts. från § 16) **Kultur, medier, trossamfund och fritid** (forts. KrU1)

Anf. 171 ARON EMILSSON (SD) replik:

Herr talman! Niclas Malmberg talade tidigare om falsk marknadsföring i en väldigt märklig definition.

Miljöpartiet kunde ha röstat på Sverigedemokraternas budgetförslag den 3 december. Det innehöll viktiga satsningar på bland annat friluftsområdet, för att ta ett exempel som borde ligga Miljöpartiet nära.

Anser inte Malmberg liksom Magdalena Andersson att det är regeringens ansvar att få igenom sin politik i kammaren, eller är det oppositionens?

Om vi, då vi sträcker ut en hand och är beredda att förhandla, samtala och ganska långtgående kompromissa – till och med i våra profilfrågor – för att stödja regeringen och lägga ned våra röster, möts av en dörr i ansiktet känns det inte som att Miljöpartiet och regeringen är särskilt noga med att få igenom sin politik. Men det är upp till Malmberg och hans kolleger att bedöma.

Regeringen sviker friluftslivet, skrev Svenskt Friluftsliv i oktober i år. Miljöpartiet har inte anslagit några extra medel i kulturområdets budget som skulle kunna göra stor skillnad för svenskt friluftsliv och de gröna näringarna. Ligger de er inte varmt om hjärtat – hur ser ni på det, Niclas Malmberg?

Anf. 172 NICLAS MALMBERG (MP) replik:

Herr talman! Vem försöker du lura, Aron Emilsson?

När Sverigedemokraternas budgetförslag föll stod två alternativ mot varandra: regeringsförslaget och Alliansens förslag. Alliansens förslag hade 366 miljoner kronor lägre anslag till kulturområdet. Ni röstade för det lägre alternativet. Ni skar bort 366 miljoner kronor från kulturen. Det kan du inte snacka bort, Aron Emilsson. Det är den politiken ni har röstat för.

Min fråga till dig tidigare var: Hade det inte varit mer klädsamt om du i ditt tidigare anförande hade motiverat varför ni röstade för en nedskärning av kulturområdet med 366 miljoner? Hade inte det varit mer klädsamt än att bedriva någon sorts falsk marknadsföring och prata om en politik som faktiskt inte är den ni har röstat för?

Anf. 173 ARON EMILSSON (SD) replik:

Herr talman! I alla parlamentariska sammanhang, inte minst i Sveriges riksdag, ställs olika budgetförslag mot varandra. Vi röstade naturligtvis på vårt eget i första ledet, men när det föll stod två förslag mot varandra – det är riktigt.

I grunden var de sakpolitiskt relativt likadana och lika dåliga på många områden, men jag tror att vi precis som ert parti, Niclas Malmberg, gör en helhetsbedömning av de budgetförslag som ligger. Eller tar ni bara ställning till ett enda utgiftsområde när ni lägger fram en hel budget och röstar i budgetomröstningen?

Vi fick göra en helhetsbedömning. Vi sa uttryckligen ett flertal gånger att vi är beredda att kompromissa, samtala och diskutera med regeringspartierna för att ni skulle kunna få igenom er budget. Men om man slänger igen dörren i ansiktet, vad tror du då att det finns för förutsättningar, Niclas Malmberg?

Jag har fortfarande inte fått något svar på frågan om att regeringen svider friluftslivet. Frågan handlar om såväl natur och miljö som regional utveckling och är viktig inom våra utgiftsramar. Varför har ni inga ambitioner där?

Er ambition på det området är lika dålig som Alliansens. Var finns Niclas Malmbergs och Miljöpartiets ambitioner för friluftsområdet när Svenskt Friluftsliv med ljus och lykta efterfrågar politisk vilja och offentligt stöd för att kunna utveckla sin verksamhet? Är svaret att hacka på Sverigedemokraterna? Har ni ingen egen politik?

Anf. 174 NICLAS MALMBERG (MP) replik:

Herr talman! Saken är den att jag skulle kunna rikta oerhört mycket kritik mot Sverigedemokraternas kulturpolitik. Det är oerhört mycket i den kulturpolitik som ni skrev om i er budgetmotion som är fullständigt verklighetsfrämmande, Aron Emilsson.

Varför ska jag ta upp tid här i kammaren för att kritisera den politiken när ni själva har röstat emot den och stött en nedskärning av anslaget till kulturområdet med 366 miljoner kronor? Det är den omröstningen som jag tycker är intressant att diskutera.

Faktum kvarstår: Hur mycket du än säger att ni skulle ha velat satsa på kulturpolitiken röstade ni i slutändan för en sänkning, Aron Emilsson. Alliansens kulturpolitik stod mot regeringens förslag, och ni valde det lägre alternativet.

Naturligtvis gör man en helhetsbedömning. I den helhetsbedömning ni gjorde valde ni att offra kulturen.

De svar jag har krävt av dig är på frågorna: Varför valde ni att offra kulturen? Varför tyckte ni att sänkningen av anslaget med 366 miljoner kronor var så viktig att ni valde att fälla regeringspropositionen? (Applåder)

Anf. 175 ROSSANA DINAMARCA (V):

Herr talman! Den här hösten har varit mörk på flera sätt. Efter åtta år av borgerligt styre är det många som är svältfödda på en kulturpolitik värd namnet. Politiken har slitit sönder den konstnärliga friheten, med nyttokrav, reglering och villkor som det inte går att leva med som

konstnär. Dessutom är de högerextrema krafterna starkare och hotar den fria kulturen.

Konst och kultur ska inte verka efter politikens premisser. De ska skapa sina egna riktlinjer.

Svensk kulturpolitik har i dag mer drag av att bevara än av att spränga gränser, provocera och driva samhället framåt. Möjligheten att uppleva och inte minst skapa kultur är begränsad.

Vänsterpartiet vill att det ges mer plats inte bara för att uppleva kultur utan också för att skapa kultur. Därför var vi mycket stolta över den budget som vi var med om att lägga fram tillsammans med regeringen. Det handlade om att sänka avgifterna på musik- och kulturskolorna. Det handlade om att främja kulturverksamheten i miljonprogramsområdena. Det handlade om fri entré till statliga museer, att satsa mer på skapande skola och fler platser på folkhögskolorna.

Men nu blir det inte så. Det är likadant som för satsningarna på att minska inkomstklyftorna mellan män och kvinnor och satsningarna på ensamstående, pensionärer, barn, sjuka och arbetslösa. Allt det är väck på grund av den högerpolitik som stöds av Sverigedemokraterna, som i stället vill fortsätta att ge till dem som redan har och fortsätta med den politik som har ökat klyftorna snabbast i OECD-länderna.

De senaste dagarna har slakten som den borgerliga Alliansen tillsammans med Sverigedemokraterna vill utföra mot kulturtidskrifterna uppmärksammas. De avskyr uppenbarligen kulturtidskrifter, inte minst de med samhällsengagemang.

Den här delen i budgeten handlar om 15 miljoner kronor som man vill skära bort. Men totalt vill man skära ned anslagen till kulturområdet med drygt 365 miljoner, som det har sagts här förut. Nu om någonsin har det blivit tydligt hur kulturfientliga de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna är och hur mycket de faktiskt hatar offentligt stöd till kulturen.

När jag gick på kulturutskottets möte i tisdags trodde jag att det kanske fanns en öppning, att de borgerliga partierna skulle ompröva sitt beslut. Men svaret vi fick då var: Det kanske kommer som en chock för kulturtidskrifterna, men de som slipper höjda skatter blir i alla fall glada.

Vi vill inte ha sänkta skatter för de redan välbeställda. Vi vill ha en levande kultur. Vi vill ha en levande demokrati. Det är vad det handlar om.

Jag vill med anledning av det fråga er som står bakom betänkandet: Vilka av de 91 tidskrifter som i dag har stöd på summor från 25 000 kronor upp till 725 000 kronor per år vill ni lägga ned?

Därmed ställer jag mig bakom det särskilda yttrande som vi har i betänkandet.

(Applåder)

Anf. 176 PER BILL (M):

Herr talman! Jag ska börja med något som jag aldrig har gjort förut. Jag ska yrka på återremiss.

Alliansen har lyssnat in de åsikter som har framförts. Vi har vridit och vänt på alla stenar. Vi kommer därför att låta utskottet behandla ärendet igen, då vi efter en budgetteknisk genomgång ser en möjlighet att hitta en lösning som innebär att anslaget till kulturtidskrifterna inte

kommer att påverkas. Våra ramar och vår politik ligger fast. Vi ser en möjlighet till förtydligande beträffande anslag 3:1.

I enlighet med 11 kap. 5 § riksdagsordningen yrkar jag därför på återförvisning av betänkande 2014/15:KrU1.

Vi har nu under några timmar vetat om att det ska bli en återremiss – alla vi som är med i debatten. Vi sa också att vi för tids vinnande ska försöka ta debatten. Nu har mycket av debattiden runnit ut, och det innebär att mina alliansvänner har strukit sig, för det är av största vikt – för att vi ska kunna bordlägga ärendet – att ärendet blir färdigdebatterat före klockan 16, och vi ska se till att det blir så.

Det innebär att vi kanske återkommer i morgon, inte minst därför att jag gärna vill förklara lite grann kring det som vi ska göra i utskottet. Det är också, herr talman, bra om ni kan påminna om att det är sammanträde i kulturutskottet en kvart efter det att voteringen är över.

Herr talman! Vi presenterar en stram budget. Det innebär att varenda satsning finansieras krona för krona. Vi säger nej till stora skattehöjningar i allmänhet och säger nej till ökade skatter på unga och deras arbete i synnerhet.

De höjda arbetsgivaravgifterna för personer under 26 år kostar kultursektorn i dess allra vidaste bemärkelse 2,2 miljarder. Jag hörde av Niclas Malmberg att han ser ned på den svenska måltidskulturen, att han inte tycker att det är roligt att vi har några av världens bästa kockar, några av världens bästa servitörer, några av världens bästa sommelierier och så vidare. Jag tycker att det är fantastiskt!

För väldigt många är matbordet den viktigaste kulturarén i Sverige. Det är vid matbordet man kan njuta av riktigt god mat. Det är också där man kan överföra traditioner från generation till generation. Det är där vi sitter uppkopplade med våra paddor och våra mobiltelefoner och umgås på det lite nya sättet, där man ibland har ansiktet lite lägre än man hade förut.

Herr talman! Det är viktigt att komma ihåg att det är arbetslinjen och att fler betalar skatt som gör att vi har råd att satsa på kultur, idrott, medier och så vidare i vår anslagsbudget.

Regeringens skattehöjningar på drygt 25 miljarder skadar tillväxten och är dåligt för kultursektorn. Det finns de som tror att antingen sänker man skatter eller höjer anslag. Lena Adelsohn Liljeroth lyckades höja kulturbudgeten med 916 miljoner under sin tid trots att vi sänkte väldigt många skatter. I Holland skar man ned budgeten med 1,8 miljarder under tiden 2011–2013, det vill säga 25 procent av budgeten, och dessutom införde man en biljettmoms som ökade från 6 till 19 procent.

Det går att både sänka skatter och lägga mer pengar på välfärd, kultur, idrott och så vidare. Men då måste man få tillväxt. Då måste man få fler i arbete.

De över 300 000 som kom i arbete under Alliansens år vid makten har bidragit med sina skattepengar, så att vi kan både sänka skatterna och höja anslagen till kultur och idrott. Politik hänger ihop.

Herr talman! Det är inte alla som vet, åtminstone inte än, vad utgiftsområde 17 handlar om. Det är ett utgiftsområde på 12,8 miljarder där kulturen är på ungefär 6,8 miljarder, idrotten 1,7 miljarder, medierna 91 miljoner, trossamfunden 85 miljoner och friluftslivet 28 miljoner. Sedan finns det många konton på andra utgiftsområden som hänger

samman med vårt fina utgiftsområde, men jag ska inte trötta er med dem här.

Vi har ont om tid, och jag ska fatta mig kort.

Vi har en stram budget, men vi har några satsningar. Det handlar om till exempel Myndigheten för tillgängliga medier, det handlar om konstnärer och det handlar om, åtminstone om man jämför med den rödgröna budgeten, mer pengar till trossamfunden. Det hade Kristdemokraterna gått upp och talat länge om ifall vi hade haft tid.

Vi säger nej till de rödgröna satsningarna. Det är faktiskt så att de allra flesta av dem skulle jag ha haft långt ned på min prioritering av satsningar med ett enda undantag, och det gäller satsningen som kulturministern har varit med och gjort på Skapande skola. För detta ska hon ha en eloge. Om jag hade haft 25 miljoner mer – eller 35 eller 45 miljoner mer – i min budget hade jag slagits för att vi skulle kunna lägga mer pengar på Skapande skola.

Herr talman! Min talartid är slut, men jag återkommer kanske i någon replik.

(Applåder)

Anf. 177 NICLAS MALMBERG (MP) replik:

Herr talman! Jag riktar ett stort tack till dig, Per Bill, för att du har lyssnat på kritiken och för att vi får en återremiss till kulturutskottet. Det är mycket värdefullt att vi har en sådan situation att vi kanske kan rädda kulturtidskrifterna.

Den budget som allianspartierna lade fram kanske inte var helt genomarbetad i alla delar. När de lade fram den visste de inte att det var den budget som riksdagen i slutändan skulle fatta beslut om. Då är det mycket fint att vi kan ta den tid som behövs för att försöka få en så noggrann beredning som möjligt.

Jag hoppas att du håller med mig om att det gick för snabbt i kulturutskottet. Ni borde ha tagit er mer tid från början och tittat på vilka konsekvenser nedskärningarna för bland annat kulturtidskrifterna skulle medföra. Jag hoppas att ni nu tar er den tiden och gör en mer noggrann beredning.

Jag känner samtidigt stor oro för att denna stora nedskärning ska drabba någon annan. Trots allt står ni där med knappa resurser. I slutändan måste vi få en situation där vi inte får en sektor som drabbas så här mycket.

Jag begärde också replik för att du sade en mycket märklig sak när du påstod att jag på något sätt skulle se ned på hotell- och restaurangbranschen. Vad får du det ifrån? Jag ser på inget sätt ned på den branschen. Det är en mycket viktig bransch.

Min enda fråga till dig är: På vilket sätt gynnar skatterabatter för hotell- och restaurangbranschen kulturtidskrifterna, taltidningarna eller scenkonsten? Att en sektor kan dra fördel av er politik gynnar inte en annan sektor. Det var den frågan jag ville ha svar på och ingenting annat.

Anf. 178 PER BILL (M) replik:

Herr talman! Jag kan hålla min replik mycket kort. Jag försöker att vara en pragmatisk politiker, och jag försöker lösa problem.

Jag återkommer under morgondagen med hur vår något förändrade budget ser ut. Det kommer ni, Niclas Malmberg, att få reda på när vi ses en kvart efter att vi har haft votering.

Jag är glad att du inte ser ned på den fantastiska utvecklingen på restaurangsidan. Men jag tror att vi måste lära oss att det är två sektorer som håller på att växa ihop.

Jag har gjort en liten sökning på de museer som finns i Stockholmstrakten. I stort sett alla har en shop där man kan köpa lite saker. Alla har ett kafé, och de allra flesta har en restaurang. Det hänger ihop. Det är till och med så att väldigt många vill bli restauratörer i ett museum eller i ett galleri därför att det ger så mycket mer. Det ger inte bara en matupplevelse, utan det ger en helhetsupplevelse.

Anf. 179 NICLAS MALMBERG (MP) replik:

Många av dessa restauranger drivs på entreprenad. Det är inte museerna själva som står för dem, och det är inte kultursektorn själv som drar fördel av de skatterabatter som ni ger, Per Bill.

Det som både du och Alliansen i övrigt borde ha lärt er av detta är att vara mer noggranna och inte ha svepande formuleringar om att ni gynnar kultursektorn totalt med era skatter och att ni då inte ser att vissa sektorer fortfarande behöver statliga bidrag. Jag hoppas att ni har lärt er att ni måste vara mer noggranna och att vi nu kan hantera detta på ett bra sätt i kulturutskottet.

Anf. 180 PER BILL (M) replik:

Herr talman! Så är det absolut. Jag kan bara säga att om man tar bort hotell, restauranger, konferenser och så vidare har vi vandrarhem – som definitivt ligger inom vår sektor – som hade åkt på 7 miljoner i skattehöjningar, stugbyar 7 miljoner, campingar 18 miljoner, förlag 105 miljoner, film, video och tv 57 miljoner, sändning av program 19 miljoner och så vidare. En del av regeringens drakoniska skattehöjningar gick alltså rakt in i hjärtat på svensk kultur.
(Applåder)

Anf. 181 GUNILLA CARLSSON (S) replik:

Herr talman! Grattis hela Kulturtidskriftssverige som äntligen har fått de borgerliga ledamöterna att lyssna på er! Några sitter säkert på läktaren.

Det är härligt att de borgerliga ledamöterna till slut har lyssnat. Vi har försökt att få er att ändra er. På det sista sammanträdet som vi hade i tisdags lyfte jag fram, precis som Rossana Dinamarca sa, att ni hade chansen att faktiskt göra denna förändring. Vi hade inte behövt stå här och ha ett så pressat tidsschema om vi inte hade haft denna situation. Men jag är inte bitter, utan jag är glad att ni äntligen har kommit till sans. Men det är klart att det är 15 miljoner som ska plockas någon annanstans. Vi får se i morgon vilka vi tyvärr får ge besked om att de blir av med dessa 15 miljoner. Men för kulturtidskrifterna, för Sverige, för demokratin och för yttrandefriheten är jag glad att vi med våra gemensamma påtryckningar har fått er att ändra er.

Sedan kan man alltid ställa frågan: Hur tänkte ni när ni gjorde den här förändringen? Men det kan vi också ta upp i morgon.

Jag hade också velat ställa frågan: Vilka är det som nu blir av med 15 miljoner? Men jag fick tidigare svaret att ni kommer att återkomma med det. Jag ser en risk med det, precis som med den här frågan, nämligen att ni nu i eftermiddag kommer med ett förslag som ingen får en möjlighet att faktiskt reagera på. Det är någon annan grupp som nu inte kommer att få del av läsfrämjande eller någonting annat. Det tycker jag är beklagligt. Det visar att den borgerliga Alliansens budget inte var genomtänkt. Man hade inte ett ordentligt budgetförslag som skulle läggas fram här i kammaren.

(Applåder)

Anf. 182 PER BILL (M) replik:

Herr talman! Jag ska fatta mig kort, eftersom jag tyckte att detta var en ganska snäll replik, möjligen bortsett från det sista. Jag kan därför bara säga att jag också är glad att vi nu försöker lösa denna situation för kulturtidskrifterna och också för barns och ungas läsande. Det fanns på detta konto 3.1 många väldigt behjärtansvärda saker. Därför är jag också mycket glad.

Anf. 183 GUNILLA CARLSSON (S) replik:

Herr talman! Jag ska också fatta mig kort. Vi får se om det är barn och unga som klarar sig och vilka det är som nu kommer att drabbas av detta i stället. Det får vi ta upp i morgondagens debatt.

Anf. 184 ROSSANA DINAMARCA (V) replik:

Herr talman! Egentligen har de båda föregående replikörerna redan sagt allt, och Per Bill har också svarat, men bara för att göra markeringen: Jag tycker att det är bra att man nu har tänkt om. Jag vet inte om det är Kulturtidskriftssverige vi ska tacka eller om det möjligen är den förra kulturministern som verkar ha tagit de borgerliga i örat rätt ordentligt.

Vilket det än är så är det bra. Men precis som de andra som har ställt frågan undrar jag över vem det nu är som ska chockas i morgon? Vem är det nu som ska få beskedet om 15 miljoner kronor mindre?

Det är en väldigt liten summa. Precis som Per Bill anförde här tidigare har vi 12,8 miljarder i den här budgeten. 15 miljoner är då ganska lite.

Sedan verkade Per Bill beklaga sig över att man inte hade mer pengar att lägga på Skapande skola. Men det handlar återigen om prioriteringar. Per Bill tycker att det är roligare att glädja de redan välbeställda med lägre skatter än att se till att vi har ett bra kulturliv som också driver demokratin framåt.

Anf. 185 PER BILL (M) replik:

Herr talman! Jag kan hålla mig kort även här. De handlar om unga som får sitt första jobb och kan få en lön som de kan leva på. Att man har gjort en skattereduktion har skapat många jobb, och det är verkligen inte jobb som går till de välbeställda. Jag skulle säga att väldigt många av dem som får sitt första jobb och som får den här subventionen tillhör

Anf. 186 ROSSANA DINAMARCA (V) replik:

Herr talman! Per Bill börjar prata om andra saker. Ska vi börja prata om vilka som har gynnats och inte gynnats vet också Per Bill att OECD i sin rapport pekar på att det är just i Sverige som klyftorna har ökat som snabbast under de senaste åren på grund av till exempel jobbskatteavdraget som har gjort den fattigaste decilen ännu fattigare och den rikaste decilen ännu rikare. Det är resultatet av borgerlig politik.

Anf. 187 PER BILL (M) replik:

Herr talman! Det är en trend som började långt tidigare. Vi är fortfarande ett av världens mest jämlika länder, och det är jag stolt över.

Anf. 188 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Herr talman! Det har varit vindstilla i kulturpolitiken under åtta år. Alliansens kulturbåt har legat stilla, fast förankrad i botten med arbetslinjens ankare.

Efter valet sjösatte vi rödgröna en helt annan båt, en större båt där fler människor får plats. Det är en båt med syftet att alla barn, oavsett om deras föräldrar har pengar över i slutet av månaden eller inte, ska få chansen att pröva sina vingar på en scen, starta ett band eller måla sin första tavla. De viktiga kultur- och musikskolorna skulle utvecklas med sänkta avgifter och mer pengar till sin verksamhet.

Den rödgröna båten är också en båt som lägger till där kulturen inte är en lika självklar del av vardagen, till exempel i miljonprogramsområdena. De som bor där skulle få möjlighet att utifrån sina egna idéer och behov, inte andras, låta kulturen bli en självklar del och också lyfta bostadsområdena.

Vi har också valt att satsa på biblioteken. De skulle få den vind i seglen som biblioteken och vi alla behöver.

Den rödgröna kulturpolitiken är en prioriterad satsning på kulturarbetarna. För oss i den rödgröna regeringen är kulturen något för de många, inte för de få. Fler skapar mer, är vår enkla och tydliga utgångspunkt.

Kultur är något av det viktigaste vi har. Genom skapande verksamheter utvecklar vi vårt sätt att tänka, lära, känna och uppfatta oss själva och vår omvärld. När vi människor skapar något bearbetar vi också intryck och utvecklar kreativitet, nyfikenhet och förmåga till nytänkande. Konst och kultur fungerar hela tiden som mötesplatser som spänner över nationsgränser, samhällsåskådningar och generationer.

Relationer skapas. Samtal uppstår. På det viset kan vi öva tillit till andra människor och förstå andra människors verkligheter. Mer kultur till fler för människor samman, för Sverige samman.

Detta, ett Sverige för mer kultur, har vi i regeringen valt att prioritera, för det är vad politik handlar om – prioriteringar. I vår budget prioriterade vi kulturen. Vi prioriterade mer kultur för fler. Vi prioriterade mångfald. Vi prioriterade yttrandefrihet.

Alliansen och Sverigedemokraterna har i stället prioriterat skattesänkningar för de redan rika.

Alliansen och Sverigedemokraterna tvingas nu efter massiva påtryckningar till eftertanke när det gäller kulturtidskrifterna. Men ni tänker ju inte om för att ni har valt att förändra det som utgör grunden för er kulturpolitik. Ni kommer ju inte att vilja satsa mer på kulturen. Det ni kommer att göra är att ta från några andra. Er ideologi är precis densamma.

Vilka är det nu som ska drabbas i stället för kulturtidskrifterna? Några som inte har lika starka och tydliga röster? Är det barnen? Är det kulturarbetarna i stort? Är det biblioteken?

Gunilla Carlsson sa att det som nu har hänt med återremitteringen visar på att Alliansens och Sverigedemokraternas kulturbudget inte var genomtänkt. Jag vill lägga till att det som nu blir mest tydligt är att kultur inte är viktigt för Alliansen och Sverigedemokraterna.

(Applåder)

Anf. 189 PER BILL (M) replik:

Herr talman! Jag ska försöka hålla mig kort.

Jag tycker ändå att det är lite tokigt att säga att det har varit total stiltje och att ingenting har hänt. Skapande skola har grundats, kommit igång och utvecklats. Det är bra att det får fortsätta.

Vi har i dag en kulturbudget som är 916 miljoner större än vad den var när Lena Adelsohn Liljeroth tog över, och vi har till exempel lagt fram den första kulturpropositionen på 35 år – *Tid för kultur*. Mellan 1974 och 2009 hände alltså ingenting, och sedan kom kulturpropositionen.

Jag har lite svårt att förstå framför allt prioriteringarna. Om jag hade haft 300 miljoner mer till kultursatsningar på olika konton hade mina satsningar sett helt annorlunda ut. Att ha fri entré för alla in genom den första dörren, oavsett om man är en tysk turist eller varifrån man nu kommer, har jag inte riktigt förstått idén med, eftersom det riskerar att gå ut över barn och unga. I dag går barn och unga gratis på alla dessa elva museer, och man går också gratis in på till exempel en Picassoutställning eller någonting sådant.

Jag hörde i medierna när finansministern fick frågan om den här underfinansierade reformen inte riskerar att barnen och de unga ibland inte skulle få gå in på Picassoutställningar och annat. Det blev ett väldigt hummande svar på detta.

Ska man då stänga ute barn och unga från specialutställningar som kanske skulle väcka deras känsla för kultur?

Anf. 190 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP) replik:

Herr talman! Skapande skola i all ära, men Skapande skola var inte tillräckligt som det var. Det var därför vi gjorde prioriteringen att utveckla konceptet Skapande skola, som framför allt har fungerat som en kanal för att transferera medel för mer kultur i skolan. Det var inte tillräckligt, och därför gjorde vi den satsningen.

När du talar om museerna, Per Bill, ser du dem som någon sorts dagis där man kan släppa in sina barn? Vi måste öppna upp museerna också för

de vuxna, för hela befolkningen, för tyska turister eller vilka turister som helst.

Det måste vara svårt att vara kulturpolitisk talesman för Moderaterna och Alliansen när du hela tiden behöver bekräfta att skattesänkningar är vägen framåt även för kulturen. Sverige polariseras. Befolkningen delas upp. Just nu kan vi i gruppen unga se att skillnaderna mellan vilket liv de lever, vilken information de tar till sig och vad de har för värderingar aldrig varit större. Sverige behöver mer kultur, inte mindre.

Jag vet inte om du vill att vi ska tycka synd om dig, Per Bill, när du hela tiden använder uttryck som ”om jag hade haft ännu mer pengar”. Det är fråga om prioriteringar. Antingen är kultur viktigt eller så är det inte viktigt. För oss rödgröna är kulturen viktig, det viktigaste. Därför prioriterar vi kulturen.

(Applåder)

Anf. 191 PER BILL (M) replik:

Herr talman! Den här gången ska jag försöka hålla mig kort. Kulturministern har alldeles rätt; kultur är jätteviktigt. Tillsammans med högre utbildning och forskning tillhör kulturen de allra viktigaste satsningar vi kan göra om vi vill skapa ett samhälle som får människor att växa, som får människor att trivas och som får människor att bli kreativa. Då ska vi naturligtvis börja så tidigt som möjligt och se till att alla barn och unga får många möten med kulturen och många möten med olika delar av kulturen, oavsett om det är hiphopdans på Fryshuset, klubbkultur på Södra Teatern eller en föreställning på Operan.

Alla sorters kultur är viktigt. Därför blir jag lite oroad. Vi har tittat på vad det skulle kosta att finansiera en full satsning så att alla får gå in gratis på museerna. Den siffra vi haft har legat i närheten av 300 miljoner. Är det en felaktig siffra som departementet haft tidigare eller har det plötsligt blivit mycket billigare? Det är min fråga.

Anf. 192 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP) replik:

Herr talman! Den ska du få svar på, Per Bill. Jag vet inte om du inte hört eller om jag varit otydlig tidigare, men den siffran stämmer inte. Ja, den är felaktig. Det kostar 80 miljoner, punkt slut. Vi har räknat in allt, vilket vi också har kommunicerat, som ska ingå i fri-entré-reformen, och den kostar 80 miljoner, inget annat.

Du inledde med att säga hur viktig kulturen är för våra barn, för unga, för alla i samhället, och att det är det viktigaste vid sidan av forskningen. Men så satsa på det då! Varför prioriterar Alliansen och Moderaterna, tillsammans med Sverigedemokraterna, att sänka skatterna för de rika? Inom vårt område, kulturområdet, blir det tydligt vad som är viktigt på riktigt. Ni vill att kulturen ska vara ett söndagsnöje för dem som har råd. Ni vill inte att kulturen ska vara tillgänglig för alla. Varför kan ni inte säga det och vara tydliga med det, i stället för att förespegla att ni tycker att kultur är viktigt? Ni bara pratar.

Anf. 193 ARON EMILSSON (SD) replik:

Herr talman! Det var många anklagelser och märkliga slutsatser om Sverigedemokraterna. Vi kunde höra att Sverigedemokraternas budget

kommer höginkomsttagarna till del, att vi prioriterar skattesänkningar och att vi bara gynnar de rika. Det har gjorts uträkningar om det, och det är tydligt att våra budgetförslag kommer låg- och medelinkomsttagare, inte minst kvinnor, mest till del. Det är de som gynnas av våra budgetförslag.

Vi har tidigare kunnat samverka med de rödgröna, till exempel när det handlade om att förhindra höjd brytpunkt i statlig inkomstskatt och andra reformer som ensidigt skulle ha gynnat höginkomsttagare.

Nej, Sverigedemokraterna saknar inte visioner på kulturområdet, snarare tvärtom. Du har själv sett vårt budgetförslag, Alice Bah Kuhnke. Du har lyssnat på debatten. Det är tydligt att vi har visioner och målsättningar som på många områden är högre än regeringens, så också på kulturområdet.

Låt mig komma med en sakupplysning. Det var inte så att Sverigedemokraterna och Alliansen hade samma budgetförslag inledningsvis. Att det vid en helhetsbedömning blev Alliansens budgetförslag som vann vårt gehör är inte detsamma. Jag kan snarare tycka att regeringen sviker kulturområdet. Du säger att kultur ska vara tillgängligt för alla. Ja, i Storstockholm, verkar det som.

Var är visionerna, anslagen och den politiska viljan när det gäller fri-luftslivet och när det gäller idrottslivet, som nu tvingas prioritera mellan barn- och ungdomsverksamhet och elitidrottssatsningar? Var finns de visionerna? Var finns visionerna och anslagen för Riksantikvarieämbetet och kulturmiljövården, som ser ett ökat behov men får mindre anslag?

Anf. 194 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP) replik:

Herr talman! Aron Emilsson, Sverigedemokraterna, jag har svårt att lyssna och verkligen höra vad det är du säger, för jag kan inte ta det på riktigt allvar när du representerar ett parti som går emot sin egen politik – den som ni gick till val på. Du försöker ursäktas dig med att Sverigedemokraterna inte röstade för Alliansens politik och försöker hitta abrovinker till det som ni faktiskt har gjort i den här kammaren. Ni röstade mot er egen politik.

Inte heller det du säger nu kan jag ta på allvar. Är det satsningar som ni vill göra eller är det bara prat? Du räknar upp en massa saker som ni vill satsa på, än det ena, än det andra, och säger att ni vill satsa ännu mer pengar. Men vad finns det för sanning i det? Nästa dag kommer du att gå emot din egen politik. Det är bara tomma ord.

(Applåder)

Anf. 195 ARON EMILSSON (SD) replik:

Herr talman! Låt mig upprepa det jag sade tidigare. I parlamentariska församlingar, inte minst i Sveriges riksdag, läggs ett flertal budgetmotioner fram. Vi röstade för vårt budgetförslag i första hand. Det hade de rödgröna och Alliansen naturligtvis också kunnat göra om de ville ha de ökade anslagen till de satsningar och reformer som vi presenterade på det här utgiftsområdet. Det valde man att inte göra. Då står två förslag mot varandra, och vid en helhetsbedömning vann Alliansens förslag gehör. Vi ansåg den åtminstone kunna vara finansierad, och den hade vid en helhetsbedömning tackning.

Det är inte trovärdigt att som kulturminister stå och tala om att kulturen är viktig, relevant och central för alla i hela landet om det samtidigt är så som vi under sommaren och hösten hört att det är. Vi ser att behoven på kulturmiljöområdet ökar i hela landet, vi ser att Riksantikvarieämbetet inte kan fullgöra alla sina uppdrag på grund av att de inte får ökade anslag och vi ser att friluftslivet skriker efter mer resurser för att kunna utveckla sin verksamhet för barn och unga, det som kulturministern anser vara viktigt. Och vi ser att idrottslivet behöver prioritera mellan barn- och ungdomsverksamhet och exempelvis elitidrottssatsningar.

Vad har ni för visioner kring detta? Vilka är era egna förslag för det? Det framgår inte.

Anf. 196 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH

KUHNKE (MP) replik:

Herr talman! Aron Emilsson, Sverigedemokraterna! Ledamöter i Sveriges riksdag! Sverige behöver mer kultur. Därför prioriterade den rödgröna regeringen att satsa på kulturen. 365 miljoner kronor har nu dragits bort från kulturen. Sverige är ett splittrat land. Människor i vårt land dras isär. Sverige behöver mer kultur.

Jag är oerhört ledsen och också arg för att det nu inte blir så. Det ska bli mycket intressant att se vad Alliansen och Sverigedemokraterna i kulturutskottet har för överraskning till oss i morgon och vilken grupp det är som nu kommer att drabbas. Jag är mycket orolig för framtiden. Vi lever i en tid när Sverige behöver mer kultur, inte att vi återigen går in i ett kulturellt mörker.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

(Beslut fattades under § 21.)

§ 19 Allmän miljö- och naturvård

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15: MJU1

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård (prop. 2014/15:1 delvis) föredrogs.

Anf. 197 MATILDA ERNKRANS (S):

Herr talman! För bara någon månad sen uttryckte jag i denna kammare att Moderaterna och den tidigare borgerliga regeringen tillsammans visade alltför låga ambitioner i miljö- och klimatfrågan, lokalt, nationellt och internationellt. Jag sa att det var uppenbart efter att ha sett de borgerliga partiernas skuggbudget. Ambitionerna hos Alliansen tillsammans var inte tillräckligt höga. Att spara 1,5 miljard på miljöbudgeten kändes både verklighetsfrånvänt och omodernt.

Då, för någon månad sedan, kände jag ändå en förtröstan i att väljarna efter åtta år av borgerlig allianspolitik tydligt hade valt bort den för de kommande fyra åren. Jag hoppades då att den tid skulle vara förbi när man satte skattesänkningar före jobben, satte skattesänkningar före att

bygga välfärden starkare och satte skattesänkningar före att motverka det största hotet mot mänskligheten genom tiderna: miljö- och klimatutmaningen.

Det var innan den borgerliga alliansbudgeten hade röstats igenom i denna kammare med förhandsaviserat stöd från Sverigedemokraterna.

Nu står vi här med det faktum att den miljöpolitik som väljarna röstade bort så sent som i september är den politik som kommer att få råda. Det är vad som händer, och det är illa.

Det blir inga ökade ambitioner på klimatområdet i form av lokala klimatinvesteringsprogram. Det blir inga mer pengar till klimatanpassning eller till förstärkningar av möjligheterna att sanera förorenad mark. Det blir ingen satsning på stärkt biologisk mångfald eller på havsmiljön för att säkra våra ekosystem för framtiden. Det blir inga höjda ambitioner, punkt.

Herr talman! Ändå ser det just nu rätt bra ut i folkopinionen. Det är uppenbart att väljarnas förtroende har stärkts för en socialdemokrati som anstränger sig för att skapa det bästa för Sverige. Väljarna synes uppskatta att Stefan Löfven i mer än ett års tid, gång på gång, har bjudit in till samtal och samarbete över blockgränserna för Sveriges bästa och att han tillsammans med Miljöpartiet har ansträngt sig för att försöka lösa ett svårt parlamentariskt läge.

Det verkar dock ha straffat sig för de borgerliga partierna i Alliansen att vägra samverka. Kanske håller den delen av klokskap i folkopinionen i sig så att vi åter kan få göra verklighet av en politik som bekämpar arbetslöshet, som höjer kunskapsresultaten i skolan och som stoppar miljöförstörelsen – i samverkan med fler partier.

Sverige och världen hade behövt en framåtsyftade miljöpolitik och ett mod att satsa på en framtid för arbete och utveckling och för en välfärd kombinerad med gröna investeringar som bär hållbarhet. Sverige och världen hade behövt en aktiv och progressiv klimat- och miljöpolitik baserad på breda majoriteter och långsiktighet.

Herr talman! Att Sverigedemokraterna uppenbart valt de borgerliga partierna i Alliansen står utom allt tvivel. Men jag hoppas verkligen att det inte betyder att alla de borgerliga partierna väljer Sverigedemokraterna.

Jag är övertygad om att det måste finnas flera goda krafter på de borgerligas kant som väljer öppenhet, frihandel, rättvisa, solidaritet, jobb, utbildning och ökade miljö- och klimatambitioner framför Sverigedemokraternas intolerans.

Det kom inte som någon direkt överraskning att Sverigedemokraterna valde högerhörnet. Men jag är ändå lite fascinerad över hur lätt det var att aktivt stödja den borgerliga alliansen. Sverigedemokraterna valde faktiskt en budget som ger mindre till kvinnor, mindre till familjer med små inkomster och mindre till landsbygden – men precis samma till migration.

Det toppas med ett stöd till statsministerkandidaten Anna Kinberg-Batra som är en kvinna med god koll på Stockholms innerstad, där hon levt hela sitt liv, men som vi kan ana har lite mindre känsla för landsbygden.

Sverigedemokraterna valde som sagt den borgerliga alliansen. Men jag lever på hoppet om att de borgerliga partierna inte väljer

Sverigedemokraterna utan ett mer progressivt framtidsyftande arbete för ett bättre Sverige. Ni vet var vi finns.

Herr talman! Verkligheten är just nu allt annat än munter. Om jordens temperatur fortsätter att stiga i den takt som forskarna ser kommer det att få allvarliga konsekvenser för allt liv på jorden, även vårt.

I detta läge tar de borgerliga partierna i Alliansen bort en femtedel av miljöbudgeten. Man gör en minskning av regeringens förslag med 22 procent. Det är pengar som Miljö Sverige kunde ha fått.

Regeringen – Socialdemokraterna och Miljöpartiet – i samverkan med Vänsterpartiet ville med förslagen i budgetpropositionen på riktigt höja anslag och ambitioner på nationell och global nivå för att ta ledningen i miljöarbetet. Regeringen vill att Sverige ska gå före och visa vad som är möjligt och aktivt lägga förslag som gör att det möjliga också blir verklighet.

Regeringens klimat- och miljö satsningar i budgetpropositionen för 2015 var satsningar som länge har efterfrågats på såväl nationell som regional nivå. Vi talar om satsningar på 1 ½ miljard bara på miljöbudgeten. Totalt läggs i regeringens budgetförslag över 4 miljarder av reformutrymmet på klimat och miljö. Därtill förstärks miljöskatternas styrande effekt med uppemot 3 miljarder.

Det är möjligt att forma ett Sverige där människor sätts före skattesänkningar. Det går att tillförsäkra ett starkt, nytt och stort engagemang för ett ambitiöst klimatarbete, för en stärkt biologisk mångfald, för havsmiljö och för giftfri miljö och för att bygga välfärd i en hållbar värld. Det är de nya jobben som kan och ska växa fram i och omkring miljöarbetet.

Sverige ska konkurrera med kunskap, gröna innovationer och med den styrka som ett samhälle som håller ihop har. Vi ska gå före och visa att vi fortfarande kan vara ett föregångsland internationellt.

Detta och mer därtill är det som vi tar med oss in i en ny valrörelse. Nu satsar vi allt på något bättre efter extravalet den 22 mars.

Avslutningsvis, herr talman, vill jag hänvisa till det särskilda yttrande som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet avgivit gällande vårt förslag till miljöbudget och därtill yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet i den del som hanterar förslaget från regeringen att annullera överskottet av utsläppsrätter från Kyotoprotokollets första åtagandeperiod. Det är det bästa sättet att garantera att gjorda utsläppsminskningar faktiskt blir bestående.

Sverige sänder med detta en tydlig signal om politiskt ansvar i klimatpolitiken. Det är bra att en bred majoritet av riksdagens partier nu är överens om att annullera överskottet av utsläppsrätter. Det ger hopp för framtiden.

(Applåder)
(forts. § 22)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.57 på förslag av talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

§ 20 Beslut om ärende som slutdebatterats den 17 december

JuU1 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Punkt 3 (Antagningen till polisutbildningen)

1. utskottet

2. res. 1 (SD)

Votering:

265 för utskottet

48 för res. 1

36 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 102 S, 75 M, 22 MP, 20 C, 17 V, 17 FP, 12 KD

För res. 1: 48 SD

Frånvarande: 11 S, 9 M, 1 SD, 3 MP, 2 C, 4 V, 2 FP, 4 KD

Punkt 15 (Egen brottskod för hatbrott)

1. utskottet

2. res. 4 (V)

Votering:

296 för utskottet

17 för res. 4

1 avstod

35 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 102 S, 75 M, 48 SD, 23 MP, 20 C, 16 FP, 12 KD

För res. 4: 17 V

Avstod: 1 S

Frånvarande: 10 S, 9 M, 1 SD, 2 MP, 2 C, 4 V, 3 FP, 4 KD

Lawen Redar (S) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats ha avstått från att rösta.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

§ 21 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

FiU2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU3 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU4 Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.
Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU5 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen
Kammaren biföll utskottets förslag.

TU1 Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Punkt 3 (Förbifart Stockholm)

1. utskottet
2. res. 1 (S, MP, V)

Votering:

174 för utskottet

36 för res. 1

104 avstod

35 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 75 M, 48 SD, 2 MP, 20 C, 17 FP, 12 KD

För res. 1: 19 MP, 17 V

Avstod: 103 S, 1 MP

Frånvarande: 10 S, 9 M, 1 SD, 3 MP, 2 C, 4 V, 2 FP, 4 KD

Annika Hirvonen (MP) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha avstått från att rösta.

Jan Lindholm (MP) anmälde att han avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Pernilla Stålhammar (MP) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats som frånvarande.

Punkt 5 (Myndighetsstruktur inom trafikområdet)

1. utskottet
2. res. 3 (SD)

Votering:

267 för utskottet

47 för res. 3

35 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 102 S, 75 M, 1 SD, 23 MP, 20 C, 17 V, 17 FP, 12 KD

För res. 3: 47 SD

Frånvarande: 11 S, 9 M, 1 SD, 2 MP, 2 C, 4 V, 2 FP, 4 KD

Johan Büser (S) anmälde att han avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

KrU1 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Återförvisningsyrkande (M)

Proposition ställdes först beträffande det under överläggningen framställda yrkandet om återförvisning av ärendet till kulturutskottet för ytterligare beredning.

För bifall krävdes att minst en tredjedel av de röstande röstade ja till yrkandet.

Votering:

284 för bifall

22 för avslag

5 avstod

38 frånvarande

Talmannen konstaterade att minst en tredjedel av de röstande hade röstat ja till återförvisningsyrkandet.

Kammaren hade således bifallit återförvisning av ärendet till kulturutskottet för ytterligare beredning.

Partivis fördelning av rösterna:

För bifall: 103 S, 75 M, 18 SD, 23 MP, 20 C, 16 V, 17 FP, 12 KD

För avslag: 22 SD

Avstod: 5 SD

Frånvarande: 10 S, 9 M, 4 SD, 2 MP, 2 C, 5 V, 2 FP, 4 KD

Kallelse till sammanträde

Talmannen kallade på uppdrag av kulturutskottets ordförande kulturutskottet till sammanträde 15 minuter efter voteringens slut.

§ 22 (forts. från § 19) Allmän miljö- och naturvård (forts. MJU1)

Anf. 198 JOHAN HULTBERG (M):

Herr talman! Vi bor i ett fantastiskt land – ett land med en fantastisk natur. För såväl vår egen som för kommande generationers skull måste vi vara oerhört rädda om den. Under Alliansens åtta år i regeringsställning fördes en samhällsekonomiskt effektiv miljö- och klimatpolitik. Det var en politik som gav goda resultat i naturen utan att kosta skattebetalarna skjortan. Exempelvis närapå fördubblades utsläppsminskningstakten. Sveriges framgångsrika klimatarbete lyfts ofta och av många internationella organisationer fram som ett gott exempel – detta inte minst eftersom Sverige har lyckats förena en stark ekonomisk utveckling med just minskande utsläpp.

Att Sverige är ett gott exempel inom klimatpolitiken bekräftades nyligen av Germanwatch som i sin årliga rankning, Climate Change Performance, placerade Sverige, näst efter Danmark, i topp av världens länder. OECD, som har granskat Sveriges miljö- och klimatpolitik under perioden 2004–2014 ger oss också mycket beröm, och det på en lång rad områden. OECD lyfter bland annat fram det faktum att den svenska ekonomin är en av den industrialiserade världens absolut minst koldioxidintensiva. Det innebär alltså att vi har väldigt låga utsläpp i relation till vår bnp, och det trots att vi i Sverige har en stor och omfattande energikrävande basindustri.

Herr talman! OECD lyfter också fram det faktum att vi i Sverige har ett lägre kväveöverskott per hektar jordbruksmark jämfört med andra länder kring Östersjön. Blickar man tillbaka ser man också att det svenska jordbrukets målmedvetna arbete inom bland annat projektet Greppa näringen har varit oerhört framgångsrikt. Sedan 1995 har kväveöverskottet minskat med 40 procent, och de svenska jordbrukarna fortsätter ensträvet att sträva efter att minska näringsläckaget. Detta gör man bland annat genom att implementera ny, modern teknik och genom att vidta fysiska åtgärder i form av att anlägga skyddszoner, våtmarker och mycket annat.

Alliansens satsning på lokala vattenvårdsprojekt, så kallade LOVA-projekt, har också varit framgångsrik och uppskattad. Det visar bland annat utskottets egen utvärderingsrapport som redovisas i det betänkande som vi nu debatterar.

Det svenska jordbruket ligger alltså i framkant när det gäller att minska växtnärlusterna. Ur miljösynpunkt är det därför viktigt att värna det svenska jordbruket. Ur miljösynpunkt är därför S, MP:s och V:s förslag om en återinförd straffskatt på det svenska jordbruket i form av en handelsgödselskatt kontraproduktiv. Skatten riskerar att slå ut svenskt miljösmart jordbruk och därmed bara flytta utsläpp och miljöbelastningen till andra länder. Är målsättningen för de rödgröna partiernas politik att straffa ut Östersjöns, och kanske rent av Europas, mest miljöanpassade jordbruk?

Herr talman! Moderaterna och Alliansen har högre ambitioner än så. Vi vill föra en politik som gör verklig skillnad och som därmed minskar utsläppen – inte bara flyttar dem. För svenskt vidkommande är omställningen av transportsektorn och fordonsflottan det mest påtagliga området. Transportsektorn står nämligen för omkring en tredjedel av de svenska utsläppen. Under Alliansens ledning tog dock omställningen av transportsektorn och fordonsflottan ordentlig fart. Utifrån visionen om en fossiloberoende fordonsflotta har vi tagit steg för steg för att minska transportsektorns klimatbelastning.

Tack vare miljöbilsbonus, nedsatta förmånsvärden och mycket annat har vi gått från att ha haft Europas äldsta och mest bränsletörstiga fordonsflotta näst efter Albanien till att först ha haft en miljöbilsboom och nu också en supermiljöbilsboom. Tyvärr skapade den rödgröna regeringens besked i budgetpropositionen en stor osäkerhet om supermiljöbilspremiens framtid. Dels avsatte inte regeringen tillräckligt med medel till den alltmer populära premien, dels aviserade man förändringar av reglerna. Det skapade stor osäkerhet hos såväl konsumenterna som producenterna och återförsäljarna, men tack vare Alliansens budget tillförs nu rejält med resurser till supermiljömilspremien.

Alliansen avsätter hela 115 miljoner mer per år än vad regeringen föreslog. Vi ger också ett tydligt besked om att dagens regler ska gälla till dess att premien ersätts av ett så kallat bonus–malus-system. Ett sådant system menar vi bör vara på plats senast den 1 januari 2017, och vi är glada över att regeringspartierna delar Alliansens uppfattning i frågan.

Tack vare Alliansens resursförstärkning och klara besked om premiens utformning kan vi nu upprätthålla ett högt tempo i omställningen av fordonsflottan och se till att allt fler supermiljöbilar rullar ut i trafik. Det är bilar som är laddbara och vars ägare nu också har att se fram emot en allt bättre utbyggd laddinfrastruktur eftersom Alliansen också satsar på 10 000 nya laddstolpar.

Avslutningsvis, herr talman, välkomnar jag att S, MP och V nu i stor utsträckning omfamnar Alliansens miljö- och klimatpolitik. Det borgar för en bättre politik. De rödgröna partierna var tidigare oerhört kritiska mot bland annat det faktum att Alliansen använder kostnadseffektiva klimatinvesteringar i andra länder som ett verktyg för att nå våra klimatmål. I regeringsställning omfamnar man nu den politiken. Man till och med höjer anslaget för insatser för internationella klimatinvesteringar. Det tycker jag är bra.

Vidare är jag glad över att regeringen är mycket tydlig med att den av alliansregeringen påbörjade satsningen på en handlingsplan för en giftfri vardag utgör en viktig del i arbetet för att nå miljökvalitetsmålet Giftfri miljö. Så sent som i våras beslutade också riksdagen om propositionen *På väg mot en giftfri vardag – plattform för kemikaliepolitiken*. Med den har Sverige fått en samlad strategi för att nå miljökvalitetsmålet och tydliga etappmål på vägen dit.

Herr talman! Samma sak gäller arbetet med biologisk mångfald. Tack vare Alliansens arbete finns nu en strategi på plats när det gäller arbete med biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

Med det vill jag yrka bifall till utskottets förslag. Jag står naturligtvis också bakom den motivreservation som Alliansen har lämnat rörande annullering av utsläppsrätter, men för tids vinnande väljer jag att inte yrka bifall till den.
(Applåder)

I detta anförande instämde Gunilla Nordgren och Cecilie Tenfjord-Toftby (båda M).

Anf. 199 MATILDA ERNKRANS (S) replik:

Herr talman! Efter åtta år av moderatstyrd allianspolitik vet vi att 14 av 16 miljömål inte kommer att nås. De beräknas inte heller nås med den politik och den budget som ni lägger fram. Ni röstades bort så sent som i september. Alliansen förlorade det valet. Ändå kommer ni tillbaka till den här kammaren med precis samma politik. Finns det inga reflexioner, och är det inga lärdomar som Moderaterna och Alliansen har dragit av att ni förlorade valet i september? Det är min första fråga.

Regeringen gör här en historisk satsning på miljöbudgeten. Vi ökar den med 1 ½ miljard. Det är jag stolt över. Det skulle göra det betydligt lättare att nå fler av de miljömål som vi har kvar att nå.

Johan Hultberg bygger sitt förtroende och sin bas som moderat från Växjö – en ort som kallar sig Den gröna staden. Att sanera förorenad mark är viktigt inte bara av miljö- och hälsoskäl, utan det är något som ofta efterfrågas inte minst av kommuner som vill kunna använda marken till bostadsbyggande och företagsetableringar. Men först måste man sanera marken. Regeringen föreslog i budgeten 170 miljoner kronor till en ökning av saneringen av förorenad mark. Detta avvisas i alliansbudgeten, så det blir inga sådana pengar. Det betyder att inte ett enda nytt saneringsprojekt kommer att kunna påbörjas under 2015.

Jag vill fråga Johan Hultberg: Hur ser du på effekterna av detta när det gäller jobb och utveckling?

Anf. 200 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Jag är glad att Matilda Ernkrans avslutar sitt replikskifte med att tala om jobb och ekonomi. Det är just det som är en förutsättning för att vi ska ha råd att sanera förorenade områden och för att vi ska ha råd att kunna göra omfattande satsningar på utbyggd järnväg, miljöforskning, internationella klimatinsatser och så vidare.

Det är här den stora konflikten fortfarande finns i Sveriges riksdag och i den politiska diskussionen i svensk politik. Alliansen står upp för arbetslinjen och menar att valet som Stefan Löfven nu är på väg att utlysa till den 22 mars i någon mening blir en folkomröstning om arbetslinjen.

Det är tydligt att regeringen nu väljer att kraftigt höja skatterna på jobb och företagande, att skicka notan till företagen och att låta Sveriges unga betala för att man kortsiktigt ska kunna stå här i kammaren och skryta om att man i det korta perspektivet har högre anslag än dem som Alliansen kom fram till.

Men miljö- och klimatpolitiken är oerhört långsiktig, herr talman. Man måste föra en politik som inte bara gäller över krönet, utan den måste vara långsiktig och gälla över lång tid. Det förutsätter en politik som leder till fler jobb och ökade skatteintäkter. Bara så har vi råd att

göra de investeringar som krävs och som vi i mångt och mycket är överens om.

Under Alliansens tid blev det 300 000 fler jobb. Skatteintäkterna ökade. Tack vare det har vi kunnat göra investeringar i infrastrukturen. Vi har fördubblat järnvägsunderhållet. Vi har kunnat satsa 1,3–1,4 miljarder om året på energiforskning. Miljöbudgeten har de facto också höjts under tiden samtidigt som vi har fått en mer kostnadseffektiv politik på plats.

Matilda Ernkrans står här och skryter om att hon har högre anslag. Men frågan är vilken effekt de här åtgärderna ger. Det går inte att läsa om det i den budgetproposition som regeringen lämnade. Den är väldigt svag när det gäller analys och konsekvensbeskrivningar.

Det hade varit intressant att höra från Matilda Ernkrans vad till exempel kvotstödet ger.

Anf. 201 MATILDA ERNKRANS (S) replik:

Herr talman! Det jag hör från Moderaternas Johan Hultberg är att skattesänkningar även fortsättningsvis kommer att sättas före jobben, före välfärden och före miljön. Det är omodernt, och det är beklagligt.

Du svarar egentligen inte på frågan, Johan Hultberg. Att avvisa en förstärkning av anslaget för förorenad mark får till effekt att inte ett enda nytt saneringsprojekt kommer att kunna beviljas under hela 2015. Vad får det för effekter på jobb och utveckling? Du måste, liksom jag, veta hur många kommuner som behöver marken till exempelvis bostadsbyggande och företagsetableringar. Du menar väl inte att ni avvisar pengarna till sanering av förorenad mark och inte vet vilka effekter det har på jobb och utveckling?

Ni avvisar en femtedel av miljöbudgeten. Det är vad ni gör. Och vi är inte alls överens. Vi kan kanske vara överens om vad som krävs. Men vi är definitivt inte överens när det gäller att finansiera och lägga aktiva förslag för att också nå det som krävs. Ni avvisar en femtedel av miljöbudgeten. Det kan väl ändå inte vara så att ni, som säger er stå för arbetslinjen, inte har räknat på vilka effekter det får för jobben, välfärden och miljön? I ett enda klubbslag avvisar ni en femtedel av miljöbudgeten – det som skulle kunna skapa bättre miljö, bättre hälsa och bättre välfärd – men också alla jobb i och kring en progressiv miljöpolitik.

Du får gärna svara på frågan den här gången. Vad för det för effekter på jobb och utveckling?

Anf. 202 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Ja, vad får det för effekt på jobb och utveckling om man gör det 40 000 kronor dyrare att anställa en ung person? Det är frågan som vi måste ställa oss. Det är det som debatten handlar om i grunden.

Ni har valt att kraftigt höja skatterna på företagande och på arbete, Matilda Ernkrans. Då har ni möjlighet att kortsiktigt pytsa ut lite högre bidrag och lite satsningar inom miljöpolitiken. Men långsiktigt äventyrar ni förutsättningarna för att bedriva effektiv och ambitiös miljö- och klimatpolitik.

Jag noterar att du inte valde att svara på min fråga om vilka effekter Kloktsystemet kan tänkas ge. Tidigare utvärdering av investeringsstöd till kommuner och landsting har nämligen visat att de är bristfälliga och

inte särskilt effektiva. Konjunkturinstitutet visade i sin utvärdering av det tidigare Klimpbidraget att systemet var förenligt med oerhört höga administrativa kostnader, att många projekt hade genomförts även utan stöd, att det fanns stor risk för dubbelstyrning och att stöden kunde ha fördelats mer kostnadseffektivt.

Trots den omfattande kritiken återkommer de rödgröna nu med ett förslag om att upprätta ett liknande stöd. Om man försöker läsa i budgetpropositionen hur regeringen har tänkt säkerställa att stöden verkligen bidrar till utsläppsminskningar är den text som finns om stödsystemet så lång att den ryms i ett par Twitterinlägg.

De rödgröna vill satsa 200 miljoner nästa år och därefter 600 miljoner per år på något som de inte har analyserat effekterna av. Jag tycker inte att det är ett ansvarsfullt sätt att handskas med skattebetalarnas pengar. Är det ett ansvarsfullt sätt att handskas med skattebetalarnas pengar att satsa 2 miljarder kronor under den kommande fyraårsperioden på något som man inte har analyserat ordentligt, som man inte vet effekterna av? Det kanske blir som med tidigare system där pengarna gick till administration och till att stödja projekt som ändå hade blivit av.

Nej, en ambitiös miljöpolitik kräver en politik för fler jobb och att man genomför åtgärder som är kostnadseffektiva.

Anf. 203 MARTIN KINNUNEN (SD):

Herr talman! Sverigedemokraterna betraktar merparten av dagens miljöproblem som en konsekvens av att samhället inte i tillräckligt hög grad låtit sig vägledas av den konservativa principen om varsamt framåtskridande. Försiktighetsprincipen är således central inom Sverigedemokraternas miljöpolitik, både när det gäller att förhindra uppkomsten av nya miljöproblem och när det gäller valet av metoder för att motverka de redan befintliga problemen.

Det som jag läste upp kommer direkt från Sverigedemokraternas principprogram och visar tydligt på behovet av ett starkt socialkonservativt parti inom miljöpolitiken.

Vi har ett särskilt yttrande som vi hänvisar till i dag. Där redogör vi för den ambitiösa miljöpolitik som vi allra helst hade velat föra. Vi klargör också varför vi agerade som vi gjorde under budgetprocessen.

Jag vill börja med att lyfta fram den mycket ambitiösa satsningen på Östersjön som vi presenterade. Sverige har lång kust, som till större delen består av just Östersjökust. Östersjön representerar stora naturvärden men även stora kulturella och ekonomiska värden. Det är vårt ansvar att förvalta dessa värden för kommande generationer. Vi har i dag stora problem med övergödning, miljöfarliga gifter och utfiskning. Bestånden av torsk och strömming har visserligen återhämtat sig, men vi förordar fortfarande en strikt reglering av fisket så att denna viktiga resurs kan bevaras inför kommande generationer.

I så kallade referensområden, alltså områden som inte påverkas av lokala utsläpp, mår fisken inte bra. Slutsatsen är att miljösituationen i Östersjön är fortsatt alarmerande och djupt otillfredsställande. Sverigedemokraterna vill genom insatser i Sverige och genom regionalt arbete intensifiera ansträngningarna att bevara och förbättra Östersjöns miljösituation. Det är ingen liten uppgift. Vi har därför anslagit en extra miljard under budgetperioden just till detta.

Den biologiska mångfalden är ett annat område som vi sverigedemokrater har lyft fram. Det handlar om att bevara och förvalta ett arv. Det är inte något som vi vill sätta en prislapp på. Vi vill helt enkelt bevara de arter vi har i Sverige inför framtiden. Det handlar om en ansvarsfull miljöpolitik. Genom att kraftigt höja ambitionen för skötseln och de artbevarande programmen samtidigt som vi väljer att bibehålla anslagen för ytterligare expansion kan vi sätta fokus på att lösa de stora problem som finns vad gäller underhåll. Skötseln är nämligen kraftigt eftersatt i dag. Vi behöver därför ett tydligare fokus på detta område.

Man kan lätt se att Sverigedemokraternas inriktning ligger på insatser i vår närmiljö, där vi kan göra skillnad på riktigt. Den politik som vi bedriver ska ge ett tydligt avtryck, och de resurser vi fördelar ska användas effektivt.

Pengar ska användas där de gör maximal nytta. Så är i dag inte fallet när det gäller exempelvis klimatpolitiken och energipolitiken. Regeringen vill genom att motarbeta kärnkraften med den ena handen genomföra en dyr energipolitik där vi i praktiken kommer att göra oss beroende av fossila källor, antingen i Sverige eller från andra länder. Samtidigt vill de med den andra handen genomföra dyra och ineffektiva klimatåtgärder. Det handlar om storskaligt slöseri med skattemedel. Och det är ingenting som vi kommer att ställa oss bakom. De vill till exempel satsa ett par miljarder på att återinföra klimatinvesteringar i kommuner och regioner. Det är en dyr och ineffektiv satsning. Den har vi prövat, den har sedan utvärderats och den har slutligen förkastats. Att vi slapp den ineffektiva klimatåtgärden var också en av de större sakpolitiska vinsterna med att regeringens budget föll.

Nu när Stefan Löfven enligt det senaste av många besked har klargjort att budgeten är överspelad – det sa han till och med innan vi hann påbörja den här debatten – undrar vi om Socialdemokraterna tänker framhärda i att lägga fram det förslaget även i valet. Jag hoppas att så inte är fallet.

Jag vill tydliggöra att vi sverigedemokrater tar klimatområdet på största allvar, trots att vi inte har sett några betydande temperaturhöjningar de senaste 17–18 åren.

Om vi ska minska utsläppen på global nivå är det på global nivå som insatserna måste genomföras. Vi välkomnar alla insatser som genomförs i dag för att få till stånd globala utsläppsminskningsavtal, även om utsikterna för att lyckas med detta är allt annat än goda. Snart står USA och Kina för kanske hälften av världens utsläpp. Kina tänker fortsätta öka utsläppen i 15 år till. Det kan få dramatiska effekter. Och vi har utvecklingsländer som befinner sig mitt i en industriell revolution där incitamenten att bromsa denna utveckling upplevs som mycket svaga i dag sett till de faktiska resultat som vi kan se på klimatområdet.

Det finns alltså all anledning till frustration. Men denna frustration får inte leda till att vi använder skattemedel ineffektivt, straffbeskattar landsbygd och basindustri och på detta sätt ser till att utsläppen och jobben flyttas till andra länder.

Om vi ökar kostnaderna på energiområdet och för företagen, ja, då kommer jobben att flytta utomlands. För varje procent som energipriserna ökar minskar exporten med 1,6 procent, har EU-kommissionen kommit fram till.

Vad vi behöver är en realistisk miljö- och klimatpolitik där vi inser att det globala perspektivet är centralt och att vår möjlighet att påverka kanske inte är så stor som vi skulle önska. I detta läge borde fokus ligga på forskning till stöd för alternativa koldioxidfria energikällor. Detta har vi lagt fram förslag om i riksdagen. Man bör till exempel forska på andra generationens kärnkraft.

Det är först när det finns kostnadseffektiva alternativ till dagens fossila bränslen som vi kan uppnå utsläppsminskningar.
(Applåder)

Anf. 204 MATILDA ERNKRANS (S) replik:

Herr talman! De borgerliga partierna i Alliansen med en stödröst från Sverigedemokraterna röstade ju igenom lägre ramar än regeringens förslag den 3 december – 1 ½ miljard lägre ramar för miljöbudgeten.

När utskottet sedan behandlade miljöbudgeten i denna del framkom det att Sverigedemokraterna inte längre står bakom de lägre ramar som man aktivt hade röstat igenom. I stället företräder man nu högre ramar, som dock är lägre än regeringens.

Med detta har Sverigedemokraterna intagit alla positioner. Man har röstat bort satsningar på att sanera förorenad mark och förbättrad havsmiljö. Man har röstat för förstärkningar av sanering av förorenad mark och en bättre havsmiljö. Men man är inte lika mycket för som regeringen.

Några kanske bara enkelt avfärdar det här som lekstuga, politiskt spel eller dumheter, men tyvärr är det varken oskyldigt eller enkelt. Detta är helt enligt den idétradition som bärs av det sverigedemokratiska partiet med nationalistisk grundsyn, nyfascismen. Eller kan Martin Kinnunen från Sverigedemokraterna förklara detta på något annat sätt?

Anf. 205 MARTIN KINNUNEN (SD) replik:

Herr talman! Jag tycker att vi borde hålla god ton i debatten. Här sitter vi i riksdagen, vi är demokratiskt valda och vi utnyttjar vår rösträtt i riksdagen. Det är inte fascism.

Vi har varit tydliga med varför vi har agerat som vi har gjort. Vi har först och främst röstat för vår egen budget. Samtidigt har vi klargjort att det är svårt att ta den socialdemokratiska och miljöpartistiska budgeten på allvar.

Det handlar om skattechocker där man inte har tagit hänsyn till de effekter som de kommer att få på jobb och tillväxt. Det handlar om att man underfinansierar migrationspolitiken ganska drastiskt. Det handlar om 17 miljarder som man inte har räknat med. Alla satsningar som regeringen säger att man vill genomföra kommer man inte att kunna genomföra, även om man hade fått möjlighet att försöka.

Regeringens budget är i mångt och mycket ett luftslott.

Sedan handlar det ju inte först och främst om att vi har brutit praxis. Socialdemokraterna bröt praxis. Det fanns en praxis i riksdagen tidigare när Socialdemokraterna förankrade sina beslut i riksdagen. Magdalena Andersson klargjorde förra året att socialdemokratiska minoritetsregeringar alltid har förankrat sina beslut hos en majoritet av riksdagen. Det har man lämnat helt i dag. Det är därför som vi har den situation som vi har. Det är för att vi har en regering som inte tar ansvar,

en regering som inte är beredd att föra samtal med alla partier, en regering som inte är beredd att förankra sina förslag ens där det finns majoritet för dem.

Vi har sträckt ut många händer, men det är ingen som har varit intresserad av att ta dem. Det är därför vi har den situation som vi har i dag, och ansvaret ligger inte på oss.

Anf. 206 MATILDA ERNKRANS (S) replik:

Herr talman! Det behöver ju inte vara så här svårt. Vi kan föra den här debatten i mycket god ton. Det är ganska enkelt att känna igen nyfascism när man ser den.

För det första: Om man träffar på ett parti som skyller alla samhällsproblem på en särskild grupp människor som utgör det största hotet, kan det vara nyfascism.

För det andra: Om samma parti hävdar att alla medier och alla andra politiska partier, förutom det egna, konspirerar för att undanhålla sanningen från folket kan det vara det.

För det tredje: För ett fascistiskt parti finns det egentligen inga andra intressen förutom att bota och rädda nationen från det särskilda hotet som kommer från en viss grupp människor. I och med det blir höger- och vänsterdimensionen i politiken och ekonomin inte lika viktig. Det enda intresset är ju att rädda nationen, och det är överordnat allt annat. Därför bryr man sig inte om på riktigt hur höga eller låga skatterna är, om a-kassans storlek, om äldreomsorgen, om ifall miljöförstöringen stoppas eller inte, om det blir mer pengar till sanering av förorenad mark och havsmiljön eller inte. Det är andra saker som är intressanta.

Därför kan det här partiet inta många olika positioner. Ena dagen röstar man för en vänsterpolitik, andra dagen röstar man för en högerpolitik för att nästa dag helt strunta i det. Var och en får dra sina egna slutsatser. Men jag menar att det är exakt detta som vi har sett när Sverigedemokraterna har agerat här i riksdagen och som ni fortsatt har aviserat att ni också ska göra. Det är inte ansvarsfullt, och det är inte heller önskvärt för framtiden i Sverige, aldrig någonsin.

Anf. 207 MARTIN KINNUNEN (SD) replik:

Herr talman! Jag tycker att Matilda Ernkrans borde ägna lite mer energi åt historieböckerna och lyssna på alla de forskare som dömt ut den här femöresanalysen. I stället borde hon försöka att fokusera på sakfrågorna, vilket man är mindre intresserad av inom Socialdemokraterna.

Det är ju så att en regering ska förankra sina förslag i riksdagen. Detta gör inte Socialdemokraterna. Nu väljer man att kasta fula ord på oss som inte höll med om att budgeten skulle röstas igenom.

Man har varit tydlig med att man ska isolera landets tredje största parti. Man ska inte föra några samtal med landets tredje största parti.

Vi sverigedemokrater är kompromissinriktade. Vi är beredda att föra samtal. Vi är beredda att förhandla om miljöbudgeten, men då måste vi ju komma till förhandlingsbordet. Vi har en tandlös alliansopposition som låter en statsminister utan majoritet få statsministerämbetet. Då har vi ett ansvar som Sveriges ledande oppositionsparti att visa att detta inte håller. Regeringen måste förankra sin politik i riksdagen.

Nu har vi skapat möjligheter för ett nytt val. Människor får tycka till igen. Vi har dessutom skapat möjligheter för regeringen att ändra sin budget, och Stefan Löfven har nu tydligt aviserat att budgeten är överspelad. Traineejobben kan vi lägga åt sidan. Det kommer förmodligen att bli stora förbättringar; det kan man tacka oss för.

Anf. 208 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Tack för överseendet för att jag begärde replik så sent. Jag får skylla på att jag är ny i rollen som oppositionspolitiker. Jag kan försäkra talmannen och övriga kammaren att det är en roll som jag inte ämnar vänja mig vid. Jag har som ambition att komma tillbaka till denna kammare efter den 22 mars, åter i majoritet – förhoppningsvis.

Jag tycker att det är intressant att ta del av ledamotens inlägg i kammaren och också den sverigedemokratiska budgetmotionen inom miljö- och klimatpolitiken. Om man skulle travestera Jeopardy kan man säga: Välkommen in i spelet!

Om vi backar tillbaka till tidigare år har den sverigedemokratiska miljömotionen rymts på en post-it-lapp. Det är ändå ett fall framåt att man visar någon form av intresse för dessa frågor. Den tidigare ledamoten Josef Fransson brukade säga att de svenska utsläppen är så oerhört små att det inte spelar någon roll vad vi gör.

Jag håller med Josef Fransson om att de svenska utsläppen är en liten del av de samlade totala utsläppen, men jag ser inte det som en ursäkt för att vi i Sverige inget ska göra. Men jag ser det som ett argument för att vi ska föra en politik som är gränsöverskridande och som leder till att vi kan sprida teknik och kunnande.

Därför tycker jag att det är viktigt att vi har rejäla anslag till klimatinvesteringar i andra länder. På det sättet kan vi göra kostnadseffektiva utsläppsminskningar, men vi kan också hjälpa andra länder att ta del av den teknik som nu finns på plats. Vi kan sprida teknik och kunnande och hjälpa andra länder att inte fastna i ett fossilberoende såsom vi och andra västländer har gjort i stor utsträckning.

Då är det beklagligt att Sverigedemokraterna i sitt budgetförslag väljer att kraftigt minska det anslaget. Jag vill därför fråga Martin Kinnunen varför Sverigedemokraterna gör det. Ni brukar ju säga att man ska hjälpa människor på plats. Är det då inte rimligt att då faktiskt ha rejäla anslag till klimatinvesteringar i andra länder?

Anf. 209 MARTIN KINNUNEN (SD) replik:

Herr talman! Jag får tacka för berömmet. Vi utvecklar vår miljöpolitik och förbättrar vår politik. Det är ett arbete som kommer att fortsätta under mandatperioden.

Vi pratar klimatpolitik. Helt riktigt sa du, som också Josef Fransson har fört fram, att utsläppen i Sverige är väldigt marginella på det globala planet. Vi kan inte här i riksdagen stoppa ett klimathot, även om vi hemskt gärna skulle vilja.

Vad gäller klimatbistånd tycker vi att det är bra i många avseenden. Vi lägger pengar på klimatbistånd även vi. Vi har inget principiellt emot att exportera svensk teknik. Att hjälpa andra länder att minska sina utsläpp är ingenting som vi är motståndare till inom Sverigedemokraterna.

Anf. 210 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Det var inte riktigt så att jag gav Sverigedemokraterna beröm. Jag bara konstaterar att nu har man i alla fall gått från en miljöbudget som ryms på en post-it-lapp till att i alla fall lyckats skriva ned ett par sidor om vad man tycker och tänker. Det är ju ett fall framåt, men något beröm vill jag verkligen inte ge Sverigedemokraterna.

Åter till själva frågan. Detta är inte tal om ett bistånd. Detta är tal om klimatinvesteringar i andra länder som bland annat är ett sätt för Sverige att nå våra klimatmål på ett kostnadseffektivt sätt. Utsläppsminskningarna kan göras till en kostnad av omkring 70 miljoner kronor per ton, vilket kan jämföras med ytterligare åtgärder vi gör i Sverige genom till exempel koldioxidutsläppen där prislappen för ett ton är ungefär 1 000 kronor. Jag tycker att det är ett kostnadseffektivt och bra sätt att genomföra åtgärder. Men det är som sagt ett sätt att sprida teknik och kunnande.

Jag tycker att detta rimmar så otroligt illa med den retorik som Sverigedemokraterna brukar ha när man säger att man vill hjälpa människor på plats.

Häromdagen röstade vi i kammaren om svenskt bidrag till en insats för att bygga fred och säkerhet i Afghanistan. Då röstade de båda ytterkantspartierna i Sveriges riksdag, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet, emot det. Det är ganska talande att man talar om att hjälpa människor på plats, sprida teknik och göra insatser som gör att människor inte behöver fly, att hjälpa dem på plats, men i praktiken lever man inte upp till de där orden. Det visar att Sverigedemokraterna i grunden är ett parti som vill stänga de svenska gränserna och som inte har så mycket till övers för omvärlden. Det tycker jag är allvarligt och beklagligt och är någonting som jag kommer att ta debatt om i den stundande valrörelsen.

Anf. 211 MARTIN KINNUNEN (SD) replik:

Herr talman! Vi är inte giriga. Allt beröm är beröm för oss. Vi tackar så mycket, även om det kanske inte var så mycket.

Som sagt har vi ingenting emot att hjälpa andra länder att minska sina utsläpp. Vi har också sådana insatser i vår budget. Däremot är det inte oproblematiskt med klimatbistånd. Det kan skapa negativa incitament. Vi vet inte alltid effekterna av det. Men även vi är för att hjälpa andra länder att minska sina utsläpp. Det finns ingen konfliktlinje där. Sedan kan man alltid diskutera på vilken nivå man sätter sina anslag och exakt vilken effekt man vill ha ut av det.

Anf. 212 STINA BERGSTRÖM (MP):

Herr talman! Det finns en värld utanför er värld. Malaysias minister var mycket upprörd när han talade i Lima i lördags. Han riktade sig till oss i västvärlden och slog fast att det är vi som orsakar klimatförändringen, men det är de fattiga människorna i andra delar av världen som drabbas värst av dess effekter.

Det var första gången som jag deltog på ett av FN:s klimatmöten, och det var en upplevelse att sitta i samma sal som representanter för alla världens länder och höra debatterna.

Till slut lyckades man enas om ett avtal som berättade hur man ska gå vidare och förbereda det viktiga klimatmötet i Paris nästa år. Namnet på avtalet blev Lima Call for Climate Action – Lima ropar på klimataktion. Det ropet måste få ett svar, även från församlingen i den här kammaren.

De globala växthusgasutsläppen fortsätter att öka kraftigt. Vi är på väg mot en temperaturökning på fyra till åtta grader i slutet av det här århundradet. Forskarna varnar för att förändringarna blir så omvälvande att det blir omöjligt att anpassa våra samhällen.

Det är människan som orsakar klimatförändringarna, och effekterna syns nu redan över hela världen. Det är de fattiga delarna av världen som drabbas hårdast av torka och översvämningar. Men också här i Sverige märker vi nu förändringarna tydligt.

I mitt hemlän, det tidigare så snörika Värmland, blir skidsäsongen allt kortare. I somras hade vi först torka och vattenbrist, sedan kom regnet i överflöd och spolade bort vägar och fyllde husens källare.

Den tidigare moderatledaren Fredrik Reinfeldt brukade ofta tala om vilken liten del av världens utsläpp som är Sveriges. Det var en ursäkt för att den moderatledda regeringen hade en obefintlig klimatpolitik. Men den genomsnittliga svenskens klimatavtryck är faktiskt fem gånger mer än vad som är hållbart.

Det finns en värld utanför vår värld som har rätt att kräva att vi tar vårt ansvar. Vi måste också göra det för vår egen skull och för dem som ska leva i Sverige efter oss.

Herr talman! Med Limamötet i bagaget var det så tragiskt att sitta på vägen hem och läsa betänkandet och se hur de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna gått fram med rödpennan och strukit bort Miljöpartiets, Socialdemokraternas och Vänsterpartiets klimatsatsningar. Borta är bland annat stödet till de lokala klimatinvesteringarna på flera hundra miljoner. Det är ett efterfrågat och efterlängtat stöd från många klimatengagerade kommun- och regionpolitiker som vill göra investeringar i bland annat återvinning, biogas och laddinfrastruktur för elfordon men inte mäktar med den investeringen själva.

Trots att Sverige börjar känna av klimatförändringarna säger de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna också nej till mer resurser till förebyggande klimatåtgärder, mot jordskred, översvämningar och bränder i vårt land.

Det finns en värld utanför er värld. De fattiga, hårt drabbade östaterna och utsatta utvecklingsländerna, inte minst i Afrika, har ett stort behov av hjälp för att få till klimatsmarta lösningar och skydda sina invånare mot klimatförändringens effekter.

Det är upprörande att riksdagsmajoriteten säger nej till våra extra 500 miljoner och i stället tycker att de pengarna ska tas ur den redan hårt ansträngda biståndsbudgeten. Lägg därtill våra satsningar på en fungerande tågtrafik, energiforskning, solcellsstöd, energiteknik, energieffektivisering av bostäder med mera så handlar det om flera miljarder i klimatsatsningar nästa år som de borgerliga partierna med stöd av Sverigedemokraterna har strukit bort.

Herr talman! Begränsad klimatpåverkan är ett av våra 16 miljömål. 14 av dem klarar vi inte med dagens politik, enligt Naturvårdsverket. Politiken måste alltså förändras. Det behövs en annan politik för att nå våra mål om levande skogar, hav och vatten.

Regeringen ville nästa år höja anslaget för skydd av värdefull natur med 640 miljoner kronor. Det hade varit välkomna pengar, inte minst för alla de skogsägare som nu väntar på ersättning och också för de sista resterna av gammelskogar som nu hotas av avverkning. Men även här har rödpennan varit framme och till och med strukit ned anslaget med ytterligare 20 miljoner.

Vi måste också vårda de nationalparker och naturreservat vi har. I många skyddade områden är naturvårdsskötseln eftersatt, vilket riskerar att natur- och kulturvärden hotas och att vandringsleder växer igen. Men den borgerliga och sverigedemokratiska pennan har även strukit vår satsning på detta. Sammantaget minskar man anslagen till biologisk mångfald med 40 procent – så mycket för den miljöpolitiken.

Ett annat viktigt miljömål är målet om en giftfri miljö. En vardag fri från gifter med fokus på barn är en av våra huvudprioriteringar i miljöpolitiken. Försiktighetsprincipen och principen att förorenaren betalar ska vara grunden. Den som skitar ned ska också betala för städningen. Det är en bra princip.

Men det finns också många förorenade områden i vårt land där det inte går att hitta någon ansvarig. Det kan handla om gamla sågverk, gruvor, glasbruk, hamnar och bangårdar. Här behövs det statliga pengar för att landets kommuner ska mäktas med att sanera för att förhindra hot mot människors hälsa och miljö. Men de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna har sagt nej till vår satsning, precis som man säger nej till andra satsningar på havs- och vattenmiljö och miljöövervakning.

Herr talman! Det enda de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna vill anslå extra pengar till är bilar och laddstolpar. Det är för mig en märklig prioritering att sätta detta högre på listan än en giftfri miljö för våra barn, rent vatten, minskade klimatutsläpp och bevarande av de sista gammelskogarna.

Herr talman! Avslutningsvis vill jag hänvisa till det särskilda yttrande vi har tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. Jag vill också yrka bifall till punkt 4 i betänkandet om annulleringen av överskottet av utsläppsrätterna.

Anf. 213 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Det var rätt mycket i Stina Bergströms inlägg som gjorde att jag kände mig tvungen att replikera. Framför allt handlar det om den felaktiga verklighetsbeskrivning som ledamoten Bergström ger. Det är väldigt magstarkt att säga att Alliansen hade en obefintlig klimatpolitik när utsläppsminskningstakten de facto närapå fördubblades jämfört med den utsläppsminskningstakt som rådde under de åtta föregående åren, då Stina Bergströms parti, Miljöpartiet, var dörrmatta åt den dåvarande S-regeringen. Det vill jag ha sagt till att börja med.

Jag har också haft förmånen att få vara på plats under klimatförhandlingarna i FN:s regi. Det jag kände där var att det är oerhört viktigt att debatten kommer vidare från att bara handla om bördefördelning. Den måste bli mer positiv. Där har Sverige spelat en jätteviktig roll genom flera av de initiativ som den tidigare miljöministern Lena Ek tog i och med arbetet i Green Group i EU, New Climate Economy och mycket annat som gjort att man tydligare pekar på fördelarna av att göra klimatsatser.

Men som jag lyfte fram i mitt anförande har Sverige också en fantastisk möjlighet att vara ett föregångsland i bemärkelsen att ha både en stark ekonomisk utveckling och sjunkande utsläpp. Det är först då andra länder kommer att säga: Titta på Sverige – så vill vi också göra!

Men den politik som Stina Bergström och Miljöpartiet tillsammans med Vänsterpartiet och Socialdemokraterna nu för är en politik som riskerar att kraftigt bromsa tillväxten i Sverige. Ni har dessutom kongressbeslut på att motverka tillväxt, vilket är allvarligt. Jag vill fråga ledamoten Bergström: På vilket sätt kan Sverige vara det goda föregångslandet om vi ska nita vår ekonomi?

Anf. 214 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Det är viktigt att Sverige fortsätter att vara ett föregångsland på klimatområdet och är det i ännu högre grad än vad vi har varit. Det är därför jag tycker att det är sorgligt att de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna nu inte kan lägga till pengar för klimatbistånd, klimatinvesteringar och klimatfinansiering i andra länder. Visst kan man i andra länder vilja göra den resa som vi har gjort och få en högre levnadsstandard, Johan Hultberg. Och ska man göra det med ny teknik behöver man hjälp att investera i den tekniken. Fortfarande är de fossila bränslena billiga i många länder.

Johan Hultberg pratar om att klimatutsläppen i Sverige har minskat. Ja, vi har minskat våra inhemska utsläpp i Sverige, men vi har ökat våra utsläpp utomlands. Den del av utsläppen som vår konsumtion genererar har ökat med 17 procent sedan 90-talet. Det är också utsläpp som du och jag ansvarar för.

När det gäller tillväxt vill jag framhålla att många av våra förslag i den här miljöbudgeten skapar väldigt många jobb inom naturvård, klimatanpassning och klimatinvesteringar, inte minst inom klimatinvesteringsprogrammet för kommuner och regioner.

Anf. 215 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Låt mig börja med det sista som ledamoten Bergström lyfter fram, Kloktsystemet. Det vore intressant om jag kunde få ett svar från dig, Stina Bergström. Hur stora utsläppsminskningar beräknas det systemet ge? Som sagt nämns inget om detta i budgetpropositionen. Men om man vill spendera 2 miljarder av skattebetalarnas pengar tycker jag att det är rimligt att man kan ge en uppfattning om vad satsningen ska ge. Det skulle vara jätteintressant att få svar på den frågan.

Jag är också glad att Stina Bergström lyfter fram biståndet. Tack vare Alliansens politik för jobb och tillväxt – det blev 350 000 fler jobb under vår tid – har biståndsramen gått från 28 miljarder 2006 till omkring 40 miljarder i dag. Det har möjliggjort för Sverige att vara en starkare kraft i utvecklingsarbetet i andra länder och på klimatområdet. Vi har bland annat klimatsäkrat vårt bistånd och gjort ett viktigt reformarbete där.

Jag tyckte att det var lite anmärkningsvärt att Stina Bergström raljerade över de åtgärder som vi vill vidta för att minska transportsektorns utsläpp. Å ena sidan lyfter Stina Bergström fram behovet av att vi vidtar ytterligare åtgärder för att minska utsläppen. Å andra sidan raljerar hon över att vi vidtar åtgärder inom det område där det är mest akut i Sverige, nämligen transportsektorn. Vi måste minska

utsläppen från transportsektorn, och då tror jag att det är klokt att försöka få till en modernare fordonsflotta och skapa en infrastruktur som gör att man inte är tvingad att tanka fossil bensin utan har möjlighet att tanka förnybar diesel eller kanske rent av ladda sin bil med förnybar energi. Vindkraften har ökat till det tiodubbla under Alliansens tid.

Vi har ett väldigt bra track record, skulle jag vilja säga, men vi är långt ifrån nöjda. Vi måste hålla i en effektiv klimatpolitik. Jag hoppas att Stina Bergström kan svara på huruvida Kloktsystemet verkligen är så himla klokt.

Anf. 216 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Jag måste säga att jag blev lite upprörd när Johan Hultberg beskrev klimatinvesteringsprogrammet som helt värdelöst. Det gäller också Johan Hultbergs historiska beskrivning av programmet Klimp som funnits. Det är två saker. Jag håller inte med om att det skulle ha varit ett värdelöst program som inte lett till koldioxidminskningar. Jag vet, inte minst hemifrån, hur mycket saker vi har gjort med hjälp av de där pengarna, alltifrån Sveriges första rötgasanläggning, som har betytt jättemycket för de andra rötgasanläggningar som byggts i landet, till landets första nollenergiskolor, som aldrig hade blivit till om vi inte hade fått statligt stöd.

När jag är ute och reser i landet och frågar kommun- och regionpolitiker vad som är viktigt för klimatsatsningar återkommer de till Klimppengarna. Därmed inte sagt att man inte kan göra det stödet bättre. Det är självklart att man ska se vad som inte fungerade bra med Klimp – administrationskostnader eller vad det än månede vara. Men att man satsar de här pengarna nu tror jag kommer att leda till att det blir väldigt mycket mindre utsläpp. Hur mycket mindre är det dock svårt att säga innan vi ser vilka projekt kommunerna och regionerna söker pengar för. Det säger sig självt.

Det var inte min mening att raljera, men jag blir lite sorgsen när jag ser att de enda saker som de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna tycker att man ska satsa på i en miljöbudget är bilar och laddstolpar. Jag tycker också att det är viktigt med stöd till miljöbättre bilar, och jag ser fram emot det bonus-malus-system som jag har väntat på i många år. Men i går kväll, när jag satt i Gnesta i två timmar på ett försenat tåg därför att det först var signalfel och sedan ett ställverk som hade klappat ihop, tänkte jag att det hade varit väldigt bra om vår budget, med 1,24 miljarder extra till järnvägsunderhåll, gått igenom. Det hade betytt mycket.

Anf. 217 LENA EK (C):

Herr talman! Ärade ledamöter! Åhörare! Just nu pågår på två områden oerhört viktiga internationella förhandlingar inom FN-systemet vilka berör oss alla. Först gäller det slutförhandlingarna om globala hållbarhetsmål, sustainable development goals. De är avsedda att efterträda FN:s millenniemål, som varit ett oerhört viktigt verktyg för att bekämpa fattigdom. Nu är världens länder överens om att de tre benen i hållbar utveckling – tillväxt i ekonomin, social trygghet och ren miljö – är lika viktiga och dessutom beroende av varandra. Det är också Centerpartiets övertygelse att hållbar tillväxt och ren miljö är beroende

av varandra och en förutsättning för varandra. Jobb och miljö hänger ihop.

Vänsterregeringens resonemang hänger däremot inte ihop. Vi hör hela tiden olika siffror surra i luften om ökade anslag. Det är väl i sig vällovligt, men man måste ställa sig frågan vem som betalar. Vem betalar? Vem som betalar borde svenska folket fråga sig.

De skattehöjningar som vänsterregeringen aviserar, närmare 25 miljarder, tas i huvudsak på två områden. 19 miljarder tas på dubblad kostnad för att anställa unga – 19 miljarder, samtidigt som vi har problem med ungdomsarbetslöshet och utanförskap! Det är cyniskt, herr talman.

Den näst största posten är kilometerskatt på avstånd, någonting som inte har miljöstyrande effekt. Miljöpartiet nämner summan 4,7 miljarder. Ett vanligt familjeåkeri kalkylerar med 150 000 i ökade kostnader per bil och år. Det skulle i så fall massivt slå ut företag i många bygder. Det är inte acceptabelt!

Vi avvisar de här skattehöjningarna, herr talman, eftersom vi tycker att alla de tre benen i hållbar utveckling hänger ihop. Det är viktigt med den sociala aspekten, och jobb och miljö hänger ihop.

Den andra globala förhandlingen som rör oss alla är FN:s klimatförhandlingar. FN:s klimatpanel och de tusentals forskare från hela världen som deltagit har för några månader sedan presenterat sin slutanalys som visar vad som händer om världen inte håller sig under en maximal temperaturökning på två grader. Vi har redan använt en grad genom industrialiseringen. Man visar att människan är orsaken men också att människan är lösningen.

FN har en rullande förhandlingsprocess, och i år ägde den rum i Lima i Peru. Tyvärr är resultaten nedslående. Ja, det blev en del tekniska resultat. Ja, det blev en första påfyllning av den globala klimatfonden. Och ja, det blev ett protokoll och ett annex med en elementtext till en global överenskommelse. Men det är för mig en gåta hur Åsa Romson kan vara nöjd med innehållet, för tittar man på det får man en annan bild.

Låsningar mellan olika delar av världen kvarstår. Arbetsplanen, the roadmap, från 2015 till 2020 innehåller nästan ingenting. Den text som ska bli basen för förhandlingar under året fram till slutförhandlingarna i Paris innehåller överskrifter men därefter inget. Varje svår fråga har bara en lista med olika alternativ, och de är helt motsatta. Ingen förhandling, lösning eller riktning finns, och elementtexten till ett nytt globalt klimatavtal är ett trask!

Vad kan Sverige göra? Grovt sett: Om världens utsläpp är en meter är EU:s utsläpp en decimeter och Sveriges utsläpp en millimeter. Men vi kan ändå vara en förebild, och vi ska vara det.

Tankesmedjan Germanwatch utsåg förra veckan Sverige till världens näst bästa klimatland, kanske för att Sverige minskat utsläppen sedan basåret 1990 med 23 procent samtidigt som ekonomin vuxit med 60 procent. Kanske för att den omdiskuterade energi- och klimatöverenskommelsen från 2009 satte världens första och tuffaste klimatmål: minus 40 procent till 2020, fossiloberoende fordonsflotta till 2030 och att Sverige ska ha *noll* nettoutsläpp 2050.

Vi kan vara ledande i tekniköverföring. Vi kan vara superaktiva i internationella förhandlingar, som vi var i Durban, Doha och Warszawa men inte i Lima.

Vi kan dra igång andra stödjande internationella processer. Två exempel är Climate and Clean Air Coalition för minskade utsläpp av kortlivade klimatgaser och New Climate Economy med sin världsberömda forskningsrapport *Better growth, better climate*. De har samma argumentation som FN:s hållbarhetsmål: Miljö och jobb hänger ihop. Klimatinvesteringar är lönsamma och ibland själva förutsättningen för konkurrenskraft.

I Sverige är trafiken den sektor som vi behöver jobba mest med för att minska klimatgasutsläppen, även om utsläppen också från den sektorn sjönk förra året. Det är världsunikt. Den totala utsläppsminskningen var 2,3 procent.

Det är Alliansen som satt målet fossiloberoende fordonsflotta 2030. Sverige behöver transporter. Sverigepaketet som vi lanserade i valrörelsen innehåller historiskt stora järnvägssatsningar. Vi vill också ha likvärdiga villkor i hela landet. Alliansen har därför fokuserat på det området i sin budget.

Om två år ska vi ha ett bonus–malus-system på plats med bonus till miljöbilar som betalas av de fordon som har de största utsläppen, malus. Det blir ett långsiktigt verkande system med god förutsägbarhet och hela tiden bästa teknik i sikte.

Vi förstärker anslagen till supermiljöbilspremien med 115 miljoner kronor, och vi ser till att vi inte lurar dem som köpte miljöbilar i höstas utan att de också får anslag i tur och ordning.

Vi lägger 75 miljoner kronor per år på 10 000 laddstolpar för miljöbilar. Det är en fråga som helt saknas i regeringens budget.

Vi ser till att biodiesel blir skattebefriad för att se till att det alternativa bränslet finns tillgängligt för landets bilister.

Vi har också historiskt höga forskningsanslag för att fortsätta teknikutvecklingen. Det gör vi för att det ska vara förutsägbart, enklast, billigast och roligast att vara miljövänlig. Det ska också vara praktiskt i vardagen för vanliga människor och vanliga företag. Jobb och miljö hänger ihop.

Herr talman! Jag kunde ha talat om många andra områden men ber att få återkomma till dem. Så här vill Centerpartiet och Alliansen skapa bättre miljö och fler jobb. 370 000 nya jobb räcker inte; fler behövs.

Jag står givetvis bakom hela vår motivreservation om bakgrunden till hur FN:s utsläppsrätter, AAU, gjordes utan ekonomiskt värde på marknaden vid förhandlingarna i Doha och hur vi därmed hindrade stora globala utsläpp. Men för tids vinnande yrkar jag bara bifall till förslaget i betänkandet.

(Applåder)

I detta anförande instämde Kristina Yngwe (C) och Fredrik Malm (FP).

Anf. 218 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Hörnefors, Norrbyskär, Håstaholmen, garveritomten i Svenljunga, Sands såg och kvarn, Sala silvergruva, Pråmån, Dalby, Vassmolösa ångsåg, Köpmannebro, Köja, Lessebo – det är bara några exempel på var det finns förorenade områden som klassats som mycket farliga, områden fyllda med gifter, tungmetaller och farliga kemikalier.

Det finns många andra exempel på sådana områden ute i landet. Det är något som varje kommunpolitiker känner till väl och oroar sig för. Ibland finns det en ägare att ställa till svars, men alltför ofta finns det inte det. Då blir det ett gemensamt ansvar för oss skattebetalare. Men tillräckligt med pengar till att sanera de här tickande miljöbombarna har i årtionden saknats i miljöbudgeten.

Därför ville vi skjuta till 170 miljoner kronor till anslaget för sanering och återställning av förorenade områden. Det är en ökning med 40 procent jämfört med årets anslag. Projekten jag räknade upp i början är bara några exempel på områden som skulle ha sanerats nästa år med de pengarna. Naturvårdsverket låg i startgroparna.

Nu blir det inte av, för den här viktiga satsningen har Centerpartiet tillsammans med Moderaterna, Kristdemokraterna, Folkpartiet och Sverigedemokraterna tagit bort. Och man har inte nöjt sig med det utan även lagt sig på en ännu lägre nivå än i år. Man har minskat anslaget med 13 miljoner.

Jag vill fråga Lena Ek: Varför vill Centerpartiet minska anslaget till sanering och återställning av förorenade områden?

Anf. 219 LENA EK (C) replik:

Jag vill återkomma till ett par saker. För det första vilka det är som betalar. 19 miljarder plockas in på höjda arbetsgivaravgifter på unga. Det är i Östergötland, som jag representerar, drygt 25 000 unga under 25 år som berörs. Det är i de områden i Småland som nämns av Stina Bergström ungefär lika många.

Jag tycker att hållbar utveckling handlar om att klara utanförskapet, klara ekonomin och klara miljön. Det innebär att vi avvisar de skattehöjningar som ni lägger huvudsakligen på unga och näst mest på landsbygden med 4,7 miljarder, enligt Miljöpartiets egna beräkningar. Det är mycket pengar för företag ute i landet som ska betala kilometerskatt.

Nu kommer jag till den andra delen av Stina Bergströms fråga. Sorgligt nog skulle de här pengarna, om de nu funnes och det vore skäligt att ta dem från unga och landsbygden, ändå inte kunna användas. Flaskhalsarna när det gäller sanerade områden är geologiska undersökningar, ny teknik och personal.

Naturvårdsverket har gått igenom och klassificerat alla förorenade områden i Sverige och har en åtgärdslista. Det har under flera år varit så att pengar blivit över på kontot på grund av brist på personella och tekniska resurser. Ansatsen är vällovlig men fungerar inte i praktiken, och finansieringen tycker jag är ganska hemsk.

Anf. 220 STINA BERGSTRÖM (MP) replik:

Herr talman! Jag har varit i kontakt med Naturvårdsverket och hört vad de har för planer och fått precis de här listorna. Man ligger i startgroparna för att sanera dessa områden nästa år, men nu blir det inte av. Nu får man slå till nödbromsen.

Den här sänkningen innebär att Naturvårdsverket får mindre resurser till tillsyn, och den är ju också jätteviktig. På många områden finns det någon som är ansvarig, alltså någon man kan skicka fakturan till när man sanerar. Men det handlar också om att upptäcka nya områden. Även om

det finns 80 000 olika objekt på Naturvårdsverkets lista över förorenade områden är den inte komplett. Det dyker hela tiden upp nya.

Vi kan till exempel fråga Kallingeborna. I Kallinges dricksvatten har man hittat det giftiga ämnet PFOS. Källan var försvarets brandskum. Det hade funnits i vattnet i många år utan att det hade upptäckts. Höga halter av detta ämne i blodet kan orsaka bland annat leverskador, försämrat immunförsvar och cancer.

Det är jätteviktigt att vi undviker att dessa giftiga ämnen hamnar i vårt vatten, och om de ändå hamnar där är det vansinnigt viktigt att vi upptäcker dem. Därför är det viktigt med de extra pengarna. Det är viktigt med pengar till miljöövervakning och åtgärder för havs- och vattenmiljö. Bara de pengarna är en satsning med ytterligare 170 miljoner kronor som Centerpartiet har strukit ur budgeten.

De pengarna är i samma storleksordning som den enda satsning ni har, nämligen på bilar och laddstolpar. Därför vill jag fråga Lena Ek: Varför tycker Centerpartiet att det är viktigare att satsa på bidrag till bilinköp än på rent dricksvatten till våra barn?

Anf. 221 LENA EK (C) replik:

Jag tycker att det är något magstarkt att prata om förhållandet mellan barn och miljö på det sätt som Stina Bergström gör. Av de 25 miljarder som finansierar vänsterregeringens satsningar drar man in 19 genom höjda arbetsgivaravgifter för ungdomar. I de områden vi nu talar om, till exempel runt Orrefors, är ungdomsarbetslösheten hög. Det är den i delar av Östergötland.

Det är viktigt att unga människor kommer i arbete. Då kan man inte fördubbla kostnaden att anställa unga. 19 miljarder av 25 miljarder är ökade skattehöjningar. Det är därför vi har valt att prioritera unga under 25 och att inte höja skatterna. Därför har vi mindre pengar att göra av med.

När det gäller förorenade områden litar jag på Naturvårdsverket. Det tycker jag att både tidigare och nuvarande miljöministrar ska göra också i andra frågor. Katalogiseringen är klar och åtgärderna pågår. Uppdragen är givna till expertmyndigheterna. Anslagsbristerna när det gäller sanerade områden handlar om personal och teknik.

Frågan om PFOS har jag ställt till miljöminister Åsa Romson. Jag har frågat vad hon gör för att hjälpa människor i Blekinge och vid de olika flygplatserna. Hon hade då inget svar. Jag tycker att Stina Bergström ska ställa frågan till miljöministern, som är ansvarig för att sanera just de här områdena.

Vi skulle ha sett till att man hade hjälpt människor i de här områdena. Sedan den nya regeringen tillträdde har det arbetet stått stilla. Man har tagit emot expertrapporter, men man har inte tagit ett enda beslut för att hjälpa till.

Anf. 222 JENS HOLM (V):

Herr talman! Jag kommer att överskrida min talartid med kanske 25 procent, något jag skriftligen har framfört till presidiet.

I söndags kom jag hem från klimattoppmötet COP 20 i Lima, Peru. Återigen missade världens länder möjligheten att fatta de nödvändiga

besluten för att förhindra att vår planet går mot en okontrollerad och rent av farlig klimatförändring.

Egentligen är detta är inget som sker någon gång i framtiden. På många platser är faran redan här. Tuvalu premiärminister Enele Sopoaga, som talade på mötet, menade att för hans land handlade klimatförhandlingarna om att välja mellan liv och död. Sopoaga sa i sitt anförande, till hela klimattoppmötet: För mitt land handlar det här om huruvida vi ska få finnas kvar som land eller om vi kommer att försvinna.

Ja, det låter dramatiskt, men klimatfrågan handlar om just liv och död. Jag kunde ha citerat många andra sydföreträdare från klimattoppmötet. Men jag tror och hoppas att alla vi här inne förstår att läget är akut och att vi måste handla nu.

Det är frustrerande att de globala klimatförhandlingarna inte levererar de nödvändiga besluten. Å andra sidan finns det inget som hindrar oss i Sverige att snabbt ställa om till minskade utsläpp och att anpassa vårt samhälle till ett förändrat klimat. Och det var just det som var vitsen med den budget som regeringen lade fram och som hade Vänsterpartiets stöd. Budgeten innehöll några av de största satsningarna på miljö och klimat på mycket länge – en höjning av det här utgiftsområdet, nr 20, med drygt 1,5 miljarder bara för nästa år. Allt detta omintetgörs nu efter det att de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna röstade ned regeringens budget den 3 december.

Med de lokala investeringsprogrammen – 200 miljoner kronor från och med nästa år, och 600 miljoner kronor årligen från och med 2016 – skulle kommuner, landsting och företag kunna söka stöd för lokala investeringar i förnybar energi, hållbara trafiklösningar, energieffektivisering, åtgärder för beteendeförändringar, klimatinformation och allt annat som skulle minska våra utsläpp och dessutom skapa många nya gröna jobb. Att lokala investeringsprogram har varit framgångsrika tidigare visar utvärderingarna, till exempel från Naturvårdsverket, av de tidigare klimatinvesteringsprogrammen. Detta stoppas nu av de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna.

Vi skulle också ha gett ett välbehövligt bidrag, ungefär 200 miljoner kronor under mandatperioden, till att anpassa Sverige till det förändrade klimatet. Det handlar om pengar som skulle gå utöver de pengar som sedan tidigare har funnits för klimatanpassning. Det var satsningar som skulle ha handlat om att bygga om delar av våra städer, skydda oss mot havsnivåhöjningen och extremväder, säkerställa fortsatt livsmedelsförsörjning, skydda vårt grundvatten och förhindra farliga skred, bara för att nämna några exempel. Klimatanpassningsarbetet har länge varit eftersatt i Sverige. Tyvärr uteblir nu denna viktiga satsning på grund av de borgerliga partierna med stöd av Sverigedemokraterna.

Våra myndigheter som arbetar på det här området – Naturvårdsverket och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap – skulle också ha fått ökade anslag för att koordinera arbetet med minskade utsläpp och klimatanpassning. Det uteblir nu på grund av de borgerliga partierna med stöd av Sverigedemokraterna.

På toppmötet i Lima underströk alla länder vikten av att vi gör vår hemläxa, särskilt vi i den industrialiserade delen av världen. Det är ju vi som har skapat klimatförändringen. Hur ska Sverige nu kunna göra detta

med den budget som de borgerliga plus Sverigedemokraterna röstat fram? Den innebär ju neddragningar på över 1,5 miljarder kronor redan nästa år.

Nu vill jag fråga Johan Hultberg, Moderaterna, Lena Ek, Centerpartiet, Fredrik Malm, Folkpartiet, Magnus Oscarsson, Kristdemokraterna och Martin Kinnunen från Sverigedemokraterna: Vad är er plan? Hur ska Sverige nu kunna vara trovärdigt på klimatområdet? Varför äventyrar ni våra barns framtid? Varför försvårar ni livsbetingelserna för miljontals människor runt om i världen, särskilt de som lever på de små ö-staterna och i fattiga länder som Bangladesh, Bolivia och Botswana?

Johan Hultberg, Moderaterna, Lena Ek, Centerpartiet och Martin Kinnunen! Ni har talat före mig, så ni kan begära replik på mitt anförande. Jag hoppas att ni gör det, så att vi här och nu kan ha den här viktiga debatten och jämföra de två budgetalternativen.

Vi vet att med nuvarande beslut och styrmedel kommer Sverige inte att nå 14 av de 16 uppsatta miljömålen. Våra miljömål är i praktiken hela det svenska miljöarbetet. Den biologiska mångfalden är en grundbult i detta.

Någon liknade biologisk mångfald vid ett flygplan. Det handlar om mängder med små komponenter som tillsammans utgör en helhet. Alla delar behövs. Annars kan inte flygplanet flyga, i alla fall inte på ett säkert sätt. Och vem skulle vilja sätta sig i ett flygplan där det fattas fyra fem viktiga komponenter? Inte jag, i alla fall.

Det är precis här vi befinner oss i dag i den svenska naturen. Skogsbruket drivs av en enfald i stället för en mångfald. Sjöar och Östersjön växer igen. Djur- och växtarter dör ut. Kemikalier och utsläpp smutsar ned vår natur. Hela ekosystem hotas, och därmed riskeras hela grunden för vår välfärd: naturen.

Det var därför som vi lade fram ett fullt finansierat förslag i den här budgeten med de största satsningarna på mycket länge för att skydda mer av vår natur, för att sanera förstörda områden och för att rena Östersjön – för att ta några exempel. Men på grund av de borgerliga partierna, med stöd av Sverigedemokraterna, blir det ingenting av det.

Om vi lägger vår rödgröna budget bredvid den borgerliga, med stöd av Sverigedemokraterna, kan vi se att skillnaderna i miljöansvar är påfallande. Jag skulle vilja nämna några satsningar som nu inte blir av – och nu talar jag bara om 2015:

- 660 miljoner kronor extra till skydd av värdefull natur. Nej, säger de borgerliga och Sverigedemokraterna.
- 350 miljoner kronor extra till åtgärder för värdefull natur.
- 183 miljoner kronor extra till sanering av förorenade områden.
- 75 miljoner extra till miljöövervakning.
- 75 miljoner extra till havs- och vattenmiljösatsningar.
- 35 miljoner extra till Naturvårdsverket.
- 20 miljoner extra till Havs- och vattenmyndigheten.

De borgerliga partierna med stöd av Sverigedemokraterna säger nej till alla dessa extra satsningar.

Moderaterna, Centerpartiet, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna! I er budget kan banker, storföretag och Sveriges allra, allra rikaste räkna med mer pengar i plånboken. Alla andra får mindre: pensionärer, arbetslösa och låginkomsttagare. Till detta kan vi nu också lägga vår hårt sargade miljö. Det här är högerpolitik när den är som värst: Åt den som har skall varda givet. Och det här finansieras med ökade klyftor och miljösvik.

Jag har träffat mängder av företrädare för miljörörelsen, från Naturskyddsföreningen, Världsnaturfonden och Greenpeace. Jag träffar biståndsorganisationer, företagare inom miljöteknikbranschen, vindkraftsbolag, miljöengagerade lokalpolitiker och många andra som tar de här frågorna på största allvar. Alla frågar mig: Kan det verkligen vara sant att Sveriges riksdag nu avfärdar ökade satsningar på det viktiga miljö- och klimatområdet? Jag undrar detsamma. Är det verkligen sant? Det är det tyvärr. Då undrar man förstås: Varför sviker ni miljön? Vi vill ha svar.

Herr talman! Jag skulle också vilja understryka något i egenskap av ordförande för den gemensamma uppföljnings- och utvärderingsgrupp som vi har i det här utskottet. Vi har gemensamt utvärderat regeringens arbete inom utgiftsområde 20. Det finns som en bilaga i det här betänkandet. Och alldeles färsk är vår gemensamma utvärdering av arbetet mot övergödning. Det är ett arbete som främst bedrivs i så kallade LOVA-projekt och inom ramen för det svenska landsbygdsprogrammet.

Vi kan konstatera att det här har varit väldigt viktiga åtgärder. Det finns en del förbättringspotential, men överlag har det varit viktigt, och det har levererat viktiga resultat. Det har också genererat ett stort lokalt engagemang. Det här är verksamheter som vi gärna ser att man fortsätter med.

Jag ber om ursäkt för att jag drog ut på tiden alldeles för mycket.
(Applåder)

Anf. 223 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Jag inser att detta är en seger för Jens Holm. Han lyckades provocera upp mig i talarstolen. Men det är väl också den enda seger han ska få.

Herr talman! Jag tycker dock att det är lite fräckt av Jens Holm att apostrofera ledamöter i kammaren som faktiskt inte har möjlighet att begära replik. Det tycker jag inte hör till god ton.

Men den politik som regeringen och Vänsterpartiet för är lite av en, om talmannen ursäktar uttrycket, kissa-i-brallan-politik. Att höja arbetsgivaravgifterna för ungdomsjobb ger en skön förstärkning av budgetramen första året, men efteråt blir det kallt och otrevligt när allt färre unga kan få det där första viktiga jobbet, när företag tvingas att varsla, när arbetslösheten stiger, när svensk ekonomi saktar in och när skatteintäkterna inte ökar utan kanske rent av krymper. Ja, då får vi mindre pengar att debattera om här i riksdagen, hur de ska fördelas.

Det är trots allt så att det faktum att vi har en tillväxt leder till att vi under kommande år får ökade skatteintäkter med uppskattningsvis 30 miljarder. Det är 30 miljarder som vi kan satsa på att få en bättre skola

och på att få en bättre utbyggd infrastruktur. Det kan vara satsningar inom miljöpolitiken och vad vi nu väljer att prioritera.

Men man måste ha klart för sig att utan en politik för jobb och utan en politik för tillväxt kan vi aldrig klara att långsiktigt göra investeringar och att skydda mer skog. Därför skulle jag vilja fråga Jens Holm: Hur ska Vänsterpartiet och regeringen långsiktigt ha möjlighet att skydda skog, göra saneringar av värdefulla områden och så vidare utan att ha en politik för fler jobb?

Ditt parti, tillsammans med regeringspartierna, för en jobbfientlig politik, där Sveriges unga och företag ska betala för höjda ersättningar för att inte arbeta. Det är skadligt för svensk ekonomi men faktiskt också för svensk miljö.

Anf. 224 JENS HOLM (V) replik:

Först vill jag säga något till alla som jag har apostroferat. Det stämmer, som Johan Hultberg säger, att vissa inte kan begära replik på mitt anförande. Men jag kan lova att jag kommer att begära replik på era. Vi kommer alltså att stå här uppe och debattera. Det blir nog inget större problem med den saken.

Sedan vill jag säga något till Johan Hultberg: Det är intressant att du, som ingen annan i världen, såvitt jag vet, kan se in i framtiden. Du vet exakt vad som kommer att hända med vår budget.

Det som vi däremot kan göra är att titta på de åtta åren av borgerlig politik. Inte tycker jag att den har imponerat särskilt mycket när det gäller att skapa jobb. Vi vet att vi, då ni tog över, hade en arbetslöshet på drygt 6 procent – det kallade Anders Borg för massarbetslöshet. Och när ni slutade låg arbetslösheten på ungefär 8 procent. Jag vet inte vad Anders Borg kallade det, för han slutade hux flux att tala om arbetslöshet.

Självklart skapar vi nya jobb genom att vi investerar. Ett av de områden som vi vill investera i är just miljön. Vi vill investera i lokal omställning. Det är därför vi tycker att de lokala klimatinvesteringsprogrammen är så viktiga. Och din kommun, Johan Hultberg, som är Växjö, kan fortsätta att ansöka om pengar för att bedriva framgångsrika lokala klimatinvesteringsprogram, skapa nya jobb, minska energianvändningen, se till att man transporterar sig på ett effektivare sätt och framför allt minska utsläppen.

Det här är först och främst en miljödebatt och en klimatdebatt, inte någon arbetsmarknadsdebatt. Därför skulle jag vilja fråga Johan Hultberg: På vilket sätt tycker du att det svenska miljöarbetet stärks genom att man redan nästa år, med er budget, drar ned på det här viktiga utgiftsområdet med över 1 ½ miljard kronor? Det är en sänkning med över 20 procent utifrån det som regeringen har föreslagit.

Anf. 225 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Nästa års miljöbudget är en förstärkning med 185 miljoner – låt oss vara ärliga och säga det. Det är en förstärkning; nästa års miljöbudget är 3,6 procent högre än den innevarande.

Sedan är jag glad att Jens Holm tar upp Kloktstödet. Jag har nämligen ställt flera frågor till kollegerna i den rödgröna röran om vilka effekter och utsläppsminskningar det här stödsystemet beräknas ge. I budgeten

står det inte ens hundra ord om denna satsning som Jens Holm är så oerhört stolt över. Det ska satsas 2 miljarder på någonting man ägnar hundra ord åt i en budget på fyra tusen sidor. Jag tycker inte att det är seriöst. Vi måste ju få någon analys – någon beskrivning – av vilka effekter det här stödsystemet ska få.

Min hemkommun Växjö är en välskött, borgerlig allianskommun som ju har råd att investera i biogasproduktion, i att helt fasa ut oljan i fjärrvärmeverket och så vidare, tack vare att man har ett gott företagsklimat som gör att skatteintäkterna tickar in när företag växer och anställer fler. Det finns dock ingen beskrivning av vad det stödsystem som föreslås väntas ge. Jag tycker att det är oerhört viktigt att vi har samma krav på vår miljöpolitik som vi har inom andra områden, nämligen att politiken ska ge resultat.

Jag tycker att det är beklämmande att Vänsterpartiet tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet uppenbarligen tycker att miljöpolitiken är ett spel där högst anslag vinner. Jag tycker att vi ska fokusera på resultat och är stolt över att utsläppsminskningstakten fördubblades under Alliansens tid och att utsläppen sedan 2006 har minskat med 14 procent. Jag är stolt över att det har tillkommit 400 naturreservat, att vi har inrättat Havs- och vattenmyndigheten, att vi har infört LOVA-bidraget och att vi har fasat ut kemikalier samt fått på plats en strategi för kemikaliarbetet och den biologiska mångfalden.

Jag är långt ifrån nöjd, men jag är bekymrad över att Alliansens arbetslinje utmanas av en jobbfientlig regering.

Anf. 226 JENS HOLM (V) replik:

Jag kan börja med att säga så här: Jag sitter inte i regeringen och har inte suttit och skrivit budgeten, men som alla vet har man inte särskilt lång tid på sig direkt efter ett val. När jag tittar på den budget som dessvärre har röstats igenom nu kan jag också säga att den lämnar ganska mycket i övrigt att önska – så sent som i dag fick vi rösta om återförvisning på kulturområdet, därför att den borgerliga budgeten uppenbarligen var så extremt dåligt genomarbetad att man inte kunde klubba det området.

När det gäller de lokala klimatinvesteringsprogrammen bedrev en mängd kommuner i Sverige lokala klimatinvesteringsprogram under tio års tid. Man sökte pengar från staten, och sedan betalade man in en del pengar själv. Detta pågick från 2003 ända fram till 2012; ni avskaffade ju det, men det tickade på i några år innan ni hann stoppa allting helt och hållet. Totalt gick staten in med 1,3 miljarder kronor, vilket skalades upp till nästan 6 miljarder kronor genom lokala bidrag och även genom att företag gick in. Man genomförde 751 åtgärder över hela landet.

Under den här tiden minskade utsläppen med över 11 miljoner ton. Man minskade energianvändningen med två terawattimmar, tror jag att det var, elektricitet varje år. Det gjordes tack vare klimatinvesteringsprogrammen, som faktiskt ibland brukar framhållas som effektivare än den svenska koldioxidskatten vad gäller att både minska utsläpp och energieffektivisera. Jag noterar att Johan Hultbergs hemkommun Växjö har genomfört sex väldigt framgångsrika klimatinvesteringsprogram på lokal nivå.

Det här vill vi fortsätta med, men vi vet att det finns en del förbättringspotential. Så är det alltid med det här, och vi kommer förstås att ta till oss det. Nu blir det tyvärr inte så här, utan ni har röstat ned alla de viktiga lokala klimatinvesteringarna. Utsläppsminskningarna och de nya jobben uteblir alltså, tyvärr. Tacka de borgerliga och Sverigedemokraterna för det!

(Applåder)

Anf. 227 FREDRIK MALM (FP):

Herr talman! Miljöfrågorna är några av de största utmaningarna mänskligheten står inför. Det är vi alla väl medvetna om. Vi som lever i den här generationen, här och nu, har ett stort ansvar inte bara för oss själva utan också för våra barn och kommande generationer.

Herr talman! Sedan Alliansen tillträdde har ett antal viktiga steg tagits mot ett grönt Sverige. Utsläppen har minskat med 14 procent, och andelen förnybar energi har ökat med 8 procent. Vi har fler miljöbilar på gatorna, och vindkraften producerar tio gånger så mycket el. I dag har Sverige högst andel förnybar energi i Europeiska unionen. Mer än hälften av vår energi kommer totalt sett från förnybara källor, och även inom transportsektorn ökar andelen förnybart – för åtta år sedan var endast 3 procent av transportsektorns drivmedel förnybart, och i dag är den siffran uppe i nästan 16 procent.

Det betyder förstås inte att allting är frid och fröjd, men det betyder att Sverige har kommit en bit på vägen. Vi har också möjlighet att påverka andra länder. Vi är ett föregångsland. I den ranking det hänvisades till här tidigare betraktas Sverige nu som världens näst bästa land på klimatpolitik. Vi har generationsmål, miljökvalitetsmål, etappmål, Miljömålsberedningen och annat. Vi har också ett styrsystem för att hela tiden kunna följa upp detta, vilket förstås är mycket viktigt.

I den här budgeten, herr talman, är det klart att debatten handlar om enskilda sakanslag och annat. Det är dock viktigt att vi också kan höja blicken och se de stora perspektiven. Jag tycker att Lena Ek tog upp detta mycket bra, och även såväl Jens Holm som Miljöpartiet. Ansatsen togs i det som har varit i Lima, och jag gissar att klimat- och miljöministern kommer att göra likadant i sitt anförande.

Det är förstås otroligt viktigt att Sverige nu kan växla in det starka miljöengagemang vi har och de stora miljöinsatser vi kan göra, och att vi ligger i framkant. Vi måste kunna växla in det till att hjälpa och trycka på andra länder, samt öppna för andra länder att välja den väg vi har tagit för att förbättra klimatet och minska utsläppen av växthusgaserna.

Det är också så, herr talman, att Kina i dag släpper ut mer koldioxid per person än vad Europeiska unionen gör. Det är fel att hävda – vilket en del gör, ofta de EU-negativa partierna – att det är Europeiska unionen som är den stora boven i klimatfrågan. Så är det nämligen inte. Men om vi ser att det finns möjlighet att sy in de stora länder som också har stora utsläpp – Kina, Indien, Ryssland, USA och andra – i ett klimatavtal och få dem att göra större åtaganden för minskade utsläpp av växthusgaser är det väldigt viktigt.

Sannolikt är det avtal som nu slöts mellan Kina och USA bland det mest avgörande vi har sett i alla fall de senaste åren – och kanske kommer att se framöver. Det är oerhört viktigt att dessa länder börjar

göra vinnande åtaganden på det sättet. Det gör också att man kan lösa upp knutar i Paris och annat.

Förutom detta, herr talman, finns det en annan internationell aspekt av miljö- och klimatfrågorna som är viktig, och det är säkerhetspolitiken och utrikespolitiken. Vi i den fria världen har, till följd av vår stora import av framför allt olja och gas, ett alldeles för stort beroende av odemokratiska stater. Det innebär i andra änden att det finns länder som till exempel Ryssland, Saudiarabien eller Venezuela som gör stora intäkter på vårt beroende.

Dessa länder använder intäkterna till att försöka skapa sig någon sorts regional hegemoni och ta strupgrepp på grannländer i Östeuropa, lägga sig i andra länders angelägenheter i Latinamerika, understödja rebeller i Syrien eller vad det nu må vara. Det hänger ihop med vårt beroende av den här typen av energi, och därför måste detta minska.

Därtill, herr talman, finns det ytterligare en viktig internationell dimension. Förutom nödvändigheten i klimatavtal och nödvändigheten i att minska vårt beroende av de här diktaturena måste vi se att jorden i dag har mer än 7 miljarder invånare. Vi kan också se att den befolkningsutveckling och de demografiska siffror vi har innebär att befolkningen i världen kommer att fortsätta växa. Det betyder att vi har enorma utmaningar under de kommande 10, 20, 30 eller 100 åren när det gäller att klara livsmedelsförsörjningen i världen.

Därför är det väldigt oroväckande, även om det kan tyckas vara en detalj, om Sverige med den nya regeringen nu väljer att ansluta sig till dem som är mer och mer skeptiska och avståndstagande till att följa de vetenskapliga rekommendationerna vad gäller exempelvis introduktion av nya grödor och material som till exempel kan vara genetiskt modifierade.

Det är viktigt att vi värnar biotekniken, och det är viktigt att vi värnar forskningen, som kan hjälpa till att lösa upp de avgörande knutarna för världens framtida livsmedelsförsörjning.

Herr talman! Vi föreslår flera saker i budgeten som är värda att notera och som är viktiga för att minska det fossila inslaget. Bland annat är det satsningen på supermiljöbilspremien. Det är 115 miljoner kronor mer där. Det är också investeringsstöd för laddinfrastruktur för elbilar, bland annat nya laddstolpar. Där satsar vi 75 miljoner. Om några år ska det utvecklas ett nytt system där de som har mycket energislukande bilar får betala mer än de som väljer de mer miljövänliga alternativen. Vi ser förstås fram emot ett sådant system också.

Med detta yrkar jag bifall till förslaget i utskottets betänkande.
(Applåder)

Anf. 228 JENS HOLM (V) replik:

Herr talman! Det är de borgerliga partierna, Fredrik Malm, tillsammans med Sverigedemokraterna som har röstat igenom budgetramarna. Det är därför vi har fått göra om alla betänkanden för de olika utgiftsområdena.

För det här utgiftsområdet fanns ett förslag om att vi skulle lägga ut 6 miljarder kronor för det kommande året. Nu blir det inte så. Det blir 4 ½ miljard i stället, det vill säga mer än 20 procent mindre. Det är mängder av viktiga miljöåtgärder som inte blir av.

Jag frågade i mitt anförande vad er plan är. Hur ska Sverige kunna behålla en hög miljöprofil, och hur ska vi kunna gå framåt på miljö- och klimatområdet?

Både Fredrik Malm och jag är från Stockholm, och jag tror att han har små barn precis som jag. Ibland besöker vi Vinterviken i Stockholm, och där kan vi få informationen från offentliga tjänstemän att vi ska vara försiktiga så att barnen inte stoppar stenar eller små pinnar i munnen. Det ska de ju inte göra under några omständigheter, men just i Vinterviken är det extra farligt eftersom det är ett extremt förorenat område. Vinterviken är inte det enda stället, utan det finns ungefär 80 000 förorenade områden runt om i Sverige.

I vårt budgetförslag vill vi höja anslaget för marksanering kraftigt med 183 miljoner kronor redan för nästa år. Det tar ni bort nu helt och hållet. Hur ska områden som Vinterviken och alla de andra svårt förorenade områdena i Sverige kunna saneras med de små anslag ni har i er budget?

Anf. 229 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Det är viktigt att påpeka i diskussionen om budgettrama att det vi har att förhålla oss till och jämföra med är förstås situationen i dag, det vill säga budgeten för innevarande år. Vi har inte föreslagit några neddragningar gentemot den budget som ligger och de medel som olika verksamheter och myndigheter har att röra sig med. Tvärtom innebär de budgettramar som riksdagen har röstat för och den statsbudget vi får en ökning av anslagen för miljövärd och miljöpolitik med 3,6 procent, det vill säga 185 miljoner.

Detta klarar vi av att göra utan att behöva höja några skatter. Vi klarar av att göra detta utan att behöva bedriva en politik som riskerar att slå mot jobb och tillväxt. Det ska vi vara stolta över.

Vi har haft alliansbudgetar i Sverige i åtta år, snart nio år. Det har inneburit ökningar på detta område, och det har också inneburit förbättringar. Precis som jag nämnde i mitt anförande, herr talman, har utsläppen minskat med 14 procent, andelen förnybart ökat med 8 procent och så vidare. Sverige är rankat som världens näst bästa klimatland i dag.

Vi anser att förstärkningarna är positiva. Vi noterar att i budgetpropositionen var det avsevärt högre anslag på flera områden. Det är ingenting vi förnekar. Det är klart att det är så. Våra anslag är jämfört med budgetpropositionen lägre, men det är till följd av att vi inte genomför de mycket stora skattehöjningar som skulle drabba jobb och tillväxt.

Anf. 230 JENS HOLM (V) replik:

Den här debatten handlar om att det finns två budgetförslag att förhålla sig till. Det är regeringens budgetförslag, som skulle innebära kraftiga ökningar med ungefär 33 procent på området. Anslagsområde 20 höjs till 6 miljarder kronor.

Sedan har vi de borgerliga partiernas budget, med stöd av Sverigedemokraterna, som i förhållande till regeringens budget innebär neddragningar på drygt 1 ½ miljard kronor. Marksanering är just ett sådant område. Jag noterade att Länsstyrelsen i Stockholms län var glad när regeringens budgetförslag lades fram. Då sa länsstyrelsen att man

äntligen kan sanera Vinterviken. Det är fråga om en enorm kostnad. Det är såklart inte bara i Stockholm som det finns enorma områden som måste saneras, utan det gäller runt om i hela landet.

Detsamma gäller de lokala klimatinvesteringarna. Stockholms stad, Fredrik Malm, var aktiv i det tidigare klimatinvesteringsprogrammet och gjorde mängder med framgångsrika investeringar i biogas, hållbara transporter, miljöinformation på förskolor och skolor och så vidare. Detta vill våra lokalpolitiker fortsätta med. De vet att det är ett sätt att mobilisera medborgarna, det är ett sätt att minska utsläppen effektivt och det är ett sätt att skapa nya jobb. Nu blir det ingenting alls av de lokala klimatinvesteringarna därför att er budget har vunnit. Vad är er plan för att Sverige ska flytta fram positionerna på miljö- och klimatområdet?

Anf. 231 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Vad gäller frågorna av mer fiskal karaktär går det att notera att regeringen, efter förhandlingar med Vänsterpartiet, lägger fram en budgetproposition med över 20 miljarder i skattehöjningar. 7–8 procent av den stora skattehöjningen läggs på miljöområdet, och det är förvisso bra.

Vi från Alliansens sida väljer att inte höja skatter, men vi förmår ändå att göra prioriteringar så att vi kan öka anslaget till miljöbudgeten jämfört med innevarande år. Det är viktigt. Den kontinuitet som har tjänat Sverige väl fortsätter att löpa, och den har visat att när vi har tagit ansvar för Sverige har vi i ökad utsträckning prioriterat miljö- och klimatfrågorna.

Anf. 232 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr talman, riksdagsledamöter och åhörare! I klimatdebatten låter det på hemmaplan ofta som att Sverige inget gjort, att Sverige är ett dåligt land. Men om vi tittar på de olika mätningarna är det knappast fråga om ett klimatpolitiskt ragnarök. Sverige är ett av de grönaste länderna i världen. Över detta ska vi vara stolta men självfallet inte slå oss till ro. Tvärtom måste vi fortsätta att hitta nya spännande lösningar.

I Alliansens budget ingår satsningar på supermiljöbilspremie och elbilsstolpar. Ambitionen är också att vi ska minska användandet av det fossila bränslet. Vi måste samtidigt komma ihåg att när vi diskuterar klimatfrågan kan vi inte bara tänka i termer av utgiftsområden. Bättre och mer miljövänliga kommunikationer är också ett uttryck för en fortsatt ambitiös miljöpolitik. Jag tänker förstås på våra satsningar på järnvägen i det vi kallar Sverigebygget. Där ingår investeringar i snabbgående tåg och en utbyggnad av järnvägar som skulle innebära de största satsningarna på järnvägen sedan stambanorna byggdes under 1800-talets andra hälft. Detta är en framsynt miljöpolitik.

Herr talman! Begreppet hållbar tillväxt innehåller, som ni hör, de facto ordet ”tillväxt”. En del tycks glömma det andra ordets betydelse. Utan tillväxt blir det svårt att bygga något hållbart. Med tekniska innovationer och förbättrad produktivitet kan tillväxten vara en del av lösningen snarare än problemet.

Herr talman! De rödgrönas budget hade med sina föreslagna skattechocker inneburit ett svårt slag mot exempelvis ungdomars inträde på arbetsmarknaden. Detta är inte vägen till ett hållbart samhälle.

Jag vill avsluta med några hoppfulla ord. Visst återstår mycket att göra på miljöområdet. Men fundera en stund över de värderingsförskjutningar som skett och de miljöåtgärder som vidtagits i Sverige sedan exempelvis 1960-talet. På politisk nivå är miljökonsekvensbedömningar en självklarhet, på privat nivå funderar vi över vilket färdmedel som släpper ut minst och så vidare. Jag är övertygad om att miljömedvetenheten kommer att fortsätta att öka. Vi i Sverige har varit pådrivande – det ska vi naturligtvis fortsätta att vara.

Det ger faktiskt anledning till viss optimism. Sverige hamnar alltid högt upp i olika rankningar när det gäller att ta miljöansvar. Låt oss bara se till att inte förväxla nostalgiska drömmar om en sorts Fäbodsverige med en konstruktiv klimatdebatt. Det är nämligen inte samma sak.
(Applåder)

Anf. 233 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP):

Det är väldigt många fina och starka ord om behovet av miljöinsatser och allvaret i den situation världen, Sverige, Stockholm och vi alla individuellt står inför när vi vet att vårt samhälle och vår generation som första generation på planeten faktiskt styr över hela de planetära systemen.

Det är ett oerhört ansvar som ligger på axlarna inte minst på oss politiker med den kunskapen. Med detta är det också väldigt bra att det finns mycket kunskap om vad vi kan göra åt problemen.

Jag ska säga att jag nästan varje dag i mitt jobb som klimat- och miljöminister för Sverige är glad över den miljödebatt vi har i vårt land, med de inspirerande medborgare, städer, stora och små kommuner, företagare, innovatörer, entreprenörer men också många politiker från olika partier som håller detta politiska område väldigt högt och ser det som väldigt viktigt.

Det ger mig fundamentet att se att ska vi bygga ett hållbart samhälle, ska vi ha en hållbar produktion av både det vi i vår generation behöver här och nu och det våra barn behöver i framtiden, behöver vi först och främst se till att vi har ordning på klimat- och miljöfinanserna. Utan de finanserna finns det ingen budget i framtiden för våra barn för att producera livsmedel, få sitt vatten renat, få sin luft fri från gifter och få sin miljö fri från kemikalier som påverkar våra kroppar.

Med detta sagt vill jag vara tydlig med att det också handlar om att ta ansvar för de möjligheter man kan ge. Man kan vara glad åt sin situation, att den har blivit bra. Vi kan se att miljötillståndet i Sverige på många sätt har blivit bättre de senaste åren. Vi kan också se att detta hänger ihop med ett gemensamt ansvar som många politiker och många medborgare i kommuner, städer och företag har tagit.

Men vi kanske också i den här debatten måste se: Vilka är möjligheterna i dag, och hur kan de bära frukt? Hur kan vi ta de möjligheterna? Har vi inte ett ansvar inför våra barn, inför kommande generationer, att ta alla de möjligheter till miljöförbättringar som faktiskt finns där?

Där skulle jag vilja vara ganska kritisk till de beslut som den här riksdagen håller på att ta.

Genom att säga nej till de fullt ut finansierade satsningarna på klimat- och miljösidan i den budgetproposition som regeringen lade fram säger

man nej till möjligheterna för Sverige att ta ett steg till i arbetet med att vara ett föredöme i världen, med att vara ett land som satsar på det viktigaste vi har, det vill säga framtiden och inte minst fundamentet för vår ekonomi.

Det har varit väldigt mycket prat här om att vi först måste ha en tillväxt och en ekonomi för att sedan kunna satsa på miljön. Men alla vet ju att det handlar om att se vad som är hållbart. Vi måste ha hållbara investeringar, och vi måste ha en hållbar ekonomi, för att det ska ge utveckling.

Där skulle jag vilja peka på att de miljö- och klimatinvesteringar som ligger i regeringens budget handlar om 4 miljarder på tågsatsningar. Det talades här om att det var viktigt med Sverigebygget. Men det är som att det inte skulle vara viktigt med pengar. Jag tror att miljardbelopp i ökat underhållsstöd till tågen i Sverige är någonting som varje tågresenär önskar sig den dag man sitter med stoppsignal, ställverksfel, förseningar och fördyringar av sina resor.

Jag tror att energieffektivisering av miljonprogram är det absolut mest smarta vi skulle kunna göra för att både höja miljöstatusen och satsa på jobb och investeringar i områden som skulle kunna betala tillbaka mycket väl i vårt samhälle. Men att ignorera det problemet, att blunda, att säga nej till energieffektiviseringar av miljonprogrammet – det är att missa en viktig möjlighet.

Man säger nej till ökade resurser för klimatanpassning. De anslagen sjunker nu trots att vi har haft den sommar då flest svenskar har sett klimatförändringarna i vitögat, antingen med pumpar i källaren till fastigheter som blivit översvämmade, med vägar och järnvägar som man inte kan komma fram på, med ras och lermassor eller med de stora bränder som vi hade.

Man säger nej till internationella klimatinvesteringar, trots att vi vet att det är nyckeln till hela solidariteten med det avtal som vi alla i Sverige vurmar väldigt mycket för och som vi jobbar väldigt aktivt med på alla nivåer – inklusive klimat- och miljöministern för Sverige. Där drar vi ett oerhört tungt lass i att inte bara inspirera Europeiska unionen att hålla en ambitiös agenda utan också säkerställa att vi får ett avtal som hela tiden kan leverera ett bättre och mer ambitiöst resultat för alla länder. Alla länder kommer att behöva vara med i det här avtalet, och då behövs Sverige som en brobyggare mellan fattiga och rika länder, där vi har ett ansvar att ta.

Genom att säga nej till satsningarna i regeringens budget på klimat- och miljöområdet säger man också nej till ett steg framåt för skötsel och skydd av våra mest värdefulla natur-, skogs- och havsområden.

Jag har listor med mig på alla de projekt som Havsmyndigheten, Naturvårdsverket och andra myndigheter har suttit med för att se hur de skulle kunna förverkligas. Det gäller upprustning av vandringsleder. Det gäller naturum. Det gäller enskilda skogsägare som i dag får ålägganden om att de inte kan avverka skog för att det är värdefulla områden men som nu inte känner sig säkra på att få den ersättning de har rätt till enligt lagen. Där saknas det pengar. Det säger allianspartierna nej till i den budget de driver fram tillsammans med Sverigedemokraterna.

Man säger också nej till satsningar på lokala klimatinvesteringar. Det har varit uppe till debatt här att det inte skulle gå att utvärdera. Det är bara nys.

Titta på den utvärdering som Naturvårdsverket som ansvarig myndighet gjorde! 11 miljoner ton i minskade klimatutsläpp ledde dessa investeringar till i Sverige. Man samverkade på ett oerhört bra sätt, och vi skulle önska mer sådant samarbete i miljösammanhang i Sverige mellan den statliga nivån och kommuner och regioner. Det är de aktörer i Sverige i dag som bär de största möjligheterna med klimatsatsningarna. Vi skulle inte ha haft tillstymmelse till uppblomstringen av biogasproduktion i Sverige om vi inte hade haft de tidigare klimatinvesteringsstöden.

Man hänvisar till några siffror som skulle visa att det här inte är effektivt. Men då undrar jag: Tycker man verkligen från majoriteten i denna kammare att den biogassatsning som Sverige gjorde inom de tidigare programmen inte var effektiv, inte var positiv och inte var ett extra klimatsteg framåt för Sverige?

Jag skulle kunna dra den långa listan kring vad det betyder att de här pengarna inte längre finns kvar. Man drar ned över 20 procent på den budget som ligger på utgiftsområdet vi diskuterar. Man drar ned 43 procent på biologisk mångfald. På det område som unikt platsar på de flesta av de svenska miljömålen, de mål som vi så gärna skulle vilja uppnå, behöver man se att resurserna har betydelse.

Sist men inte minst skulle jag vilja nämna miljöövervakningen. Vi är alla väldigt tagna av den spridning av gifter som vi ser i vår miljö som hotar dricksvatten och våra barns hälsa. Här fanns det en satsning som var tydligt inriktad från regeringen på en ökad miljöövervakning inte minst riktad mot havs- och vattensektorerna. Den drar man nu ned. Jag vill inte se föräldrarna till de barnen i ögonen när man säger: Det kan hända igen, för vi har inte tillräcklig koll på hur dricksvattenreservoarerna fungerar i den delen.

Slutligen kan jag konstatera att i den lista på neddragningar som utskottsmajoriteten med allianspartierna drar fram tillsammans med Sverigedemokraterna är det minus på varenda post. Det är minus på naturskydd och minus på satsningar på klimatinvesteringar som skulle kunna leda till stora satsningar på laddstolpar. Det förstår jag att ni väldigt gärna vill ha, för det lägger ni i en annan liten post. Ni vill bara inte lägga lika mycket pengar, och ni vill inte samarbeta med kommunerna. Det är minus på varenda post förutom just två anslag om laddstolpar och supermiljöbilspremie.

Regeringen tycker förvisso att supermiljöbilspremien behövs fram tills att vi förhoppningsvis tidigare än om två år lyckas få fram ett bonus–malus-system. Självklart ska de som har köpt bilar under hösten som kvalificerar i klasserna också få supermiljöbilspremie precis enligt samma direktiv som alla andra. Det kommer regeringen att besluta om på måndag. Det är en självklar och rättvis princip.
(Applåder)

Anf. 234 LENA EK (C) replik:

Herr talman! Efter den senaste tidens rejäla genomgångar av svensk miljö- och klimatpolitik kan vi kanske rensa bort alla argumenten om att

det inte är någonting som fungerar i detta land. Vart tionde år gör OECD en enorm genomgång av medlemsländernas miljöpolitik. Sverige har gjort det under det drygt senaste året.

Slutresultatet, om man sammanfattar det, är ett oerhört högt beröm för den politik som har förts av flera regeringar i rad och några rekommendationer på hur man kan bli ännu bättre. Germanwatch, en mycket högt respekterad tankesmedja, sa i förra veckan att Sverige är näst bäst på klimat i världen.

Vad är det då som gör att vi har kunnat hålla en bra stabil ekonomi, skapa 370 000 nya jobb under åtta år och ändå nå de miljöresultaten? Jo, att vi försöker att forma en politik från Alliansens sida där jobb och miljö hör ihop.

I vänsterregeringens budgetförslag finns inte den kopplingen. Det innebär att grön skatteväxling är någonting som inte existerar i vänsterregeringens budget medan Alliansen har tunga gröna skatteväxlingar.

Av de 25 miljarder som vänsterregeringen höjer skatterna med är mer än 15 miljarder skattehöjningar på unga i ett läge när vi trots allt som har gjorts fortfarande har 14 ½ procents ungdomsarbetslöshet. Jag tycker inte att det är en hållbar utveckling. Varför struntar ni i unga människor under 25 år, Åsa Romson?

Anf. 235 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

Jag tror, ser och hör i debatten att utskottet är väldigt intresserat av utvärderingar. Det kan vara intressant att veta vad utvärderingen av den halverade ungdomsarbetsgivaravgiften egentligen säger. Den säger att det är väldigt svårt att veta om det inte bara går som en subvention rakt in i de företag som typiskt sett har yngre i arbetskraften. Vore det i så fall inte bättre att använda de pengarna mer strategiskt på att låta de unga som i dag inte kommer in på arbetsmarknaden på grund av saknad utbildning få den?

Jobb och miljö hänger ihop. Det är precis det som regeringen lyckas med att växa ihop, för en gångs skull. Jag ska ge dig en eloge, Lena Ek. Du stod under den förra regeringen upp och sa: Det lönar sig att vara ett föredöme. Det lönar sig att göra mer hemma för att visa upp att man också kan göra någonting. Det lönar sig dessutom, eftersom vi får investeringar i företag och innovation.

Problemet var att du hade en finansminister och en statsminister som i varje debatt i den här kammaren sa: Sverige gör redan så mycket. Vi tänker inte ha några högre klimatambitioner. Det är bättre att några andra ska göra det. Vi vill göra alla våra satsningar på de smarta klimatsatsningarna någon annanstans.

Den här regeringen håller med dig, Lena. Vi håller med om att det är klimatsatsningar och klimatinvesteringar här i Sverige som är viktiga för hur vi visar upp och ger ett gott exempel utomlands och som ger jobb och investeringar i Sverige.

Hur många jobb ger energieffektiviseringarna i miljonprogramsområden jämfört med att man sänker och halverar ungdomsarbetsgivaravgifterna i Sverige? Jag tror att jobbkonsekvensen är betydligt bättre för de jobb som vi ger genom att investera i grönt i Sverige här och nu.

Anf. 236 LENA EK (C) replik:

Herr talman! Vänsterregeringen plockar in 15 miljarder i ökade arbetsgivaravgifter på unga människor under 25 år i ett läge när vi har en hög ungdomsarbetslöshet, problem med utanförskap och problem med nyanlända unga människor som står ännu längre från arbetsmarknaden. Av de 15 miljarderna kommer det tillbaka 450 miljoner i form av traineejobb. Det är inte hållbart. Jobb och miljö hänger ihop.

Jag har dragit ett tungt lass för att de argumenten ska komma fram genom bland annat det internationella forskningsprogrammet New Climate Economy, som till och med Obama tweetade om därför att han tyckte att argumenten var vettiga. Det är kanske inte världens mest klimatpådrivande president, men ändå. Det är argument som har slagit an globalt.

Dessa sammanhang är väldigt viktiga. Men vi kan inte strunta i hur det ser ut. Det är anledningen till att vi inte har lika mycket pengar att lägga på olika utgiftsområden som ni har, även om vi har samma summor på tio av tjugo. Det är en grundläggande överensstämmelse som jag tror är bra för Sverige.

På tio har ni högre. De pengarna hämtar ni från unga människor som redan har det svårt. Jag tror inte att det är bra. En hållbar utveckling inkluderar ekonomi, jobb och miljö. Det är det viktiga.

När det gäller de olika Klimpanslagen måste man titta på vad det är som ger jobb. Att dra undan resurser från företag och lägga de pengarna på bidrag är ingenting som hjälper.

Däremot hade det hjälpt med en satsning på laddstolpar. Vi är överens om supermiljöbilspremien. Men laddstolparna är totalt frånvarande i er budget. Varför det, när det är den största, närmaste och mest praktiska klimatinsatsen vi kan göra nu i detta land?

Anf. 237 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

Det verkar som att vice ordföranden i miljö- och jordbruksutskottet inte har läst regeringens proposition och inte heller lyssnat på hur vi efter hand har preciserat när vi har gått vidare med förordningsförslagen, som skulle träda i kraft om vårt förslag gick igenom här.

När det gäller laddinfrastruktur i Sverige ger vi en bättre stabil finansieringsgrund för det än vad Alliansen gör tillsammans med Sverigedemokraterna i sitt förslag. Vi ger det till de aktörer som i dag planerar för laddinfrastrukturen på sitt sätt. Vi ger till kommuner och regioner, och vi gör det inom ramen för de lokala klimatinvesteringarna. Det tycker vi är viktigt.

Där får man dessutom en uppföljning av resultatet för minskningen av klimatpåverkan. När det gäller det projekt som allianspartierna föreslår i sin motion vill man bara bestämma att det är laddstolpar. Man vill inte ha någon utvärdering. Man vill inte veta hur mycket koldioxid vi minskar med det. Man vill skicka iväg det i ett system där politikerna i riksdagen sitter och bestämmer att vi ska ha ett visst antal laddstolpar.

Jag tycker inte att det är seriöst. Det är mycket bättre att samverka med de aktörer som i dag sitter på planeringen av Sveriges laddinfrastruktur, och det är kommuner och regioner.

Jag tycker att du döljer en sak när det gäller ditt finansiella resonemang, Lena Ek. Ni säger nämligen nej till en sak som är ganska

tydlig i OECD:s rapport: Man kan använda miljöskatter bättre. De svenska miljöskatterna har sjunkit som andel av budgeten konsekvent under alliansregeringens tid. Det tycker jag är tråkigt. Vi ligger nu ungefär i mitten bland EU-länderna.

Skulle vi höja dem i enlighet med Miljöpartiets förra skuggbudget, som i valrörelsen skulle framstå som en extrembudget, skulle vi ungefär hamna på Finlands nivå i dag när det gäller miljöskatter. De konkreta miljöskatter som regeringen lägger fram i sin proposition i samband med detta säger ni till allra största delen nej till.

Man får inte en fungerande miljöpolitik när man inte kan se att man ska ge förutsättningar för företag att vara miljövänliga så att de också ser att det gör det lönsamt. Kostnaderna ska vara på den som släpper ut gifterna och utsläppen. Det är en väldigt viktig politik om man ska vara grön.

Anf. 238 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Jag tackar ministern, som är med oss i kväll under debatten. Det välkomnar jag.

Även klimat- och miljöminister Åsa Romson lyfte fram Kloktstödet. Jag sa inte att det gamla Klimpsystemet var värdelöst. Men det var uppenbart att det hade stora brister. Det är inte jag som säger det. Till exempel Konjunkturinstitutet, som utvärderade systemet, konstaterar bland annat att 11 procent av anslaget gick till administrativa kostnader och att 40 procent av projektmedlen hade kunnat fördelas mer effektivt.

Jag som är moderat och som tillhör Alliansen har som en oerhört viktig princip för politiken att den ska vara effektiv och att vi ska visa stor hänsyn till och respekt för skattebetalarnas pengar. Därför tycker inte jag att ett sådant system är good enough. Det duger helt enkelt inte.

Och nu låter det på ministern, herr talman, som att det är exakt samma system som ska införas. Jag frågar här hur det nya Kloktsystemet ska vara utformat. Då får jag till svar att det gamla Klimpsystemet var så effektivt. Det tycker jag först och främst inte att det var. Men min fråga är: Är det det gamla systemet som ska återupprättas? Jag trodde att det var ett nytt system. I valrörelsen talade ni om att ni hade tagit intryck av det norska systemet och att detta var något nytt och nydanande som ni skulle sjösätta. Är det alltså det gamla Klimpsystemet som ska införas, med 11 procent administrativa kostnader och så vidare? Det är mycket bekymmersamt om det skulle vara så. Det är min första fråga.

Sedan tycker jag att det är beklagligt att Miljöpartiet har gjort den grova vänstergir som man har gjort. Man har gått från att i någon mening ha varit ett grönt liberalt parti till att nu komma ut som ganska rött. Man har seglat under falsk flagg. Nu är det kraftiga höjningar av skatter på jobb och arbete som man vill göra. Borta är den gröna skatteväxlingen, och här är den röda skattechocken.

Anf. 239 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

När det gäller de administrativa kostnader som du hela tiden hänvisar till i det gamla Klimpsystemet är det självklart att man tar intryck av utvärderingarna och anpassar systemet på bästa sätt. Vi har otroligt mycket bättre förutsättningar att ha ett klimatinvesteringsstöd som går i takt och minskar administrationsbördan. Dels finns det teknik på plats

när det gäller kommunikation mellan myndigheterna och kommunerna, dels finns det redan upprättade modeller för hur man beräknar klimateffekter av olika förslag. Det var en kunskap i Myndighetssverige som växte fram genom de lokala insatser man tidigare gjorde. Kunskaperna ledde fram till att man då kunde utvärdera inte bara kostnaden utan också effekten.

Det är klart att man alltid kan utvärdera kostnaden och tycka att det är dyrt därför att man inte vill lägga de pengarna. Men vad är effekten? Precis som ledamoten Jens Holm visade ledde detta jämfört med de kostnader man hade för programmen från statens sida, som mångdubbelt möttes av företag och kommuners investeringar på sitt håll, till 11 miljoner ton minskade koldioxidutsläpp. Jag tycker att Johan Hultberg ska fundera lite på effekten. Vill vi ha mindre klimatutsläpp kanske man behöver göra en liten investering för att få detta att sprida sig.

Tycker Moderaterna att biogassatsningen i Sverige är dålig? Ni har ju suttit i kommun efter kommun och tagit del av just dessa pengar för att på det mest effektiva sättet få matavfall att bli biogas som stadsbussar, sopbilar och liknande kan gå på. Jag är stolt över denna utveckling i Sverige. Det är nämligen den som leder till att vi nu ligger så bra till i dessa rankningar, bland annat därför att vi har fått det lokala samhället att vara med på tåget. Det är dumt att vara nationell politiker och inte se att det är där arbetet görs.

Jag skulle slutligen vilja ställa en fråga till Johan Hultberg: Varför har Moderaterna gett upp friluftslivet och utemiljön? Varför är man inte beredd att se att de mest värdefulla naturmiljöerna i skog och hav är värda att satsa på när man så brutalt skär ned på de satsningar som regeringen ville göra?

Anf. 240 JOHAN HULTBERG (M) replik:

Herr talman! Om vi börjar där ministern slutar kan vi konstatera att under Alliansens tid ökade avsättningstakten när det gäller värdefull natur. Vi skyddade väsentligt mycket mer skog än den föregående regeringen gjorde. Vi har lyckats leva upp till delmålet inom Levande skogar, och vi har lyckats skapa ett enormt frivilligt engagemang hos markägarna ute i skogsbruket.

Jag tror att en framgångsrik politik på miljö- och klimatområdet är en politik som skapar ett större engagemang än bara statliga insatser. Om vi ska kunna nå målet En giftfri vardag måste vi få med oss branscherna inom kemiindustrin. Vi måste få med oss dem som säljer kosmetika. Vi måste få med oss läkemedelsproducenterna och så vidare.

Samma sak är det naturligtvis när det kommer till skogen och värdefull natur. Den politik som vi har fört med frihet under ansvar har lett till att skogsägare och markägare har tagit ett enormt stort frivilligt ansvar. De har avsatt 1,2 miljoner hektar skogsmark. Jag välkomnar den positionsförflyttning som Miljöpartiet har gjort. Det finns nu ganska positiva skrivningar i budgeten om de frivilliga avsättningarna. När vi har stått här tidigare i kammaren och debatterat skogspolitiken har tonläget, minst sagt, varit ett annat. Jag är glad över detta.

För att återgå till Klokt konstaterar jag att Konjunkturinstitutet konstaterade att det fanns en uppenbar risk för att utsläppsminskningarna överdrevs av det gamla systemet. Nu säger ministern att det finns tydligt

uträknat hur stora utsläppsminskningar det nya tänkta systemet ska resultera i. Det hade varit intressant om det hade presenterats i budgeten. Men det gör det inte. Vi har ingen aning om vad dessa miljarder kommer att ge. Det är där min kritik är. Vi vet inte vad resultatet blir.

Avslutningsvis, herr talman, välkomnar jag det besked som Åsa Romson har gett i dag om att också hon ger tummen upp för Förbifarten. Men jag skulle vilja fråga miljöminister Åsa Romson: Hade man inte kunnat använda de fyra miljoner som varje dag har runnit rätt ned i rännstenen till något mer effektivt, till exempel byggandet av nya cykelvägar?

Anf. 241 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

Vi fick inte så mycket svar på hur Moderaterna skulle fortsätta att påstå att de värnar det rörliga friluftslivet, som är beroende av att vi har skyddsvärda naturmiljöer och ett sunt skogsliv. Det är visst sant att man har lyckats göra en del avsättningar, inte minst gjorde man en smart delning mellan Sveaskogs ägor och naturreservat. Det tycker jag var bra, och det stödde också Miljöpartiet.

Problemet här är dock att man skyddar marker men inte avsätter någonting för en ökad skötsel. Det betyder att vandringslederna i Sverige förfaller. Det handlar om informationen till allmänheten när man närmar sig ett naturreservat, både när det gäller hur värdefullt det är och när det gäller att ens veta att naturreservatet finns där. Jag har talat med Naturvårdsverket, och de säger att de inte ens har haft pengar att sätta upp markeringar om att områden är statliga naturreservat. De har inte haft de resurserna.

Jag tycker att det är ett svek mot alla dem i Sverige som uppskattar våra mest värdefulla skogsmiljöer och marina miljöer. Vi har ett stort arbete vi behöver göra för att skydda mer av de marina miljöerna. Det står nu inne fram till dess att det står klart hur en regering som vill driva en offensiv miljöpolitik ser att det kräver insatser och pengar.

Det är lätt att stå här i kammaren och säga att man vill jättemycket. Men så fort det kommer till pengar är det inte riktigt effektivt, och då måste man göra det på ett annat sätt. Så kommer aldrig Sverige framåt. Den företagsledning som sitter och funderar över hur de i nästa steg ska kunna forma sig och vara ett miljöföredöme sitter inte och säger att de aldrig är villiga att satsa några pengar och att det alltid ska gå på den förra budgeten. Om man inte ändrar budgetar och om man inte har visioner tar man inte heller vara på de möjligheter som Sverige, som är ett sådant rikt land, har.

Därför är det tråkigt att vi i dag får beskedet att dessa 43 procents minskningar på biologisk mångfald består när allianspartierna i riksdagen drar igenom sin budget med Sverigedemokraterna.

Anf. 242 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Jag välkomnar klimat- och miljöministern till kammaren.

Jag har en fråga som delvis har berörts i tidigare debatter och inte minst i valrörelsen. Det gäller Miljöpartiets syn på tillväxt. Det har givetvis också en stark koppling till miljö- och klimatfrågorna. Åsa Romson gick till val på ett valmanifest för Miljöpartiet där det stod att

Sverige ska sträva efter ett ekonomiskt system som inte bygger på tillväxt. I Miljöpartiets partiprogram står det att man vill bygga en ekonomi som gör sig fri från beroendet av ständig tillväxt.

Man skulle kunna tro att Miljöpartiet i strävan efter att bli, så att säga, regeringsmaterial har försökt rensa bort de värsta strollerierna från partiets yngre dagar. Och det lyckades man ganska bra med. Fram tills att man drämde till med tillväxtstoppet i partiprogrammet.

Nu går det alltså att notera att i floran av motioner i riksdagen under hösten återkommer detta. Det finns två motioner av sammanlagt tre miljöpartister i riksdagen som går ut på att man vill utreda hur Sverige ska kunna ha ett samhälle utan tillväxt. Man menar att det bland annat kan innebära massarbetslöshet och havererade statsfinanser – det är inte jag som säger det här, utan jag återger. Man vill se över hur man kan säkerställa vår försörjningsförmåga och välfärd vid nolltillväxt eller negativ tillväxt.

Klimat- och miljöministern argumenterar mycket för stora satsningar på miljöbudgeten. Hur stora blir de framöver om Sverige inte ska ha någon ekonomisk tillväxt? Vilka andra områden får då stryka på foten för att Miljöpartiet ska kunna lägga fram sådana budgetpropositioner?

Anf. 243 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

Jag underlåter inte att kammaren har en debatt här om alla folktoppartistiska enskilda motioner på olika teman som hade kunnat vara lätta att raljera över. Men jag tror att vi ska hålla oss till ämnesområdet för budgeten.

Det är sant att Miljöpartiet står för att vi behöver ett hållbart ekonomiskt system som inte är beroende av tillväxt. Vi ser nämligen en stor fara i att ett ekonomiskt system som är beroende av ständigt ökad tillväxt, även när det bygger på ohållbara boliner, det vill säga ständig miljöförstöring. Det såg man inte minst vid finanskrisen. Det är inte hållbart. Och det tror jag till och med att en del rättrogna ekonomer hos Folkpartiet skulle hålla med om. Jag tror att den debatten skulle kunna vara lite mer sofistikerad. Den inställningen har Miljöpartiet haft.

Låt mig fråga representanten för Folkpartiet som gärna diskuterar de teoretiska ekonomiska modellerna hur man ser på förhållandet mellan investeringar och skattesänkningar. När vi tittar på miljö- och klimatområdet ser vi nämligen att om man gör åtgärder och investeringar här och nu får man troligen – om man har gjort dem rätt och de har varit bra och lämpliga – en minskad kostnad för miljöproblem och ökad välfärd i form av bättre livskvalitet i framtiden. Det är konceptet för investeringar för framtiden. Det är också konceptet för en aktiv miljö- och klimatpolitik som fattar beslut nu men som ger effekter i framtiden.

Vi kan se att de svenska besluten på 70- och 80-talen om fjärrvärmesystem och att man inkluderade biomassa i stället för kol och så vidare var viktiga och nästan helt avgörande för resultaten i klimatberäkningarna i år.

Regeringens kritik i opposition och som vi nu vill vända på som regering är att vi måste ta aktiva beslut för klimatsatsningar för att vi ska få effekter även i framtiden. Vi är glada för att man kunde se en minskning av klimatutsläppen under allianstiden, men det var inte på

Anf. 244 FREDRIK MALM (FP) replik:

Herr talman! Det blir mycket intressant när klimat- och miljöministern argumenterar för att vi inte ska vara beroende av tillväxt. Samtidigt var det för en tid sedan en debatt om att Miljöpartiet skulle delta i ett möte med Pensionsgruppen.

Just pensionssystemet är ett område som är specifikt kopplat till den ekonomiska tillväxten. När systemet skapades använde man den förmodade framtida tillväxten, som skrevs till 1,6 procent, för att kompensera pensionärerna under de första åren av pensionen. Jag har bett riksdagens utredningstjänst räkna på detta. Vad skulle det innebära för pensionerna om vi inte hade ekonomisk tillväxt? Jag förmodar att Åsa Romson står fast vid sitt ord från det förra inlägget, nämligen att det inte ska finnas en koppling till den ekonomiska tillväxten i pensionssystemet.

Det skulle i så fall innebära att en förstaårspension i Sverige på 14 000 kronor skulle behöva sänkas till 11 620 kronor. Förstaårspensionärerna skulle få 2 380 kronor mindre i månaden om kopplingen till de ekonomiska tillväxtalen togs bort i pensionssystemet.

Jag har bett riksdagens utredningstjänst att på samma sätt titta på ett annat område i budgeten som är kopplat till tillväxten, nämligen biståndet. 1 procent av vår bruttonationalinkomst ska gå till bistånd. Hur mycket skulle det innebära under en hel mandatperiod utifrån budgetpropositionens tillväxtprognoser jämfört med kraven i Miljöpartiets partiprogram?

Vad skulle skillnaden bli med nolltillväxt i fyra år jämfört med i dag? Det skulle skilja ungefär 11 miljarder. Miljöpartiets nolltillväxt skulle innebära att man tar 11 miljarder från de fattiga. Om vi sätter det i relation till exempelvis de olika klimatbiståndssatsningarna skulle jag vilja fråga ministern hur det går att få ihop denna antitillväxtagenda med satsningar på klimatinvesteringar i andra länder.

Anf. 245 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

Jag vet inte om jag är här för att diskutera vare sig pensioner eller allianspartiernas behandling av pensionsuppgörelsen som jag tycker är oerhört oansvarig. Men jag tycker att det är viktigt att vi har långsiktiga överenskommelser om pensionerna eftersom jag tror att det skapar stabilitet. Dessutom tar vi på fullaste allvar att pensionsöverenskommelsen bygger på att vi inte ska föra över ekonomiskt ansvar på våra barn, utan vi ska ta det ekonomiska ansvaret nu för att kunna finansiera pensionsavsättningarna. Det har hela tiden varit Miljöpartiets linje.

Du läser andras partiprogram med en viss felaktig tolkning, Fredrik Malm. Vi är inte för nolltillväxt. I valmanifestet säger vi att vi är för ett hållbart ekonomiskt system som inte är beroende av tillväxt. Det finns nämligen ett problem om man är beroende av en ohållbar tillväxt. Vi kan ta ett annat samtal om att det faktiskt finns ganska gott om det i dag, vilket är skrämmande. Om vi har tillväxt som bygger på stor miljöförstöring blir det ohållbart för våra barn. Det är bra att du nickar.

Jag har en sista undran att skicka med till Folkpartiet som har ställt sig bakom ett budgetförslag och drivit igenom det med hjälp av Sverigedemokraterna i riksdagen. Varför skär ni bort 7 miljoner till forskningen på Formas? Varför tycker ni inte att miljöforskningen i Sverige är värd att satsas på? Varför tycker ni inte att det är en miljöinvestering både för miljöarbetet vi gör i Sverige och för våra barn? Det är oförklarligt för mig.

Anf. 246 MARTIN KINNUNEN (SD) replik:

Herr talman! Man brukar ofta anklaga mitt parti för populism. Jag tycker inte att det är rättvist. För mig är det populism att helt utan grund dra politiska växlar av naturkatastrofer, hemska väderhändelser och bränder som sker i Sverige och sedan använda det i tidningsannonser för att skrämma folk till att rösta på Miljöpartiet. Det tycker jag är unken populism. Och jag hoppas att vi slipper se det i den kommande valrörelsen.

Ministern och Miljöpartiet talar ofta om vikten av att Sverige ska gå före på klimatområdet. Det kan handla om att vi höjer skatter på energi mer än andra länder gör, att vi beskattar svenska bönder mer än bönder i andra länder beskattas eller att vi gör det svårare att leva på svensk landsbygd än det är att leva på landsbygden i andra länder.

Min fråga till klimatministern är vilka analyser som ligger bakom att vi ska gå före på klimatområdet. Vilken analys ligger bakom att vi tror att det påverkar andra länder i önskvärd riktning?

Anf. 247 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

De analyserna bygger på alltmer solid internationell och nationell forskning. Det är forskning som visar att klimatförändringarna inte är något obskyrt hot i framtiden, utan de gäller här och nu. Flera talare har tidigare vittnat här om hur de allra fattigaste människorna, de allra fattigaste länderna, redan kämpar med detta i dag. De ser det tydligt som en fråga om liv eller död.

Tack och lov är det inte på det sättet i Sverige. Här gäller det liv eller död för fjällräven. Vissa av oss kan känna solidaritet med den. Men det gäller även infrastruktur, samhällen som Göteborg som ligger låglänt vid en älvmyrning, vägar och infrastruktur med risk för ras och skred och hettor – väldigt varma klimat – som ökar dödligheten för våra äldre i stadskärnor till exempel men som också leder till ökade skogsbränder. Det finns solitt vetenskapligt stöd för detta.

Det är intressant att Sverigedemokraterna som enda parti i Sveriges riksdag ger namn åt svensk klimatskepticism och att allianspartierna väljer att lägga fram sin miljöbudget tillsammans med Sverigedemokraterna.

Anf. 248 MARTIN KINNUNEN (SD) replik:

IPCC påstår inte i dag att extrema väderhändelser kan hänvisas till klimatförändringar. Det är det som jag förhåller mig till.

Jag hade en annan fråga, gällande den föregångspolitik som Sverige för. Jag vill veta lite om vilken analys som ligger bakom detta. Det var egentligen min huvudfråga.

Det gjordes en studie inom ramen för Expertgruppen för miljöstudier. Den visade att föregångspolitiken inte har någon effekt. Det finns inget stöd inom beteendevetenskapen för att Sverige har en effekt på andra länders klimatpolitik genom att vi gör det dyrare att leva och verka i Sverige.

Rapporten lyfte också fram riskerna med koldioxidläckage. Jobb och tillverkning flyttar till andra länder och släpper ut koldioxid i de länderna i stället. Den forskningen är nog bristfällig, men min fråga är: Har regeringen några planer på att vidta några åtgärder för att utvärdera föregångspolitiken effektivitet? Har man några planer på förbättra utvärderingen och forskningen om riskerna vid koldioxidläckage?

Anf. 249 Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik:

Regeringen säkerställer ju att det görs nedbrytbara analyser även på nationell nivå när det gäller till exempel klimatförändringar. I EPCC:s forskning gör man också regionala och lokala studier.

Det här bygger på att den internationella forskningen som är tydlig med att man inte ska knyta – och det kan man nog aldrig göra – enskilda extremväderhändelser till en specifik påverkan såsom klimatförändringar. Men man påvisar redan i serier att dessa väderhändelser definitivt har en sådan anknytning. Det finns ett starkt stöd för det.

Huruvida man ska vara föregångare eller inte är vi mer inne på en mer samhällsekonomisk och samhällsvetenskaplig analys. Det är många som anser att det inte är lika vetenskapligt som det rent naturvetenskapliga, därför att det har moraliska aspekter.

Men det ter sig tämligen rimligt att det händer mer i en grupp om det finns någon i gruppen som agerar i en positiv riktning. Om man då kan få med sig andra, då kommer det att påverka hela gruppen. Det är inte något konstigt resonemang.

Jag vill vända på frågan och säga: Vem av oss vill titta våra barn i ögonen och säga: Nej, men du vet att de där klimatförändringarna och klimatutsläppen, det tyckte vi inte var vårt bekymmer eftersom vi var ett så litet land, så liten stad eller så liten familj.

Delar man upp hela världen i små städer, familjer eller länder, ja, då har ju ingen något ansvar. Inget ska göra någonting. Jag vet inte om det är det budskapet som vi vill skicka till våra barn när vi ser att det finns tunga vetenskapliga analyser som säger att den klimatförändring som redan pågår drabbar de allra fattigaste mest. De hänger ihop med mänsklig påverkan genom att vi förbränner fossila bränslen.

Om det finns någonting som vetenskapen dessutom visar är det att vi kan göra någonting åt utsläppen. Vi kan nämligen minska på dem.

Anf. 250 JAN-OLOF LARSSON (S):

Herr talman! Jag tänker först kommentera de inlägg som har gjorts här.

Jag hörde när ledamoten Hultberg anklagade Miljöpartiet för att vara dörrmatta åt Socialdemokraterna. Sedan sa han att Miljöpartiet har varit det sedan åtta år tillbaka i tiden. Jag vet inte om det är mina historiekunskaper som brister eller om det är ledamoten Hultbergs. Men jag har för mig att vi hade ett väldigt gott samarbete med Centern från

1998 till 2002 då vi rensade upp i ekonomin efter en fruktansvärt dålig borgerlig regering.

Från 2002 försökte både vi och Folkpartiet att bjuda upp Miljöpartiet till dans. Till sist tog de vår hand, och då hade vi ett samarbete.

Nu när vi, Miljöpartiet och Vänstern har lagt fram en budget tillsammans anklagas budgeten för att utgöra en vänstersväng, vara tillväxtfientlig och det ena med det andra. Antingen är man en dörrmatta och lägger sig platt eller så är man inte det, och då respekterar man andra partier och tar till sig vad de säger.

Om det är Moderaternas attityd att kalla partier för att vara dörrmattor när de samarbetar, ja, då är det fantastiskt att ni har hållit ihop så länge som ni har gjort.

Jag hade först tänkt att koncentrera mig på det utvärderingsarbete som vi gör i miljö- och jordbruksutskottet. Det är ett fantastiskt bra arbete. Förutom uppföljning av regeringens resultatredovisning av utgiftsområdena 20 och 23, som görs varje år, har utskottet också gjort en uppföljning av de satsningar som har gjorts på stöd till lokala åtgärder mot övergödning.

När jag säger att det är utskottet som har gjort uppföljningen menar jag naturligtvis de duktiga tjänstemän som vi har både inom miljö- och jordbruksutskottets kansli och också inom utvärderings- och forskningssekretariatet. De har återigen gjort ett fantastiskt jobb som de ska ett stort tack för och som är till nytta för oss och kommande ledamöter.

Uppföljningen av stödet till lokala åtgärder mot övergödning visar att LOVA-stödet upplevs fungera väl. Utan att närmare gå in på de olika delarna skulle jag vilja rekommendera lokalpolitiker, personer som sitter i vattenråd med flera att ta del av uppföljningen. Den trycks ju – som Jens Holm tidigare sa – och kan fås härifrån riksdagen. Det finns många goda tankar som kan göra någonting bra ännu bättre.

Herr talman! I dag har det diskuterats mycket om effekter av miljöstatsningar. Det är det som uppföljningen handlar om. Vad fick vi för våra skattepengar? Av alla de miljarder som har satsats av den borgerliga regeringen 2006–2014 kan det konstateras att 14 av 16 miljömål inte nås. Är det rätt satsade pengar? Ja, det kan man ju fråga sig.

Uppföljningsgruppen har haft en del kommentarer, och alla är medvetna om att vi har bytt regering. Uppföljningen handlar ju om hur pengarna har använts under innevarande år av den förra regeringen.

Utvärderingsarbetet har pågått under många år, och kommunikationen mellan utskottet och departementet har under åren utvecklats på ett mycket positivt sätt. Gruppen känner att departementet lyssnar och försöker att gå i den riktning som framkommer i uppföljningarna.

Nu har vi en ny regering, och vår tro är att uppföljningsarbetet ska fortsätta att utvecklas på ett bra sätt.

Herr talman! Jag tänkte ta upp några områden som lyftes fram i utvärderingsgruppen. En av de vanligaste kommentarerna som kom fram i uppföljningen var att det sker en blandning i redovisningen av vilka resultat som faktiskt uppnåtts och vilka insatser som har gjorts. Det har förekommit år efter år, men det har blivit lite stramare. Men det är viktigt

att resultatredovisningen koncentreras till och redovisar resultatet av insatserna, inte att pengarna satsas på insatsen. Vi i riksdagen förutsätter att så görs.

Under ett antal år har utskottet krävt en redovisning av hur den förra regeringen hanterade det samlade överskottet av utsläppsrätter. En stor fråga här i debatten har varit om regeringen kommer att ta till sig det tillkännagivande som gjordes av trafikutskottet vid voteringen. Kommer den verkligen att lyssna till detta?

När det gäller utsläppsrätter gjordes ett tillkännagivande 2010. För fyra år sedan gjordes ett tillkännagivande om att regeringen skulle redovisa vad regeringen tänkte göra med överskottet av utsläppsrätter. Nu har utskottet fått en förklaring, men inte från den förra regeringen.

Man trodde att det fanns ett internationellt beslut om att de flesta länder inte skulle handla med utsläppsrätter, och då blev de i praktiken värdelösa. Det var ju sunt, men nu fanns det inget sådant beslut. Det fanns bara något slags frivillig överenskommelse som inte var till något förpliktande.

Nu har den nuvarande regeringen tydliggjort att utsläppsrätterna ska annulleras, vilket de fyra borgerliga partierna – förutom Sverigedemokraterna – har ställt sig bakom.

Gruppen pekar åter på det som framkom vid utskottets uppföljning 2011, nämligen att bristen på fiskvägar hindrar många arter från att vandra både till och ifrån inom vattensystemen, vilket påverkar förutsättningarna för ett fungerande vattenekosystem.

Det är också angeläget att regeringen återkommer till riksdagen med en redovisning av vilka åtgärder som behöver vidtas bland annat med anledning av Naturvårdsverkets iakttagelser om den biologiska mångfalden skulle förbättras avsevärt, och om vattenverksamheter – till exempel – vattenkraftverk och dammar skulle prövas i överensstämmelse med kraven i miljöbalken.

Under de gångna åtta åren har den förra regeringen lyft fram hur stora satsningar de gjort på havsmiljön. När det gäller statens insatser för att uppnå miljö kvalitetsmålen Ingen övergödning och Hav i balans samt levande kust och skärgård vill gruppen enhälligt framhålla: Vi konstaterar att regeringen bedömer att de storskaliga problemen för havsmiljön kvarstår. Liksom förra året konstaterar regeringen att målet Hav i balans samt levande kust och skärgård inte går att nå till 2020 med i dag beslutade eller planerade åtgärder. Gruppen menar att detta är bekymmersamt.

Herr talman! När vi nu ser vilken budget som klubbats igenom här i riksdagen kanske någon undrar: Var de verkligen eniga om att det behövs mer insatser för att klara dessa miljö mål? Regeringen föreslog ju en ökad satsning på havs- och vattenmiljön och på Havs- och vattenmyndigheten med sammanlagt 95 miljoner.

Nu blir det tydligt att de fem blåbruna partierna, som i utvärderingsgruppen anser att det behövs mer satsningar för att klara målet Hav i balans samt levande kust och skärgård, inte vill göra nödvändiga satsningar så att vi kan nå målen. Det är viktigare att vi höginkomsttagare slipper betala en rimlig skatt.

Herr talman! I den senaste valrörelsen – det kommer snart en till – deltog jag i en debatt på västkusten under den så kallade

Västerhavsveckan. Den stora diskussionen handlade om nedskräpning av havet och de tusentals ton avfall som kommer från hela Europa och hamnar på västkusten. De små kommunerna där får lägga stora resurser på att få bort avfallet och därmed kanske undvika att alltmer plastartiklar mals ned och till slut hamnar i våra kroppar. Jag kan glädja västkustkommunerna med att det ekonomiskt kommer att lösa sig för dem. Det har nämligen varit en plåga för dem att behöva lägga ned stora pengar på att andra skräpar ned.

Moderaten Lars-Arne Staxäng, som deltog i debatten, framförde att han varit i kontakt med partiets miljöpolitiske talesperson, ledamoten Hultberg, och att Moderaterna fann det helt rätt att kommunerna ska kompenseras. Det gäller även de kommuner som har riksvägar där icke-kommuninvånare står för nedskräpningen. Trots att vi fick en borgerlig budget ser jag och kommunerna på västkusten fram emot att få reda på vilket konto pengarna ska tas från. För inte kan ni väl utlämna den stackars ledamoten Staxäng som en som inte håller sitt ord?
(Applåder)

Anf. 251 ANDERS FORSBERG (SD):

Herr talman! Skogen är en av Sveriges allra viktigaste resurser. Från norr till söder ligger stora kulturella och ekonomiska naturvärden i just våra skogar, vilket manar oss att föra en genomtänkt och väl avvägd skogspolitik. Vi i Sverigedemokraterna värnar skogsnäringen som utgör en viktig hörnsten i svensk exportindustri och genererar betydande intäkter och arbetstillfällen i hela landet.

I dag sysselsätter den svenska skogsindustrin direkt och indirekt 200 000 människor, och den utgör 10 procent av den totala tillverkningsindustrin och är därför ett viktigt fundament i den svenska ekonomin.

Utgångspunkten för den sverigedemokratiska skogspolitiken är de två övergripande och jämställda målen miljömålet och produktionsmålet. Skogsägarna styrs i dag av skogsvårdslagen som reglerar avverkning, återplantering, skydd av naturbiotoper med mera. Vi anser emellertid att den bästa skogspolitiken uppnås genom frivillighet och information snarare än genom detaljstyrande lagar och regleringar.

Vi ser inte nödvändigtvis en konflikt mellan natur och ekonomi. Enligt oss har vi ansvarsfulla skogsägare, och ofta är det den brukade och välskötta skogen som attraherar svampplockare och orienterare.

Sverigedemokraterna värnar skogsnäringen genom att avvisa förslag på vägslitageavgifter och andra landsbygdsfientliga åtgärder från den nuvarande regeringen. Vi vill att människor även fortsättningsvis ska kunna leva, verka och bo i skogens närhet.

Herr talman! Regeringen vill öka miljöhänsynen i den brukade skogen och anser därför att skogsvårdslagstiftningen bör skärpas. Ökat skydd av skog och ökad naturhänsyn lyfts fram bara ett par månader efter att riksdagen, efter år av utredande i Miljömålsberedningen, fattat beslut om just detta efter en proposition om biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Det är en konstig prioritering när riksdagen nyss har hanterat ärendet om miljöhänsyn i skogsbruket. Ser man dessutom till den statistik som Skogsstyrelsen nyligen presenterat visar den att hänsynsarealerna vid avverkningarna är betydligt större än vad man

tidigare har gissat. Även riksskogstaxeringen visar att den positiva trenden med gammal skog, lövskog och mängden död ved ökar. Det visar att frihet under ansvar faktiskt fungerar.

Visst det kan visa sig att det kan finnas saker som behöver justeras i skogsvårdslagen, men låt det i så fall ske inom ramen för det nationella skogsprogrammet som ska identifiera behov av åtgärder och ta ett samlat grepp om skogen som resurs. Det är för oss nyckeln framåt.

Vi värnar om en skogspolitik med frihet under ansvar och med skogsägare som brukar sin skog långsiktigt och uthålligt. Skogslagstiftningen måste vara rättssäker, och det är oerhört viktigt att värna om äganderätten.

Det är många som har åsikter om den svenska modellen för brukande av skog. Drygt hälften av Sveriges skogsmark ägs i dag av 330 000 enskilda skogsägare, människor av kött och blod, gamla som unga, kvinnor som män – alla med en känsla och ansvar för sin egen skog. Globalt ser man ett tydligt samband mellan brist på enskilt ägande och skogar som skövlas. Att bruka skogen skapar sysselsättning och gör det möjligt att bo, verka och leva på landsbygden.

Äganderätten är en viktig tradition och ett viktigt fundament för vår historiska rättstradition, men den hotas i dag av organisationer som utan att behöva ta det ekonomiska ansvaret kräver inskränkningar i brukandet av skogen. Därför är det viktigt att äganderätten framhålls när det gäller intressekonflikter mellan olika särintressen, till exempel vid avverkningar och annat skogsbruk.

Herr talman! Statens avsikt med anslaget för skötsel av skyddad skog är att bevara värdefulla naturmiljöer för biologisk mångfald och friluftsliv. Detta är en ambition som Sverigedemokraterna ställer sig bakom, men partiet vill i detta läge öka fokus på skötsel framför en kraftig expansion. Det är ett eftersatt område där Sverigedemokraterna är det parti som budgeterar mest för detta ändamål. Däremot är vi mer återhållsamma än regeringen vad gäller att skapa nya naturreservat. Enligt oss kringskär dessa på många håll möjligheterna till ett aktivt jord- och skogsbruk. Det behövs en djupare analys av vad en kraftig utgiftsökning får för konsekvenser för skogsbruk, landsbygd och den befintliga skötseln av de skyddade områdena. Förutom att skötseln av skyddade områden riskerar att bli lidande kan en snabb expansion slå mot kommersiella initiativ i glesbygden. De kan också utgöra fredade zoner för skadedjur, vilket vi vet är ett stort problem för kringliggande fastigheter.

Herr talman! Vi vill också framhålla att enligt internationell standard undantas redan i dag drygt en fjärdedel av Sveriges skog. Detta inkluderar formellt skyddade skogar, 4,3 procent, lika mycket frivilliga avsättningar, 4,3 procent, och därutöver 18 procent lågproduktiv skog eller så kallade skogsimpediment. Med det synsättet är Sveriges totala skogsareal drygt 28 miljoner hektar, varav ca 4,9 miljoner är skogsimpediment. Andelen skog undantagen från skogsbruk och därmed avsatt för naturvård blir då drygt 25 procent av den totala skogsmarken i stället för vad regeringen anför om 10 procent – allt enligt fakta från Skogsstyrelsen.

Herr talman! Det faktum att Sverige har mycket välskötta skogar anser vi hänger samman med att vi i Sverige har engagerade, kunniga

och arbetsamma skogsägare. Vi vill fortsatt stärka skogsägarens ställning gentemot andra näringsidkare som ibland missbrukar allemansrätten. Vår skogspolitik omfattar även åtgärder för att stimulera en ökad skogsröjning och minskad byråkrati i skogen, till exempel genom att öka möjligheten till dispens för dikning. Enligt oss är detta väl avvägda åtgärder som ökar skogens både värde och produktion.

Ett nationellt skogsprogram bör fortsatt arbetas fram gemensamt med skogsnäringen med en långsiktig och tydlig framtidsstrategi. Vi anser att vi ska vara stolta över och värna vårt unika svenska skogsbruk.

För oss är nämligen skogen på riktigt.

Anf. 252 JENS HOLM (V) replik:

Herr talman! I valrörelsen sa Sverigedemokraterna att man ville värna Sveriges pensionärer, satsa på de arbetslösa och ge dem högre a-kassa samt stärka välfärden. Den budget som Sverigedemokraterna röstade på den 3 december ger dock mindre till Sveriges pensionärer, ingen höjning av a-kassan för Sveriges arbetslösa och mindre pengar till välfärden. Sverigedemokraterna gör precis tvärtemot det som de lovar. Vad kallar man det här – ett olycksfall i arbetet, ett litet misstag eller ett gigantiskt svek?

Till detta svek kan vi nu också lägga miljön. Anders Forsberg står i talarstolen och försöker påskina att det finns en sverigedemokratisk politik att rösta på här. Anders Forsberg, ni står fullt ut bakom de borgerliga partiernas budget. Det är den som ni har röstat för.

Jag har läst ganska noga om Sverigedemokraternas politik, Anders Forsberg. Jag tycker att det är bra att ni vill miljösanera mer, satsa mer pengar på havsmiljön, lägga mer pengar på värdefull natur och ge mer pengar till forskningsstiftelsen Formas. Allt det här hade ni fått ifall ni inte hade röstat för de borgerliga partiernas budget.

Varför säger ni att ni vill göra en massa saker för att sedan rösta alldeles tvärtemot? Det skulle jag vilja veta.

En fråga till: När vi i morgon går till votering, Anders Forsberg, har Sverigedemokraterna i den här församlingen då chansen att rösta på ett sverigedemokratiskt förslag på det här utgiftsområdet?

Anf. 253 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Jens Holm för hans beröm av vår miljöpolitik. Som nämnts förut har vi fortfarande en del att arbeta med, och det kommer vi att göra framgent. Vad gäller skogspolitiken ville jag framför allt lyfta fram det som jag upplever som bristande respekt för skogsägarna och det arbete som gjorts.

Varför valde vi då att göra som vi gjorde? Vi valde först och främst att rösta på vår egen budget. Alla som har följt de här debatterna vet att vi har framhållit det vid upprepade tillfällen. När vårt budgetalternativ föll valde vi det för Sverige minst skadliga alternativet. Ibland får man välja mellan pest och kolera.

Varför väljer vi sedan att i det här läget följa Alliansen? Som sagt står vi bakom vår budget, och därför avger vi ett särskilt yttrande.

Anf. 254 JENS HOLM (V) replik:

Det handlar inte om att välja mellan pest och kolera, Anders Forsberg. Praxis i den här kammaren är att man lägger fram sitt budgetförslag och röstar för det. Om det faller avstår man från att rösta i slutvoteringen, såvida man inte fullt ut omfamnar det budgetförslag som man sedan alternativt kan rösta på. Jag konstaterar att det måste vara fallet för Sverigedemokraterna.

Jag vill upplysa alla som följer den här debatten om att när Anders Forsberg och Sverigedemokraterna säger att de vill satsa mer pengar på miljösanering, havsmiljön, forskningsstiftelsen Formas och värdefull natur är det bara rena floskler. Det är helt tomt prat. Sverigedemokraterna har valt sida. Sverigedemokraterna har valt att rösta på de borgerliga partiernas budget. När vi i morgon ska votera på det här utgiftsområdet finns det inga sverigedemokratiska förslag att rösta på, eftersom Sverigedemokraterna valt att rösta med borgarna.

Jag drar ingen annan slutsats av det här än att Sverigedemokraterna är ett tvättäkta högerparti. Det har vi också vetat hela tiden. Men då tycker jag att man ska sluta säga att man värnar miljön. Man ska också sluta säga att man vill satsa på Sveriges pensionärer, att man vill höja a-kassan och att man vill stärka välfärden. När ni röstar här inne, Anders Forsberg, röstar ni tvärtemot detta, för ni är tvättäkta höger.

Anf. 255 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Jens Holm för replikerna.

Nu är det så att vi inte är tvättäkta höger. Vi är ett socialkonservativt parti. I vissa delar kommer vi att välja att gå vänster, framför allt när det gäller den sociala delen. Men vi väljer också att se positivt på till exempel företagande. Vi väljer att inte definiera oss som höger eller vänster på en skala, utan vi är ett socialkonservativt parti.

I voteringen om budgeten valde vi inte att rösta med Alliansen, utan att rösta emot den befintliga regeringen. Att lägga ned sin röst är också ett val, lika mycket som att rösta för eller mot någonting. Hade vi lagt ned våra röster hade vi med säkerhet låst fast landet vid en destruktiv politik i fyra år. Det var så vi upplevde det.

Vårt val och vårt agerande får stå för oss. Men det innebär också att Alliansen kommer att hamna i ett liknande läge här i riksdagen om de håller fast vid en liknande politik i stället för att förändra den.

Som sagt står vi för vår miljöpolitik. Det är därför vi har ett särskilt yttrande.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 19 december.)

§ 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15: MJU2
Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel (prop.
2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Anf. 256 ISAK FROM (S):

Herr talman! När jag var liten för ungefär 40 år sedan stod det en liten skylt vid ytterdörren: Vi flytt int! Låt tågen gå!

Det tog väl ungefär tre år, så flyttade vi. Och successivt har tågen slutat gå – i tid, i varje fall.

Utgiftsområde 23 hänger ganska väl ihop med andra utgiftsområden, inte minst på infrastruktursidan, näringssidan, arbetsmarknadssidan – på sida efter sida.

När jag började förbereda anförandet trodde jag att jag skulle yrka bifall till utskottets förslag på utgiftsområde 23. Jag tyckte att det skulle kännas stort och viktigt för mig som småbrukarson från Västerbottens inland att få stå här i talarstolen och presentera en ny politik för ny framtidstro i hela landet.

Men nu blir det inte så kul. Budgethanteringen i riksdagen för nästa år omgärdas av en mörkbrun sorgkant.

S-MP-regeringen i samarbete med Vänsterpartiet ser fördelningen inom utgiftsområde 23 som en del av budgetpropositionens förslag som helhet. Det är olyckligt och allvarligt att en riksdagsmajoritet bestående av de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna har avvisat ett budgetförslag med inriktning på jobb och livskraft i hela landet. Man gör det till förmån för ett alternativ som fortsätter på den sluttande väg som väljarna sa nej till vid valet den 14 september.

De borgerliga partierna och Sverigedemokraterna har genom sitt beslut den 3 december fastställt att utgiftsområde 23 tappar 131 miljoner. Vårt förslag på utgiftsområdet överstiger denna nivå och kan därför formellt inte tas upp till behandling. Därför har vi avstått från att delta i beslutet och har i stället avgett ett särskilt yttrande om vår politik på utgiftsområde 23.

Miljö- och jordbruksutskottets ansvarsområde är oerhört väsentligt för människornas överlevnad. De areella näringarna är viktiga. Det gäller fisket, skogen, jordbruket, djuren i skogen och djuren på våra gårdar. Maten och vattnet är grunden för att vi människor som bor på vår jord, vår enda jord, ska kunna fortsätta att göra det. Det handlar om livsmedel utan gifter, energiproduktion som går mot förnybart, sjysta villkor för människorna likaväl som djuren och långsiktighet i skogsbruket och fisket.

Herr talman! Socialdemokraternas och regeringens övergripande målsättning är att Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU år 2020. För att nå det målet behövs en livskraftig, hållbar och aktiv landsbygd. Landsbygden står inför stora utmaningar, men det ryms också stora möjligheter.

Sverige får inte fortsätta att dras isär. Sverige får inte bli ett delat land, där jobb och företag bara utvecklas i storstadsområdena och där känslan av samhörighet försvinner. För att nå målet behövs en livskraftig, hållbar och aktiv landsbygd. Vi föreslog i budgetpropositionen väl specificerade åtgärder.

Vi föreslog satsningar på jordbruket via Jordbruksverket och satsningar på skogen via Skogsstyrelsen.

För att ta ansvar för ingångna avtal och motivera skogsägare till frivilliga avsättningar av skyddsvärd skog föreslog vi en kraftig nivåhöjning, en satsning som nu tyvärr inte blir av.

Det är anmärkningsvärt att de borgerliga driver igenom en neddragning av veterinärverksamhet i fält. Vi har i dag brist på veterinärer. Tror mina borgerliga kolleger i utskottet att en sådan neddragning motiverar nya studenter att utbilda sig till veterinärer?

Regeringen har aviserat ett bredare, mer strategiskt och långsiktigt angreppssätt för ökad matproduktion genom att lägga fast en långsiktig svensk livsmedelsstrategi. Det är viktigt för att ge maten den plats som den förtjänar. Jag kan inte se att borgerlighetens återhållsamma satsning, som egentligen bara är en omflyttning av pengar, skulle göra någon skillnad mot tidigare.

Vi har ett förslag som innebär satsningar på forskningen som vi anser är viktiga. Drygt 11 miljoner mer borde ha gått till anslaget 1:24 Sveriges lantbruksuniversitet.

Det är kanske inte så anmärkningsvärt att de borgerliga partierna här aviserar sänkningar. Det följer väl de borgerliga partiernas syn på kunskap och forskning. Man drar ned de långsiktiga förutsättningarna att verka för de regionala högskolorna. Det blir färre utbildningsplatser i hela landet.

Viltet, herr talman, är en viktig resurs som måste förvaltas långsiktigt. Viltkött är en klimatsmart resurs som bör utnyttjas mer. Inte minst måste alla initiativ till mer vildsvin på köksbordet understödjas.

Rovdjursförvaltningen behöver utvecklas så att förvaltningen av alla våra stora rovdjur långsiktigt säkerställs. Jag är orolig för att den regionala förvaltningen äventyras när viltförvaltningsdelegationernas arbete inte tas till vara.

Därför är det viktigt att förebygga konflikter kring rovdjuren. Därför förslog regeringen en förstärkning av anslaget för att motverka viltskador på 20 miljoner. Att de borgerliga partierna nu avvisar den satsningen försvårar för fler än samer och för fler än vargar och älgar. Skogsskadorna ökar, då älgförvaltningen försvåras när löshundsjakt omöjliggörs i delar av landet. Många lider skada när rovdjursförvaltningen inte fungerar.

Även myggen, kanske. I motion 2014/15:2756 av Elin Lundgren med flera framhålls vikten av en långsiktig strategi för myggbekämpning. Vi har inte yrkat bifall till den, utan vi utgår från att vi politiskt tycks vara överens om vikten av de insatser som görs för att bekämpa myggplågan i delar av landet. Vi är också intresserade av att stödja nya insatser.

Herr talman! Som jag sa i början av mitt anförande hänger vårt område ihop med andra områden. Nu har Regeringskansliet med Alliansens budget förlorat 200 miljoner.

Trots det har regeringen en fortsatt ambition att tillsätta en parlamentarisk utredning med uppgift att lämna förslag på hur en långsiktigt hållbar och sammanhållen landsbygdspolitik bör se ut.

Regeringen har också en fortsatt ambition att en skogsstrategi ska utarbetas för att skapa och ge förutsättningar att skapa efterfrågan på vårt gröna guld.

Allt det här och lite till blir svårare efter beslutet som togs här i kammaren den 3 december.

Det är, herr talman, helt nödvändigt med en politik med fokus på hela landet. Politiken ska bidra till att människorna på landsbygden ges

livskraftiga villkor. Det är viktigt att gröna innovationer gödslas så att naturresurserna kan användas långsiktigt och hållbart.

Herr talman! Jag är snart klar. Men låt det aldrig råda något tvivel om att vi socialdemokrater vill ta vara på varje människa oavsett bakgrund, oavsett vem som har fötts av vem. Det framförs allt oftare att människor som bött i vårt land i tusentals år eller nyanlända som vill bygga sin framtid i vårt land är ett problem. Människor är aldrig ett problem. Vi måste fokusera på att ge förutsättningar för människor oavsett ursprung.

Vår politik med människan och landsbygden i centrum skulle kunna bryta den negativa utveckling som landsbygden har gått igenom under många år. Det var därför det var viktigt med en ny politisk inriktning.

Nu blir det i stället väljarna som får ta ställning till om det ska vara fortsatt passivitet eller en ny inriktning och en ny, offensiv, S-ledd politik som blir framtiden.

(Applåder)

Anf. 257 ANDERS FORSBERG (SD):

Herr talman! Jag vill passa på att tacka föregående talare Isak From för att han lyfter nivån på det här. Jag tror att det är viktigt i det politiska samtalsrummet att vi inte fastnar i billiga nidbenämningar på andra partier. Jag vill tacka dig, Isak From, för att du har lyft nivån.

Herr talman! I och med beslutet som togs i kammaren den 3 december kommer Sverigedemokraterna att endast avge ett särskilt yttrande på utgiftsområde 23. Detta innebär att Sverigedemokraterna inte ställer sig bakom Alliansens budgetmotion i sak utan att vi stöder vår egen budgetmotion. Men det betyder också, som jag har nämnt tidigare, att vi är beredda att fälla varje framtida regering som kommer att föra en lika samhällsskadlig invandringspolitik.

Herr talman! Jordbruk och skogsbruk utgör fundamentala pelare i den svenska ekonomin och bidrar till en levande och livskraftig landsbygd. De gröna näringarna – jord, skog, trädgård och landsbygd – sysselsätter i dag drygt 400 000 personer i Sverige, nästan var tionde av alla sysselsatta. Jord- och skogsbruket bidrar tillsammans med över 200 miljarder kronor eller ungefär 8 procent av Sveriges bnp.

Vi ser de gröna näringarna, landsbygden och livsmedelsproduktionen som ett prioriterat område och förordar därför en förstärkt budget på flera delområden. Sveriges självförsörjningsgrad av livsmedel har minskat under lång tid, men efter EU-inträdet har denna utveckling accelererat samtidigt som importen av lågprisprodukter som produceras med i Sverige illegala metoder har ökat dramatiskt.

Sverige har kanske världens mest ambitiösa djurskydd, och det är någonting vi är stolta över. Men det är också viktigt att skapa rimliga förutsättningar för att upprätthålla djurskyddet så att inte vår livsmedelsproduktion ska löpa risk att straffas ut.

Vi måste öka den inhemska produktionen av kött, mjölk och proteingrödor. Konkurrens är bra, även inom livsmedelssektorn, men vi måste också eftersträva sunda konkurrensvillkor som inte omöjliggör en svensk primärproduktion.

Herr talman! Vi eftersträvar att Sverige ska omförhandla villkoren för medlemskapet i Europeiska unionen med det långsiktiga målet att återföra beslutsmakten till Sverige. Tills vidare kan vi på bästa sätt ta till

vara de stöd som det svenska jordbruket kan få tillbaka från EU. Vi motsätter oss också ytterligare maktöverföring till EU. Men likväl är det viktigt att försöka påverka EU:s gemensamma jordbrukspolitik i en för Sverige positiv riktning.

Vi anser inte att jordbruksmark ska kunna uppbära stöd om den inte aktivt brukas. Den byråkrati som i dag omger EU:s regler måste förenklas, och myndighetsutövningen ska vara rättssäker, transparent och fri från onödigt betungande byråkrati.

Herr talman! Utöver högre krav på djurskydd och miljö har de svenska bönderna även en konkurrensnackdel genom ett högre skattetryck i form av koldioxidskatt på diesel för jord- och skogsbruksmaskiner. Alliansregeringen beslutade att fram till 2015 minska återbetalningen av den skatten för jord- och skogsbruksmaskiner från 2,10 kronor till 90 öre per liter, någonting som varken Alliansen eller regeringen avser att ändra på i sina budgetar. Vi vill i stället möta de europeiska nivåerna och föreslår därför en höjd återbetalning till en nivå som motsvarar 2,60.

Herr talman! Regeringen vill utreda hur en gödselskatt ska utformas och har planer på att införa den från 2016. Den dåvarande skatten på handelsgödsel kom en gång till för att finansiera den svenska spannmålsexporten. Senare lyftes den fram som ett förslag på en åtgärd för att minska näringsläckage och tillförsel av tungmetaller till jorden.

När det gäller näringsläckage finns det många studier som visar att det snarare är geografi, jordart eller djurintensitet som avgör detta än om odlingen bedrivs ekologiskt eller inte. Jordbrukets läckage av växtnäringsämnen har de facto minskat de senaste åren genom en minskad spannmålsodling och ett målmedvetet miljöarbete från näringen. Vi sverigedemokrater motsätter oss därför en återinförd skatt på handelsgödsel.

Herr talman! Regeringen har presenterat ett förslag om att införa en avståndsbaserad vägslitageskatt. Regeringen vill styra om långväga godstransporter från vägar till järnvägar. De väljer i sammanhanget att bortse ifrån att endast 10 procent av transporterna på lastbil körs över 30 mil. I verkligheten blir det bara ett hårt slag mot redan pressade företag. 80 procent av all inrikes godstrafik körs i dag via lastbil. De flesta transporter är korta och olämpliga eller till och med omöjliga att ersätta med järnvägstransport. Det är också den viktiga skogssektorn och dess möjligheter att bidra till en energiomställning baserad på förnybar energi som får det största avbräcket med en sådan föreslagen skatt. Miljöeffekten lär alltså bli begränsad medan boende och företag på landsbygden får betala en högre skatt.

Sverigedemokraterna motsätter sig också ett införande av en vägsli-tageskatt.

Herr talman! För att kompensera bönderna för de merkostnader som uppkommer som ett resultat av höga krav i djurskyddet vill vi öka djurvälståndssättningen. Den av regeringen föreslagna djurvälståndssättningen är i dag till för de djurägare som har ett högre djurskydd än vad den svenska lagstiftningen ställer som krav. Vi anser inte att de medel som regeringen föreslår räcker, utan vi vill tillföra mer resurser för att premiera god djuromsorg, främst med fokus på den utsatta gris- och mjölkproduktionen.

Herr talman! Genom utvald miljö i landsbygdsprogrammet 2007–2013 fanns en möjlighet till ersättning för restaurering av kultur- och landskapsvårdande objekt där man kunde söka ersättning för att restaurera naturbetesmarker, slåtterängar, äldre byggnader och så vidare. Stödet hade många positiva effekter på kulturmiljön på landsbygden, och vi vill därför utreda hur ett sådant stöd kan utformas och återinföras.

Herr talman! Det svenska lantbruket verkar i dag på en konkurrensutsatt internationell marknad där vi snarare måste sträva efter bättre villkor än att lägga ut fler ekonomiska snaror. Utöver högre krav på djurskydd och miljö har de svenska bönderna även konkurrensnackdelar genom ett högre skattetryck. Båda budgetförslagen, från Alliansen och regeringen, väljer tyvärr att negligera problemet. Sverigedemokraterna motsätter sig ytterligare skattehöjningar mot det svenska jord- och skogsbruket som riskerar att straffa ut den svenska livsmedelsproduktionen.

I Sverige finns politiskt satta mål som bitvis står i konflikt med en livskraftig livsmedelsproduktion. Samtidigt finns över huvud taget inga mål vad gäller graden av självförsörjning av livsmedel. Vi stöder därför en utredning för en långsiktig livsmedelsstrategi som ska analysera de målkonflikter som finns.

Men utredningar, analyser och strategier i all ära, den svenska landsbygden behöver reell, praktisk politik för att kunna utvecklas. Vi vill föra en sådan, en kraftfull landsbygdspolitik. För oss är nämligen landsbygden på riktigt.

Anf. 258 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Anders Forsberg, för ditt anförande! Det tråkiga är att det bara är på låtsas. Ni har ju faktiskt stött en budget som kraftigt har försämrat villkoren för en levande landsbygd.

Skogsnäringen är, precis som Anders Forsberg säger, väldigt viktig. Det är en av Sveriges äldsta och viktigaste basnäringar. Sverige är världens tredje största exportör av skogsprodukter, och det finns en stor potential för ökad handel med högförädlade skogsprodukter. Bostäder, kläder, tidningar, böcker, hygienprodukter, plast, energi – skogsindustrin är väldigt betydelsefull för Sveriges ekonomi, inte minst för Sveriges exportnetto, som ju också är väldigt stort: 120 miljarder kronor.

Det är också viktigt att lyfta fram skogen som möjlighet i klimatomställningen. Vi står också inför en omställning där det behövs allt mindre papper, och det behövs nya produkter i stället.

SD:s agerande här i kammaren försvårar för skogsindustrierna att ta fram nya produkter. Det är också ett känt faktum att SD inte håller med om att vi behöver fler människor på landsbygden, inte färre. Hur har Sverigedemokraterna egentligen tänkt sig att svensk skogsproduktion ska kunna fortsätta vara den mest konkurrenskraftiga skogsnäringen i världen?

Det kan ju inte bara handla om det politiska spelet, där man vid rätt tillfälle kastar in Svarte Petter i leken men sedan inte vill kännas vid den politik som blir resultatet. Är ni nöjda?

Anf. 259 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag vill tacka Isak From för frågorna.

På utgiftsområde 23 har vi ett dåligt förslag från de rödgröna och ett ännu sämre förslag från Alliansen. Jag hade väntat mig mycket mer av Alliansens budget än detta.

Om man tittar på siffrorna ser man att det skiljer ungefär 130 miljoner mellan Alliansens och de rödgrönas förslag. Det är egentligen kaffepengar i det stora hela. Vi har föreslagit nästan 1,3 miljarder.

Jag måste ställa en motfråga. Jag förstod inte egentligen ditt resonemang, Isak From, om att vårt agerande skulle påverka skogsnäringen och dess möjligheter att utveckla alternativ. Jag hänger inte med där. Du får gärna utveckla detta mer.

Vi står bakom vår budget fullt ut, och det var den vi röstade för. Men när den föll fick vi ta det alternativ som stod till buds.

Anf. 260 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Nu lever vi med det faktum att det är Alliansens budget som gäller. Det ger de facto sämre förutsättningar. Inte minst blir det, som jag sa i mitt anförande, mindre underhåll till järnvägen. Det viktiga spåret mellan Bastuträsk och Boden kanske inte byts. Det är ett viktigt spår för att skogsnäringen ska få ut sina produkter.

På område efter område minskas det, om det inte är vi politiker som pekar med hela handen och säger att det är omställning vi ska ha. Här säger dessutom Sverigedemokraterna att vi vill ha kärnkraft.

Vi vill nyttja det gröna guldets – skogen, träden, groten – i energiomställningen. Då måste vi ha fungerande transporter. Ett område hänger ju ihop med de andra områdena. Säger vi att vi ska satsa på ny kärnkraft lär inte skogsindustrin tycka att det är viktigt att ta fram nya produkter till energiomställningen. Men låt oss i stället säga att det är omställning som gäller och att vi ska ta vara på skogen, det gröna guldets, se till att järnvägen går i tid, utveckla en ny strategi för skogen och också ha en landsbygdsstrategi som tar vara på hela landet, och där behövs det människor.

Politik är något som håller ihop. Då kan man inte ena stunden kasta in Svarte Petter i leken och säga: Det här har vi inte röstat på! Både jag och Anders Forsberg får finna oss i att det är den borgerliga politiken som kommer att gälla. Tyvärr är det så.

Anf. 261 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Tack igen, Isak From!

När det gäller detta med underhåll till järnvägen hade vi också avsatt en hel del pengar. Tyvärr har inte heller Alliansen följt upp de löften man gett.

Vårt parti har en helt annan syn på kärnkraften och beroendet av den. Vi kan inte välja antingen eller, utan vi måste nog ha den med oss. Snarare tror jag att kärnkraften är en möjlighet för skogsindustrin också. Det finns inget motsatsförhållande mot en ökad användning av bioenergi heller om vi skulle satsa mer på kärnkraft.

Sverigedemokraterna har ju sträckt ut en hand. Vi hade kunnat göra upp i de här frågorna. Det fanns möjligheter. Men ska man dansa foxtrot krävs det två. Annars blir det bara patetiskt eller löjligt.

Strategier i all ära, men Stefan Löfven gick ganska tydligt ut i valrörelsen – ungefär två veckor före valet – och utlovade 25 000 nya

jobb inom skogsnäringen, men i regeringsförklaringen nämndes egentligen ingenting om hur detta ska gå till.

Det enda vi kunde höra om eller läsa om var till exempel att vi skulle skydda mer skog. Men det finns ju saker kvar att ta här. Men, som sagt, vi är beredda att samtala. Vi är ett parti som inte känner att vi låst oss vid några positioner.

Anf. 262 EMMA NOHRÉN (MP):

Herr talman! Jag hade hoppats att mitt första framträdande i kammaren, som detta är, skulle vara lite muntrare än att jag skulle stå här och ha en nedröstad budget i ryggen.

Jag hade hoppats på att kunna berätta om alla satsningar för ett levande Sverige och om en landsbygd som är på uppgång. Precis som Isak From sa förut hänger det här området ihop med många andra budgetområden.

I åtta år har de fyra borgerliga partierna, med Centern i spetsen, sagt att de värnar landsbygden. Men verkligheten har visat något annat. De senaste åtta årens politik har fördjupat klyftorna mellan stad och land. Och i fråga efter fråga, krona för krona, har de prioriterat storstad i stället för landsbygd.

14 000 statliga jobb har försvunnit – det talar sitt tydliga språk. Det handlar om var sjätte byskola och nästan var tionde biblioteksfilial. Det är svårt att bo kvar i sin älskade hembygd när man inte har ett jobb att gå till eller en skola att sätta sina barn i. Människor får lämna bygder som de egentligen älskar, för jobben försvinner, butikerna lägger ned och järnvägsstationen stänger. Det är inte rätt.

Jag hade hoppats att jag i mitt första anförande skulle få lägga ut texten om hur vi nu med regeringens budget skulle vända trenden. Jag hade hoppats att jag skulle få berätta hur vi vill modernisera Sverige till att bli ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart land och hur vi ska få ett Sverige som håller ihop.

Tyvärr gick det hoppet om intet den 3 december när borgarna med stöd av Sverigedemokraterna röstade ned vår budget till förmån för sin egen. I stället för att berätta om allt det här fina får vi laga efter läge. Vi har en budget med mer borgerlig politik, med skattesänkningar för dem som redan har och flera miljarder mindre till klimat- och miljöarbetet.

Jag hade hoppats att vi hade kunnat prata mer om landsbygden och satsningarna där, för jag och Miljöpartiet ser landsbygden som en nyckelspelare i omställningen till ett hållbart samhälle.

Skogen, som har varit uppe här, kommer förstås att spela en viktig roll i klimatomställningen. Jag tror att biomassa från skogen kommer att vara en stor del av framtidens klimatsmarta drivmedel och den förnybara energin. Men vi måste gå varsamt fram. Det får inte ske på bekostnad av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, för då biter vi oss själva i svansen. Det är därför det är viktigt att vi utvecklar ett mer variationsrikt och hållbart skogsbruk, där till exempel hyggesfritt kan vara en del av svaret. Vi behöver också skydda livsmiljöer, biotoper, och göra det lättare för markägare att frivilligt skydda sin skog. Därför hade vi i vår rödgröna budget lagt 100 miljoner kronor på att skydda skog. Den satsningen ströp borgarna med hjälp av Sverigedemokraterna.

Nu står vi på ruta ett igen, och de utlovade pengarna kan dessa skogsägare se sig i månen efter – tyvärr. Det är trist.

Vi måste värna landsbygden. Jag och Miljöpartiet tror att det är där de nya jobben kommer. Det är där den förnybara energin, framtidens drivmedel och vår mat ska produceras. Och vi kommer att behöva producera ännu mer mat.

Men även här är det viktigt att göra det varsamt. För att det ska bli bra måste vi vara överens om vart vi vill nå. Och vi måste ha en plan för att veta hur vi ska nå dit. Därför vill vi ta fram en livsmedelsstrategi som ger oss en långsiktig färdplan framåt och som tar hänsyn till hela värdekedjan från primärproducent till konsument. Vi behöver ha en strategi för hur vi ska klara av framtidens utmaningar, så att vi kan producera mer inhemsk mat och mer ekologisk mat och förädla den på ett hållbart sätt. Det är en framtidsfråga.

Som har nämnts tidigare är Sverige inte det enda som finns här i världen. Det finns en värld utanför. Och i dag, 2014, är det fortfarande en miljard människor som går till sängs hungriga ute i världen. Världens befolkning växer. Samtidigt har vi i Sverige 800 000 hektar jordbruksmark som vi inte använder. 700 hektar jordbruksmark försvinner varje år – den tas i anspråk för andra ändamål, till exempel köpcentrum. Det är inte hållbart vare sig ur ett ekologiskt, ekonomiskt eller socialt perspektiv.

Jag tror att en livsmedelsstrategi tillsammans med det nya landsbygdsprogrammet kan ge långsiktiga spelregler. Vi i regeringen vill stärka ersättningen för ekologiskt jordbruk i landsbygdsprogrammet, och vi vill använda den nationella medfinansieringen, som aviserats, till andra långsiktiga satsningar som ger en smart och hållbar tillväxt för alla på landsbygden, till exempel satsningar på lokal service, såsom bredband.

Lägg därtill en skogspolitik som går i takt med tiden. Då tror jag att vi ser en landsbygdsolitik som är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar.

Tyvärr kan vi inte göra allting nu. Vi har den andra budgeten att förhålla oss till. Men vi står upp för en hållbar landsbygdsolitik, och jag hoppas att vi kan få göra mer av den efter valet.

Herr talman! Jag skulle vilja använda resten av tiden – jag hoppas att ni har överseende om jag drar över någon minut – till att ta upp en annan sak som har fallit i och med den här budgeten. Vi rödgröna ville satsa 15 miljoner kronor på Artdatabanken och dess viktiga arbete med att kartlägga och informera om vår biologiska mångfald. Det är 15 miljoner kronor som skulle användas till att kartlägga mer av den svenska naturen, floran och faunan, och till att informera allmänheten om den. Man kan kanske tro att det är ett misstag att de 15 miljoner kronorna saknas, men faktum är att det är ett medvetet val, för borgarna har strypt och strukit i detta anslag under de senaste åtta åren, precis som med så många andra miljöstatsningar.

År 2002 gav den här kammaren Artdatabanken i uppdrag att kartlägga Sveriges flercelliga växter, svampar och djur och skapa ett standardverk för att beskriva dem. Det var ett enormt arbete. Jag tror att man räknade med att det skulle ta 25 år. Något liknande har knappast

gjorts i modern tid. Ute i världen var man imponerad. Det gav eko och respekt. Sverige visade att man menade allvar med sitt miljöarbete.

Om man inte vet vad man har kan man inte heller veta vad man ska bevara. Många av våra organismgrupper var dåligt kända, och många djur och växter saknade svenska vedertagna namn.

Allteftersom forskarna började samla in material började vi få kunskap. Under de tolv år som det här har hållit på har man hittat 3 000 nya arter för Sverige. Av dem är 1 000 nya för vetenskapen.

Varför ska man då anslå pengar för att man ska hitta nya flugor och små konstiga bottenlevande djur? Varför ska man ge dem svenska namn? Jo, om man inte vet vad som finns där ute vet man inte heller vad som är värt att skydda och hur vi bäst gör det.

Jag tror att alla ni som sitter här och som sitter i miljö- och jordbruksutskottet – det är nästan bara ni här – är medvetna om att vi till exempel inte klarar oss länge här på jorden utan bin. Det rör sig om mellan fyra och sex år. De pollinerar nämligen vår mat eller den mat som äts av de djur som vi äter.

Vet ni hur många arter av bin vi har här i Sverige? Det är 290 arter. 100 av dem är utrotningshotade. 15 av dem har redan försvunnit. Om vi inte vet vad vi har vet vi inte vad vi ska skydda.

Tyvärr har upptäckartakten avtagit. Det handlar nog inte om att det inte finns mer att upptäcka. Det handlar om att anslaget till Svenska artprojektet inte har räknats upp sedan alliansregeringen tillträdde 2006. I stället har man skurit i medlen. Det har blivit mindre och mindre pengar till de här forskningsprojekten. Och i år gick projektet med Nationalnyckeln, det stora praktverket, i graven.

Vi ville rätta till detta och anslog 15 miljoner, men tyvärr fick vi inte igenom det. Det är alliansbudgeten som ligger. Det här verkar vara symptomatiskt. Det är 15 miljoner, en liten del av budgeten, men det handlar om miljö, och det tas bort.

I förra debatten hörde vi hur borgarna minskat anslagen för miljö- och klimatarbete i utgiftsområde 20 med 1 ½ miljard. Totalt sett i hela budgeten fattas det 4 miljarder, eller rättare sagt: Det är 4 miljarder mindre för klimat- och miljösatningar. Vi vet hur mycket bara de 15 miljoner kronor som togs bort från Artdatabanken kunde ge i fråga om miljönytta och kunskap. Hur mycket hade inte de här 4 miljarderna kunnat ge? Jag undrar vad borgarna och Sverigedemokraterna kommer att svara sina barn och barnbarn när de i framtiden får frågan: Varför gjorde ni inget?

(Applåder)

Anf. 263 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag vill tacka Emma Nohrén för anförandet, som var väldigt bra för att vara hennes första.

Det är vällovliga satsningar, och jag tror att Emma Nohrén och jag delar många värderingar när det gäller naturen. Jag tycker att det var viktigt att hon lyfte fram exemplet att vi skyddar naturen. Jag har dock även en fråga. Emma Nohrén nämnde det här med att lyfta landsbygden i regeringens budget. Jag satt och tittade igenom budgetförslaget, och jag har svårt att se de satsningar som skulle lyfta landsbygden. Jag kan nämligen inte se att en återinförd gödselskatt, ett förslag på en

vägsplitageskatt eller höjda dieselskatter för lantbruket skulle lyfta landsbygden eller dess ekonomiska ryggrad bönderna.

Hur mycket vi än vill ha alternativa bränslen – och jag tror att även bönderna gärna skulle ta emot och kunna köra på alternativt bränsle – finns ju inte den tekniken i dag. Finns tekniken är den inte ekonomiskt rimlig för oss att syssla med eftersom vi som sagt verkar på en internationell marknad.

Det är egentligen min fråga.

Anf. 264 EMMA NOHRÉN (MP) replik:

Herr talman! Tack för frågan, Anders Forsberg!

Jag tycker nog att en satsning på att ta fram en strategi för landsbygden är en satsning för landsbygden. Att ta fram en livsmedelsstrategi för att höja den svenska, inhemska produktionen av mat – och göra det långsiktigt, med spelregler alla känner till – är en satsning på landsbygden. En höjning av anslagen för dem som odlar ekologiskt är en satsning på landsbygden, och att höja anslagen för skydd av skog är en väldigt stor satsning på landsbygden. Vi har också stora satsningar i vår budget, som ju tyvärr har fallit, på skydd av värdefull natur samt på skydd och skötsel av naturreservat. Det ligger ofta på landsbygden.

Jag ser alltså det här som väldigt stora satsningar. Det är också så att många av de forskningssatsningar vi gör – vi hörde förut att det fattas 7 miljoner på Formas och 15 miljoner på Artdatabanken – gäller högkvalitativa jobb på landsbygden. Det är högkvalitativa jobb på forskningsstationer runt om i Sverige, där forskning pågår. Det är i Strömstad, Lysekil och Öregrund – nu kan jag inte den kommunen; ursäkt mig. Vi har det utanför Umeå och vid Drottningholm. Det finns alltså olika forskningsstationer i hela Sverige, till exempel uppe i Abisko, där forskningen pågår. Det ger också merjobb.

Jag tycker nog att vi gör ganska mycket för att satsa på landsbygden. Många av de reformer vi har gjort gynnar också alla i Sverige – även dem på landsbygden.

Anf. 265 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag tackar Emma Nohrén för svaret.

Det är verkligen jättebra med strategier och utredningar. Men Emma Nohrén menar alltså på fullt allvar att en livsmedelsstrategi som vi inte ens har sett, som eventuellt ska starta efter nyår och som eventuellt kommer att påverkas av ett extraval skulle göra den stora skillnaden. Vi har också en konkurrensutredning som är igång, med specifika krav som till exempel att man inte får titta över skatterna. Vi ska också öka ekostöden. Skulle det vara lyftet för landsbygden? Jag har lite svårt att se det.

Om landsbygdslyftet är att vi får lite mer forskare, lite mer utredningar och mer ekostöd kan jag säga att det inte är receptet. Det finns många andra saker med det här som innebär en större problematik. Jag har egentligen inga problem med den ekologiska produktionen eftersom jag själv håller på med den, men jag vill se någonting mer om hur vi får med landsbygden.

Emma Nohrén nämner livsmedelsstrategin. Om vi säger att livsmedelsstrategin kommer fram till ett antal skarpa förslag – vilket jag har jättesvårt att se, men vi säger att det kommer – och man säger att vi till exempel måste anpassa skattenivån till europeiska länder runt omkring, är det någonting Emma Nohrén kan tänka sig att ta till sig?

Anf. 266 EMMA NOHRÉN (MP) replik:

Herr talman! När det gäller att ta fram strategier efterfrågas hela tiden långsiktiga planer och långsiktiga spelregler. Tar vi fram strategier och sådant som vi är överens om i en bred parlamentarisk utredning sätter vi också upp spelreglerna framåt. Då slipper man vänta och undra: Ska det bli så här i år, eller ska det bli så *här* i år?

Jag tycker att åtgärderna ger långt mycket mer än om man gör som Sverigedemokraterna. Ni röstade på en budget som inte ens innehåller några av de här grejerna och hänvisar till en budget som har fallit. Hade ni röstat på vår budget – om ni nu ska rösta på andras än er egen – tror jag nog att ni hade fått med er mer pengar till landsbygden och landsbygdsutvecklingen.

Anf. 267 JENS HOLM (V):

Herr talman! Helt enkelt för att jag inte ska glömma bort det vill jag börja med att konstatera att vi som bilaga till betänkandet har utskottets utvärdering av regeringens arbete på det här området – område 23. Vi har arbetat inom ramen för utskottets uppföljnings- och utvärderingsgrupp, där jag har haft förmånen att vara ordförande, och tagit fram utvärderingen. Jag vill tacka alla ledamöter som har arbetat inom arbetsgruppen, utskottspersonalen och även den personal som arbetat inom utskottets utvärderings- och forskningssektariat.

Vi konstaterar i vår utvärderingsrapport att det finns en del förbättringspotential vad gäller regeringens arbete på vissa områden. Vi konstaterar också att vi är nöjda med väldigt mycket av regeringens rapportering till riksdagen. Alla som är intresserade av detta arbete kan läsa mer i bilagan.

Det här är annars ett utgiftsområde – areella näringar, landsbygd och livsmedel – som tyvärr måste underkastas de neddragningar som blir konsekvensen av den budget de borgerliga partierna har röstat igenom med stöd av Sverigedemokraterna. I det här utgiftsområdet handlar det nämligen om neddragningar på drygt 130 miljoner kronor jämfört med regeringens budgetförslag. Det är bara att beklaga.

Den största delen av Sveriges yta täcks av skog. På ett sätt är det en hisnande känsla. I skogen ska många intressen samlas. För joggaren är skogen en plats där man springer på små, vindlande stigar och forcerar uppförsbackar. För bär- och svampplockaren är skogen en plats där man hittar lingon, kantareller och andra svampar. För ekoturismföretagen är skogen det område dit man tar kanske tyskar och danskar för att visa upp mörka älvar eller fjälltoppar med hisnande utsikt. För klimataktivisterna är skogen, bland så mycket annat, en kolsänka – skogen tar ju upp mängder med koldioxid. För djuren är skogen helt enkelt deras hem.

Skogen är dessutom en råvara för skogsindustrin; vi plockar ut timmer, brädor, papper och biobränsle från skogen. Alla dessa intressen

ska vägas samman, och det utgiftsområde vi debatterar i kväll handlar bland annat om vad det är för slags skogspolitik vi ska ha i Sverige.

För Vänsterpartiets del är det tydligt att Sverige behöver en hållbarare skogspolitik än den vi har nu, och vi har kämpat för det länge. Vi vill ha skogar med stor biologisk mångfald; vi vill inte bara ha virkesåkrar. Vi vill också skydda mer skog. Vi anser även – och det är viktigt – att det skogsbruk vi har måste bedrivas på ett mycket hållbarare sätt. Det är något som ska uppmuntras av samhället.

Jag kan säga att det budgetförslag regeringen lade fram inte uppfyller Vänsterpartiets krav i alla avseenden, men jag tycker ändå att det finns många delar i S-MP-budgeten som är väldigt bra. Det handlar inte minst om de omfattande områden man med stöd av de kraftiga höjningarna för skydd av skog faktiskt skulle kunna skydda i form av naturreservat eller till och med nationalparker. Det handlar också om extra pengar till Skogsstyrelsen. Det handlar även om extra anslag till Västmanlands län med anledning av den tragiska skogsbranden. Det handlar om tillskottet till Svenska artprojektet och Nationalnyckeln så att de kan fortsätta med sin viktiga verksamhet – något som Emma Nohrén har talat inlevelsefullt om. Allt detta såg vi i Vänsterpartiet som viktiga steg framåt.

Vi såg också förslaget till höjning av anslaget till lantbrukare och andra människor i glesbygden för rovdjursangrepp som ett bra och viktigt sätt att överbrygga den klyfta som ibland finns i glesbygden mellan jordbrukare och jägare å den ena sidan och naturvänner och djurvänner å den andra sidan.

Nu beklagar jag att ingenting av dessa satsningar blir av på grund av att den borgerliga budgeten röstades igenom den 3 december. Det är synd. Det område som vi debatterar har stor potential. Det handlar om vår landsbygd, jordbruket och skogen – de absolut största arealerna av vårt land. Vi borde ha en mer aktiv politik för att se till att hela Sverige kan leva. Då behöver vi kollektivtrafik i hela Sverige, bättre järnvägsunderhåll, mer miljöinvesteringar, överlag riktade investeringar för att kunna skapa fler jobb ute på landsbygden.

Jag beklagar att mycket av de satsningar som fanns i regeringens budget nu uteblir. Jag konstaterar att de borgerliga partierna, med stöd av Sverigedemokraterna, väljer att prioritera storföretag, banker och redan rika människor så att de kan fortsätta att få skattesänkningar i stället för att få pengar till dessa investeringar. Med den politiken riskerar Sverige att fortsätta att slitas isär. Det är bara att beklaga, men sådan är högerpolitiken.

Anf. 268 ULF BERG (M):

Herr talman! Jag tänkte börja med något som ligger lite utanför dagens ämne genom att framhålla vikten av de frågor talmannen har varit inne på, nämligen att vi ska respektera talmansämbetet. Vi ledamöter ska respektera talmansämbetet, och vi 349 ledamöter ska verkligen hålla på den traditionen. Vi är lagstiftare, och vi har ett stort inflytande på människor.

Jag ska återge ett citat som tillskrivs Voltaire så att ni förstår vad jag talar om: Jag håller inte med om vad du säger, men jag är beredd att gå i döden för din rätt att säga det.

På så sätt blir det inte någon sammanblandning här. Talmannen har agerat bra i frågan, och den måste bort från vårt bord.

Herr talman! Låt oss tala om något som också är mycket viktigt. Jag börjar med att yrka bifall till förslaget i miljö- och jordbruksutskottets betänkande gällande utgiftsområde 23.

När man lyssnar på de rödgröna kan man få intrycket att budgeten är en katastrof. Låt oss först konstatera att det finns ytterligare 378 miljoner i budgeten. Det som inte finns i budgeten är den kostnadsökning som de rödgrönas politik innebär för myndigheter i fråga om höjda arbetsgivaravgifter. Exempelvis försvaret drabbas av 300 miljoner kronor i höjda arbetsgivaravgifter.

På det hela taget skiljer det sig inte så förskräckligt mycket. Jag räknade ut att det är 0,8 procent som skiljer budgetalternativen. Däremot är det en stor skillnad på inriktningen. Titta på landsbygdsprogrammet. Jag misstänker att förre landsbygdsministern ska komma in på Matlandet, och jag tänker inte gå så djupt in på den frågan. Men frågan är viktig, och vi ska en gång för alla se vårt jordbruk som ett företagande som vi inte kan behandla hur som helst. Jordbruket finns med i en global marknad och är konkurren utsatt. Då kan vi exempelvis inte göra som de rödgröna tror, nämligen ställa om allt jordbruk till ekologiskt jordbruk.

Sverige har ett bra konventionellt jordbruk. Om vi ska öka vår export måste vi fortsätta att se till att Sverige är konkurrenskraftigt. Nu finns det en utredning, men det är inte helt fel att titta vidare på även ekonomiska förutsättningar.

Vi moderater har gjort helt om när det gäller livsmedelsstrategi. Vi har tidigare tyckt att en sådan inte behövs. Numera tack vare bland annat Anna Kinberg Batra, som var en av dem som drev förändringen, har Moderaterna sagt att vi behöver en strategi. Det är viktigt att vi har en strategi för att se hur vi kan vidareutveckla näringen.

De kommande 40 åren ska vi förmodligen producera lika mycket livsmedel som har producerats 8 000 år tillbaka. På den marknaden ska svenskt jordbruk naturligtvis vara med och konkurrera om kunderna. Det blir fler människor på vårt klot, och vi hoppas att vi slipper olika sjukdomar och elände och att utvecklingen hela tiden går framåt. Levnadsstandarden ökar, och vi ser fantastiskt goda exempel på det i olika länder. Här ska vi finnas med.

Det har talats här om biobränsle och jordbruk. Jag besökte Skåne och tittade på biobränsletillverkning. Man kan konstatera att det blir en helt annan användning av åkermarken. Det blir möjligt att ta ut två skördar, och olika spannmål nyttjas för att tillverka biogas. Det är fantastiskt bra när förädlingsvärdet kan ökas och bidra till ett bättre klimat.

Jag har lite svårt att förstå hur landsbygden tjänar på att det mesta av skogen ska bli reservat av olika slag. Skogsbruk ska visa miljöhänsyn, och skogen är en råvara och bidrar till exporten med över 100 miljarder. Även om livsmedelsexporten ökar, och det är positivt, är skogen viktig.

Hur kan skogen och skogsbygder må bättre av att man inför en kilometerskatt, som ska användas till att stockholmarna kan åka snabbtåg till Malmö och Göteborg och söderut? Förklara för mig hur en sådan skatt hjälper landsbygden.

Jag har nyligen läst att i Jokkmokk är ungefär 75 procent av skogen avsatt till olika ändamål. Då blir det inte så många arbetstillfällen kvar.

Älvdalen, en kommun hemma i Dalarna, börjar få problem. Det finns områden som är mycket beroende av turismen, och det går inte att flytta Dalafjällen till Indien och börja producera. Det fina med besöksnäringen är att naturen är dragkraften. SSAB kan – Gud förbjude – hamna i något annat land om vi gör fel saker, energin blir för dyr och så vidare.

Låt mig göra ett konstaterande om myggen, herr talman. Jag förstår att man från socialdemokratiskt håll är positiv. I den budget som kom från regeringen stod det klart och tydligt att staten ska ta sin hand från myggbekämpningen och att den ska finansieras på regional och kommunal nivå. Jag antar att man klarar debatten lite bättre på det sättet.

Herr talman! Jag ska försöka respektera talartiden någorlunda. Jag hoppas att jag har dragit på mig någon replik så att vi kan fortsätta där utan att förlänga debatten i onödan.

(Applåder)

Anf. 269 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Tack, Ulf Berg, för anförandet! Det är ju tacknämligt att Moderaterna i talarstolen nu säger att en livsmedelsstrategi är viktig och att den svenska maten är jätteviktig.

Det är då tråkigt att det är er budget som kommer att bli verklighet och att Regeringskansliet tappar 200 miljoner – 200 miljoner som man kunde ha använt till att jobba med livsmedelsstrategin, landsbygdsstrategin och skogsstrategin.

Det gör att allting riskerar att skjutas på framtiden, även om S-MP-regeringen har en ambition att klara det något så när i alla fall. Det är klart och tydligt att det inte är säkert att det kommer att gå snabbare, och det är definitivt inte säkert att det blir bättre.

Vad som också riskerar att falla bort är det stöd som Regeringskansliet, och framför allt Ardalan Shekarabi, har aviserat som upphandlingsstöd för kommuner och landsting, så att kommuner och landsting kan få det de har beställt. Kommuner och landsting på många håll vill ju upphandla lokalproducerat, många gånger ekologiskt och klimatsmart, för att minska transporter, nyttja det lokala näringslivet och stötta bönderna lokalt på orten.

Allt det här riskerar att skjutas på framtiden, tillsammans med andra åtgärder som har fallit bort ur budgeten, till exempel järnvägsunderhåll, som är viktigt för skogsnäringen.

Anf. 270 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Isak From glömmer handelsgödselskatten, som vi förhoppningsvis kommer att slippa. Det är ganska klart att den inte har någon speciell klimatpåverkan. När alliansregeringen hade avskaffat handelsgödselskatten såg vi att man inte gödslade mer.

Det finns mycket som man kan utveckla för att vi ska få mindre kväveläckage och liknande. Men det görs, och det görs framsteg.

Jag kan nämna de här randområdena för att samla upp till vattentäkter och åar så att det inte ska rinna ut, och jag har ställt en fråga till Jordbruksverket hur man fick fram metrarna. Ja, det hade man ingen aning om – man bara högg till med någonting. I dag vi vet att det i svackor och liknande kanske behövs ett bredare område mot en höjd, men man har gjort likadant. Det finns mycket att utveckla.

De jordbrukare som jag träffar – vi måste träffa olika, antar jag – säger så här: Vi vill vara företagare. Ge oss bra spelregler som liknar dem i våra konkurrentländer! Sedan fixar vi resten själva utan politisk inblandning.

Det har alltid varit framgångsrikt. När vi politiker ska styra över utvecklingen är det inte alldeles säkert att det går helt bra.

Om en livsmedelsstrategi går ut på att vi 20 år efter EU-inträdet kommer underfund med att jordbruk är ett företagande och är konkurrensutsatt är det faktiskt bra att vi till slut kommer till den slutsatsen att vi måste sluta att lägga kvarstenar på svenskt jordbruk. Det enda som händer är att det flyttas ut till andra länder.

Anf. 271 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Det är tur att vi har kvar frågan om handelsgödselskatten så att vi har någonting att bråka om. Det var inte med som ett förslag att den skulle införas i år, utan det var med att det skulle utredas hur den skulle kunna komma tillbaka. Det är viktigt att peka på det.

Ulf Berg är inne på väldigt viktiga områden. I sitt anförande pratade han om skogens förutsättningar. Jag tror att det är viktigt att vi lyfter fram skogens förutsättningar. Det är över 20 år sedan den skogsvårdslagstiftning som gäller i dag togs fram, och mycket har hänt sedan dess. För skogen finns det många andra områden att ta hänsyn till, och det är viktigt att göra det. Men det är viktigt att man lyfter upp och tittar på det. Just nu är det samma lagstiftning som gäller, men olika praxis mejslas fram och arbetas med runt om i landet.

Det är precis som Ulf Berg säger i talarstolen. I Jokkmokk har man avsatt väldigt mycket, och ska kanske göra det också. På andra håll i landet har man avsatt mindre. Regelverket tolkas olika.

Det här är olyckligt, och det är vår ingång i varför vi ville se över skogsvårdslagstiftningen. Det har hänt väldigt mycket, och vi är inte rädda för att lyfta upp det här till ytan och titta: Vad är det som ska gälla? Vilka arter ska skyddas långsiktigt? Var ska det göras? Vad har skogsbruket? Vad går före? Är det en vindkraftspark som går före, är det rennäringen som går före eller är det skogsnäringen? Var hamnar skogsnäringen?

Därför är det viktigt, precis som regeringen har aviserat, att man lyfter upp och tittar på det här.

För jordbrukets del håller jag helt och hållet med Ulf Berg. Det är verkligen dags att vi ser på jordbruket som en näring. Det var därför regeringen aviserade att man skulle lägga ned Landsbygdsdepartementet och flytta det till Näringsdepartementet, så att jordbruket ses som en näring bland andra näringar.

Anf. 272 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Det är bra att vi är överens om att jordbruk är ett företagande. Det är ändå ett steg i rätt riktning. Det kan man göra på olika sätt.

Om vi håller oss till landsbygden är det inte bara svenskt jordbruk som ska rädda landsbygden. Det blir allt effektivare. Fördelen är att det blir öppna landskap. Stockholmare som åker till Sälen ser ofta vid

Dalälven att det mellan vattnet och vägen finns en åker. Den brukas av ett enda skäl, och det är att det finns en lönsamhet i att bruka den. Annars växer det skog på den. Vi har ju haft sådana faser i Sverige, och det hoppas jag att vi kan undvika.

Frihet under ansvar har varit väldigt framgångsrikt. Många av oss som har följt skogsdebatten har kunnat se gamla, erfarna, envisa och tjuriga gubbar som har sagt: Nej, så där sköter inte jag min skog. Staten har varit där med Skogsstyrelsen, som väl hette Skogsvårdsstyrelsen förr, och nästan hotat med både fängelse och annat om de inte gjorde som myndigheten sade. Sedan visade det sig att de hade rätt.

Jag tror att den bästa garantin för mångfald i skogen är att vi fortsätter med denna frihet under ansvar. Då kommer vi som är skogsägare att göra på lite olika sätt. Hemma försöker jag och hustrun återskapa hagmark. Men jag vet samtidigt att om Skogsstyrelsen hade kommit och knackat på dörren och sagt ”gör så här” kan det hända att familjen Berg hade gjort på ett helt annat sätt.

Jag tror på det här med frihet under ansvar. Det har fungerat väl. Låt oss vara rädda om det även fortsättningsvis!

Anf. 273 JENS HOLM (V) replik:

Herr talman! Det är fint att Ulf Berg står upp för det som jag tror är hans rötter, glesbygden.

Det är mindre fint att han röstar för en budget som premierar höginkomsttagare i Sveriges storstäder, inte minst i Stockholm, som är de som får de största skattesänkningarna och som är de som tar den absolut största delen av bidragen RUT och ROT och andra saker. Men det kanske vi kan ta någon annan gång.

Jag skulle vilja fråga om två saker.

Du och jag, Ulf, var på en debatt som tidningen Miljöaktuellt arrangerade för några veckor sedan. Då hade regeringens förslag till budget precis kommit, och jag vill minnas att du sa någonting om att det var väldigt ambitiösa satsningar på miljöområdet. Sedan började vi prata rätt mycket om just skydd av natur.

Därför studsade jag till lite grann när jag hörde ditt anförande, för jag tyckte att du uttryckte dig som att naturvård och naturskydd inte var särskilt viktigt och att det inte var det man skulle lägga fokus på i politiken.

Jag tycker att det är väldigt viktigt, och det var ett av de största värdena som jag såg med S-MP-budgeten, varför vi i Vänsterpartiet stödde den. Vi höjde just anslagen till naturvård med ungefär 40 procent. Är det viktigt eller inte?

Du pratade också om besöksnäringen, och där tror jag att du har helt rätt. Besöksnäringen, turismen, är en av Sveriges basindustrier och omsätter mer pengar än något av våra största exportföretag. Men de tyskar, danskar, kineser och alla andra som kommer till Sverige i en allt stridare ström och verkligen vill se natur, om de bara ser virkesåkrar, om de bara ser kalhyggen överallt, vad är det att bjuda på?

Är det inte något mer de ska se? Där kommer just värden av naturen in som är så viktig. Håller inte Moderaterna med om det?

Anf. 274 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Låt oss ge oss ut och leta efter lingon. Jag tror att vi har störst chans att hitta lingon om vi går på ett kalhygge och inte i gammal granskog. Jag hörde att Jens Holm sa att det var viktigt att plocka lingon. Vi har avverkat skogen ofta på tuvor och liknande. Vi går på kalhygget och ser till att plocka lingon.

Det som är fint med växande skog är att det är en kolsänka. Det är vi helt överens om. Men kolsänkan är som bäst när vi avverkar skogen. Det är fortfarande en kolsänka vi håller oss i, eftersom vi fortfarande har det intakt. Men är det fortfarande en kolsänka när vi avsätter skog där det börjar bli självgallring, det vill säga att träden ruttnar och liknande? Då har vi inte lika effektiv kolsänka.

Vi är fullständigt överens om att det är väldigt viktigt med fortsatt avsättning. Det sa jag på det möte som var. Här har vi haft en brist. Vi har haft människor som har varit ute och sagt: Här är viktig skog. Då har de som köper skog och har certifieringar sagt: Då kan vi inte köpa den. Samtidigt har man inte fått pengar, för det har inte blivit någon skarp avsättning.

Det är ett problem. Jag har motionerat om det. Jag tänker fortsätta jobba för den frågan och att det ska fram mer resurser. Men man måste se hur de finansieras. Det sättet som de rödgröna har finansierat med höjda skatter som slår mot tillväxten är förödande för landsbygden och speciellt för Norrland. Därför är vår budget bättre.

Anf. 275 JENS HOLM (V) replik:

Jag sa lingon och kantareller, Ulf Berg. Kantareller brukar man inte hitta så ofta på ett kalhygge. Däremot hittar jag mycket kantareller i en gammal urskog. Men det kanske inte är efter parametererna lingon och kantareller som vi ska mäta mångfalden i våra ekosystem.

Det är bra att du tar upp skogsbruket i sig. Jag kan nästan hålla med om att det är viktigare än hur många arealer som vi skyddar, även om det också är otroligt viktigt. Skogen är en kolsänka. Men skogen blir ingen kolsänka ifall man bedriver markberedning i väldigt stor skala och bara plöjer upp stora delar av våra före detta skogar. Om man bedriver stubbrytning och bryter upp gamla stubbar och gödslar en massa i skogen blir det inte alls en kolsänka. Det är tyvärr sådant som vi ser väldigt mycket av i dagens svenska väldigt hårt drivna skogsbruk.

Det var därför jag lyfte fram frågan med besöksnäringen. Om vi mer kan se besöksnäringens värden och förstå: Vad är det egentligen vi vill visa upp för omvärlden? Kanske vi kan komma ifrån den ganska ensidiga synen som vi rätt ofta har i Sverige på just skogen. Det ska vara slutavverkningar, och skogen står i väldigt stor utsträckning till tjänst för massaindustrin. Skogen har så många fler värden.

Det är bra, Ulf Berg, att du tar upp just naturvärden. Hade det inte varit bra med den 40-procentiga höjningen som vi föreslog i budgeten på just naturvård och skydd av värdefull natur som ni avfärdar med endast ett enda argument, och det är att ni prioriterar skattesänkningar? Det känns bakvänt.

Anf. 276 ULF BERG (M) replik:

Herr talman! Jag är inte säker på att jag är ett blåbär när det gäller att leta lingon och svamp. Jag är väl medveten om att man i regel inte letar efter dem på samma ställe. Det är inga som helst bekymmer.

När det gäller skogen tror jag att det skogsprogram som vi har som alliansregeringen har antagit är väldigt effektivt. Jag är en av två ordförande för Skogsnätverket här i riksdagen och har en hel del att göra med skogsindustrierna, där vi får ta del av forskning och liknande.

Vi är väldigt många som hoppas på att skogen ska bidra till klimatnytta. Jag och Johan Hultberg var och besökte plastpåstankar där man kan ersätta fossil olja och ta grunden från vår skog.

Det finns väldigt mycket bränsle, och det skapar sysselsättning. Om vi kan höja förädlingsvärdet i vår skog samtidigt som vi slipper import av fossil energi är det en verklig vinn-vinn-industri.

Dessutom går skogen inte att flytta till Stockholm. Där måste arbetstillfällena finnas ute där det inte bor så tätt med människor. Det handlar om sågverk och liknande. Skogen har en enorm betydelse. Men den har också en väldigt stor betydelse för oss som jagar.

Vi behöver inte de 20 miljonerna. Vi har en annan idé. Vi tycker att det är hög tid att börja förvalta vargstammen, något som bevarandesidan har kämpat emot länge. Nu hoppas jag att det blir en vettig förvaltning. Frågan kommer att lugna ned sig. Det kommer att bli en ökad acceptans, och vi kan hela tiden se till att ta bort revir som ställer till stor skada.

Anf. 277 ESKIL ERLANDSSON (C):

Herr talman! Att vi ska kunna bo och verka i hela vårt land är, som jag ser det, helt avgörande för Sveriges tillväxt. På den svenska landsbygden finns det otroligt stora möjligheter att skapa fler, nya, riktiga jobb. Varför nämner jag nu ordet jobb? Jo, därför att jobbet är grunden för utveckling och tillväxt i byar och bygder likväl som i städer och samhällen.

Vad är det då som kan växa på den svenska landsbygden? Bland annat är det en ökad svensk matproduktion. Vad grundar jag det på? Den svenska maten är sund och säker. Den svenska maten produceras också i ett av världens mest miljövänliga jordbruk. Bara för att ta ett exempel släpper den svenska mjölkproduktionen ut bara hälften så mycket koloxid som genomsnittet i Europa.

Jag ser också stora möjligheter i den svenska skogen. Träråvara är i dag inte bara att användas till att bygga hus med eller för att tillverka papper av. Från vår skog får vi i dag nya spännande material såsom tyg till kläder. Men också nya hållbara bränslen kan man ta fram från skogens gröna guld.

Den svenska landsbygden med bland annat matproduktion, djur och skog erbjuder därtill fantastiska möjligheter till upplevelser och därmed jobb, riktiga jobb. Naturturism är något som ökar i Sverige. Vi har fått se fler och fler kreativa idéer som, bara för att ta ett exempel i högen, hotell i träd.

Detta är bara några exempel på de möjligheter som finns på den svenska landsbygden. Det är för att vi vill ta vara på de möjligheterna som vi i Alliansen och i Centerpartiet vill satsa just på jobb och tillväxt på landsbygden.

Det är därför som vi bestämt säger nej till de skattechocker som den rödgröna regeringen föreslog. Det är skatter som direkt slår mot landsbygden. Jag kan bara ta några exempel, skatt på avstånd, kilometerskatt, och en återinförd skatt på handelsgödsel.

Mina vänner och herr talman! Allra hårdast kommer skattechocken att drabba unga när man från den rödgröna regeringens sida vill beskatta deras arbete med 15 miljarder, 15 000 miljoner, utöver vad skattebeläggningen är i dag. Det är bara att konstatera att det är Sveriges unga som blivit den rödgröna regeringens kassako.

Herr talman! Vi i Alliansen väljer att satsa på den svenska landsbygden i stället för att straffbeskatta den. Vi vill fortsätta att driva satsningen på Sverige – det nya matlandet. Det är en satsning som har stärkt konkurrenskraften, ökat matexporten, satt svensk mat på världskartan och hittills skapat drygt 9 000 jobb. Det är satsningar på att kunna exportera ännu mer mat från vårt land. Det är satsningar på att kunna ta fram ännu mer profilerade matprodukter.

Satsningar på Matlandet tillsammans med satsningar i landsbygdsprogrammet är den typ av åtgärder som den svenska landsbygden behöver för att kunna fortsätta att växa och utvecklas. Inte minst är landsbygdsprogrammet viktigt eftersom det är där det finns satsningar för att fler unga ska våga satsa på att bli företagare och bonde.

Jag skulle därför i debatten vilja lyfta fram att det är otroligt viktigt att den nuvarande regeringen gör allt den kan för att landsbygdsprogrammet, som alliansregeringen beslutade om, också ska bli godkänt av EU-kommissionen så att pengarna i programmet ska kunna komma landsbygden till del så fort som det bara är möjligt. Det handlar om pengar som är katalysatorer för allt från generationsskiften till fortsatta investeringar i olika ting som ger jobb.

Herr talman! Det är många måltider som intas i våra förskolor och på äldreboenden och liknande runt omkring i landet. För mig som centerpartist men också för oss i Alliansen är det viktigt att våra unga och äldre får tillgång till den bästa maten och dessutom en trevlig måltidsupplevelse när maten inmundigas.

Därför är det kul att vi kan vara med om att göra en satsning på ett måltidslyft för de här grupperna. Från detta utgiftsområde satsas det 25 miljoner kronor. Tillsammans med satsningar som finns under utgiftsområde 9 blir det 100 miljoner på ett måltidslyft. Pengarna ska gå till att stärka kommuners och andra huvudmäns arbete för att höja kvaliteten på maten och måltidsupplevelsen. Bland annat ska pengarna kunna användas för att handla in ännu mer lokala produkter.

Herr talman! Vi i Alliansen vill alltså satsa på jobb och utveckling i alla delar av vårt land. Det innebär att vi säger nej till de rödgrönas skattechock på landsbygden och på ungas jobb. I stället väljer vi att satsa på jobb och utveckling genom att göra satsningar på Sverige – det nya matlandet och se till att de kan fortsätta.

Så fort som möjligt vill vi få ett landsbygdsprogram på plats. Det är ett viktigt verktyg för att kunna ta vara på landsbygdens möjligheter. På det sätt som jag har beskrivit kan vi då ännu mer stärka och förbättra de måltider som serveras på skolor, äldreboenden och liknande.

Med dessa ord, herr talman, yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Anf. 278 JENS HOLM (V) replik:

Herr talman! Jag tycker egentligen att idén med Eskil Erlandssons Sverige – det nya matlandet är ganska bra. Men det är viktigt att pengarna verkligen träffar rätt. Det kanske också är viktigt att man är lite blygsam så att man inte förhäver sig för mycket när man gör sådana här saker.

Ett av syftena med Matlandet var att det skulle skapas 20 000 nya jobb. Eskil Erlandsson får hjälpa mig, men jag tror att det var så många jobb. Ibland har jag hört 10 000, men jag tror att 20 000 var den officiella siffran. Jag läste rapporten som kom från Jordbruksverket och som jag tror att det var du själv, Eskil, som hade beställt. De konstaterar att mellan 2007 och 2010 hade 10 000 jobb försvunnit från jordbrukssektorn. Det hade alltså försvunnit jobb, och det hade inte skapats nya. Nu talar jag om primärproduktionen inom lantbruket.

Då tycker jag att det är någonting som är lite fel. Jag tycker att det är lite konstigt när ni i betänkandet vill fortsätta att lägga på en massa pengar på projektet och säger att det ska skapa jobb ute på landsbygden när det verkar som att effekten är den rakt motsatta.

Hur många nya jobb har egentligen Sverige – det nya matlandet netto skapat, Eskil Erlandsson?

Anf. 279 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! Sverige – det nya matlandet har varit lyckosamt. Det har lett till att vi har ökat vår livsmedellexport. Den export som vi har i dag är dubbelt så stor som svensk bilindustri, läste jag så sent som i dag. Det är klart att exportprodukterna i dag är högförädlade produkter. I dessa högförädlade produkter ligger jobb och arbete.

Ett annat exempel på den lite mer småskaliga sidan, om vi kallar den så, är att vi har fått 49 nya slakterier i vårt land. Vi har i dag nästan lika många gårdsbutiker som Icabutiker i vårt land. För det mesta är det inga stora arbetsplatser, men väldigt betydelsefulla sådana eftersom de ger jobb i den by och på den ort där de finns. Primärjordbruket har fortsatt att stordriftsrationaliseras på ett sätt som har skett i vårt land men också i andra delar av Europa och i världen i övrigt. Den utvecklingen kommer förmodligen att fortsätta.

Samtidigt kan vi konstatera att många nya småskaliga verksamheter har återuppstått i vårt land. Trädgårdsnäringen är ett exempel på detta. Den svenska trädgårdsexplosionen har startat, vill jag påstå.

Anf. 280 JENS HOLM (V) replik:

Herr talman! Jag ställde en konkret fråga till Eskil Erlandsson. Jag tackar för all denna information, men hur många nya jobb har Sverige – det nya matlandet netto skapat?

Jag skulle vilja säga någonting om jobben och de borgerliga partierna. Det är någonting som skorrar lite falskt. Man säger att man skulle skapa så många nya jobb. När den borgerliga regeringen tillträdde 2006 låg arbetslösheten på ungefär 6 procent. Nu ligger den på ungefär 8 procent.

De ungdomsjobb som jag hör att både Eskil Erlandsson och tidigare Lena Ek talar så varmt om har man utvärderat. Varje sådant jobb med halveringen av arbetsgivaravgiften kostar mellan 1 och 1 ½ miljon. Man kan tänka sig att det kanske går att investera dessa pengar lite bättre om ett enda ungdomsjobb kostar 1 ½ miljon kronor.

Men nu tar vi Sverige – matlandet, Eskil. Hur många jobb har det netto skapat?

Anf. 281 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! I mitt anförande sa jag att Sverige – det nya matlandet har skapat 9 000 nya riktiga jobb. Målsättningen till 2020 som jag har satt upp är att det ska skapa 20 000 nya jobb. Jag ser det som fullt uppnåbart.

Jag nämnde i mitt tidigare inlägg i replikskiftet att vi i dag har en livsmedelsexport som är dubbelt så stor som den svenska personbilsexporten. Min målsättning är att vi ska ha en lika stor export som import av mat i vårt land. Då måste vi upp i hundramiljardersklassen.

I den artikel jag läste så sent som i dag ser man från livsmedelsindustrin en möjlighet att nå det höga mål som jag satte upp för några år sedan. Vi är på väg att nå också detta mål.

Anf. 282 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Jag tackar Eskil för anförandet. Av någon anledning fick det mig att tänka på devisen om att koka soppa på en spik. Jag vet inte riktigt var det kommer ifrån.

I valrörelsen var alla partier överens om vikten på satsningarna på välfärden. Efter valet har det blivit extremt tydligt att allt vackert tal om satsningar på välfärden bara var vackert prat från Centerpartiet. I stället är man kraftfullt emot alla former av finansiering av välfärden. Alla former av förslag till finansiering av välfärden avslås.

Jag tänkte egentligen inte tala om det utan om satsningar på veterinärer. I dag är det brist på veterinärer och utbildade djurskötare, enligt branschorganisationen Svensk Djurvård. Det fanns en satsning på veterinärer i S-MP:s budgetproposition. Den har fallit bort nu. Därför tänkte jag fråga dig, Eskil: Vad tror du driver studenter att satsa på en utbildning till veterinär om vi politiskt medverkar till att dra ned förutsättningarna för att bli veterinär?

Veterinärerna gör ett viktigt jobb för att se till att vi har friska djur på vår lantgårdar runt om i Sverige.

Anf. 283 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! Låt mig först kommentera de första meningarna i Isak Froms inlägg.

Enligt min uppfattning, och den tror jag att många kan skriva under på, får era satsningar betalas av två grupper i vårt land. Det är människor som är unga och människor som bor utanför de stora städerna. Det är där ni hämtar pengar till alla de satsningar som ni har i ert alternativ, genom dubblerad ungdomsarbetsgivaravgift och genom införandet av kilometerskatt. Det blir miljarder. Vilka får betala de pengarna? Jo, det får unga och landsbygdens folk göra.

När det gäller utbildningarna till veterinär och djurskötare är de några av de mest populära utbildningarna i vårt land. Söktrycket har varit stort. Den tidigare alliansregeringen som jag var en del av ökade intagningarna på de områdena för att tillgången på både djurskötare och veterinärer skulle bli större.

Den förändring som är gjord i budgeten är ersättningen för den som nyttjar de grupperna. Och den ersättningen har kunnat dras ned beroende på att antalet djur tyvärr har minskat i vårt land. Det är inte utbildningarna som vi har minskat på.

Anf. 284 ISAK FROM (S) replik:

Herr talman! Jag tänker fortfarande på samma spik.

För min kommun, Norsjö kommun, som inte är jättestor hade S-MP-budgeten inneburit 5 miljoner extra i statsbidrag nästa år. För samtliga kommuner och landsting i Västerbotten var det över 450 miljoner kronor i extra statligt stöd. Det hade gett förutsättningar för att kommunerna skulle kunna satsa på lokalproducerat och på klimatsmart mat på riktigt. Och det hade gett förutsättningar för att de som jobbar i välfärden ska orka fortsätta jobba.

Jag tror nog att Centerpartiet måste tänka om när det gäller vem som får och vem som får betala. Just nu är det kommunerna och landstingen och medborgarna ute i landet som får betala för att vi dessvärre har en alliansbudget.

Jag kan fortsätta med att fråga om neddragningen på Skogsstyrelsen. De har levt en svältfödd tillvaro under lång tid. I regleringsbrevet till dem står det att de ska finnas i hela landet. Men de håller tyvärr på att successivt centralisera sig. Vad tror Eskil Erlandsson att den neddragning som nu blir verklighet på sikt kommer att få för konsekvenser för Skogsstyrelsens möjlighet att vara etablerade i hela landet?

Anf. 285 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! Att det blir någon miljon kronor mindre till kommunsektorn kompenseras väl för glesbygds- och landsbygdskommuner av att företagare och människor i de områdena som jobbar på, kanske till och är delägare i, ett sågverk slipper betala kilometerskatt med vårt förslag. Och de slipper betala dubbel arbetsgivaravgift för den som är ung. Vi vill ju att unga människor ska etablera sig i våra landsbygds- och glesbygdskommuner i alla delar av vårt land.

Vad beträffar de myndigheter som ligger under nuvarande Landsbygdsdepartementet är det angeläget att det även fortsättningsvis i regleringsbrevet talas om att de ska vara verksamma i hela vårt land. De ska vara etablerade i hela vårt land. Det är jätteviktigt, speciellt på det skogliga området. Dessutom påstår jag rätt upp och ned att det blir billigare än att koncentrera, apropå att lokalkostnader och liknande för det mesta är billigare på mindre orter än i större samhällen.

Anf. 286 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag vill dig tacka, Eskil Erlandsson, för föredragningen. Du talar väl, du har god retorik och du nämner ökad svensk matproduktion och din oro för skattechockerna som den nuvarande

regeringen vill införa. Du nämner även Matlandet. Men det är mycket tal om konkurrensvillkor för lantbruket.

Jag funderar på om Centerpartiet tänker fortsätta vara böndernas företrädare eller om ni har lämnat över stafettpinnen. Hur ska man annars tolka en sådan erbarmlig budget som Alliansen och Centerpartiet i det här fallet har ställt sig bakom? Var finns satsningarna? Var finns verkligen offensiva satsningar? Det duger inte att avsätta 20 miljoner extra till Matlandet. Man måste komma med något mer.

Min egentliga fråga är: Kommer Centerpartiet att medverka till att Sveriges bönder får bättre villkor? Då talar vi om bättre villkor på riktigt. Det behövs inte mer utredningar. Det behövs inte mer analyser. Det behövs konkreta åtgärder, till exempel i fråga om dieselskatter. Är det något som Centerpartiet kan tänka sig att medverka till?

Anf. 287 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! De stora pengarna i det här budgetförslaget är inte svenska statliga pengar, utan de ligger i det system som vi är del av, nämligen EU-systemet. Det håller just nu på att omformas. För svensk del har jag varit mycket angelägen, i egenskap av statsråd i den tidigare regeringen, om att pengarna ska gå till aktiva bönder som verkligen producerar mat.

Som en underprioritering har jag haft djur. Vi behöver fler djur i vårt land, som håller det svenska landskapet öppet men också ger oss svenskt kött och fläsk.

Ytterligare en underprioritering har varit unga människor. Det är skälet till att vi nu omformar stöden rejält. Och jag hoppas att både gårdsstödet och landsbygdsprogrammet kan drivas igenom i Bryssel av den nuvarande regeringen. Det var därför jag tog upp det speciellt i mitt huvudanförande.

Vad beträffar koldioxidbeskattningen på diesel ska det göras en översyn under 2015.

Anf. 288 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag vill tacka dig för svaret, Eskil Erlandsson.

Jag misstar mig inte på dina intentioner. Jag tror säkert att Centerpartiet har en god vilja. Men det måste man visa också. Det krävs mycket mer.

I budgetens utgiftsområde 23 för areella näringar är givetvis de EU-pengar som vi får tillbaka en viktig andel. Hur vi fördelar dem i Sverige är också viktigt samt att vi till exempel prioriterar aktivt brukande framför passivt. Det är oftast en problembild som jag tror att både du och jag ser.

Jag vill dock återkomma till om Centerpartiet i så fall kommer att medverka till att en sänkt dieselskatt kommer att genomföras.

Anf. 289 ESKIL ERLANDSSON (C) replik:

Herr talman! Som jag sa i mitt förra replikinlägg kommer en översyn att göras under 2015. Jag hoppas att den nuvarande regeringen, likväl som den tidigare regeringen föresatte sig, kommer att göra den i det internationella perspektivet eftersom vi inte lever på en isolerad halvö. Vi är beroende av vår omvärld.

Om dieselskatten sedan kommer att höjas eller sänkas kan jag inte svara på i dag.

Prot. 2014/15:41
18 december

Anf. 290 LARS TYSKLIND (FP):

Herr talman! Vi kan inte säga annat än att MJU:s utgiftsområden är väldigt intressanta med tanke på att vi kan prata länge och väl om dessa områden. Nu behandlar vi alltså MJU2 och utgiftsområde 23. Jag yrkar bifall till utskottets förslag i betänkandet.

Utgiftsområde 23 om de areella näringarna, landsbygd och livsmedel är mycket centralt när vi diskuterar utveckling på landsbygden och möjligheterna till jobb och verksamhet.

Årets ram för det här området innebär en utökning med 378 miljoner, och det ska då sättas i relation till de 130–131 miljoner som skiljer budgetförslagen åt.

Som tidigare har sagts här kan jag konstatera att det finns satsningar och beslut på andra utgiftsområden som är av väl så stor betydelse för utvecklingen på landsbygden. Det gäller bland annat satsningar på infrastrukturen. Vi har pratat om järnvägar, men i de flesta landsbygdsområden är vägsatsningar väldigt betydelsefulla, inte minst de satsningar som görs på enskilda vägar, på bärighet och på tjälsäkring – om vi nu pratar om verksamhet inom skogsindustrin.

Vägsitageavgift eller kilometerskatt har också varit uppe till diskussion här tidigare. Införandet av en sådan skulle ju naturligtvis slå speciellt mot företagare på landsbygden.

Den sänkta arbetsgivaravgiften för unga som gudbevars blir kvar genom det här budgetförslaget. Turistbranschen har oftast en förankring på landsbygden. Det kan röra sig om camping, fisketurism och kanotturism. Det är oerhört många unga människor som jobbar med det. Inom campingverksamhet är 65 procent av dem som jobbar där under 26 år. För sådana verksamheter är möjligheterna att anställa av väldigt stor betydelse, om man skulle drista sig till att ta bort den sänkta arbetsgivaravgiften för unga.

Herr talman! Landsbygdsprogrammen har ju väldigt stor betydelse. Precis som Eskil Erlandsson nämnde här är det landsbygdsprogrammen och fiskeriprogrammen som är EU-baserade. Där finns de riktigt stora pengarna för stöd till landsbygden.

Nu finns det ett förslag framtaget som är överlämnat till kommissionen för godkännande. Det överlämnades i juni. Vi kan förvänta oss ett godkännande från kommissionen under våren 2015. Det är naturligtvis viktigt att regeringen i Sverige är aktiv i processen så att det inte riskerar att bli en fördröjning. Det är viktigt för landsbygden att man kan få loss dessa pengar och använda dem till de ändamål som har angetts.

Jag och flera med mig har engagerat mig i ersättningen för mosaikmarker som man använder till bete ute i skärgårdarna. När det blev ett glapp i landsbygdsprogrammet uppstod det nästan katastrofläge, och det rörde sig om väldigt små pengar. Där visade regeringen och Eskil Erlandsson en ganska stor fingertoppskänsla och tog ansvar för detta, så det blev ändå en viss kontinuitet. Det är ett exempel på hur viktigt det är att det programmet kommer igång och fungerar. Mosaikmarker handlar alltså om avlägsna svårtillgängliga betesmarker speciellt på skärgårdsöar

*Areella näringar,
landsbygd och
livsmedel*

där man håller landskapet öppet och värnar den biologiska mångfalden genom betande djur.

Herr talman! Här har pratats mycket om skog, men jag tänker prata om någonting helt annat, nämligen fiske. Det handlar om vattenbruk, fiskodlingar, fiskevård och fiske. Detta har varit en viktig fråga för Folkpartiet och Alliansen under de år som har förflutit. Det har tagits flera initiativ, och det har vidtagits åtgärder under de senaste åren.

När det gäller vattenbruk har man skapat en gemensam ingång till Jordbruksverket för att det ska bli lättare att få tillstånd. Det har tagits fram en vattenbruksstrategi som ska omvandlas till en handlingsplan som ska vara klar under våren 2015.

Det har även tagits fram en strategi för fritidsfiske och fisketurism som gäller till och med 2020. Den har vattenmyndigheterna tagit fram.

Förutom landsbygdsprogrammen finns det också ett havs- och fiskeriprogram. Det ska finansiera långsiktiga hållbara fiskebestånd och öka konkurrenskraften inom den företagsamhet som finns i den här sektorn. Det är tydligt uttalat att finansieringen och vid utformningen av programmet ska behovet av kustnära och småskaligt fiske särskilt beaktas. Detta har vi haft som mantra, men nu gäller det verkligen att se till att det också blir på det sättet.

Även när det gäller fiskeområdet finns det en klar koppling till Matlandet Sverige. Jag behöver inte upprepa de siffror som har nämnts här tidigare, men jag vill lyfta fram en annan sak. När jag har kommit i beröring med Matlandet Sverige har jag upplevt att det har uppstått en medvetenhet på landsbygden när man ser de produkter och stora förädlingsmöjligheter som man har. Det i sin tur skapar en entreprenörsanda, och på det sättet skapas mervärden och jobb. Det är också en viktig faktor.

Jag tror mycket väl att den målsättning som Eskil Erlandsson pratade om – 20 000 nya jobb till 2020 – är fullt rimlig.

Anf. 291 JENS HOLM (V) replik:

Herr talman! Jag blir faktiskt lite trött på pratet om arbetsgivaravgifter för unga, så jag tänkte att vi kanske ska reda ut detta en gång för alla. Ibland låter det som att det ska bli dubbelt så dyrt att anställa unga, och nu går ju borgarnas budget igenom, så frågan borde vara överspelad, men så är det inte.

Det handlar om arbetsgivaravgiften, och den ska ju finansiera våra pensioner, sjukförsäkring, föräldraförsäkring och en del andra väldigt viktiga saker. Avgiften ligger på 31 procent som betalas när man anställer någon.

Antar man att ett företag anställer en ungdom och betalar 25 000 kronor i månadslön blir arbetsgivaravgiften 7 500 kronor. Om arbetsgivaravgiften halveras betalar arbetsgivaren i stället 3 750 kronor. Totalsumman för att anställa en ung person, utan neddragningen, är alltså ungefär 32 000 kronor. Totalsumman för att anställa någon efter halveringen blir ungefär 29 000 kronor.

Det är ingen gigantisk skillnad, det tycker jag är viktigt att komma ihåg. Men det är klart, det är en viss skillnad. Men man ska komma ihåg att detta kostar enorma summor pengar. IFAU, som är ett expertorgan som utvärderar arbetsmarknad och utbildning, har konstaterat att dessa jobb netto kostar 1–1 ½ miljoner kronor per jobb.

Detta envisas de borgerliga om och säger att det är så viktigt. Det verkar som att det är deras enda sätt att skapa jobb för unga människor. Det finns väldigt många andra, väldigt mycket effektivare sätt att skapa jobb för unga. Det handlar om investeringar och till exempel om miljöomställningar, det som vi har pratat om här hela kvällen.

Anf. 292 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Det finns säkert väldigt många sätt och göra det på. Men det vi nu pratar om är att generellt sänka trösklarna. Det handlar om unga människor, kanske om ett första jobb och om man kommer in i verksamheten.

Den erfarenhet jag har efter att ha mött företag inom turistbranschen, där det jobbar många unga – det gäller även galler restaurangbranschen – är att det har varit en avgörande faktor. Jag har svårt att tro att de skulle vittna om det om så inte vore fallet.

Det är lite svårt att överblicka vad det egentligen betyder att få sitt första jobb. Nu får man inte diskutera dynamiska effekter av sådant, men om man kommer in, får sitt första jobb och därmed har ett cv kan man gå vidare. Men vad det betyder för individen och för samhället har jag nog lite svårt att överblicka. Det är inte så himmelens lätt att räkna ut det, kan jag tänka mig. Att det har haft en avgörande betydelse för många branscher är helt klart.

Anf. 293 JENS HOLM (V) replik:

Herr talman! De experter som utvärderar detta konstaterar att varje jobb kostar 1 ½ miljon kronor. Det kostar mer än det smakar, drygt 15 miljarder per år. Vi kan göra mycket mer och bättre saker för dessa pengar. Det är konstigt att de borgerliga partierna inte kan ta in vad utvärderarna säger om saken.

Anf. 294 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Jag tycker att vi ska nämna att det handlar om riktiga, reguljära jobb som uppstår på arbetsmarknaden. Det är inte en arbetsmarknadspolitisk åtgärd. Det är oerhört viktigt att de kommer in i företagsamheten.

Jag kan upprepa att för de företag som jobbar i branscher med många unga har det stor betydelse.

Anf. 295 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Tack, Lars Tysklind, för ditt anförande! Jag har lite funderingar om det sista som kommit upp i debatten, vilka ambitioner Folkpartiet egentligen har när det gäller landsbygden och jordbruket. När man lyssnar på det som sägs i miljö- och jordbruksutskottet tycks det råda vissa oklarheter om hur Folkpartiet egentligen ser på jordbrukets

konkurrensförutsättningar och att jordbruket verkar på en internationell marknad.

Svenska bönder har i dag svårigheter eftersom deras mjölk-, spannmåls- och köttpriser sällan sätts i Sverige, utan de sätts internationellt på olika råvarubörser och är beroende av vad som händer. Mjölkbönderna är till exempel direkt utsatta för en stark press i dag. Detsamma gäller grissidan, vilket vi ser ganska tydligt. Å andra sidan är produktionskostnaderna i många fall väldigt lokala och nationella. Det är bara ett fåtal av dessa kostnader man själv kan påverka. Däremot har vi i riksdagen alla möjligheter att påverka.

Jag kanske kan upplevas som tjugig, men jag återkommer till frågan hur Folkpartiet egentligen ser på dieselskatten som sådan. Ser ni några möjligheter? Vi har i vår budget föreslagit kraftiga höjningar av återbetalningen, från 90 öre till 2,60 kronor, vilket skulle göra 50 000–60 000 kronor för en lite större mjölgård.

Sedan har vi ytterligare en frågeställning, och den gäller gödselskatten. Svaret var lite otydligt från Fredrik Malmes sida när frågan var uppe tidigare. Hur ser Folkpartiet på gödselskatten?

Anf. 296 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Jag tror inte att det är någon hemlighet att vi i Folkpartiet inte har varit helt bekväma med att vi tog bort gödselskatten. Inriktningen var en miljöskatt riktad mot kadmium. Det var vår bevekelsegrund. Vi var mycket tydliga med att pengarna inte skulle försvinna utan gå tillbaka till jordbruket, att de skulle stanna inom sektorn. Där finns säkert den otydlighet som Anders Forsberg uppfattat.

Den mat som produceras i Sverige är ofta av mycket hög kvalitet. Det är kanske där vi har en av knutpunkterna. Matlandet Sverige kan vara en av lösningarna för att det ska finnas en efterfrågan och en betalningsvilja när det gäller svensk livsmedelsproduktion. Då är hög kvalitet avgörande. Det är en av anledningarna till att Folkpartiet och Alliansen nu är med och prioriterar anslaget Konkurrenskraftiga livsmedel. Det är inget produktionsstöd utan snarare ett sätt att få en marknadsmedvetenhet, att få upp en efterfrågan på svensk kvalitetsmat.

Anf. 297 ANDERS FORSBERG (SD) replik:

Herr talman! Jag vill tacka Lars Tysklind för svaret.

Du svarade delvis på frågan om gödselskatten, och du sa vad ni hade tyckt förut. Frågan var vad vi tycker i dag.

Jag ställde också en fråga om konkurrensförutsättningarna och om dieselskatten konkret. Där fick jag inte heller något svar. Jag vill gärna höra om ni i Folkpartiet är öppna för att göra sådana lösningar där du aktivt kan medverka till att svenskt lantbruk kan utvecklas. I dag handlar det inte bara om att vi ska bygga ut och öka vår självförsörjning från 50 till 60 procent. I dag är det faktiskt överlevnadsstrategier vi pratar om. Vi har till exempel i dag ett antal mjölgårdar som är direkt satta under ackordsuppgörelse, vilket är unikt inom det svenska lantbruket.

Jag vill gärna att du förtydligar svaren.

Anf. 298 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! När det gäller gödselskatten har vi samma åsikt fortfarande, så det är ingen förändring.

När det gäller dieselskatten får jag väl göra som Eskil Erlandsson och hänvisa till utredningen. Jag kan inte spontant lova att vi från Folkpartiets sida skulle sänka dieselskatten.

Anf. 299 EMMA NOHRÉN (MP) replik:

Herr talman! Det var glädjande att få höra också lite om havsfrågor här i kammaren. Det är väl bra när det kommer från Strömstad.

Jag undrar lite grann hur Folkpartiet och Lars Tysklind tänker när man säger sig värna havsmiljön och fisket när man i betänkandet under anslagsområde 20 har helt andra siffror än vad vi har. Vi har anslagit 20 miljoner mer till Havs- och vattenmyndigheten än i Alliansens och Sverigedemokraternas budget. Vi har anslagit 75 miljoner för åtgärder i havs- och vattenmiljö och 75 miljoner till miljöövervakning.

Vi behöver ha underlag för en bra fiskepolitik, som du pratade om. Vi vet att ju mer forskning vi får fram, desto bättre siffror kan vi få fram. Miljöövervakningen är otroligt viktig för att vi ska kunna fatta rätt beslut. Det som haltar i vår fiskepolitik i EU är det bristande underlaget.

Vi ska inte prata om det andra budgetanslaget utan om utgiftsområde 23. Där har vi pengar till att bygga det nya forskningsfartyg som vi behöver för SLU:s verksamhet med övervakningen. Jag kan inte se att det finns med i betänkandet, så jag undrar hur det blir med det.

Anf. 300 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Jag har inte med mig papperet här, men jag tror att summan är 7 miljoner kronor för projekteringen av detta forskningsfartyg. Det har varit en närmast hjärtefråga, speciellt för Folkpartiet. Vi har drivit på för att få fram det, för vi vet hur viktigt det är.

Nu hyr man in fartyg från utlandet, och det uppstår ett och annat problem med det. Jag vet till exempel att det danska fartyget har svårt att jobba. Det är ett danskt statsfartyg som måste ha tillstånd från Försvarsmakten för att få agera på svenskt vatten. Det är ingen bra lösning.

Sedan hoppas jag att det ska bli en lösning i fråga om vem som ska äga och driva fartyget. Det finns många olika varianter. Havs- och vattenmyndigheten har egentligen avvecklat sin rederiverksamhet och ser sig väl inte som de som i första hand ska ansvara för fartyget. De använder också Kustbevakningen för en del övervakningsuppdrag och skulle kunna vara lämpade att äga fartyget. Men även SLU skulle kunna äga fartyget men drivas av Sjöfartsverket. Det är många av de här varianterna som man prövar nu.

Som sagt välkomnar vi verkligen att man nu äntligen börjat projektera det här fartyget. Det har ju blivit ett väldigt glapp eftersom de fartyg man hade avvecklades. Om inte annat avvecklades det stora av hälsoskäl.

Anf. 301 EMMA NOHRÉN (MP) replik:

Herr talman! Jag tackar dig för svaret, Lars Tysklind. Jag vet att du delar känslan för de här frågorna, och jag är glad att veta att ni har med fartyget.

Men i övrigt är det uteblivna satsningar. Jag ser att ni värnar havsmiljön och slår på stora trumman för vad ni har gjort tidigare år. Men ändå är det inga höjningar mot vad vi vill ha. Ju mer övervakning vi har, desto bättre beslut kan vi fatta. Om vi tittar tillbaka 30 år i de underlag vi har kan vi se att ålgräs, som är en väldigt viktig biotop, har minskat med nästan 70 procent. Tittar man i 130 år gamla vetenskapliga samlingar kan man se att det kanske är nära 0 procent kvar av det ursprungliga. Det verkar ha funnits ålgräs ända ned på 25 meters djup i Skagerrak och Kattegatt.

Ju mer vi vet om det här, desto bättre beslut kan vi fatta och desto bättre kan det bli. Hur förklarar ni då att ni inte gör mer satsningar på havsmiljön, även om ni pratar mycket om det?

Anf. 302 LARS TYSKLIND (FP) replik:

Herr talman! Jag kan konstatera att det har gjorts oerhört mycket satsningar på havsmiljön sedan Alliansen tillträdde 2006. Det kan vi väl vara överens om. Men naturligtvis kan det göras mer.

När det gäller varför vi har just de summor vi har handlar det om prioriteringar i budgeten. Det har nämnts många gånger här i kväll att vi inte vill höja skatten på arbete. I de ramar som ni har i den socialdemokratiska och miljöpartistiska budgeten finns större inkomster. Då kan man naturligtvis prioritera att ge mer till detta område. Men icke förty är det ett prioriterat område som det går mycket pengar till.

Jag får naturligtvis hålla med Emma Nohrén, som är väldigt kunnig på området, om att kunskap är helt grundläggande för att göra rätt saker. Jag hörde en väldigt intressant tanke kring ålgräsängarna. Det har försvunnit dramatiskt mycket ålgräsängar under de senaste decennierna. Vad det innebär är nog oöverblickbart för tillfället. Idén är att man när man får tillstånd att göra någonting som förstör en befintlig ålgräsäng ska kompensera det genom att etablera en ålgräsäng någon annanstans. Det är tydligen ett system som man har på den amerikanska ostkusten bland annat. Det är alltså möjligt. Men det är lite svårt för en ålgräsäng att återetablera sig om den en gång är förstörd, och ålgräsängar har förstörts av väldigt mycket verksamhet i skärgården.

Anf. 303 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr talman! Riksdagsledamöter och åhörare! Varje dag lägger en svensk mjölkbonde ned sin verksamhet. Ja, ni hörde rätt, en varje dag! Vi är inne i en av de tuffaste perioder som Sveriges mjölkproducenter har varit med om. Den genomsnittlige bonden förlorar nästan 1 krona per producerat kilo mjölk. Jag har träffat lantbrukare som säljer skogsmark för att kunna betala sina räkningar. En bonde jag pratade med betalade bara räntan på räkningarna. Läget är mycket alarmerande och oroande. Vill vi ha det så här?

Herr talman! Sverige har världens högsta ambitioner när det gäller miljökrav och djurvälstånd. Men vad hjälper det när vi ändå importerar

alltmer mat från länder med betydligt lägre krav och omständigheter som vi aldrig skulle godkänna här hemma? Det kallar jag dubbelmoral.

Jag önskar att det offentliga – kommuner och landsting – börjar ställa krav på att den mat man köper in ska vara svensk och närproducerad. Vi måste tänka på vad våra barn och unga får för mat i våra förskolor och skolor. Det finns goda exempel, som min hemkommun Ödeshög, grannkommunen Vadstena och Ydre. Det är kommuner som köper närodlad mat. Jag hoppas att fler kommuner tar efter.

Herr talman! Den svenska självförsörjningsgraden för livsmedel är i dag nere på nära 40 procent. Det är sämst i hela Europa. Detta borde vara en varningsklocka. Vad svarar då den rödgröna regeringen? Svaret blev att regeringen hade ett förslag på att lägga ytterligare tunga stenar i ryggsäcken för jordbrukarna genom att återinföra skatten på handelsgödsel – detta trots att utvärderingar visar att en sådan skatt saknar miljöstyrande effekter. Ingen jordbrukare sprider för skojs skull ut mer handelsgödsel än vad som behövs. I och med Alliansens budgetförslag slipper jordbrukaren en extra kostnad på tusentals kronor per år, som återinförandet av denna skatt skulle ha medfört.

Herr talman! Den låga självförsörjningsgraden är ett stort bekymmer. Jag menar att vi måste börja relatera självförsörjningsgraden till säkerheten för vårt land. Det finns åtminstone en beräkning som jag tagit del av som visar att hyllorna i Stockholms butiker skulle tömmas på två dygn i en krissituation om livsmedelsimporten inte kunde säkras. Även om siffran vore två veckor skulle det vara tillräckligt illavarslande.

Herr talman! Regeringen måste snart kunna redovisa hur reglerna för EU:s jordbruksstöd för 2015 ska komma att se ut. Det är helt avgörande för att våra lantbruksföretagare ska få veta vilka förutsättningar som egentligen gäller. Jag fruktar tyvärr att en del företagare riskerar att hamna i en stor likviditetskris, men detta kan avhjälpas om utbetalningarna av jordbruksstöd tidigareläggs när stödet väl är fastställt. Jag hoppas att regeringen är beredd att åtgärda detta.

Herr talman! För alla oss som vill se en landsbygd med betande djur, livskraftiga gårdar, brukade åkrar och öppna landskap är dagens situation mycket nedslående. Kulturvärden som byggts upp genom generationer riskerar att bli övervuxna, övergivna och förstörda. För mig som kristdemokrat rimmar det dåligt med mina grundläggande värderingar, som förvalterskap och kontinuitet.

Den dystra bilden måste vändas till framtidstro. Självförtroende måste prägla diskussionen om landsbygden och böndernas situation. Vi vill låta det svenska jordbruket bidra aktivt till den globala livsmedelsförsörjningen, som nu står inför stora utmaningar med en världsbefolkning på väg mot nio miljarder. Därför är det viktigt att vi stöder arbetet med att kunna exportera såväl livsmedel som skogsprodukter.

När det gäller skogsnäringen är det viktigt att understryka hur värdefullt skogsbruket är för vårt lands välfärd. Det ska finnas ett gott samarbete mellan stat och skogsägare, och arbetet med skydd av värdefull skog ska bedrivas i nära samarbete med skogsägarna. Det är viktigt att slå fast att äganderätt och frihet under ansvar är en god utgångspunkt för markägarnas skötsel av skog.

Herr talman! Jag har under hösten haft flera diskussioner i denna kammare om jordbrukspolitiken i Sverige. Svaren från landsbygdsministern har oftast varit att regeringen ämnar lansera en livsmedelsstrategi. Jag välkomnar det initiativet. Om det ska bli ett extra val i mars hoppas jag och räknar ändå med att regeringens arbete kommer igång snabbt efter nyåret. Jag är beredd att hjälpa till för att vi ska få fram en livsmedelsstrategi som ger våra lantbrukare bättre förutsättningar att bedriva jordbruk i Sverige.

Vi politiker i denna kammare har ett stort ansvar för att ge signalen till våra jordbrukare: Ge inte upp! Ni är viktiga för vårt land och vårt välstånd!

(Applåder)

Anf. 304 RUNAR FILPER (SD):

Herr talman! Sverigedemokraterna ser som sagt areella näringar, landsbygd och livsmedel som ett prioriterat område och har förordat en förstärkt budget på flera delområden.

Maten som man köper i butiken eller som serveras i skolan, på restaurang eller i sjukvården – man måste kunna lita på att den är helt säker. Felaktig information på grund av felmärkta livsmedel har blivit allt vanligare i takt med att vi importerar alltmer kött. Den offentliga livsmedelskontrollen är därför oerhört viktig för att kunna se till att företagen tar sitt ansvar för att livsmedel är säkra.

Larmrapporter och fall av omfattande livsmedelsbedrägerier måste reduceras till ett minimum. Att märka om utländskt kött till svenskt är ett exempel på vanligt fusk. Konsumenterna som köper och äter köttet måste kunna lita på innehållet i livsmedlen. Därför bör man förstärka och utöka arbetet med kontroller. Sverigedemokraterna vill också öka anslaget till Livsmedelsverket med 20 miljoner.

Herr talman! När det gäller anslaget för ersättningar för viltskador med mera anser vi såklart att det är bra om åtgärder kan vidtas för att förebygga konflikter kring rovdjur.

Kostnaderna för skador på tamdjur har ökat dramatiskt. 16 hundar har dödats av varg i år bara i Värmland. Tidigare har det varit ersättningar på grödor som har kostat mest, men nu har kostnaderna för skador på framför allt får stigit i höjden rejält – till och med så mycket att pengarna inte har räckt till.

På tal om vilt, herr talman, är jaktfrågorna heta ute i verkligheten. Det vet vi som bor ute på landsbygden i de skogsbygder där det finns mycket rovdjur, som i Värmland där det finns väldigt mycket varg. För ett landsbygdsvänligt parti som Sverigedemokraterna är jakten ett prioriterat område.

En lokalt förankrad viltvårdsmyndighet bör ta över Naturvårdsverkets ansvar för jaktfrågorna. I länen med hög koncentration av rovdjur, som i mellersta förvaltningsområdet, är folk heligt förbannade på Naturvårdsverkets ställningstagande – att man till synes inte tog någon större notis om viltförvaltningsdelegationernas och samverkansrådets förslag. Representanter för länen och samverkansrådet med åtta landshövdingar i spetsen tog initiativ till ett balanserat förslag om ett begränsat antal vargföryngringar, vilket kördes över av Naturvårdsverket.

Detta aktualiserar återigen Jaktlagsutredningens förslag om en ny myndighet som kan fokusera på jaktfrågorna och som på ett mer effektivt och smidigt sätt kan förvalta länens vilt- och rovdjurstammar.

Koncentrationen av varg är alarmerande, inte bara i Värmland utan även i Dalarna och i Örebro län, med en revirtäthet på en procentuellt väldigt liten yta av Sverige.

Vargen har nu blivit ett ständigt gissel och orosmoment för jägare och tamdjursägare. Bara i Värmland har som sagt 16 hundar dödats under året, varav fem i oktober och november. Men det är bara en del av problematiken som Naturvårdsverket vägrar att ta till sig.

Den som inte har empatin att sätta sig in i de utsatta djurägarnas situation borde kanske fundera på att besöka och tala med människorna och sätta sig in i de berörda bygdernas problematik, verklighet och vardagsproblem.

Jakt och viltförvaltning är en viktig fråga för många människor i stora delar av landet och bör inte hanteras av en stor statlig myndighet med så många olika ansvarsområden som Naturvårdsverket har.

Ansaret bör ligga på en renodlad myndighet för jaktfrågor. Det skulle tillföra en landsbygdsförankring som skapar underlag för en bättre dialog med regionala myndigheter, jägarorganisationer och landsbygdsbor i övrigt.

Frågan aktualiserar för övrigt det faktum att sprickan håller på att växa alltmer mellan stad och landsbygd. Vi i Sverigedemokraterna vill verka för en myndighetsutövning som håller ihop Sverige, och en ny jaktmyndighet ser vi som en del i denna strategi.

Genom att införa en viltvårdsmyndighet med ett helhetsansvar för viltförvaltningen och flytta den närmare människorna som påverkas kan vi minska konflikterna och bidra till en större balans mellan olika intressen.

Herr talman! Vi vill också förstärka arbetet med att höja djurens status i samhället och utvärdera regelverk och all verksamhet som inbegriper djur genom att inrätta en djurskyddsombudsman inom Statens jordbruksverk som kan bistå med juridisk hjälp i djurskyddsmål men även främja husdjurs välbefinnande.

Arbetet med att begränsa antalet djurförsök är viktigt såväl av hänsyn till djuren som för människan, då djurförsök ofta är såväl kostsamma som ineffektiva för ändamålet. Vi vill avsätta medel och även på andra sätt arbeta för att minimera antalet djurförsök.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut skulle fattas den 19 december.)

§ 24 Bordläggning och beslut om förlängd motionstid

Följande dokument anmälades och bordlades:

Skrivelse

2014/15:27 Integritetsskydd vid signalspaning i
försvarsunderrättelseverksamhet

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för denna skrivelse skulle förlängas till och med *onsdagen den 21 januari 2015*.

Motion

med anledning av skr. 2014/15:28 Återkallelse av proposition
2014/15:15 Upphävande av kravet på vårdvalssystem i primärvården
2014/15:3012 av Emma Henriksson m.fl. (KD, M, C, FP)

Kulturutskottets betänkande

2014/15:KrU6 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid
(förnyad behandling)

§ 25 Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 17 december

2014/15:185 Våldtäkt som grovt våldsbrott

av *Anti Avsan* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

§ 26 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 17 december

2014/15:138 Situationen i Tabit och Darfur

av *Amineh Kakabaveh* (V)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:139 Provbörning utanför Västsahara

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2014/15:140 Trängselskatten i Backa

av *Cecilia Magnusson* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:141 Second hand-butiker

av *Cecilia Widegren* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:142 Tidningen OmVärlden

av *Hans Linde* (V)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

§ 27 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 17 december

2014/15:121 Ingripanden mot utländsk ubåt inom svenskt inre vatten

av *Allan Widman* (FP)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2014/15:123 Skärpt straff för inbrott

av *Pia Hallström* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2014/15:122 Förbifart Söderköping

av *Mathias Sundin* (FP)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2014/15:125 Momsplikt för ideell sektor

av *Patrik Lundqvist* (S)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:128 Krafttag mot jihadister

av *Richard Jomshof* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2014/15:126 Förbud mot det hitresta tiggeriet

av *Richard Jomshof* (SD)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 28 Kammaren åtskildes kl. 21.05.

Förhandlingarna leddes

av talmannen från sammanträdets början till och med § 15 anf. 35 (delvis),

av tredje vice talmannen därefter till och med § 15 anf. 90 (delvis),

av andre vice talmannen därefter till och med § 17,

av talmannen därefter till och med § 22 anf. 217 (delvis),

av andre vice talmannen därefter till och med § 23 anf. 256 (delvis),

av talmannen därefter till och med § 23 anf. 303 (delvis) och

av andre vice talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Eva-Lena Ekman

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Avsigelser	1
§ 3 Anmälan om kompletteringsval	1
§ 4 Anmälan om vice ordförande i utskott	2
§ 5 Anmälan om gruppleddare för partigrupp	2
§ 6 Anmälan om ersättare för gruppleddare för partigrupp.....	2
§ 7 Anmälan om fördröjt svar på interpellation.....	2
§ 8 Anmälan om faktapromemoria	2
§ 9 Ärenden för hänvisning till utskott.....	3
§ 10 Ärenden för bordläggning.....	3
§ 11 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	3
Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU2	3
(Beslut fattades under § 21.).....	3
§ 12 Allmänna bidrag till kommuner.....	3
Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU3	3
Anf. 1 NIKLAS KARLSSON (S)	3
Anf. 2 JANINE ALM ERICSON (MP)	5
Anf. 3 HÅKAN SVENNELING (V).....	7
Anf. 4 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M)	9
Anf. 5 HÅKAN SVENNELING (V) replik	11
Anf. 6 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M) replik	11
Anf. 7 HÅKAN SVENNELING (V) replik	12
Anf. 8 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M) replik	12
Anf. 9 ANDERS AHLGREN (C)	13
Anf. 10 NIKLAS KARLSSON (S) replik.....	15
Anf. 11 ANDERS AHLGREN (C) replik	16
Anf. 12 NIKLAS KARLSSON (S) replik.....	16
Anf. 13 ANDERS AHLGREN (C) replik	16
Anf. 14 HÅKAN SVENNELING (V) replik	17
Anf. 15 ANDERS AHLGREN (C) replik	17
Anf. 16 HÅKAN SVENNELING (V) replik	18
Anf. 17 ANDERS AHLGREN (C) replik	18
Anf. 18 MATS PERSSON (FP).....	19
Anf. 19 HÅKAN SVENNELING (V) replik	20
Anf. 20 MATS PERSSON (FP) replik.....	21
Anf. 21 HÅKAN SVENNELING (V) replik	21
Anf. 22 MATS PERSSON (FP) replik.....	22
Anf. 23 NIKLAS KARLSSON (S) replik.....	23
Anf. 24 MATS PERSSON (FP) replik.....	23
Anf. 25 NIKLAS KARLSSON (S) replik.....	24
Anf. 26 MATS PERSSON (FP) replik.....	24
Anf. 27 JAKOB FORSSMED (KD)	25
Anf. 28 HÅKAN SVENNELING (V) replik	27
Anf. 29 JAKOB FORSSMED (KD) replik	27
Anf. 30 HÅKAN SVENNELING (V) replik	28
Anf. 31 JAKOB FORSSMED (KD) replik	28
(Beslut fattades under § 21.).....	29

§ 13 Statsskuldräntor m.m.	29
Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU4	29
(Beslut fattades under § 21.)	29
§ 14 Avgiften till Europeiska unionen	29
Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU5	29
(Beslut fattades under § 21.)	29
§ 15 Kommunikationer	29
Trafikutskottets betänkande 2014/15:TU1	29
Anf. 32 KARIN SVENSSON SMITH (MP)	29
Anf. 33 PIA NILSSON (S)	32
Anf. 34 PATRIK JÖNSSON (SD)	33
Anf. 35 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik	35
Anf. 36 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	36
Anf. 37 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik	36
Anf. 38 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	37
Anf. 39 PIA NILSSON (S) replik	37
Anf. 40 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	37
Anf. 41 PIA NILSSON (S) replik	38
Anf. 42 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	38
Anf. 43 EMMA WALLRUP (V)	38
Anf. 44 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	40
Anf. 45 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik	43
Anf. 46 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik	43
Anf. 47 KARIN SVENSSON SMITH (MP) replik	44
Anf. 48 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik	44
Anf. 49 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	45
Anf. 50 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik	45
Anf. 51 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	45
Anf. 52 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik	46
Anf. 53 ANDERS ÅKESSON (C)	46
Anf. 54 LARS TYSKLIND (FP)	48
Anf. 55 EMMA WALLRUP (V) replik	50
Anf. 56 LARS TYSKLIND (FP) replik	50
Anf. 57 EMMA WALLRUP (V) replik	51
Anf. 58 LARS TYSKLIND (FP) replik	51
Anf. 59 ROBERT HALEF (KD)	52
Anf. 60 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S)	54
Anf. 61 ANDERS ÅKESSON (C) replik	56
Anf. 62 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	56
Anf. 63 ANDERS ÅKESSON (C) replik	57
Anf. 64 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	57
Anf. 65 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik	57
Anf. 66 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	58
Anf. 67 JESSICA ROSENCRANTZ (M) replik	58
Anf. 68 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	59
Anf. 69 LARS TYSKLIND (FP) replik	59
Anf. 70 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	59
Anf. 71 LARS TYSKLIND (FP) replik	60
Anf. 72 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	60
Anf. 73 ROBERT HALEF (KD) replik	61

Anf. 74 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	61
Anf. 75 ROBERT HALEF (KD) replik	61
Anf. 76 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	62
Anf. 77 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	62
Anf. 78 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	63
Anf. 79 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	63
Anf. 80 Statsrådet ANNA JOHANSSON (S) replik	63
Anf. 81 SUZANNE SVENSSON (S)	64
Anf. 82 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	65
Anf. 83 SUZANNE SVENSSON (S) replik	65
Anf. 84 PATRIK JÖNSSON (SD) replik	65
Anf. 85 SUZANNE SVENSSON (S) replik	66
Anf. 86 ANDERS ÅKESSON (C) replik	66
Anf. 87 SUZANNE SVENSSON (S) replik	66
Anf. 88 ANDERS ÅKESSON (C) replik	67
Anf. 89 SUZANNE SVENSSON (S) replik	67
Anf. 90 STEN BERGHEDEN (M)	67
Anf. 91 LEIF PETTERSSON (S)	69
Anf. 92 EDWARD RIEDL (M)	70
Anf. 93 LEIF PETTERSSON (S) replik	71
Anf. 94 EDWARD RIEDL (M) replik	72
Anf. 95 LEIF PETTERSSON (S) replik	72
Anf. 96 EDWARD RIEDL (M) replik	73
Anf. 97 CARL SCHLYTER (MP)	73
(Beslut fattades under § 21.)	75
§ 16 Kultur, medier, trossamfund och fritid	75
Kulturutskottets betänkande 2014/15:KrU1	75
Anf. 98 GUNILLA CARLSSON (S)	75
Anf. 99 ARON EMILSSON (SD)	77
Anf. 100 GUNILLA CARLSSON (S) replik	79
Anf. 101 ARON EMILSSON (SD) replik	79
Anf. 102 GUNILLA CARLSSON (S) replik	80
Anf. 103 ARON EMILSSON (SD) replik	80
Anf. 104 NICLAS MALMBERG (MP)	81
(forts. § 18)	82
Ajournering	83
Återupptagna förhandlingar	83
§ 17 Frågestund	83
Anf. 105 ANDRE VICE TALMANNEN	83
<i>Regeringens politik och tillväxten</i>	83
Anf. 106 LARS HJÄLMERED (M)	83
Anf. 107 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	83
Anf. 108 LARS HJÄLMERED (M)	84
Anf. 109 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	84
<i>Bostadsbristen och befolkningsökningen</i>	85
Anf. 110 ROGER HEDLUND (SD)	85
Anf. 111 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	85
Anf. 112 ROGER HEDLUND (SD)	85

Anf. 113 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	85
<i>Förhandlingsperson för Bromma flygplats</i>	86
Anf. 114 ANDERS ÅKESSON (C)	86
Anf. 115 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	86
Anf. 116 ANDERS ÅKESSON (C)	86
Anf. 117 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	87
<i>Företags möjlighet att få riskkapital</i>	87
Anf. 118 MATTIAS JONSSON (S)	87
Anf. 119 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	87
Anf. 120 MATTIAS JONSSON (S)	88
Anf. 121 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	88
<i>Utökat samarbete med Nato</i>	89
Anf. 122 KARIN ENSTRÖM (M)	89
Anf. 123 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	89
Anf. 124 KARIN ENSTRÖM (M)	89
Anf. 125 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	90
<i>Utredning av polisens registrering av personuppgifter</i>	90
Anf. 126 LINDA SNECKER (V)	90
Anf. 127 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	90
Anf. 128 LINDA SNECKER (V)	91
Anf. 129 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	91
<i>Regelkrångel vid bostadsbyggande</i>	91
Anf. 130 NINA LUNDSTRÖM (FP)	91
Anf. 131 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	92
Anf. 132 NINA LUNDSTRÖM (FP)	92
Anf. 133 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	92
<i>Havsbaserad vindkraft</i>	93
Anf. 134 LISE NORDIN (MP)	93
Anf. 135 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	93
Anf. 136 LISE NORDIN (MP)	93
Anf. 137 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	94
<i>Bostadspolitiken</i>	94
Anf. 138 CAROLINE SZYBER (KD)	94
Anf. 139 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	94
Anf. 140 CAROLINE SZYBER (KD)	95
Anf. 141 Statsrådet MEHMET KAPLAN (MP)	95
<i>Flygsäkerheten runt Östersjön</i>	95
Anf. 142 LENA ASPLUND (M)	95
Anf. 143 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	95
Anf. 144 LENA ASPLUND (M)	96
Anf. 145 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	96
<i>Strategier för anställning av personer långt ifrån arbetsmarknaden</i>	96
Anf. 146 AGNETA GILLE (S)	96
Anf. 147 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S)	96
Anf. 148 AGNETA GILLE (S)	97

Anf. 149 Statsrådet ARDALAN SHEKARABI (S).....	97
<i>Betalningstider mellan företag</i>	97
Anf. 150 OLA JOHANSSON (C)	97
Anf. 151 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	98
Anf. 152 OLA JOHANSSON (C)	98
Anf. 153 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	99
<i>Synen på Hamas som terrororganisation</i>	99
Anf. 154 FREDRIK MALM (FP)	99
Anf. 155 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	99
Anf. 156 FREDRIK MALM (FP)	100
Anf. 157 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	100
<i>En feministisk utrikespolitik</i>	100
Anf. 158 KENNETH G FORSLUND (S)	100
Anf. 159 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	100
Anf. 160 KENNETH G FORSLUND (S)	101
Anf. 161 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S)	101
<i>Besöksnäringen och arbetsgivaravgiften för ungdomar</i>	101
Anf. 162 LOTTA OLSSON (M)	101
Anf. 163 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	101
Anf. 164 LOTTA OLSSON (M)	102
Anf. 165 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	102
<i>Arbetslöshetsmålet 2020</i>	102
Anf. 166 BIRGER LAHTI (V)	102
Anf. 167 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	103
Anf. 168 BIRGER LAHTI (V)	103
Anf. 169 Närings- och innovationsminister MIKAEL DAMBERG (S)	103
Anf. 170 ANDRE VICE TALMANNEN	104
§ 18 (forts. från § 16) Kultur, medier, trossamfund och fritid (forts. KrU1)	104
Anf. 171 ARON EMILSSON (SD) replik	104
Anf. 172 NICLAS MALMBERG (MP) replik	104
Anf. 173 ARON EMILSSON (SD) replik	104
Anf. 174 NICLAS MALMBERG (MP) replik	105
Anf. 175 ROSSANA DINAMARCA (V)	105
Anf. 176 PER BILL (M)	106
Anf. 177 NICLAS MALMBERG (MP) replik	108
Anf. 178 PER BILL (M) replik	108
Anf. 179 NICLAS MALMBERG (MP) replik	109
Anf. 180 PER BILL (M) replik	109
Anf. 181 GUNILLA CARLSSON (S) replik	109
Anf. 182 PER BILL (M) replik	110
Anf. 183 GUNILLA CARLSSON (S) replik	110
Anf. 184 ROSSANA DINAMARCA (V) replik	110
Anf. 185 PER BILL (M) replik	110

Anf. 186 ROSSANA DINAMARCA (V) replik.....	110
Anf. 187 PER BILL (M) replik	111
Anf. 188 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP).....	111
Anf. 189 PER BILL (M) replik	112
Anf. 190 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP) replik	112
Anf. 191 PER BILL (M) replik	113
Anf. 192 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP) replik	113
Anf. 193 ARON EMILSSON (SD) replik	113
Anf. 194 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP) replik	114
Anf. 195 ARON EMILSSON (SD) replik	114
Anf. 196 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP) replik	115
(Beslut fattades under § 21.).....	115
§ 19 Allmän miljö- och naturvård.....	115
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15: MJU1	115
Anf. 197 MATILDA ERNKRANS (S).....	115
(forts. § 22)	117
Ajournering	117
Återupptagna förhandlingar	117
§ 20 Beslut om ärende som slutdebatterats den 17 december	117
JuU1 Utgiftsområde 4 Rättsväsendet	117
§ 21 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	118
FiU2 Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.....	118
FiU3 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	118
FiU4 Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.	118
FiU5 Utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen	118
TU1 Utgiftsområde 22 Kommunikationer	118
KrU1 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	119
Kallelse till sammanträde.....	120
§ 22 (forts. från § 19) Allmän miljö- och naturvård (forts. MJU1)	120
Anf. 198 JOHAN HULTBERG (M)	120
Anf. 199 MATILDA ERNKRANS (S) replik.....	122
Anf. 200 JOHAN HULTBERG (M) replik	122
Anf. 201 MATILDA ERNKRANS (S) replik.....	123
Anf. 202 JOHAN HULTBERG (M) replik	123
Anf. 203 MARTIN KINNUNEN (SD)	124
Anf. 204 MATILDA ERNKRANS (S) replik.....	126
Anf. 205 MARTIN KINNUNEN (SD) replik	126
Anf. 206 MATILDA ERNKRANS (S) replik.....	127
Anf. 207 MARTIN KINNUNEN (SD) replik	127
Anf. 208 JOHAN HULTBERG (M) replik	128
Anf. 209 MARTIN KINNUNEN (SD) replik	128

Anf. 210	JOHAN HULTBERG (M) replik	129
Anf. 211	MARTIN KINNUNEN (SD) replik	129
Anf. 212	STINA BERGSTRÖM (MP)	129
Anf. 213	JOHAN HULTBERG (M) replik	131
Anf. 214	STINA BERGSTRÖM (MP) replik	132
Anf. 215	JOHAN HULTBERG (M) replik	132
Anf. 216	STINA BERGSTRÖM (MP) replik	133
Anf. 217	LENA EK (C)	133
Anf. 218	STINA BERGSTRÖM (MP) replik	135
Anf. 219	LENA EK (C) replik	136
Anf. 220	STINA BERGSTRÖM (MP) replik	136
Anf. 221	LENA EK (C) replik	137
Anf. 222	JENS HOLM (V)	137
Anf. 223	JOHAN HULTBERG (M) replik	140
Anf. 224	JENS HOLM (V) replik	141
Anf. 225	JOHAN HULTBERG (M) replik	141
Anf. 226	JENS HOLM (V) replik	142
Anf. 227	FREDRIK MALM (FP)	142
Anf. 228	JENS HOLM (V) replik	144
Anf. 229	FREDRIK MALM (FP) replik	145
Anf. 230	JENS HOLM (V) replik	145
Anf. 231	FREDRIK MALM (FP) replik	145
Anf. 232	MAGNUS OSCARSSON (KD)	146
Anf. 233	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP)	146
Anf. 234	LENA EK (C) replik	149
Anf. 235	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	149
Anf. 236	LENA EK (C) replik	150
Anf. 237	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	151
Anf. 238	JOHAN HULTBERG (M) replik	151
Anf. 239	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	152
Anf. 240	JOHAN HULTBERG (M) replik	152
Anf. 241	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	153
Anf. 242	FREDRIK MALM (FP) replik	154
Anf. 243	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	154
Anf. 244	FREDRIK MALM (FP) replik	155
Anf. 245	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	155
Anf. 246	MARTIN KINNUNEN (SD) replik	156
Anf. 247	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	156
Anf. 248	MARTIN KINNUNEN (SD) replik	157
Anf. 249	Klimat- och miljöminister ÅSA ROMSON (MP) replik	157
Anf. 250	JAN-OLOF LARSSON (S)	157
Anf. 251	ANDERS FORSBERG (SD)	160

Anf. 252	JENS HOLM (V) replik	162
Anf. 253	ANDERS FORSBERG (SD) replik	162
Anf. 254	JENS HOLM (V) replik	162
Anf. 255	ANDERS FORSBERG (SD) replik	163
	(Beslut skulle fattas den 19 december.)	163
§ 23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	163
	Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2014/15: MJU2	163
Anf. 256	ISAK FROM (S)	163
Anf. 257	ANDERS FORSBERG (SD)	166
Anf. 258	ISAK FROM (S) replik	168
Anf. 259	ANDERS FORSBERG (SD) replik	168
Anf. 260	ISAK FROM (S) replik	168
Anf. 261	ANDERS FORSBERG (SD) replik	169
Anf. 262	EMMA NOHRÉN (MP)	169
Anf. 263	ANDERS FORSBERG (SD) replik	172
Anf. 264	EMMA NOHRÉN (MP) replik	172
Anf. 265	ANDERS FORSBERG (SD) replik	173
Anf. 266	EMMA NOHRÉN (MP) replik	173
Anf. 267	JENS HOLM (V)	173
Anf. 268	ULF BERG (M)	175
Anf. 269	ISAK FROM (S) replik	176
Anf. 270	ULF BERG (M) replik	177
Anf. 271	ISAK FROM (S) replik	177
Anf. 272	ULF BERG (M) replik	178
Anf. 273	JENS HOLM (V) replik	178
Anf. 274	ULF BERG (M) replik	179
Anf. 275	JENS HOLM (V) replik	179
Anf. 276	ULF BERG (M) replik	180
Anf. 277	ESKIL ERLANDSSON (C)	180
Anf. 278	JENS HOLM (V) replik	182
Anf. 279	ESKIL ERLANDSSON (C) replik	182
Anf. 280	JENS HOLM (V) replik	183
Anf. 281	ESKIL ERLANDSSON (C) replik	183
Anf. 282	ISAK FROM (S) replik	183
Anf. 283	ESKIL ERLANDSSON (C) replik	184
Anf. 284	ISAK FROM (S) replik	184
Anf. 285	ESKIL ERLANDSSON (C) replik	184
Anf. 286	ANDERS FORSBERG (SD) replik	185
Anf. 287	ESKIL ERLANDSSON (C) replik	185
Anf. 288	ANDERS FORSBERG (SD) replik	185
Anf. 289	ESKIL ERLANDSSON (C) replik	186
Anf. 290	LARS TYSKLIND (FP)	186
Anf. 291	JENS HOLM (V) replik	187
Anf. 292	LARS TYSKLIND (FP) replik	188
Anf. 293	JENS HOLM (V) replik	188
Anf. 294	LARS TYSKLIND (FP) replik	188
Anf. 295	ANDERS FORSBERG (SD) replik	188
Anf. 296	LARS TYSKLIND (FP) replik	189
Anf. 297	ANDERS FORSBERG (SD) replik	189
Anf. 298	LARS TYSKLIND (FP) replik	189
Anf. 299	EMMA NOHRÉN (MP) replik	190

Anf. 300 LARS TYSKLIND (FP) replik	190
Anf. 301 EMMA NOHRÉN (MP) replik	190
Anf. 302 LARS TYSKLIND (FP) replik	191
Anf. 303 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	191
Anf. 304 RUNAR FILPER (SD).....	193
(Beslut skulle fattas den 19 december.).....	194
§ 24 Bordläggning och beslut om förlängd motionstid.....	194
§ 25 Anmälan om interpellation	195
§ 26 Anmälan om frågor för skriftliga svar	195
§ 27 Anmälan om skriftliga svar på frågor	195
§ 28 Kammaren åtskildes kl. 21.05.....	196